

ТАТЯНА ВЕДЕНСКА МОЯТ ГОТИН ШЕФ

Превод от руски: Стефана Кръстева, 2016

chitanka.info

ПЪРВА ЧАСТ
ВЕЛИК И УЖАСЕН

ГЛАВА 1

ПРИКАЗКА С УЖАСЕН КРАЙ

Мъжа ми реши да се върне при мен. Разбирате ли, той е решил. Като че ли съм го канила или съм го молила. Фучах от възмущение, докато си повтарях наум това, което ми беше казал. Каза ми го така, сякаш го беше обмислял, беше се колебал и се беше чудил как да го направи. Не е спал по цели нощи и си е блъскал главата дали да се върне, или не. И ето че ми се обади в ранни зори и обърка обичайния ми сутрешен график. По това време обикновено вече съм се успала, приготвила съм се на тъгъдък за пет минути, гримирала съм се в колата и стоя в задръстване на някой светофар.

Вместо да е станало всичко това обаче, ми се обади той, за да ми съобщи дългоочакваната новина. Той се връща. Върхът! Макар че трябва да му се признае, че избра възможно най-правилния момент. Той по принцип не е лош стратег, макар и да бърка понякога. Но не бъркат само тези, които не вършат нищо. А той вършеше и бъркаше. Само че сега не става дума за това. А за сутрешното му обаждане на мен, самотната жена, която живее в постоянно противоречие с биологичния си ритъм.

По природа аз съм „сова“. Ако можех да слушам само тялото си, щях да ставам в единайсет. Но вече много години ставам в ранни зори и затова сутрин обикновено не мога да мисля. Разбира се, мъжът ми беше запознат с тази моя черта и затова успя да ми каже всичко, което искаше, докато аз клюмах на телефона.

— Надя, много съм виновен пред теб. Но съм уверен, че трябва да бъдем заедно. Трябва да се върна при теб.

— Какво? Кой се обажда? — промърморих аз, докато се опитвах да отлепя клепачи. Трябваше да погледна номера, преди да вдигна. Във всеки друг час от денонощието, щях да му затворя веднага. Всъщност, изобщо нямаше да вдигна. А сега не бях на себе си и той веднага се възползва.

— Обажда се мъжът ти Кирил, сънливке. Събуждай се! Казах, че трябва да се съберем.

— Митрофанов, да не си полудял? Колко е часът? — възмутих се аз, докато се прозявах.

Значението на думите му тъкмо беше достигнало до адресата си — моето спящо съзнание.

— Трябва да тръгваш на работа — отбеляза бившият ми мъж. — Така че се събуждай. И си помисли какъв е смисълът да се мъчиш сама? Уверен съм, че искаш да се върна.

— Да не си се разболял? — ехидно попитах аз. — Или майка ти не те храни, както трябва? Само не ми разправяй приказки за вечната любов.

— Разбирам, че за теб всичко е страшно неочаквано, но говоря от цялото си сърце — произнесе нежно Кирил с ангелски глас.

В този момент се събудих окончателно.

— Боже, няма наистина от цялото си сърце? — плеснах аз с ръце.

— Само не се нервирай! — притесни се мъжът ми.

И имаше право, тъй като вече се бях нервирала. Чудесно начало на седмицата. Май ме заболя глава. Пълна програма. Заставих се да вдишам дълбоко и си поех дъх, като се опитвах да не се пръсна. Но както винаги, когато става дума за мъжа ми, не успях. И избухнах:

— Знаеш ли кое е неочаквано? Да се прибереш вкъщи и да завариш мъжа си да лежи с гола жена в брачното ви ложе и да се усмихва тъпо. Да! Това е върхът на неочакваното. А обаждането ти е най-обикновена глупост.

Казах каквото имах да казвам и хвърлих телефонната слушалка на леглото. След това я вдигнах с два пръста, защото имах неприятното усещане, че е пропита с отрова. И изключих телефона.

Защото, когато иска нещо, моят Кирюшка е изключително настойчив и изобщо не го мързи. Така че със сигурност щеше да се обади пак. Господи, защо не ме оставят на спокойствие? Преди година стоях в собствената си квартира и дишах като риба на сухо. Пред очите ми отново изникна сърцераздирателната картина — любимият ми мъж и русолявата касиерка от близкия супермаркет.

Тогава преживях цялата тази история ужасно тежко. Най-трудно ми беше да се науча да заспивам сама. Оказа се, че не са важни нито качественият секс, нито нежните чувства, а навикът. Бях толкова

свикнала с хъркането му, че дълго не можех да заспя в непривичната тишина.

Посещенията при приятелите ми и съчувстващите им погледи бяха ужасни. Да не говорим за работата в градината без силна мъжка ръка. Да, невинното му кръшкане с касиерката ми донесе доста проблеми. Защо просто не му се бях обадила предварително? Трябваше да го предупредя, че ще си дойда на обед.

Сега си пазарувам през три квартала, което също ми създава доста неудобства. И точно когато успях да се отърся от всичко това и смятах, че няма повече да чуя нищо за Кирил, той се появява и ми съобщава, че бил решил да се върне.

— Мамо, трябва да тръгваме — петнайсетгодишната ми дъщеря Ника, момиче с чисто рационално мислене, подаде глава в стаята ми. Аз се стреснах и се огледах наоколо. Увлечена от мислите си, изобщо не бях забелязала, че времето изтича като пясък през пръстите ми.

— Колко е часът?

— Какво ти става? — разпери ръце Ника. — Почти осем е, а ти си по пижама. Пак ще закъснея за училище. Докога да лъжа, че ти се е развалила колата?

— Кажу ми, че сме попаднали в задръстване — казах на дъщеря си и хукнах към банята.

Обичайният ми сутрешен маратон, съкратен наполовина от тъпото позвъняване, веднага прогони от главата ми всякакви излишни мисли. Едвам успях едновременно да си мия зъбите, да се вчесвам, да си сваля пижамата и да си сложа бельо. Разбира се, не ми остана време за кафе, а Ника стоеше облечена в антрето с чанта в ръка и монотонно нареждаше:

— Мамо, хайде да тръгваме, хайде, мамо. По-бързо...

— Идвам — задъхано казах аз, закопчах циповете на ботушите пред асансьора.

Разбира се, през пролетта на човек му се иска да obuе нещо по-леко, например обувки, но в последно време пролетта в Москва е толкова мрачна и влажна, че обувките са просто блян какъвто е например Париж.

— Така, днес имам шест часа, но ще закъснея, защото ни сложиха допълнителна репетиция в театралната студия.

Тя ме наставляваше, както обикновено.

— Добре, трябва ли да напазарувам нещо на връщане? — попитах аз.

Обикновено Ника проверяваше съдържанието на хладилника, а аз попълвах липсващите продукти. Задълженията ни бяха разпределени по този начин.

— Да, ето ти списъка — кимна Ника и добави. — И не забравяй да хапнеш нещо, ако обичаш.

— Знаеш ли, понякога ми се струва, че така не може — оплаках се аз. — Това трябваше да ти го кажа аз.

— Аха. Само не яж китайски спагети — все едно че изобщо не ме е чула, продължи дъщеря ми и затвори вратата на колата. А за изпроводяк ми извика:

— И не прекалявай с пушенето!

— Добре — обречено кимнах аз и й махнах за довиждане.

Според мен децата си се раждат с определен характер, защото, ако не беше така при моето възпитание, трябваше да се получи съвсем различно момиче. Но всъщност, аз много се радвам, че е такава, каквато е. В края на краищата и аз трябва да имам късмет в нещо.

Усмихнах се и се включих в надбягването на костенурките. До офиса ми оставаха няколко светофара. Плюс един доста сложен завой на околоръстното. Макар че живея най-близо до офиса от всичките си колеги, пристигнах на финала последна с двайсетминутно закъснение. Можеше да бъде и по-лошо. Трафикът винаги може да бъде оправдание за такова закъснение. Разбира се, трафикът е еднакъв за всички, а закъснявам най-вече аз. И какво от това? Аз съм изключително ценен работник, защото мога да режа колбаси, домати и краставици на много тънки резенчета, което ги превръща в крайно подходящо мезе. Оставих си колата в подземния паркинг (един от съществените плюсове на съвременните бизнес сгради), взех асансьора и се качих на седмия етаж, където е нашият офис.

От огледалото ме гледаше недоспала разрошена червенокоса жена с тъжни сини очи. На някои жени им отива да бъдат слаби, но аз приличам на бито коте. Добре де, нека да е на бита котка, тъй като отдавна съм излязла от възрастта на котенцата.

— Закъснявате! — нашият охранител Гришка ме дари с хищническа усмивка. — Разпишете се.

— Задръствания, свих рамене аз и драснах един подпис в книгата.

Гришка трябва по цял ден да седи и единственото му забавление е да следи за моралния облик на персонала. Помощник в тази работа му е разделеният на шест екран за видеонаблюдение. Гришка биваше щастлив, ако успее да види как нашият собственик си бърка в носа на входа на сградата.

— Къде ги намираш тия задръствания? — ококори се той.

А аз си помислих — интересно дали и Гришка води вкъщи касиерки, когато не е на работа. Може би всички охранители са еднакви. Не само по израза на лицата си. Кирил охранява солидна банка, разположена в нов търговски център.

Или поне когато се разделихме, работеше там. Може би вече охранява някой склад. Кой знае? В едно обаче съм сигурна и то е, че седи някъде с табелка на ревера и дреме, докато чака да му свърши смяната. Никога не би се захванал с нещо по-трудно. Както казваше, най-важното е да не го вали.

Аз нахлух в нашата стая, хвърлих си чантата на стола и се отправих към Альона Епифанцева, моята бойна приятелка.

— Надка, пак ли не си спала? — разтревожи се тя.

Де да беше това. Пристъпите ми на безсъница престанаха преди няколко месеца.

— Трябва да поговорим — намигнах ѝ аз и двете крадешком се отправихме към пушалнята. Там дълго теглих тегели напред-назад, изпусках кълба дим и бях крайно изнервена.

— Какво толкова е станало? — ядосваше се Альонка.

Но не ми беше лесно да ѝ обясня.

— Обади ми се Кирил.

— Стига бе! Ама че мръсник.

Приятелката ми се опитваше да поддържа разговора, но аз поклатих глава.

— Разбираш ли, въпросът не е в това, че ми се обади.

— А в какво тогава?

— Струва ми се, че той е абсолютно уверен, че ще го приема обратно. И дори ще му благодаря. Кой е той в края на краищата? Нима не разбира, че сам разруши всичко? Аз не мога и един чай да изпия с

него. От къде на къде е решил, че има някакъв шанс да се върна при него?

— А това ли било? — попита разочарована Аљона. — Какво толкова неясно има? Ти и до ден-дневен си сама. Вече цяла година. Не съм забелязала опашка от порядъчни мъже пред вратата ти.

— И какво от това? Може просто да не съм готова за нова връзка. Може да ми е добре сама — възмутих се аз.

— Добре ти е сама ли? Да не би да искаш да ми кажеш, че ако срещнеш приличен мъж, ще го прогониш с репликата: „Още не съм готова“? Я не ме размивай. Просто за цялата тази година единственият, който прояви интерес, беше Димка, шофьорът от отдел „Доставки“. И то по време на фирмения купон.

— Аљона! — изчервих се аз.

Какво? Какво Аљона?

— Знаеш, че не обичам да си спомням тая случка.

— Ами не си я спомняй!

С Елифанцева сме приятелки от пет години. При това доста приятни пет години, както си мисля.

— Всъщност... той почти не пие. Работи. Може и да не е кой знае какво...

— Сигурна ли си, че няма да го приемеш обратно? Дори и да знаеш, че ще останеш завинаги сама. На трийсет и четири си. Имаш дъщеря. Как мислиш, дали са много мъжете, на които им трябват такива проблеми?

Аљона провеждаше разпит с прилагане на мъчения като истински гестаповец.

Усетих, че очите ми се пълнят със сълзи.

Точно свикнах да живея без него.

— Надя, хайде да се връщаме на работа. Просто недей да вземаш никакво решение. Нека се измъчва. Да ти подари някой и друг подарък, да те покани на театър. Цветята също няма да са излишни. Признай си, не си ли мечтаеше точно за това, когато ревеше като заклана, че си самотна. Но пък, ако не съм права, свободата също е избор.

— Наистина ли? — погледнах я неуверено аз.

Мъжете са ми създавали доста проблеми, но свободата, която върви ръка за ръка със самотата, е още по-съмнителна. За свобода е най-приятно да си мечтаеш, когато си дълго и щастливо омъжена. А

реалната свобода, изразяваща сте в идеално оправено легло, в което не спи никой освен теб, далече не е върхът.

— Най-ценното качество на човека е умението му да прощава. Особено пък когато му е изгодно — авторитетно заяви Альона.

Когато става въпрос за изгода, тя е професионалист.

Красива и цинична, тя сякаш въртеше мъжете на пръстта си, откакто се е родила. А тихият ѝ и послушен мъж търпеливо понасяше всичките ѝ изпълнения.

Изхвърлих си фасата и се насочихме към служебните си задължения. И двете сме мениджъри по продажбите, което означава да седим в голяма зала, пълна със същите мениджъри по продажбите като нас, и да приемаме клиенти, които идват и жадуват да се сдобият с някакво оборудване. Фирмата ни търгува с компютри, копирни машини и всякаква офис техника, както със самите машини, така и с резервни части за тях. Складовете заемат две трети от сградата ни, а ние продаваме времето си срещу заплата. По осем часа на ден пишем стокови разписки, фактури и спецификации.

Общуваме с клиентите по интернет и решаваме най-различни текущи проблеми.

Толкова сме заети, че дори нямаме време да спрем и да се замислим, че всичко това е убийствено скучно. Какво толкова? Всички живеят така. Работата си е работа, а аз трябва да издържам семейство. А сега го правя сама. Макар че и преди заплата на Кирил ни стигаше за наема и за бензин. Но пък не го валеше.

— Всички да внимават! — изведнъж се разнесе глас от офисния високоговорител.

Аз изскочих от дебрите на електронната база данни, в която от десет минути се мъчех да намеря някаква запазена стока. Стоката сякаш се беше изпарила, а клиентът седеше срещу мен и ме фиксираше с поглед, като че ли аз лично съм му откъснала мониторите.

— След половин час ще има извънредно съвещание на служителите от отдел „Продажби“. Присъствието е задължително. Клиентите ще бъдат обслужвани от дежурните мениджъри.

— Какво, какво? — застанах аз нащрек.

Извънредните съвещания винаги са нещо лошо. Нашата компания е голяма и никой не знае как функционира. Всеки отговаря за

своята малка част, но като цяло никой не отговаря за нищо.

Самите ние невинаги разбираме кое как точно работи. Разбира се, недоволните клиенти не са малко, както и ядосаните доставчици. Складовете пък работят абсолютно самостоятелно и техният начин на работа рядко се стикова с нашите действия. Счетоводството се занимава с някакви си свои тайни машинации, заради които изискванията към документацията се променят всеки ден заедно с печатите на променящите се ООД-та.

Нашето ръководство е постоянно недоволено както от нас, така и от себе си, но независимо от това нашият Ноев ковчег плава в бурните води на бизнеса. До днешния ден. Какво ли е станало?

Двете с Альонка се спогледахме и отместихме погледи към старшия мениджър Олга Грухкина. Може тя да знае нещо. По правило тя винаги научаваше всичко преди нашия директор. На нейното лице обаче беше изписана същата паника като при останалите.

— Оплескахме я! — мрачно каза тя и бързо стана от бюрото си. Погледна ни разтревожено и се запъти по посока на тоалетните.

— Работата е сериозна — натъжи се Альонка. — Видя ли, че си заряза документите?

— Да, наистина нещата не отиват на добре — кимнах аз.

Грухкина страдаше от мания за преследване. Смяташе, че другият сходен и конкурентен отдел ѝ краде клиентите и затова винаги заключваше всичките си документи — дори черновите и отрязъците от квитанциите. Не можеше да ги забрави без причина. Изнервена е. Ако Грухкина е изнервена, ние трябва да се паникьосаме. Разбира се, работата спря. Клиентите със страдалчески лица чакаха на дълги опашки, а мениджърите се натъпкаха в пушалнята и измисляха различни версии.

Обсъждахме какво ли не: от набег на данъчните до въвеждане на нови глоби за пушене. Вече имаше глоби за пушене и затова пушихме в строго определени часове — два пъти на ден. През останалото време пушихме тихо в тоалетните.

— Ще сложат датчици за дим — предположи някой.

— И за това да свикват съвещание? — ехидно попитаха останалите.

— Датчиците за дим могат да бъдат излъгани. Трябва да пушиш в клозетната чиния и да пускаш водата веднага.

— Да бе, а най-добре е направо да се завреш вътре.

— Ще ни правят тестове за наличие на алкохол в кръвта — тъжно каза Мишка, който пие постоянно, но е много кадърен системен администратор.

Той се бори с вируси и постоянно блокирали бази данни, но не ни пречи да сърфираме из интернет и да си чатим, заради което всички много го уважаваме. И му се подмазваме, с каквото можем. Най-често с арменски коняк.

Истината е, че всички бъркахме. Извънредните съвещания не са шега работа и не ги правят заради датчици за дим.

Едва бяхме успели да се разположим в голямата стая за преговори, предназначена за шефовете, когато нашият директор излезе от кабинета си и каза злобно:

— Райският ви живот свърши.

— За какъв живот става дума? — обидихме се ние.

— Фирмата е продадена. Край на всичко. Всички ще се отправите под строй към трудовата борса.

В гласа му звучеше едва скривано злорадство. Няма защо да се лъжем, чувствата ни бяха взаимни. Той ни глобяваше, ние го обвинявахме за всички проблеми и неудачи, а той, когато видеше собствениците, се хващаше за сърцето и пребледняваше. Хармония!

— Край ли? — изохка едно момиче от конкурентния отдел. Тя роди син от началник-склада преди година. По този начин цялата клетка на обществото работеше на едно и също място. Парите им идваха от едно място и затова трудовата борса им беше противоположна. Между другото, работата с целия си идиотизъм беше нужна почти на всички.

— Не знам. Това вече не е мой проблем. Ако зависеше от мен, щях всички да ви изпратя да копаете канавки. Некадърници! — плюеше отрова той.

— Ох, страхувам се, че на трудовата борса ще отиде точно той — ми прошепна Аљонка.

Аз се изкисках, но се сепнах, като срещнах погледа на почервенялата от злоба Грухкина.

— В общи линии ми наредиха да ви кажа, че от утре ще имате ново ръководство. То ще решава какво да ви прави — уморено завърши директорът.

Альонка ме погледна с победен вид.

— Нали ти казах? Изгонили са го. Ако можеше и Грушкина...

— Няма за какво да се радвате! — развика се той. — Не си мислете, че ще ви позволят да си получавате даром заплатите! Между другото, новият ви директор миналата година е бил мениджър по кризите в акционерно дружество „Лан сервиз“. И първото, което е направил, е било да уволни половината персонал. Така че се подгответе.

— Ние сме винаги готови — чу се някъде от задните редове. Нямахше сила, която да развали празника на хората. Нашият директор оставаше без работа. Какво по-хубаво от това? Дори и да пострадат невинни хора, все пак злото е наказано. Възмездието настигна, когато трябва. След края на заседанието хората се лутаха из офиса като стадо, загубило партньора си. Някои вече бяха отскочили до магазина, а на други още им се налагаше да общуват с клиенти, но така или иначе мислите на всички бяха далече.

Вълната на уволненията се беше оформила и като истинско цунами приближаваше през океана, заплашвайки да се стовари върху главите ни в следващите няколко часа.

— Мен ще ме оставят! Аз се справям страхотно — провеждаше автомедитация Грушкина, подреждайки документите върху бюрото си.

— Това е нещо, което подлежи на доказване — ехидно отбеляза Альона.

Макар че Грушкина най-вероятно ще я оставят, независимо че е досадила невероятно на всички с перфекционизма си. Грушкина Великолепна. Без нито една забележка за цялата си предана служба. Какъв кошмар!

— Вярно е, вярно е — промърмори тя и се вторачи в компютъра, търсейки какво може да предложи на новото началство.

Не се съмнявам, че ѝ се намират няколко перфектни отчета. Виж, моето положение беше пълна трагедия. Дузина дребни клиенти с мизерни приходи и няколко едри риби, които купуваха на кредит и си плащаха със страшна мъка. И разбира се, купища документи, толкова важни и толкова запуснати.

— Трябва да си сложа парола на файловете — възкликна изведнъж Грушкина, чукайки яростно по клавиатурата.

— Защо? — учудихме се ние.

— Знам ги аз тия — тя кимна по посока на съседния отдел. — Спят и сънуват как да ми откраднат файловете.

— Мания за преследване — въздъхна Аљонка. — На кого са му притрябвали твоите файлове? Те няма нищо да разберат.

— Промислен шпионаж. Не си ли чувала за такова понятие? — намръщи се Олга. — Правете каквото искате, но аз ще си сложа парола. Помогни си сам, за да ти помогне и Господ.

— Ще видим — промърмори Аљонка.

Ние си намигнахме и отидохме да пушим. Трябваше да обсъдим план за действие. В края на краищата нищо няма да се промени от това, че ще изпушим по една цигара. Утре може да ни се наложи да ги откажем напълно. А също така и да спрем да пием и да ядем. Идея си нямам как ще се оправям, ако си загубя работата.

— Някое зло не идва само, нали виждаш — казах аз, като махнах с ръка по посока на въображаемата беда. — Достатъчно беше да ми се обади Кирил и ето ме на ръба на уволнението. Мъжете винаги са ми носили само нещастие.

— Мен със сигурност няма да ме уволнят — увери ме Аљонка, притискайки ръце към гърдите си.

Какво има да се говори, тя е последната, за която има опасност да бъде уволнена. Освен ако новият директор не е жена.

— Само да не ми се провали отпуската.

— Как мислиш, какъв ли е той? — попитах аз.

— Кой?

— Ами новият шеф.

— Виж какво, аз не съм телепат. Утре ще разберам всичко.

А ти се опитай да не закъсняваш! — ме посъветва Аљонка.

Аз кимнах и си помислих, че ще е добре да включа алармите и на телефона, и на телевизора. За да съм сигурна, че ще се събудя. След това се сетих, че днес ще трябва да си легна рано, за да не се успя. И накрая си спомних, че утре Ника има спектакъл, за който днес репетира и следователно ще трябва да помоля да ме пуснат по-рано, за да не пропусна началото. Само че не беше ясно кого да моля. Както и да е, утрото е по-мъдро от вечерта, така че ще решавам проблемите по реда на възникването им. Въздъхнах и изключих компютъра. И без това не мога да подготвя всички отчети.

ГЛАВА 2

ФОРМУЛА 1. МОСКОВСКА ВЕРСИЯ

Интересно защо от време на време ме наляга необясним мързел. Дори не точно мързел, а някаква апатия, при която ми е трудно даже да превключвам каналите на телевизора. Странно, но не е ли вярно, че енергията е някаква средна величина? И всичко се определя по формулата: „Наспиваш се, храниш се правилно, правиш сутрешна гимнастика и получаваш необходимата доза енергия.“

Само че кого лъжа? За каква гимнастика става дума, след като единствените ми упражнения са леките подскачания на шофьорската седалка в такт с музиката. А що се отнася до правилното хранене, по-добре е въобще да си мълча. Единствената „храна“, която обичам, са кафето и цигарите. Най-добрият метод за слабеене, ако трябва да отслабвате. Само че аз нямам нужда от слабеене. Излиза, че няма нищо учудващо във факта, че периодично изпитвам слабост. Но понякога усещам и приливи на енергия. Тях как да си ги обясня?

Сигурно понякога в кафето освен ароматизаторите добавят и нещо друго. Или пък слагат нещо в цигарите?

Този път, във вторник сутринта, никой не беше добавил нищо нито в кафето, нито в цигарите ми. Изпих две чаши, но мозъкът ми не се събуждаше. Искаше ми се да се свия на кравайче и да не правя нищо цял ден. Да включа някой тъп сериал, произведен у нас по американски лиценз отпреди двайсет години, и да забравя всичко. Само че новият шеф, този дамоклев меч^[1], вече беше надвиснал над главата ми и аз станах с един час по-рано, за да мога да се приготвя.

— Какво си седнала? — се поинтересува бодро Ника. Изобщо не разбирам как успява винаги да бъде свежа сутрин. Ех, младост, младост.

— Не виждаш ли? Пия кафе — сопнах се аз.

— По-добре да беше хапнала нещо — ме посъветва тя, докато вземаше от ръката ми димящия фас, за да го загаси.

— Нямам апетит — Обърнах глава към прозореца. Само че Ника остана непреклонна.

— Отиди и си избери нещо за закуска. Новото ръководство трябва поне първия ден да види малко цвят на лицето ти.

— Ще си го рисувам — измърморих аз и се понесох към хладилника.

Какво ми се иска? Може би малко сирене? Или пък сандвич със салам? Честно казано, най-много от всичко искам колкото се може по-бързо да дойде петък.

— Хапни поне нещо сладко! — извика Ника от стаята.

Затворих хладилника. Откъде знае какво си мисля? В крайна сметка тя е само на петнайсет. Аз съм тази, която трябва да я поучава. Мога да измисля много добра проповед.

От тези, които ми четеше майка ми, когато бях малка. Или по-скоро през целия ми живот. Спомените за нея ми развалиха окончателно настроението. Днес е вторник, а всеки вторник и четвъртък след работа я посещавам, за да си получа порцията от злоба и упреци, като едновременно с това почиствам жилището и ѝ нося лекарства и храна. От няколко години майка ми спря да излиза от къщи. Разхожда се на балкона и събира злъч, с която ме залива, когато ме види.

— Как се чувстваш, майче?

— Как може да се чувства човек, когато всички са забравили? След като дори родната ми дъщеря не се интересува от мен. Не се прави, че те интересувам. Знам, че идваш тук само заради наследството. Ако не беше то и пръста си нямаше да мръднеш.

Това е един от невинните ни разговори. Лека загрявка. При нейната изобретателност никога не се знае какво ще измисли, за да ме засегне и да ме нарани. Едно е сигурно, че ще ме засегне. И тъй като майките познават децата си най-добре, ударите ѝ винаги са право в целта. Изпих си на един дъх останалото кафе и извиках:

— Ника, днес ще трябва да отидеш на училище сама. Ще отида при баба ти сутринта, защото довечера е спектакълът.

— Ще ме закараш ли до автобуса?

— Добре — кимнах аз и обречено взех телефона.

— Ало, мамо, аз съм.

— Надя, ти ли си? Да не си полудяла? Цяла нощ не мигнах, заспах чак сутринта и ти ме будиш! Сега целия ден ще съм като пребит! — мълниеносно реагира скъпоценната ми майчица.

— Извинявай, но няма да мога да мина довечера — започнах да се оправдавам аз.

— Разбира се, всичко ми е ясно. Имаш си работа. Сигурно пак ще се срещаш с някой мъж. А че майка ти е болна и няма какво да яде, ти е все едно. И това ми било дъщеря!

— Мамо!

— Какво? Между другото кръвното ми се е качило.

— Мамо, ти дори не ме изслуша — казах аз, опитвайки се да я надвикам. — Ще дойда преди работа. Ще ти донеса лекарствата. Купих ги още в събота. Само че ще трябва да си тръгна веднага. Става ли?

— Като че ли някога съм те задържала? — изфуча майка ми.

— Разбира се, че не си — казах аз и излязох от вкъщи, като държах телефона, притиснат между рамото и ухото си.

— Винаги бързаш да си тръгнеш. Дори и един чай не можем да изпием заедно.

— Мамо, не ме изяждай наведнъж. Остави си нещо за десерт! — казах аз и нахълтах в асансьора при Ника. Слава богу, там няма сигнал, така че безсмисленият ни разговор беше прекратен. Между другото, по уважителни причини. Защото разговорите с майка ми могат да бъдат прекратени само по два начина — като останеш без сигнал или като метнеш телефона с всичка сила в насрещната стена.

— Баба е във вихъра си? — повдигна вежда дъщеря ми.

— Малко е да се каже — замислено кимнах аз.

Времето напредваше стремително. След като оставих Ника на спирката, се забързах — колкото е възможно в трудните московски условия. Добре че живея и работя в един и същи район. Офисът ни беше на Околовръстното, а жилището на майка ми — наблизо, в Северно Бутово. Моето жилище пък беше в най-отдалечената част на Южно Бутово.

Как ние, кореняци московчани от центъра на Москва, се оказахме в тези... меко казано, покрайнини е отделна история. Между другото, Бутово изобщо не е това, което беше, когато се преместихме. Тогава наоколо имаше високи блокове, които стърчаха самотно в полето, без помен от каквато и да било инфраструктура. Заради това преместване ми се наложи да се науча да карам кола. Отначало карах лада петица, кола, която ме докара почти до самоубийство. Затова баща

ми, който тогава беше още жив, успя със заеми и продажби на някои стари вещи да замени колата убиец за старичък фолксваген голф. Преди мен този автомобил бе имал няколко собственици, не всички нормални хора. Един от тях му беше монтирал китайски ксенонови фарове, които по време на дъжд изобщо не светеха. А през останалото време работеха, както дойде.

Обикновено светеше само единият, но понякога се включваше и другият. По празници.

— Как мога да ги поправя? — като млада се опитвах да поправя всичко.

— Ксенон? — подсмихна се майсторът. — Кой ще ти го поправя? Това се сменява.

— Изцяло ли?

— Тъхъ. С нов. Осем стотачки в зелено — мило ми съобщи той.

В общи линии оттогава се опитвам в дъждовните вечери да не ходя по места, където може да ми потрябват силни фарове. Да се благодаря на властите, че в Москва почти вече няма такива места. Както обикновено, около блока на майка ми нямаше къде да се паркира. Какъв е смисълът да се строят толкова много сгради, до които после да не можеш да стигнеш. Въпрос без отговор, заради който загубих още десет минути от ценното си време, докато намеря къде да паркирам. Изглежда, че всички бяха решили да си вземат почивен ден.

— Здравей, мамо — усмихнах се широко аз, докато си свалях ботушите.

— Знаех си аз! Изцапа ми пода! — майка ми се взираше в мястото, на което стоях доскоро.

— Ще го избърша — успокоих я аз. Промъкнах се покрай нея в голямата стая, за да сложа лекарствата по местата им. Днес наистина няхах никакво време. Очакваше ме съдбоносна среща с новото началство. Ами, ако случайно началството се окаже точно? Все още имах шанс да стигна до офиса навреме. Но ако се включех в роднински диалог, този шанс щеше да изчезне.

— Какво си купила? Тази опаковка е малка! — лека-полека се ядосваше майка ми.

— Нямаше големи. Купила съм две — бършех праха като вихър и междуременно проверявах дали в хладилника няма развалена храна.

— Защо не можеш да дойдеш довечера?

— Ника има спектакъл в театралната студия. От половин година съм ѝ обещала, че ще отида.

— Значи ще се забавляваш, докато майка ти седи тук самотна — с трагичен глас направи извод майка ми.

Започнах да изпълнявам задължителната програма по почистването с още по-голяма бързина.

— Няма да се забавлявам. Ще им помогна с декорите.

— Сто пъти съм ти казвала, че Ника моментално трябва да напусне този вертеп! Наистина ли искаш да я направиш актриса?

— Мамо, не започвай! Това е просто училищен театър — неволно реагирах аз. В този момент майка ми, усетила слабостта ми, веднага подкара коронната си програма.

— Аз също си мислех, че ти ходиш на подготвителни курсове за университета. И как завърши всичко? Казвам ти, трябва да държиш Ника изкъсо. Дъщеря ти трябва да бъде тиха и послушна. По-добре е да си седи вкъщи.

— Мамо!

— Какво мамо? Да не би да искаш да забременее като теб?

— Мамо, ти беше тази, която не искаше да се омъжа за Льоня.

— Само това оставаше! Откъде изобщо го беше намерила тоя селяндур? Как точно се казваше селото му? Гнусово ли?

— Чучулигино, между другото — възмутих се аз.

— Да бе, истински славей — със задоволство кимна майка ми.

Тя обожаваше да си спомня с подробности първата ми завършила трагично голяма и сериозна любов.

Влюбих се в Леонид, защото той разказваше най-смешно вицове в нашето студентско общежитие. Тогава така и не ме приеха в университета, но пък се роди Ника. По онова време всички заедно живеехме на Таганка^[2]. Веднъж след поредния скандал с майка ми, в порив на лудост, Льоня с думите „Може би това ще ви накара да млъкнете!“ вдигна майка ми и се опита да разбие прозореца с нея. Прозорецът издържа и единствената травма беше издраното лице на Льонка. Разбира се, обаче дойде милиция, имаше рев и сълзи, както и обещание, че няма да подаде оплакване само ако никога повече не го видим. Да, животът в нашето жилище, преди да се преместим, беше весел и пълноценен. Като цяло, Леонид си изпълни обещанието и не сме чували нищо за него, откакто Ника стана на година и половина.

Нито за него, нито за издръжка, естествено. Само че мама, пазеше спомените си за Лъонечка като скъпоценна напитка, от която от време на време си пийваше, наслаждавайки се на букета на отлежалото вино.

Закъснях за работа. Всеки път, когато се уловя на въдицата на майка си, времето изтича като сън. Изскочих от входа ѝ половин час по-късно от предвиденото, макар че ми се стори, че не сме говорили повече от минута.

— По дяволите! — хапех устни аз, докато се опитвах да заобиколя задръстването, предизвикано от желаещите да влязат в Москва коли. И те не са за завиждане. Преминаването на караулката на КАТ беше само началото на приключението, което ги очаква. После идваше Варшавското шосе, път, по който човек пеша с лекота можеше да надбяга всяка кола. А после ги чакаше вътрешният кръг и тотално задръстени кръстовища. И какво ли още не. Хубавото беше, че аз трябваше да се промъкна през цялото задръстване само до отклонението за областта и да изляза на околоръстното. Офисът ме мамеше с близостта си. Телефонът ми зазвъня. Аз отговорих, без да поглеждам, и очаквах да ми се нахвърли Кирил. Но беше Альонка.

— Къде се губиш? Да не си полудяла?

— Идвам, Альона. Направо летя. Какво става? Кажи, че съм в ужасно задръстване.

— Да бе! Скоро ще ти поръчам метална табелка с надпис „Тя е в задръстване“. Чакат те клиенти.

— Те пък откъде се взеха? — учудих се аз.

— Довя ги вятърът — вбесено просъска Альона. — Ако трябва, карай по тротоара. Началството още го няма, но казват, че ще се появи всеки момент.

— Разбрано! — изписках аз и със затворени очи (почти) се вмъкнах в кръстовището, като едва не закачих един огромен тъп камион, който явно беше решил да остане завинаги на това кръстовище. Проявих чудеса от ловкост, но успях да взема завоя. До офиса ми оставаха само няколко километра. Натиснах педала на газта. Покарах малко по околоръстното, завих по отклонението и се почувствах на крачка от победата, само че пред мен с четиридесет километра в час пълзеше ново БМВ.

„Какво прави?“ — учудих се аз. Обикновено такива коли карат със сто и двамайсет даже там, където това е технически невъзможно. Те

просто летят навсякъде. А тази пълзеше по празния път със скоростта на конска каруца. Опитах се да я задмина, но пътят беше двупосочен и в насрещното платно се движеха коли, които също с удоволствие биха навлезли в срещуположното движение.

— Пусни ме бе, да ти се не види! — А БМВ-то сякаш ми се подиграваше, дори намаляваше пред „легалите полицаи“, като че ли се страхуваше да не вземе наистина да ги сгази. Накрая аз се залепих за задницата на идиотския автомобил, мигайки с дългите светлини. Заради него щях да пътувам до работата си още половин час. Ама че мръсник! А може би някой е купил на любовницата си кола и сега тя се учи да кара. Как да я задмина.

Премигването ми не предизвика никаква реакция. Направо озверях. Егати скапания ден! Майка ми ми се нахвърли, закъснявам за работа, всеки момент могат да ме уволнят.

— Дръпни се! — стиснах зъби и навих волана надясно. Там, край пътя, имаше уширение, така че минах през огромна локва и успях да задмина идиотския седан, оставяйки след себе си кални пръски.

Защо пролетта е толкова влажна?

— Ненормална ли си? — дочух зад гърба си. Макар че какво ли можех да чуя при този шум от пътя? Сторило ми се е. Погледнах в огледалото за обратно виждане. Зад волана на БМВ-то седеше елегантен на вид мъж с изумена физиономия. Чистачките работеха като бесни, за да изчистят калта от предното му стъкло.

— Нищо лично, просто работа — подсмяхнах се аз. Друг път ще се замисли, преди да застане между мен и трудолюбието ми.

За всеки случай завих в страничната улица. Ако случайно реши да ме преследва. Но той спокойно мина покрай мен и изчезна. Това се казва самообладание, а не като майка ми.

Стигнах до офиса за три минути. Паркирах колата на първото попаднало ми място и хукнах през паркинга към офиса с единствената мисъл — дано всичките ми усилия да не са били напразни. В края на краищата обикновено не засичам така хората на пътя. Ето до какво води трудохолизмът. Кажете ми, че съм успяла!

— Успях ли?

— Да — ядосано кимна Альонка, около която се беше струпала цяла тълпа. — Още го няма. Хайде, бързо напиши на всеки по една фактура.

— Разбира се — кимнах аз и с готовност се впуснах да работя. Планът ми се състоеше в следното — когато благословеното и уважавано НОВО РЪКОВОДСТВО прекрачи прага на нашия отдел, лицето ми да бъде изморено и запотено от работа като на супер ценен служител, който работи непрекъснато.

Носех се като на електрическа метла между компютъра и принтера, а изключително доволните клиенти (които после ще трябва да отучвам от лошия навик да получават всичко на минутата) се споглеждаха и се усмихваха. Дори Грухкина ме погледна, изсумтя и вдигна рамене:

— Наистина ли мислиш, че това ще ти помогне?

— И да не ми помогне, поне ще се стопля — отрязвах я аз. В крайна сметка с какво съм по-лоша от останалите безделници в отдел „Продажби“? Мога да пиша на компютър и да разпечатвам текстове. Никой не се е оплаквал от мен и не е искал уволнението ми. Кое не може да се каже за Грухкина. Тя работи толкова идеално, че често вбесява не само нас, но и клиентите, на които също не прощаваше и най-малката грешка от типа на забравено пълномощно. Така че се въртях като луда и даже започнах да изпитвам някакво извратено удоволствие, като се гледах отстрани толкова делова, бърза и професионална с красива червена коса, която отмятах изящно, когато ми закриеше очите. И точно тогава се случи.

— Надка, виж! Това е той — зададено прошепна Аленка, като ме стисна за ръката.

Всичко в офиса замря за миг. Дори въздухът сякаш забави движение и се сгъсти.

Служителите замръзнаха и като че ли, без да се наговарят, всички направиха някаква фигура.

Надвисна напрегната тишина. Образува се някаква зона на безтегловност, в която, ако се отблъснеш от пода, ще полетиш към тавана надолу с главата. Бавно, бавно и безшумно. Сред цялото това неподвижно великолепие вървеше ТОЙ — главният началник, с походка на бенгалски тигър. Самоуверен, облечен с колосана светла риза и светъл делови костюм и още говореше по телефона... да, това беше ТОЙ. Усетих как кръвта ми се качи в главата.

— Това ли е отдел „Продажби“? — сияещият хищник се откъсна от телефона и плъзна погледа си върху нас.

— Да — с кудкудякане се обади Грушкина.

— Отидете в счетоводството и кажете да донесат в директорския кабинет личните досиета на всички — добави той и отново долепи до ухото си телефона — някаква рядка марка, която не се продаваше в Русия. Устройството беше хибрид между телефон, компютър, навигация и диктофон.

— Разбира се — изписка Олга и моментално по лицето ѝ избиха петна.

— Как се казвате? — се поинтересува той, като се откъсна пак от разговора си.

— Аз съм Грушкина — с тънко гласче му съобщи тя.

Ако не бях сигурна в почтената ѝ възраст (макар че беше младолика), щях да си помисля, че кара пубертет и гласът ѝ мутира.

— А малкото Ви име? Как се казвате? — едвам забележимо се усмихна ТОЙ.

— Аз съм старши мениджър, казвам се Олга Грушкина — с басов глас отговори Грушкина. Определено не всеки можеше да издържи и да запази самообладание пред такава бизнес акула. Особено ако тя (акулата) ви пронизва със студен и насмешлив поглед иззад очилата си. Що се отнася до мен, би било най-добре въобще да не поглежда към мен. Вече съвсем не имитирах бурна дейност, старателно се опитвах да се слея с бюрото си. Като хамелеон.

— Много добре. Тогава, Вие, Олга, след като сте СТАРШИ мениджър, ще се погрижите за личните досиета. Става ли?

— Става — шепнешком произнесе тя.

— Казвам се Станислав Сергеевич Шувалов. От днес ще бъда ваш директор.

— Много ни е приятно — в нестроен хор отговориха хората.

Новият началник присви очи и се втренчи в тълпата. След това кимна и продължи:

— Ако имате въпроси или предложения, изчакайте да ви повикам. Ще проведе разговор с всеки. Дори с тези, на които им предстои да напуснат фирмата.

— В какъв смисъл? — изписка някой от задните редици.

Възцари се тишина.

— Няма да крия, щатът ви е раздут, а производителността на труда — изключително ниска. Ще останат само тези, които отговарят

на заеманата от тях длъжност. Това достатъчно ясно ли е? — попита Шувалов с красив и добре модулиран глас. След което се усмихна хищнически.

— Ясно е — отговори му тъжен хор. Облаците се сгъстяваха.

— Успешен ден — кимна Шувалов и се отдалечи с уверена походка.

Такива като него сигурно се раждат на длъжността „Директор“ на родилния дом и след това само сменят местата, където прилагат началническите си способности. Детска градина, училище, университет и навсякъде хората се строят пред тях в редица и им се отчитат. Едвам успях да издишам отдавна станалия абсолютно непригоден въздух, чак след като ТОЙ, Станислав Сергеевич Шувалов, благополучно се отправи към кабинета си.

— Невероятна работа! — изумено прошепна Альонка. Направо Железния Феликс^[3]! Край с отпуската ми. А вече сме си платили пътуването! Идиоти!

— Твоето пътуване е нищо, но виж, с мен е свършено — занареждах аз.

Альонка ме погледна неразбиращо.

— За какво говориш? Може и да не те уволни. Нашите показатели не са по-лоши от тези на другите.

— Не е в това въпросът — хапех устни аз.

— А в какво? Непрекъснато си въобразяваш разни неща — ядоса се тя.

В този момент аз отпуснах лице в ръцете си и започнах да ридая безмълвно.

— Разбираш ли, сутринта страшно бързах...

— И какво?

— Ами това, че засякох и изпреварих черно БМВ и освен това го залях с кал от една локва.

— И? — замръзна приятелката ми.

— Ами това, че зад волана беше самият Шувалов.

Альонка отвори уста от изумление.

— Да, аз съм идиот, но откъде можех да знам, че това е той? — несвързано обяснявах аз.

— Стига бе! А той видя ли те? — най-накрая дойде на себе си тя.

— Разбира се, че ме видя. Дори ми подвикна, че съм ненормална.

— Ама че работа!

— Наистина съм ненормална. Как можах да го задмина така? Как изобщо можах да засека някого така? Мама винаги ми е казвала, че карам безобразно.

— Майка ти ти говори най-различни неща. Ако ѝ се вярва, още при раждането теб е трябвало да те хвърлят от кулата в Останкино^[4], само че тя те е съжалила.

— Може би не е трябвало — хлипах аз. — Сега нямаше да имам проблеми.

— А аз се чудя защо изведнъж почти се скри под бюрото. Слушай, може и да не те познае — предположи приятелката ми.

Аз се замислих.

— Възможно е. Стъклата ми са тонирани — разсъждавах аз. — Наистина може и да не ме е видял отстрани.

— Ето виждаш ли, не е чак такава трагедия. Всичко ще се оправи. Силно ли го напръска?

— Цялата му страна и половината от предното стъкло. Просто на банкетата имаше много дълбока локва.

— Голяма си глупачка! Добре поне, че не си му мигала с идиотските си фарове.

Аз замълчах доста изразително.

— Какво? Мига ли му? — Альона прикри устата си с ръка.

— А какво трябваше да направя? Той ми пречеше да дойда на работа. Караше със скорост на велосипедист — защитих се аз.

Альонка ме гледаше със съжаление.

— Дори и да не те е познал. Рано или късно ще разпознае колата ти. Тя е забравима.

— Това е вярно. Моят трактор няма да го запомни само слепец.

— Може би няма да е зле да започнеш да ходиш на работа пеша или да си оставяш колата през няколко улици — предложи приятелката ми.

Аз седях и се паникьосвах все повече и повече. Работните ми дни във фирмата бяха преброени. Шувалов и без друго ще ме уволни. Ако ме познае, ще ме уволни веднага, ако не ме познае, ще ме уволни, когато ми види колата.

Пълна безизходица. И все пак предложението ѝ ми се стори разумно. Разходките пеша са полезни. Трябва да направя всичко

възможно новият директор да не ме види в МПС-то ми. А междувременно може нещо да се промени. Да умре или магарето, или султанът. Има такава притча. Един измамник се хванал на бас със султана, като си заложил главата срещу сто чувала злато, че за двайсет години може да научи едно магаре да говори. Когато уплашеният му ученик го попитал как смята да си изпълни баса, той отговорил:

— За двайсет години ще умре или магарето, или султанът. И моята работа е такава. Остава само да разбере дали султанът е запомнил лицето на магарето шофьор.

---

[1] Дамоклев меч (на латински: *Damoclis gladius*) е онзи, който сиракузският тиран Дионисий I заповядал да закачат на конски косъм над главата на ласкателя му, а инак завистник — Дамокъл. ↑

[2] Таганка — така се наричат околностите на Таганския площад в Москва, разположени между реките Москва и Яуза — бел.прев. ↑

[3] Феликс Едмундович Дзержински, наричан Железния Феликс — е съветски комунист, революционер и държавник от полски произход. Той е основател и пръв председател на Всеруската извънредна комисия за борба с контрареволуцията и саботажа при правителството на Съветска Русия — болшевишката тайна полиция — бел.прев. ↑

[4] Кулата в Останкино — Московската телевизионна кула — бел.прев. ↑

ГЛАВА 3

МОМИЧЕ ЗА БОЙ

Аз не съм голям майстор по явките и паролите, както и в замитането на следи. Изобщо не умея да лъжа, ако се опитам, веднага преbledнявам и се изчервявам (двете поред) и си казвам всички ужасни тайни. Мога да се поставя в изключително нелепа ситуация, ако реша да излъжа. Случвало ми се е многократно. Затова се старая винаги да бъда честна като тест за бременност, макар че това не ми пречи да попадам в идиотски ситуации.

Можете да ми вярвате, защото ви го казва жена, която е съумяла да хване мъжа си в леглото с касиерката от супермаркета. Ако се замисля, през всичките пет години на брака си чувствах, че съм омъжена за човек, който е в състояние да сваля касиерки, при това без за секунда да се замисли, че това може и да не е приятно на жена му.

Мъж, който изпитва неземно блаженство, ако успее тайно да изяде гратис блокче шоколад в „Ошан“^[1], такъв мъж е способен на всичко.

През петте години на брака ни аз старателно си затварях очите за недостатъците му, защото много исках да обичам някого. Бих предпочела да обичам човек, който ми е изневерил след мъчителни терзания и заради силна любов, с която не е могъл да се справи. Но живеех с мъж, който ми изневери, защото апартаментът беше свободен, а касиерката — симпатична и без претенции. Точно така ми обясни постъпката си Кирил, докато се бях изтъпанила по средата на спалнята ни.

— Разбери, опитвам се да спася брака ни.

— Обуй си панталона — мръщех се аз.

— Тя не означава нищо за мен. Погледни я, не виждаш ли, че не е нищо особено — ръкомахаше той.

Против волята си преместих поглед върху касиерката. Да, наистина не беше нищо особено. Дори в този отвратителен момент тя дъвчеше дъвка и ме поглеждаше с леко превъзходство.

— Точно в това е проблемът, че не е нищо особено! — изкрещях аз, преди да запрата в Кирил чашата, която стоеше на масата до кутия шоколадови бонбони. Почерпка за касиерката.

— Ти си психарка, а аз съм нормален мъж. Трябваше просто да се обадиш, че ще се прибереш по-рано! — крещеше мъжът ми, докато се пазеше от мен. Аз се опитвах да му оскубя косите. Обикновено съм кротка, любезна и добра. Макар че съм червенокоса. Но в онзи ден страшно се вбесих. Най-вече на себе си. Затова че не се обадох да го предупредя. И затова че не исках да забележа, че живея с човек, който мисли само за себе си. Направо налятах на бой. Въобще тогава го прекалихме. Аз фраснах Кирил с бутилката от червено вино по главата, той ми насини окото, а касиерката избяга на стълбите само по бельо. Оттогава, както вече казах, пазарувам в друг магазин, макар че този още си е до нашия блок. Кирил живее при майка си. Понякога срещам касиерката, когато минавам покрай нашата автобусна спирка. Когато я видя, се радвам, че прозорците на колата ми са тонирани, макар и това да ми създава постоянни проблеми с КАТ. Непрекъснато ме спират, надявайки се, че съм лице от кавказка националност без московска регистрация.

Комфортният ни и удобен за всички петгодишен брак отиде на кино. Затова пък сега съм свободна, самотна и сама съм си господар. И няма нужда да предупреждавам, когато се прибирам вкъщи по-рано.

— Надя, не чуваш ли, телефонът ти се спуква да звъни — сръга ме Альонка.

Аз се отърсих от спомените и се огледах. На бюрото ми служебният телефон звънеше като луд.

Стига бе, уж се замислих само, че трябва да си паркирам колата на друго място, за да не се натъкна случайно на Станислав Сергеевич Шувалов в подземния паркинг. Защо пак се бях сетила за бившия си?

— Ало? Ника? Защо ми звъниш на служебния телефон? — разсеяно попитах аз, като чух познатия глас.

— Къде ти е мобилният телефон? — отговори с въпрос на въпроса дъщеря ми. Точно мислех да ѝ кажа, че това е невъзпитано и се сетих, че си забравих мобилния в колата.

— Където трябва да бъде, в чантата ми. Само че е изключен, защото работя. РАБОТЯ, ако не си чула. Печеля пари.

— Ясно, забравила си го в колата — засмя се Ника.

— Детенце, тази сутрин страшно бързах. Тук е страшна лудница, направо се побърквам. Имаме нов началник. Всички треперят — започнах да се оправдавам аз. Какво казах за лъжите? Когато излъжа, ме хващат веднага.

— Нали помниш, че спектакълът ми е днес? Ало! — напомни ми за себе си Ника.

— Ах, Никочка, разбира се, че помня — заувъртах го аз. Господи, как можах да забравя?!

И защо новият началник трябваше да се появи точно в деня, когато дъщеря ми има премиера.

— Значи ще дойдеш? — попита ме тя.

— Разбира се, нали съм ти обещала.

— За това става въпрос. Ще те чакам в пет пред училище — с менторски тон заяви дъщеря ми.

Аз затворих телефона, погледнах си часовника и ужасено си покрих устата с ръка. Беше почти три. Обикновено работим до пет и половина, макар че работният ни ден е до шест. Днес обаче трябваше да остана до края на работното време.

Бяха минали само няколко часа от управлението на Шувалов и вече имаше ранени и убити. Убитите бяха двама. Шувалов успя с един удар да удари десетката и уволни едновременно и началник-склада, и неговия заместник. Всички, които до момента се бяха разхождали из офиса наперено, сега се бяха втренчили в мониторите и се молеха. Работата е там, че началник-склада и заместникът му се смятаха за непотопяеми като „Титаник“, но потънаха бързо и безвъзвратно. Макар че до момента бяха преживели няколко проверки от страна на собствениците.

Те като Щирлиц си правеха каквото искат, но никой не успяваше да ги хване в крачка.

Не помагаха купищата (даже тоновете) оплаквания от ядосани клиенти, нито дори системата за видеонаблюдение в складовите помещения и баркодовете върху товарителниците. Клиентите висяха на опашка за доставките си с часове. Изчезваше оборудване или по неведоми пътища се трансформираше от един модел в друг. Инвентаризациите блокираха, още докато ги назначаваха. И изведнъж новият началник с един точен изстрел в главата порази и двамата. Просто ги уволни без никакви обяснения. Извика ги в кабинета си и

без да затваря вратата, за да се чува (и вижда) от секретарката Лизочка, каза високо:

— Господа, от утре няма да работите тук. Можете да започвате ревизията. Ще подпишете ревизионния акт с новия началник-склад и ще си получите възнагражденията.

— Ами полагащото ни се по закон двуседмично предизвестие — измънкаха те.

— Ще ви бъде платено. Приятен ден.

И както ни разказа Лизочка, Шувалов се усмихнал на вече бившия началник-склад с фирмената си добродушна усмивка. След това Станислав Сергеевич започна да вика един по един мениджърите, а в офиса настана напрегната работна тишина, нарушавана само от чуването по клавиатурите. Альонка напрегнато си мислеше как все пак да замине за Турция. Олга Грушкина се обаждаше на всичките си клиенти. Тя им благодареше бурно за сътрудничеството и им обещавахе да ги държи в течение за всичките ни промоции срещу малка услуга... По този подмазвачески начин успя да се сдобие с четири писмени препоръки, които, разбира се, щеше да помъкне при срещата си с Гестапо — в директорския кабинет при Шувалов. Аз се мъчех да съживя отчетността и витаех в облаците и в спомените за неудачния си брак.

— Ама че е кучка тая Грушкина — завистливо се намръщи Альонка. — Винаги се урежда. А аз как да изляза в отпуска? Нима пътуването ми ще изгори. Такава страхотна почивка.

— Альона, трябва да се измъкна по-рано — успях да вмъкна аз.

— Не, дори не си го помисляй! Да не си полудяла?! По-добре направо си подай оставката.

— Наистина, трябва на всяка цена да си тръгна. Ника има днес премиера. Не мога да не отида.

— Така ли? — повдигна вежди тя. — Тогава отиди и помоли НЕГО да те пусне. Така всички ще видим какво ще те направи.

— Може и да ме пусне — свих рамене аз.

В края на краищата и той има сърце. Детето ми няма всеки ден премиера в театралната студия. Всъщност изобщо не исках да ходя да го моля. Представете си, че не знае, че хората имат деца. Не, ако се съди по вида му, той със сигурност знае поне как се правят. Но това

едва ли ще ми помогне, още повече че всички, които вече бяха посетили стаята за мъчения, излизаха замислени и вгълбени в себе си.

— Епифанцева, отидете при директора — съобщи по високоговорителя Лизочка.

— Надка, мамка му, мой ред е! — от напрежение Альона си прехапа красиво начервените устни.

— Ти няма да имаш проблем — уверих я аз. — Само не се тревожи и се дръж естествено. Ти си ценен служител.

— Нима? — тя размаха юмруци, за да се ободри, след това си оципа бузите и се скри в коридора.

— Ще ти стискам палци — обещах ѝ аз. И се опитах да се съсредоточа върху работата си, но очите ми непрекъснато се плъзгаха към часовника. Времето минаваше. Ако не отида на премиерата ѝ, на Ника ще ѝ стане ужасно мъчно. Тя, разбира се, ще започне да ме успокоява. Ще ми каже, че изобщо не е било важно, но не можех, беше изключено да постъпя с нея по този начин.

Альона не остана дълго в компанията на новия началник. Лицето ѝ — за разлика от останалите, не беше замислено. Напротив, очите ѝ мятаха мънии, дишаше тежко и беше изпълнена с енергия.

— Той е абсолютно безчувствено говедо! — просъска тя през зъби и изтръска невидима пращинка от ръкава си. Лицето ѝ беше зачервено. На него имаше значително повече червенина от необходимото.

— Какво стана? — откъснах се от мислите си аз.

— Каквото е станало, е станало! — Альона си взе цигарите и тръгна към тоалетните. Аз заситних след нея.

— Какво? Да не би да те уволни? — ахнах аз.

Альона седна на края на тоалетната чиния и запали. Първо вдиша дима и след това ме погледна:

— Ако искаш да отидеш на спектакъла на Ника, има само един начин — да избягаш. Тая гадина няма да те пусне никъде.

— Така ли? — окончателно се вкиснах аз.

— Аха. Занесох му всички отчети. Показателите ми са много добри. Усмиввах му се най-любезно, а той ми заяви:

— Вече сте си ползвали полагаемия отпуск. Имате право на нов едва след три месеца.

— Мамка му — съчувствено кимнах аз. — Не те пусна, така ли? А ти ми каза, че вече сте платили.

— Обясних му всичко. Дори му казах, че предишният шеф ми се е заклел, че няма да има проблем. Най-накрая му казах, че ще си взема една седмица неплатен отпуск, която може да извади от полагащия ми се платен. Как ти се струва?

— А той? — поинтересувах се аз.

— Той ми каза, че ако се вълнувам за мястото си, няма да се усмихвам на него, а на клиентите. Представяш ли си? А ако само знаеш как ехидно ме погледна! Това не е мъж!

— Да, след като ти не му въздействаш, значи е от желязо — съгласих се аз. Альонка въздействаше винаги и на всички. Мъжът ѝ много се дразнеше от това.

— Казвам ти, той е гей! Така че не си и помисляй! Никъде няма да те пусне. „Та това е цял час от работното Ви време. Вървете да си изпълнявате задълженията“ — тя изимитира презрителния и вежливо студен глас на новия шеф.

— Това е положението! — Альона си хвърли фасата в тоалетната чиния и излезе.

Аз останах в кабинката. Трябваше да обмисля така създаването се положение. Часовникът показваше почти четири. До времето, в което трябваше да се вземе решение, оставаха петдесет минути. Ако не ме извикат в тези петдесет минути, ще стане кошмар. Ще се наложи да избягам на свой риск. Ника постъпи в театралната студия преди повече от година. Преди това ходеше на карате, където прекара около месец, преди да я ритнат в корема. Преди каратето беше арт кръжок и половин година цялата къща беше омазана с бои. Преди това пък ходеше на бални танци, на уроци по английски и пееше в училищния хор. Ника винаги е била активно момиче. Но непостоянно. И изведнъж сякаш си загуби ума по театралната студия. Вече цяла година не мисли за нищо друго. Само за безкрайните репетиции, занятията по режисура и упражненията по актьорско майсторство. Имат много добър режисьор, който по съвместителство е и учител по музика.

— Най-свестният възможен човек! — така го охарактеризира Ника. Спектакълът е плод на шестмесечен труд, постановка по романа на Рей Бредбъри „451 градуса по Фаренхайт“. А Ника, моята красавица, моята гордост, играе една от главните роли — любителка на

книги, изгорена жива в собствения си дом. Пее трогателно и доста пронизително, като в същото време около нея обикалят статисти в червени роби с ресни, които изобразяват огън. След това Ника сърцераздирателно пада на земята и оттам — с отметната глава, я вдигат в небето (тоест към тавана) с някакви вериги. Как мога да пропусна такова нещо? Няма начин!

— Альонка, реших! Ще избягам! — твърдо заявих аз.

— Я виж, май спря да вика хората. Тихо е. Дали да не попитаме Лиза? — предложи Альонка.

— Не, кракът ми няма да стъпи дори по посока на дирекцията — поклатих глава аз. — Да става каквото ще! Ще избягам през задния вход!

— Късмет — кимна ми Епифанцева и изтри една сълза. Много добре я разбирам. Как ще реагирате, ако мислено вече лежите на турския плаж под галещите лъчи на слънцето и някакъв мазен глупак ви заяви, че ще трябва да останете под московския дъжд. И че единственото слънце, което ще видите, е в близкия солариум. Полека-лека започнах да си събирам съкровищата — химикалки, козметична чантичка, пакет цигари — в чантата. Много тихо, като се стараех да не дишам, се промъкнах покрай дирекцията, завих към асансьора и чак там се осмелих да издишам. Да, изобщо не ми се мислеше какви последствия може да има постъпката ми. Може пък да няма никакви? Колко хубаво би било, ако нашият скъп нов началник се е изморил и е решил днес да не мъчи никого повече. Защо не си отиде вкъщи да почете вестник. Или пък да заведе любовницата си на ресторант. Защо трябва да разпитва нещастните мениджъри, чиято единствена вина е, че тази (или някаква подобна) работа им трябва, просто за да преживяват.

— Как е фамилното Ви име? — се раздаде глас зад гърба ми изведнъж.

От изненада подскочих и рязко се обърнах. Прекалено рязко, защото избих с лакът от ръцете на Станислав Сергеевич (Господи, защо?!) някакви документи.

— Аз, аз, аз... — запелтечих аз, тъй като внезапно загубих дар слово.

Шувалов ме гледаше съсредоточено, сякаш искаше да си припомни нещо. Пред очите ми премина сутрешната сцена и същото

това, между другото, много красиво лице, само че зад волана на черното БМВ.

— Да, Вие. Ще отговорите ли или не? — студено се усмихна той.

Не бях и помисляла, че нечия усмивка може да бъде толкова заплашителна.

— Митрофанова Н.В.

— Ясно — подсмихна се Шувалов. — Митрофанова Н.В., елате при мен.

— Сега ли? — намръщих се аз.

— Не Ви ли устройва времето? — поинтересува се той, като се вгледа внимателно в лицето ми.

— Не, не, всичко е наред. Идвам, разбира се.

Обърнах се и тръгнах, като се стараех да не вървя много близо до него. Наложих си да се преструвам, че гледам окачените по стените картини и постери.

— Закъде се бяхте запътили? Към паркинга ли? — поинтересува се той.

В главата ми се въртеше една-единствена мисъл: „Позна ме, не ме позна. Позна ме, не ме позна.“ Ех, да имах маргаритка да си погледам на листата ѝ.

— Трябваше да оставя нещо в колата — по навик се оправдах аз и веднага съжалих. Трябваше да кажа, че нямам кола. За да не може да заподозре нищо. Глупачка!

— Ясно — той внимателно огледа готовия ми за старт вид. Чанта, шлифер и чадър — подходящи аксесоари да отидеш до закрития паркинг, за да си оставиш нещо в колата.

Влязохме в кабинета му, аз си свалих шлифера и скрих чадъра зад гърба си, за да не се набива на очи.

Положението беше трагично, тъй като по устните на Шувалов блуждаеше саркастична усмивка. Изобщо нашият нов шеф имаше цял арсенал от различни усмивки, но нито една от тях не беше весела. Всичко беше като във филм на ужасите, където симпатичният мъж се оказва сериен убиец и с ласкава усмивка се приближава към теб с лопата, готова за удар.

— Значи, Вие сте Митрофанова Н.В. И как се разшифрова това Н.В.?

— Надежда Владимировна — жално изписках аз.

— Надежда Владимировна, кажете ми, имате ли намерение да работите в нашата компания? — Шувалов седна зад голямото си бюро и започна да търси в купчината папки моето досие.

— Да, разбира се — кимнах аз. — Разбира се.

— Какво се разбира?

— Какво? — мислите ми се объркаха.

— Значи имате намерение? — забави оборотите Шувалов.

— Аха.

— Имате много закъснения. Това е много лошо. Недопустимо е!
— повиши тон той.

Аз мълчах и си мислех, че вече е крайно време да си тръгна. След това промърморих:

— Няма да се повтори.

— Знаете ли колко пъти днес чух тези думи? — попита Шувалов.

Аз не му отговорих, защото с право си помислих, че въпросът е реторичен.

— Много. А преди това много пъти съм ги чувал и в други фирми. А знаете ли колко пъти хората наистина са си вземали бележка и са спирали да закъсняват? — той направи пауза. — Нито веднъж. И затова опитът ми подсказва, че ще продължите да закъснявате.

— В никакъв случай! — не се съгласих аз.

— Какво имате предвид? Искате да кажете, че бъркам, така ли?

— Не, моля Ви — дадох заден ход аз. Нишката на разговора ми се изплъзваше като змия в тревата. Ника сигурно вече ми звъни на мобилния.

— Добре, да прекратим този безсмислен разговор. Ще направим така. Няма да Ви уволнявам веднага, ще ви сложа на двуседмичен изпитателен срок. Ако за този срок успеете да бъдете безупречна, ще Ви оставя на работа. Ако ли не...

— Ще ме уволните — завърших изречението му вместо него. Започвах да се вълнувам все повече и повече.

— Бързате ли занякъде? — намръщи се той.

— Не. Моля ви! — го уверих аз с преувеличена убедителност.

Той сви рамене и кимна с известно съмнение.

— А сега нека да прегледаме отчетите Ви. Струва ми се, че не ги подготвяте с достатъчно внимание. Целта на отчетите не е шефът да ви остави на мира, а да можете във всеки един момент да направите

анализ на поведението и на покупателната активност на своите клиенти. Трябва да прилагате образно мислене.

— Да, да, разбира се — в гласа ми против волята ми се усещаше нетърпение.

— Определено бързате занякъде. Митрофанова Н.В., Вас определено не Ви интересуват моите забележки. Добре, няма да Ви задържам — той рязко премести досието ми настрана и ме погледна злобно в очите. — Свободна сте.

— На всяка цена ще анализирам всичко — паникьосах се аз.

— Много ми харесва да работя в компанията и ще направя всичко възможно да остана тук. Моля Ви!

— За какво ме молите? — намръщи се той.

— Не ме уволнявайте! — помолих го аз и се опитах да се усмихна угоднически. Може пък това да го умилостиви. Дори не си мечтаех да му се харесам. След като не му е харесала Аљонка, за какво говорим...

— Приятен ден — ме отрязва Шувалов и се извърна.

Дървеняк! Край, ще ме уволни! Измъкнах се от кабинета му и хукнах към асансьора. От очите ми рукнаха сълзи, но в момента не можех да мисля за това.

Обадих се на Ника от колата и ѝ казах, че закъснявам. Часовникът ми показваше пет и половина. Пикът на задръстванията. Добре че работя близо до вкъщи. Понякога губя по четиридесет минути само за да пресека околоръстното. Какво щях да правя, ако работех някъде другаде? Скоро и това щеше да се случи. Ще пътуваш до работата си по три часа. Дъщеря ти ще бъде захвърлена на произвола на съдбата, а майка ти ще ти отрови живота. Животът ти ще стане сив и безнадежден. Стиснах устни обидено и си помислих колко е несправедливо всичко. Защо премиерата, която беше чакала половин година, не можа да почака още един ден.

Стигнах до училището след шест и бях възнаградена с обиден поглед от Ника.

— На теб не може да се разчита.

— Само ако знаеш какво ми струва да бъда тук — оправдавах се аз.

— Винаги така казваш — Ника не искаше да ме погледне. Какво ѝ пука на нея. Тя е още дете. Моите проблеми не я интересуват.

— Господи, научи ме да се мултиплицирам —
сърцераздирателно възкликнах аз.

— И това няма да ти помогне — увери ме дъщеря ми. — И много
те моля, не си забравяй повече телефона.

— Добре, няма — кимнах аз.

— Защото ми надуха главата заради тебе.

— Кой? — изненадах се аз.

— Койчо от Койнаре. Твоят Кирил, кой — разтвори ръце Ника.
— Помоли ме да ти предам да не се правиш на глупачка.

— Денят днес е такъв — изморено въздъхнах аз.

---

[1] Auchan — верига френски хипермаркети — бел.прев. ↑

ГЛАВА 4

„ДАНО ДА ЖИВЕЕШ ПО ВРЕМЕ НА СМЯНА НА ФИРМЕНОТО РЪКОВОДСТВО!“ — СТРАШНА ОФИСНА КЛЕТВА

Както вече споменах, мъжете винаги са ми носили само нещастия. Всъщност, не е точно така. Мъжете са ми носили най-различни нещастия. Мога да стана колекционер на проблеми и трудности, които са ме сполетявали заедно с любовта. А понякога и без нея. Ако трябва да съставя каталог на мъжките подлости, първа точка в него ще бъде дъщеря ми Вероника. Макар че в момента се разбираме прекрасно, появата ѝ на бял свят промени рязко живота ми. От безгрижна девица, влюбена в житейските радости, се превърнах в перилно-гладачна машина за обслужване на бебета. И всичко това под съпровода на постоянното дуднене на майка ми:

— Не съм те молила да забременяваш, оправяй се сама. Няма да ти гледам детето. И без това ми провалихте целия живот — имаше предвид мен и татко.

Мама винаги е мислила, че ако не бяхме ние с татко, тя щеше да стане известна личност. Например велика художничка. Истината е, че винаги е рисувала добре, но... Но това не означава, че сме ѝ провалили живота.

— Посветих ви най-добрите си години — възкликваше майка ми, докато аз приспивах Ника.

Мама не можеше да понася шум. Всъщност, мама не можеше да понася много неща. Имаше алергия към пране и чистене. От общуването с татко получаваше мигрена. От бебешкия плач ѝ се вдигаше кръвното. Но най-непоносим от всичко беше моят неудачен съпруг Лъоня. Той и без това не остана много дълго у нас. Но дори и това не помогна. Когато Ника стана на пет години, мама и татко се разведоха. Очевидно майка ми беше развила алергия към личния живот. Почти веднага след развода се преместихме.

— Най-накрая ще мога да живея като човек — казваше мама, местейки се в Северно Бутово. Фактът, че аз, татко и Ника ще живеем в

доста по-малко от нейното жилище, изобщо не я смущаваше. Тя беше толкова изстрадала във времето, в което беше играла ролята на съпруга и майка, че това бе най-малкото, което двамата с татко можехме да направим за нея.

— Нищо, дъще, двамата с теб не трябва да се сърдим на майка ти, тя е човек с изтънчена душевност — успокояваше ме татко.

— Да бе — възмущавах се аз. — Слабото място лесно се къса.

— Недей така — натъжаваше се той. — Тя все пак ти е майка.

— Климактериумът променя хората до неузнаваемост — ядосвах се аз, но не се опитвах да противореча на майка си.

Така като с вълшебна пръчица аз, татко и Ника се озовахме в Южно Бутово, където прекарвахме уикендите без акомпанимента на майчините ми викове. И това беше страхотно. Минусите минаха на заден план. Голяма работа, че спирката на метрото беше на половин час. Но пък, докато беше жив татко, къщи беше топло и уютно.

А след това... След това Ника порасна и се превърна в център на малкия ни свят. Или по-точно — негов шеф. Беше взела характера на дядо си — спокоен и търпелив. Така че можеше да се каже, че от първия ми провал имаше само полза. Лъоня не ми беше оставил почти никакви лоши спомени. След Лъоня се появи Сергей. Това беше още преди да се преместим.

Запознахме се на Таганския площад. Той беше развеселен и подпийнал и канеше всички минаващи покрай него момичета да отидат с него на театър на Таганка. Отнякъде се беше сдобил с излишен билет. Май че някакъв негов приятел не беше дошъл или нещо подобно. Аз се съгласих. Какво толкова? Бях страшно самотна, а другите момичета уплашено клатеха глави и се отдалечаваха бързо към спирката на метрото. Дори и да беше любов, не беше особено голяма. Сергей ми се обаждаше рядко и обикновено, когато беше пийнал. Той обичаше да ходи в нощни клубове и да купонясва. И както си мисля сега, ме вземаше със себе си само когато нямаше никакви други кандидатури. Аз бях толкова изморена от тичането между детската градина, пазаруването и работата си като секретарка в някаква скапана фирма, че бях готова на всичко за едно весело прекарване. Почти не си го спомнях, а и след няколко месеца той просто изчезна, като остави след себе си не особено опасно, но неприятно венерическо заболяване.

Той влезе в каталога с проблемите ми под номер „Три“. Не беше нищо значимо. След него се появи Коля. Той беше женен и през цялото време трепереше да не го хванат. Говореше толкова много за жена си, че ми ставаше неприятно.

— Тя изобщо не ме разбира. Не цени щастието си.

— Да, разбира се. Ти си страхотен. Виж, харесва ли ти прическата ми?

— Единственото, което я интересува, е да дрънка с приятелките си. А всички те я ненавиждат, защото е омъжена. Защо е в състояние часове наред да слуша глупости за самопознанието, а не понася новините? Нямаме за какво да си говорим.

— Слушай, защо не се обърнеш към психолог? — един път не можах да се сдържа и му предложих аз.

Коля ме погледна страшно учудено, сякаш току-що забеляза, че лежа до него и може би чакам нещо. Той беше обсебен от жена си. От заядливия ѝ характер, от начина, по който възпитаваше децата им, от вискателността ѝ... и от още хиляда нейни черти. Така че сериозно започнах да си мисля, че е влюбен в нея. Тогава какво правеше с мен? Ще ви кажа честно, каквото и да беше това, то нямаше нищо общо с любовта.

По скоро това бяха взаимноизгодни психоаналитични сеанси. Съвместни посещения на ресторанти или просто няколко взаимни комплимента. Разбирах, че всичко е пълна глупост, но се радвах, че все пак има нещо. Отношенията ни се прекратиха от само себе си, когато се преместих. Женските ми прелести не бяха достатъчни, та жененият ми приятел да преодолява разстоянието от Таганка до Южно Бутово. В каталога ми Коля е отбелязан като „Роман, от който ме е ужасно срам.“

След Коля дойде Миша и още един Сергей, и още някой, когото не си спомням добре. Те не бяха нито лоши, нито добри — те просто преминаваха покрай мен, оставяйки усещане за мъчителна самота, което приличаше на махмурлук. Като цяло това не беше нищо повече от секс. Някакъв любовен полуфабрикат, който размразявах от време на време, защото няхах нито сили, нито желание да готвя нещо по-вкусно.

Докато ги имаше, нещата като че ли не бяха толкова лоши, но когато отношенията приключваха, дори не ми ставаше мъчно. Може би изпитвах само малко съжаление за изгубеното време и толкова.

Разбираха го всички — и те, и аз. Дори татко, който само въздишаше и ме галеше по главата. Когато той умря, бях толкова потресена, че дълго време не исках да виждам никого. Татко беше моята котва, той ме удържаше на земята и не ме оставяше да се скитам по света. Изведнъж разбрах, че съм съвсем сама. Прииска ми се тези Миша, Серьожа, Паша и Саша да изчезнат завинаги. Всичко това да престане. Търсех истинската любов, но така и не успях да превърна грозното патенце в лебед. Може би не бях достатъчно последователна. След смъртта на татко се чувствах много самотна. А след това се появи Кирил. Макар че преди него имах и други връзки — едnodневки. Мъже, с които се срещахме и се разделяхме като атоми. Изобщо нямахме нищо общо, но се събирахме, за да се убедим, че това е наистина така. Целувахме се на фирмени купони, а след това се карахме по време на съвещания. Прегръщахме се в пушалнята, подпийнали по време на посрещането на Новата година, а при посрещането на следващата Нова година дори не се поглеждахме.

Всичко това беше много странно. Като в сбъркана приказка, където силно учудената питка дояжда лисицата. И тогава се появи Кирил. Спокоен, самоуверен, здраво стъпил на земята. Мъж без излишни желаниа, без амбиции. Охранител в новия търговски център. Дванайсет часа работи, двайсет и четири почива. Никаква романтика, само проза. Заплатата му беше малко по-малка от моята, а рационалността — няколко пъти повече. Всъщност, изобщо не ставаше въпрос за любов. Просто за първи път през десетте години, откакто бях родила Ника, за първи път чух заветното: „Омъжи се за мен!“ Какво ми оставаше да направя? Да му отговоря, че чакам неземната любов. Че искам ресторант с топла приглушена светлина, цветя и поглед, изпълнен с любов. Че искам да получа красив пръстен в кадифена кутийка пред хората и под умилениите погледи на публиката да кажа високо „да“?

Всичко беше доста по-различно. Кирюша лежеше на дивана ми, гледаше някакъв мач, отпиваше бира, а аз стоях наблизо и гладех. Срещахме се от шест месеца, но приличахме на женени от десет години.

И така, той остави бутилката на помощната масичка, протегна се, усмихна се, придърпа ме към себе си и измърка:

— Хайде, ако искаш да се оженим.

— Какво? — учудих се аз.

— Добре, щом искаш ще вдигнем сватба. Харесваш ми и всичко друго... — добави той, като че ли се усети.

Аз свих рамене и кимнах. В края на краищата чувах такова нещо за първи път от десет години насам. И естествено, се оженихме. И семейството ни беше много здраво. До момента, в който се върнах къщи без предупреждение. В моя каталог Кирил получава сто точки и забележка: „Най-силният удар по самолюбието ми.“ Отначало си мислех, че ми е разбил сърцето, но не беше така. Просто ми беше наранил самолюбието. Разбира се, всяка жена над трийсет има такъв каталог. Не е нещо особено, върху което да може да се снима хубав филм или поне приличен сериал.

Получаваше се така, че мъжете, които срещях, не успяваха да ми разбият сърцето. Бог ми е свидетел, че всеки път се опитвах да се влюбя истински и да повярвам, че най-накрая съм срещнала голямото и светло чувство. Но нито едно грозно патенце не се превърна в красив лебед.

Винаги се получаваше голяма и грозна патица. Особено голяма и особено грозна беше Кирил.

— Всички мъже са мръсници! — записах в каталога си аз, след като се разведох. И най-накрая се успокоих. За какво да се мъча, след като никога нищо не се получава. Само че ми беше още по-трудно да се справя със самотата. Да имаш до себе си някого, дори и да не е идеален, е по-добре от нищо. Самотата е много тежка. Всички го разбират с времето.

Телефонът ми се тресеше от обажданията на Кирил цяла седмица. Поради силата на характера си той беше свикнал да постига поставените цели, особено когато това му беше от полза. А Кирил беше решил, че за него е много полезно да се върне при мен. И от здравословна и от материална гледна точка.

— Докога смяташ да ми се обаждаш? Ако нямаш с кого да си поговориш, поговори с майка си. Тя ще те изслуша и ще те съжали. Аз за какво съм ти? — виках аз. Не можех да си изключа телефона, защото по него ме търсеха и клиенти.

— Надя, не се дръж като мръсница, не ти отива — успокоително мърмореше Кирил. Той беше убеден, че само се правя на интересна.

— Виж, имам работа.

— Да ти се обадя ли довечера?

— Не! Изобщо недей да ми се обаждаш повече — молех го аз.

— Не се дръж като глупачка. Казах ти, че съм решил да се върна при теб. Ти също го искаш. Сигурен съм.

— Я се разкарай! — и за кой ли път прекъсвах разговора.

Интересно колко още ще издържи. Или аз. Може би просто ми е писано да живея с мъж, за когото искрената любов не значи нищо. Дали да не се примиря с такава съдба? В крайна сметка не трябва да мисля само за идиотските чувства, съвсем скоро може да ме уволнят. Необходима ми е някаква поддръжка, опора.

— Какво, пак ли бившият? — поинтересува се Аљона, приближила се за малко до бюрото ми.

Вече цяла седмица работехме без почивка и си говорехме много плахо.

Не може да се оспори, че в първата седмица от властването на Снежния крал (Шувалов С.С.) дисциплината се подобри четворно. Като за начало във вторник уволни един от мениджърите само защото не беше върнал обаждане на някакъв клиент. Да, само за това. Той дойде, извика го по средата на нашата препълнена с бюра стая и високо го попита:

— Спомняте ли си фамилията Светлов?

— Ами... по принцип... — измрънка мениджърът.

— Очаквал е да му се обадите през целия вчерашен ден. Трябвали са му номерата на моделите на копирни машини — по красивото и добре очертано лице на Шувалов нямаше никакви емоции. Така гледат учените опитните си зайчета.

— Не можах да ги намеря — опита се да се оправдае мениджърът. — Нямаме такива стоки.

— Всички да внимават! — плесна с ръце Шувалов. — Обяснете на колегата си какво трябва да направи, когато нямаме търсената от клиента стока.

Отначало настъпи тишина. Нямаше желаещи да скочат в огъня. Представи си, че не отговориш правилно или просто се набиеш в очи и после ще излезеш виновен. Инициативата се наказва. Тогава той, Станислав Сергеевич, усмихвайки се със стиснати устни, ни погледна с ледените си сини очи и продължи:

— Който ми отговори правилно, ще може да си вземе един свободен ден.

— Наистина ли? — размърдаха се хората. Аз реагирам моментално на думите „свободен ден“ и затова се изпъчих.

— Трябва да му се обадим и да му предложим аналогична стока от друга марка. Или да го посъветваме да се обърне директно към производителя.

— Как Ви беше фамилията? — присви очи Шувалов.

— Митрофанова — вече много по-тихо изписах аз.

Погледът му изведнъж стана неприятен. Внимателен и замислен.

— Толкова много ли искате свободен ден? Струва ми се, че в началото на седмицата вече кръшкахте — бавно произнесе той. — Не Ви ли стигна?

— Аз просто...

— Добре, достатъчно, няма нужда от обяснения. Отговорът Ви ме устройва, но няма да Ви дам свободен ден. Просто няма да има последствия за това, че в понеделник си тръгнахте без разрешение. Този път гласът му беше нисък и от него ме побиха тръпки.

— Благодаря — кимнах аз, наругах се мислено и за пореден път си обещах да не се изтъквам.

— А Вие, уважаеми господине, сте уволнен — заяви Шувалов внезапно, като се обърна към провинилия се мениджър, което, разбира се, предизвика всеобща паника.

Ако започнат да ни уволняват за такива неща, перспективите ни бяха доста съмнителни. Хората пребледняха.

— Как така? — объркано се заглежда мениджърът.

Всъщност, той никога не е бил добър мениджър. По-скоро беше от тези, които си изработват положените часове и крадат от клиентите. Но никой не е безгрешен. По лицата на служителите се появи сянка на съчувствие.

Шувалов се усмихна с ледената си усмивка и произнесе коронната си реплика:

— Приятен ден! — и си отиде в кабинета.

Както можете да се досетите, след това желанията ни за пушене, безделничене и висене в интернет чувствително намаляха. Цяла седмица ходехме на пръсти и се мазняхме на клиентите така, че те се

оглеждаха за скрита камера. Всичко приличаше на сън, който ще прекъсне на най-интересното място.

Днес в петък денят започна с това, че всичките ни онлайн комуникации бяха поставени под контрол. Още сутринта в нашия отдел дойде бледен и трезвен (!!!) системният администратор. Повъртя се малко, после се прокашля и каза, че по заповед на голямото началство трябва да ни съобщи „една много лоша новина“.

— Трябва да знаете, че по нареждане на Шувалов — на това място сисадминът вдигна очи към небето (тоест към окачения таван) — ще разпечатвам избирателно интернет страниците, които сте посещавали.

— Какво значи това?

— Значи да не ходите по порностраницы — ядно се сопна той.

Беше очевидно, че това положение на нещата не му харесва. Защото порносайтовете са любимо място на програмистите. Всъщност, ако началството видеше къде сърфираме, щеше да е най-добре мощна вирусна атака да унищожи всички данни.

Как цивилизовани служители със съвременни методи на работа могат да минат без интернет? Да не сме в каменната ера?! Никой вече не работи така! Ами сайтовете с хороскопи, ами чатенето? Ами новинарските страници и тези с вицове? Сайтовете за запознанства и социалните мрежи?

— Да, интересна работа — подсвирна някой. — И с какво ще си запълваме времето?

— Ще работите — разтвори ръце сисадминът и си тръгна навъсен.

Ние не обичахме да работим. Да се лишим от интернет, беше като да живеем без слънчева светлина. Офисът беше замрял. Някои споменаха, че в такива условия не може да се работи. Друг ридеаха и се кълняха, че няма да останат. Трети мълчаливо започнаха да си разпращат сивитата, но нищо от това не помагаше. По ред причини. Първо, защото нашата фирма беше една от малкото, в които има добра твърда заплата плюс процент от продажбите. Второ, този процент беше много висок, защото фирмата търгуваше с контрабандно оборудване. То беше евтино, а клиентите бяха щастливи и склонни да купуват на едро.

И трето, което беше най-важното за мен, фирмата се намиреше близо до дома ми, до училището на Ника и до жилището на майка ми. Моят живот е кръговрат между училището, допълнителните занимания, домашните задължения и така нататък. Плюс различните кръжоци, плюс пазаруването. Изобщо нямаше да успявам да ходя на работа на друго място. Дори и на тази често закъснявах. По-рано. Преди да се появи Шувалов. И затова изобщо не исках да си загубя работата. Както и всички останали. Но при мен абстиненцията към информационната дрога протичаше по-леко, отколкото при другите. Сега се забавлявахме, като обсъждахме бившия ми. Плахо и без да спираме да работим. Още повече че той уцелваше най-неподходящите моменти да ми се обажда.

— Какво иска? Нали му каза да не ти се обажда повече? — шепнеше Альона, като се правеше, че преглежда някакви документи на бюрото ми.

— Сто пъти!

— А той?

— Искане да спра да се правя на глупачка — отговорих аз и продължавах да пиша.

Добре че сме жени и можем да правим няколко неща наведнъж.

— Има едно нещо, в което безусловно е прав — подсмихна се Альона. — Ти все още чакаш истинската любов, нали?

— Нищо не чакам.

— Тогава твоят Кирил не е толкова лош избор — заключи тя.

Лесно ѝ е да говори, нали е омъжена за човек, който не дава върху нея да падне прашинка.

— Ясно ми е, но не мога да понасям дори гласа му. Ще отида на вилата през уикенда. Там нямам покритие.

— Хитро, но това е временна мярка. Ще трябва да решиш проблема веднъж завинаги. Може би наистина се правиш на глупачка.

— Не се правя на глупачка. Нека да сменим темата — обидих се аз.

— Както кажеш — сви рамене тя. — Слушай, още ли си криеш колата?

— А как иначе? — усмихнах се аз. Цяла седмица идвах на работа с половин час по-рано. Оставях си колата през няколко улици и стигах до офиса пеша. Беше ми трудно и крайно неудобно, но бях решила да

изчакам, докато стихне вълната от уволнения. Надявах се, че ако не се навирам в очите на началството, то ще ме забрави. Макар че той май е всезнаещ и вездесъщ.

— Той е като окото на Саурон^[1], следи всички — съгласи се с мен Альона.

— Дали пък няма шпиони?

— Мислиш, че е завербувал Грушкина ли? — застана нащрек Альона.

Внимателно се обърнахме и погледнахме Олга. Спокойното ѝ лице изразяваше пълна хармония.

— Не е изключено — кимнах аз. — Тя е готова да предаде всеки срещу повишение на заплатата.

— За какво си говорите? — подаде се иззад монитора главата на Грушкина. — Пак ли клюкарствате?

— Защо всички смятат, че клюкарствам? — плесна с ръце Альона, изфуча и си отиде на мястото.

На мен ми звънна телефонът и аз поведох разговор с клиент, желаещ да си закупи една камара джунджурии. Мишки, платки, памет, кабели, адаптери. Потънах във всички тези наименования, започнах да ги търся, филтрирайки базата данни, и забравих за всичко друго.

Клиентът беше непоносим, но аз отдавна си бях изградила защитна стена, която ми помагаше да разговарям с някого безкрай, като едновременно с това не мисля за нищо. Така да се каже — на автопилот.

— Ама че си чудовище — ми казваше Альона. — Аз щях да съм го сиктирдосала сто пъти. Как успяваш да се сдържаш?

— Просто не ми е къс фитилът — обяснявах аз.

Днес беше именно такъв случай. Заедно с клиента дълго съставяхме списък, чувахме се многократно по телефона, след това пишех поръчка, изпращах му я по имейла, уточнявахме цветовете и на всичко това не му се виждаше краят.

Альона ми махна с ръка и даже Грушкина започна да си събира партакешите, а аз продължавах да седя затънала в цифри. Големите поръчки винаги са хубаво нещо, а в момента се нуждаех особено много от добри показатели.

— Не се преработвай — ми прошепна Грушкина ехидно и си тръгна.

Погледнах си нервно часовника. Добре се наредих. Какво толкова иска тоя клиент? При това в петък вечер. Докога?

— Искате ли да ви изпратя линкове със снимки на оборудването? — казах аз, като се чудех какво още да му предложа.

Клиентът се замисли.

— Работите ли с отложено плащане? — най-накрая изплю камъчето той.

Стиснах зъби.

— Това би било възможно, ако бяхте наш постоянен клиент. За целта е необходимо да имате годишен оборот над сто хиляди долара. Тогаваше можем да Ви отворим кредитна линия.

— Ясно — разочаровано измънка клиентът. — В такъв случай не можем да работим заедно сега. Ще разполагам със средства след два месеца.

— Това е проблем — съгласих се аз. Разбира се, вътрешно бях бясна. Загубих си половин ден с него. Останах след работно време, направих огромна поръчка, за да се окаже, че клиентът няма пари. Кажете ми, това не е ли пълна свинщина? Защо такива кретени се падат на мен, а не на Грушкина, да кажем?

— Какво може да се направи в такъв случай? — наивно попита клиентът.

Едвам се сдържах да не му тегля една майна.

— Запишете си телефоните ми и когато решите, ми се обадете. Няма да анулирам поръчката Ви, за да не се налага да я подготвяме пак. Това устройва ли Ви? — успях да изрека аз.

Автоматизмът е прекрасно нещо. И аз наистина приличах на телефонен секретар, дори на самата себе си. Денят беше към края си и ако не смятаме клиента идиот, той изобщо не беше лош. Наистина, не успях да си початя с виртуалните си приятелки, но и с Шувалов не се срещнах нито веднъж. Изключих компютъра, сложих си телефона в джоба и си взех чантата. В офиса нямаше почти никого. Някъде в дебрите на северното крило страдаше разлъчаният от цицорестите интернет красавици сисадмин. Всички други си бяха тръгнали. Отправих се с леки стъпки към изхода и изведнъж, минавайки покрай директорския кабинет, видях, че вратата към залата за преговори е отворена. В дълбините на шефските покои се чуваше някакво шумолене.

„По дяволите! Нима е още тук?“ — отскочих аз и за всеки случай продължих на пръсти. В този момента врата на директорския кабинет се хлопна и се чуха нечии стъпки.

Изстинах. Честно казано, Шувалов всеки път ме довеждаше до вцепенение и ми предизвикваше паралич на долните крайници. У него имаше нещо, което те кара веднага да паднеш на колене и да молиш за пощада, преди да са ти отрязали главата. У него се усещаше някаква нечовешка, извънземна сила.

— Какво да правя? — прошепнах аз и се огледах безпомощно. Буквално на две крачки от мен се чу шумът на ключове. Значи излиза. В такъв случай двамата с него ще се срещнем. Пак. На четири очи. Не! Аз категорично не бях готова да чуя отвратителното му „Приятен ден“ и затова за половин секунда се намърдах в стенния гардероб в коридора и внимателно притворих плъзгащата се врата. Само трябваше да изчакам директорът да се качи в асансьора. Какво по-просто от това? Застинах, като се стараех да не дишам. Отново се чуха стъпки и после скърцане на врата. „Затваря залата за преговори“, си отбелязах аз. Още три стъпки, пауза и звукът на потеглящия асансьор. Положението не беше толкова лошо. Най-важното е, със закъснение си помислих аз, шлиферът му (или с каквото там е облечен) да не е в нашия гардероб. Май че се размина. Сигурно изобщо няма връхна дреха. Не му трябва, когато се качва в подземния гараж на баровската сграда в БМВ-то и после слиза на нашия закрит паркинг. Тези хора не усещат смяната на сезоните. Шувалов се мотаеше пред асансьора и шумолеше с нещо. Не бяха документи, звукът беше друг. Да му се не види, защо не си тръгне, за да мога на спокойствие и аз да отида на вилата. И изведнъж, вместо да се качи на асансьора и да се отдаде на прекрасния си мъжки живот, Шувалов спря и каза:

— Колко пъти съм ти казвал да не ми звъниш в работата?

„Какво?“ — беззвучно извиках аз. Едвам не получих инфаркт, преди да се усетя, че не говори на мен, а говори по телефона. Сигурно се обажда на някого.

— Не мога да се разсейвам. Аз нямам почивки! Какво още искаш? — продължаваше той.

Замълча, очевидно слушаше отговора. После рязко и недоволено каза:

— Той вече не е дете и трябва да отговаря за постъпките си. Какво? Мислиш, че аз съм виновен за всичко, така ли? Виж, няма да го обсъждам с теб. Ти нито веднъж в живота си не си му проверила уроците.

„О, Господи!“ — напрегнах се аз. Само това оставаше да подслушвам разговорите на шефа.

— Това не е мой проблем. Не знам какво си намислила, но ще ти се наложи да се откажеш. Докога ще продължаваш? Да не съм ти банкомат? Да беше мислила преди. Достатъчно! Казах ти, стига! — съдейки по звука, той прекрати разговора и си прибра телефона в чантата. Аз малко си отдъхнах. Отново се чу звукът на асансьора, съпроводен от някакво шумолене. След това Шувалов възкликна:

— Защо са такива мръсници? — пак някакъв непонятен звук. Аз стисках палци и си повтарях: „Тръгвай си, моля те, тръгвай си. Качвай се в асансьора и изчезвай.“ Сякаш в отговор на молитвите ми, се чу звукът от вратите, асансьорът се отвори. Аз дори притворих очи от облекчение и изведнъж... зазвъня мобилният ми телефон, за който бях забравила. Звънеше в джоба ми. Смутих се, Шувалов стоеше на две крачки, може би все пак вече беше в асансьора. Вероятно не трябваше да предприемам нищо, но тъй като бях в истерия се опитах да извадя телефона и да го изключа. Закачих с лакът вратата и съборих нечие палто. Раздаде се грохотът на падаща закачалка. И още преди телефонът ми да спре да звъни, вратата на гардероба се отвори. Господин Шувалов ме гледаше абсолютно изумено, а аз мижах и се опивах да си закача някаква подходяща за случая усмивка.

---

[1] Саурон — герой от романа на Дж.Дж. Толкин „Властелинът на пръстените“, владетел на Мордор — бел.прев. ↑

ГЛАВА 5

НАЙ-ДОБРИЯТ НАЧИН ЗА НАМАЛЯВАНЕ НА СТРЕСА

На първо място искам да кажа, че през целия си живот съм имала проблеми с разминаването между желанията ми и действителността. Винаги съм мечтала да взема греблата в ръцете си и да насоча лодката на живота си в необходимата посока. В края на краищата не съм нито глупава, нито мързелива. Знам и мога много неща. Но всемогъщите обстоятелства ме тласкаха в различна посока. Или завъртаха лодката ми около оста ѝ и ако въртенето спреше за минута, осъзнавах, че се намирам пак в същите скучни тихи води. Дори не съм помръднала. Дори не съм застанала на старта. Много исках да бъда независима. Вечно заета, красива и самотна, но не защото нямам избор, а защото нямам време. Щях да се нося по земята горда и недостъпна. Да бъда независима и затова сама да определям правилата на играта. Може би и аз щях да се науча да казвам с леден тон: „Приятен ден.“ И хората панически щяха да се разбягват по работните си места. Щях да въртя милиони и главите на олигарсите... ако не беше едно „но“. Аз съм майка, която кара на овесена каша и нискомаслена извара в очакване на заплатата си. Аз съм напълно зависима и не решавам нищо. Мнението ми има значение само при избора на прах за пране. И то обикновено Ника ми оставя бележка какъв точно да купя и ми я подава с думите:

— Гледай да не объркаш нещо.

Всички смятат, че съм абсолютно неспособна. Но кой знае какво щеше да излезе от мен, ако... ако аз не бях аз. Като цяло няма смисъл да се оплакваш от съдбата си, ако не планираш да я промениш по някакъв начин. А аз не планирам. Основната ми мечта е всичко да си остане така, както е. Именно заради тази мечта се заврях в стенния гардероб в офиса ни, макар и да съм съгласна, че постъпката е абсолютно идиотска. Просто нямах време да помисля. А какво прави жената, когато няма време да помисли? Правилно! Прави глупости! Аз мислех много рядко и затова в момента се пулех срещу господин Шувалов, който стоеше с отворена уста и ме гледаше с крайно изумление. В едната си ръка държеше телефона и станиол от бонбон, а

в другата — самия бонбон. Ето с какво е шумолял. Кой да си помисли, че обича сладко? Аз си мислех, че се храни само с кръвта на жертвите си.

— Ще отговорите ли на обаждането или не? — любезно ме попита той, без да откъсва от мен погледа си, който бавно се трансформираше в насмешлив.

Опитвах се да се отърся от вцепенението, но ръцете ми сякаш се бяха вкаменили. А телефонът в джоба ми наистина продължаваше да звъни.

— Ей сега — трескаво кимнах аз и напипах апарата. Вдигнах телефона към ухото си, без да поглеждам, като продължавах да гледам шефа си като хипнотизирана. Истината е, че аз действително съм като заек пред боа. Шувалов не се махаше и ме сканираше с любопитство, докато си дояждаше шоколадовия бонбон.

— Ще говорите ли?

— А? Да — преглътнах слюнката си. — Ало?

— Надка, защо не си вдигаш телефона? От слушалката се раздаде непоносимо високият глас на бившия ми. Аз се намръщих и отдръпнах телефона от ухото си.

— В момента не мога да говоря — задавено изписках аз.

— Какво? Защо? — възмути се той. — Каква е тая детска градина? Какво става с теб?

— На работа съм.

— Работният ден свърши. Не си длъжна да работиш извънредно — назидателно изграчи Кирил.

Аз стиснах зъби. Ама че мръсник! Ако някой може да ми вгорчи живота, то това безусловно е Кирюшка. Или майка ми. Само един от тях двамата можеше да ми се обади, докато се крия от директора в гардероба.

— Не ми се обаждай повече! — за кой ли път казах аз, докато изгарях под презрителния поглед на Шувалов. И прекъснах връзката. В коридора се възцари тишина. Седях в гардероба и си мислех, че чак толкова идиотски изглеждам за първи път. Не, когато заварих мъжа си вкъщи с измитата блондинка, също не бях върхът. Особено когато, съскайки, се опитвах да ѝ оскубя косата. Но съгласете се, онова все пак си беше битова сцена. На всеки може да се случи. А сега...

— Свършихте ли разговора? — любезно ме попита Шувалов.

— Да, благодаря — отговорих аз.

— А сега бихте ли благоволили да дойдете в кабинета ми? — продължи да гука той.

Краката ми отмаляха. Положих толкова старание и всичко е напразно. Въпреки усилията си ще изхвърча на улицата без обезщетение. Може дори да ме обвинят в шпионаж. Подслушвах шефските разговори. Бях се скрила в гардероба. Представям си физиономията на Грушкина, когато разбере.

— Винаги съм знаела, че Митрофанова ще свърши зле — ще каже тя. — Неслучайно всичките ми файлове са защитени с парола.

Влязох в залата за преговори, а оттам — в светая светих, директорския кабинет. Влизах тук за първи път, откакто работех във фирмата.

— Значи предпочитате да се обличате в гардероба? — усмихна се Станислав Сергеевич.

Господи, не мога да го гледам спокойно, дори когато само минава покрай мен. На часа получих аритмия и учестено дишане. Струва ми се, че всеки момент ще припадна.

— Не, не, нещата не са такива, каквито изглеждат — смело му възразих аз, но отговорът ми явно не го интересуваше.

— Знаете ли, Митрофанова, дълго време не можех да реша какво да Ви правя. Има определени причини да Ви оставя на работа. Характеристиката Ви е неутрална, но това, което вършите, надхвърля всички аргументи. Умът ми не го побира. Пропускате покрай ушите си всичко, което шефът Ви казва. Тръгвате си от работа два часа преди края на работното време.

— Час и половина — внимателно направих аз справедлива забележка.

Шувалов пребледня. Мамка му, по-добре да си бях мълчала! Идиотка!

— Отлично. Това коренно променя нещата — подигра ми се той. — Не обърнахте внимание на предупреждението ми, макар че знаех, че същия ден и сте закъснели за работа. Да, да, преглеждам периодично присъствената книга. Доста любопитно четиво. Вие например никога не идвате навреме на работа. С изключение на тази седмица.

— Да — въодушевях се аз.

— Но това е само временно — „успокой“ ме той. — Ако сте свикнали да закъснявате, няма да се промените. И така, закъснявате, документацията Ви е във фатално състояние, непрекъснато ходите да пушите, висите в интернет и като цяло си прекарвате времето приятно.

— Не е така — възразих слабо аз, но Шувалов набираше обороти. Интересно дали изучаваше всички досиета толкова задълбочено или само моето? Ако го правеше с всички, сме загубени. С такова ръководство няма да издържим и едно тримесечие. Ще ни уволнят всички и ще ни заменят с роботи. Японско производство. Те ще работят без прекъсване, а нощем сами ще се включват за зареждане. А Шувалов ще изчислява икономии и ще получава премии от собствениците. С времето, помислих си аз, ще заменят и клиентите с роботи. И нашите роботи ще си комуникират с техните роботи по WiFi връзка. Ще се зареждат едни други с файлове, ще ги синхронизират и ще ги предават на роботите в склада. Там роботи товарачи ще товарят оборудването на самоходни превозни средства. Всъщност няма да е така. Интерактивното оборудване, след като получи сигнал, че е продадено, само ще се натоварва на механични електрокари и само ще пита на какъв адрес трябва се самодостави. Интересно при това положение какво ще правят хората? Ясно е, че мениджърите по продажбите ще измрат като динозаврите. Ще останат само собствениците и сисадмините. А Шувалов ще управлява света и наистина ще се превърне в механично око, възвисяващо се над целия свят. Може да го натоварят в ракета и да го изпратят в орбита да наблюдава нашата непослушна планета?

— Интересно с какво ли е пълна главата Ви? — изведнъж чух това изречение, което ме върна от висините, където се реех.

— Какво? Моята ли? — поклатих глава аз. Нима се бях отнесла. Случваше ми се, когато бях много притеснена. Например, когато раждах Ника, пак мислех за разни глупости. Само защото много се страхувах да не умра.

— Я повторете последното ми изречение. — С леден тон ми нареди Шувалов.

Погледнах го и видях, че не е просто ядосан, а е бесен. По дяволите, та той беше говорил през цялото време.

— Последното ли? — ужасено промърморих аз.

— Така — Шувалов се обърна и плесна с ръце. — Не сте ме слушали. Ей Богу, толкова нещо ми се случва за първи път. Излиза, че всичко Ви е минало покрай ушите. Интересно къде са Ви учили да се държите така с шефа си? И какво? И сега ли си мислите, че ще Ви се размине?

— Не — едва чуто прошепнах аз. Как да му обясня, че просто изпитвам панически ужас от него. Че именно затова ми се иска мислено да отлетя в облаците и да не се връщам, докато не си тръгне. И ето че загубих всичко. Как ще изхранвам Ника? Как ще плащам за частните й уроци? Тя иска да кандидатства в театралната академия.

— Разбирам, че работата не Ви трябва. Добре тогава — той махна с ръка, а аз си представих как ще ми пожелае „приятен ден“ и ще ме изгони с шут от директорския кабинет.

А аз трябва да плащам за две жилища — своето и на мама. Да мина технически преглед на моята птичка без фарове. Сълзите от само себе си рухнаха от очите ми. Погледнах Шувалов за последен път и прошепнах:

— Само без „приятен ден“! Моля Ви! — скрих лицето си в длани.

— Какво? — не разбра той. Аз повече не си губих времето в разговори, а веднага се разревах. Казват, че жените живеят по-дълго, защото умеят навреме да се освобождават от стреса и не се натоварват с безсмисленото бреме на душевните терзания. Какво пък, може и да е така. Истината е, че аз не усещах да ми олеква.

— Какво правите? — грачеше възмутеният глас на Шувалов.

Но аз не реагирах на заобикалящата ме действителност.

Раменете ми се тресяха и размазвах сълзите по лицето си, като едновременно с това си размазвах и грима. Беше ми ужасно жал за себе си. Колко може да издържи човек?

Цял живот тегля хомота съвсем сама. Мама само ме критикува, татко умря, няма свестни мъже. А сега останах и без работа. С какво съм по-лоша от другите? Защо такива като Грушкина никога няма да се заврат в гардероба? Защо винаги се страхувам от всичко и не мога да се реша на нищо? Защо съм такава идиотка?

— А-а-а! — ревах аз, оплаквайки горчивата си съдба.

— Какво Ви става? Или мълчите като риба, или ревете като магаре? — ядосваше се Шувалов.

Изобщо не ми дремеше. Нямахше защо да се интересувам от чувствата на човека, който ме изхвърли от родната ми компания само защото не можех да повтора последното изречение от шибаните му нравоучения. Да върви на майната си!

— И Вие не сте цвете за мирисане! — ревах аз.

— Аз пък какво съм виновен? — изуми се Шувалов. Вдигнах към него ядосаните си разплакани очи. Изглеждаше доста смутен.

— Всички вие мъжете сте безчувствени гадове! А-а-а! — продължавах да рева аз. От какво да се притеснявам, след като всичко е свършено.

— Спрете да виете! — възмути се той.

Аз се вбесих още повече.

— Не вия, а ридая и няма да спра! Много ли Ви е приятно да изхвърлите някоя жена на улицата? Браво на Вас, ще подобрите показателите! А аз как ще изхранвам дъщеря си?

— Трябваше да работите съвестно! — възмути се Шувалов.

Аз скочих и го погледнах право в очите.

— Аз работя съвестно. Кое не ви харесва в работата ми? Не крада от клиентите. Описвам поръчките, както трябва. А отчетите са глупост. Винаги съм предавала навреме това, което е задължително. А ако трябва, можех и по-добре, но нашият директор не го изискваше.

— Всички жени само се приспособяват. Правите само това, което ви задължават — кресна Шувалов.

Не мога да понасям крясъците. Особено от мъже. Още повече когато са шефове. Плъснах се отново на стола като ударена и захлипах.

— Добре. Няма нищо, все някак ще се оправя — безсилно хлипах аз.

Шувалов се разхождаше нервно из кабинета.

— Докога смятате да ревете? Това не е начинът — той размаха ръце безпомощно.

— А да се кресци на жените ли е начинът? — оплаках се аз. Шувалов спря, после реши нещо и се доближи до бюрото си.

— Пийнете вода — подаде ми чаша с вода.

— Не искам — извърнах се аз. — Оставете ме!

— Какво Ви става? В истерия ли изпаднахте? — намръщи се той.
— Дори и така да е? Вас какво Ви интересува? — подсмърчах аз.
Всъщност ми олекна. Още малко и щях да се успокоя.

Ние жените оцеляваме и след по-страшни неща. Не е толкова важно. Работата не е всичко. Не е настъпил краят на света. Макар че при мисълта, че си загубих работата, и то заради собствената си глупост, сълзите отново напиреха в очите ми. — Така! Затворете очи! — неочаквано ми нареди Шувалов. Едва успях да изпълня нареждането и в лицето ме удари струя студена вода от каната. Аз ахнах, задавих се, закашлях се и заклатих глава. Сълзите ми наистина пресъхнаха.

— Какво правите?

— Прекратявам истерията Ви — виновно обясни Шувалов. Втренчих се в него, като дишах на пресекулки, и усещах как водата противно се стича по раменете и гърба ми.

— Полудяхте ли?

— Но пък Вие не плачете. По-добре ли се чувствате?

Дали съм по-добре? Направо онемях от въпроса. Макар че наистина ми сатана по-добре. Разбира се, исках да разкъсам Шувалов на парчета. Или пък и аз да го залея. Но... вече не плачех.

— Май да.

— Това е добре — зарадва се той. — Защо се разревахте така?

— Тази работа ми е страшно необходима — с уморен глас обясних аз. — Много ми трябва.

— Така ли? — замисли се той. — Ами тогава можете да се успокоите. Не съм мислил да Ви уволнявам.

— Така ли? Наистина ли? — изненадах се аз.

— Или поне, докато не разбрах, че не ме слушате.

— Извинете, но аз просто се замислих. Наистина ли? — усмивката запълзя по лицето ми — Наистина ли? Няма ли да ме уволните?

— Поне не днес — веднага се накокошини той.

Не беше моментът да споря с началството. Реших, че трябва да се измъкна, докато мястото е още мое.

— Може ли да тръгвам? — плахо попитах аз и добавих. — Много Ви благодаря.

— Няма защо — изръмжа Шувалов, без да гледа към мен.

Аз тръгнах странишком към вратата и почти бях излязла, когато гласът му ме догони.

— Митрофанова, кажете ми, защо все пак се криехте в гардероба?

— Аз ли? — попитах аз.

— Естествено! В шкафа имаше ли някой друг? — присви очи той.

Аз поклатих глава.

— Не, никой. Аз... просто... — обърках се аз. А и какво да му кажа. Че съм чакала трамвая. Може и да ми се получи. Като на Щирлиц. Не, сега в никакъв случай не трябва да го ядосвам. Засега е в добро разположение на духа.

— И така?

— Чух стъпките Ви.

— И какво? — учуди се той.

— Просто... просто си помислих, че е по-добре да не се срещаме. Да не дърпам дявола за опашката — добавих, без да знам защо.

Шувалов стреснато мълча известно време. След това се прокашля и попита:

— Тоест това е причината?

— Ами, по принцип... да, това е. Всички малко се страхуваме от Вас, но лично аз се страхувам от Вас ужасно много. Аз от дете съм много страхлива. И реших... да изчакам в гардероба. Защо да влизам в клетката с лъвовете? Да ме изядете ли? Колко му е, ще ме смачкате като комар, а аз трябва да храня дъщеря си и майка си.

— Пълна безсмислица — остана поразен Шувалов.

Бях напълно съгласна с него. Наистина изглеждаше безсмислено.

— Ами аз ще тръгвам — внимателно уточних аз.

— Къде? — погледна ме Шувалов. Изглеждаше смутен.

— Вкъщи. При дъщеря си — поясних аз.

— Да, разбира се — закима той. Беше потънал в мислите си. Може би и той си мислеше, че е най-добре лудите мениджъри да бъдат сменени с работи.

— Довиждане.

— Довиждане. Как ще се приберете? Нали имате кола? — неочаквано прояви загриженост той.

Точно мислех да го успокоя и си спомних, че колата ми е обявена за персона нон грата.

И без това бях на косъм от уволнението, а ако разбере за колата — край. Това ще бъде последната капка.

— Не. Без кола съм — уверих го аз. — Ще си отида пеша... До автобуса. Така че не се безпокойте.

— Не се безпокоя, но как ще се приберете?

— Какво толкова? — учудих се аз.

— Цялата сте мокра. И изобщо... не мога да Ви пусна в такова състояние — категорично заяви Шувалов.

Кой би могъл да си помисли? Доближих се до огледалото и се погледнах. Видът ми, така да се каже, не беше идеален. Лицето ми беше подуто и почервеняло от плач. Погледът ми напомняше поглед на бик, раздразнен от червен плат. Винаги съм знаела, че сълзите ме загрозяват. Има жени, които умеят да плачат красиво, но аз не съм от тях.

— Ужас! — само това успях да промълвя.

Да, ако наистина трябваше да се кача на автобуса, зрелището щеше да бъде ужасно.

Можех някак си да изчистя размазаната около очите си спирала, но нямаше какво да направя с подгизналата блуза и разчорлените си и мокри червени коси.

— Знаете ли какво? Аз Ви залях, значи аз ще Ви откарам — изведнъж предложи Шувалов.

Сега беше мой ред да се изненадам. Той е странен човек. Изглежда точно така, както трябва да изглежда богат млад вампир без съвест и чест. Кара спортна кола, създадена точно за такива вампири. Но пък я кара със скорост на костенурка, а и обича шоколадови бонбони.

— Не, не, недейте. Няма нужда — исках да откажа аз.

Но той беше категоричен:

— Уверен съм, че така ще бъде най-добре. Не трябва да ходите по улиците, докато не се успокоите напълно. Освен това навън в момента е студено и влажно. Може да се простудите и ще се чувствам виновен.

— Наистина ли? — замислих се аз. Какво да правя? Да тръгна с него? Ами моята бричка?

— Разбира се. След като не Ви уволних, ще бъде глупаво да се разболеете и да си вземете болнични — по някакви причини добави той. Пригладих косата си и кимнах. Какво можех да направя? Да кажа: „Извинете Станислав Сергеевич, но Ви излъгах. Колата ми е през две улици. А, и между другото, именно аз залях колата Ви с кал през първия Ви работен ден.“ Така че, естествено, си замълчах и тръгнах с Шувалов. Какво ли не предприех да не ми се случи точно това и в крайна сметка пътувах с него в асансьора. Да, нищо не може да се направи. Винаги става така — опитваш се да направиш най-доброто, а се получава една кръгла нула. Шувалов стоеше до мен и мълчеше. Асансьорът бръмчеше тихо, докато ни возеше от етаж на етаж и аз неволно разглеждах прекия си (все още) началник. Той излъчваше самоувереност. Такива като него цяла седмица носят скъпи костюми, а в петък (като днес) ги сменят с не толкова официални тъмни джинси и много скъпи тъмносини пуловери върху светла риза. Дрехите им не са от разпродажби, защото такива мъже едва ли ходят по магазините. На такива мъже им купуват всичко красивите им млади жени. Такива мъже, особено когато са шефове, представляват голяма опасност за обикновените хора. Те са свикнали да мерят всички по себе си. Те са силни и не искат да виждат слабост у другите. Те са красиви и елегантни, винаги са уверени в себе си, не се вълнуват от мечти за седемдесет процентни намаления. Те изобщо не мечтаят, те действат. Те не разбират хората, които не умеят да действат. А аз бях точно такава. Цял живот плувах по течението. И между другото, не може да се каже, че бях недоволна.

Само дето в моите води рядко плуваха лодки със свестни мъже.

— Кажете, на колко години е дъщеря Ви? — попита Шувалов, когато стигнахме до колата му. Искях да отида на вилата и щеше да ми се наложи да се връщам за своята кола.

Аз продължавах да мисля, че все пак е глупаво да пътувам с него до вкъщи.

Най-вероятно ще отида на вилата утре.

— На петнайсет. Всъщност почти на шестнайсет. След месец ще ги навърши.

— Нима? — учуди се той. — Та Вие сте съвсем млада жена.

— Така ли? А едното какво общо има с другото? — обидих се аз.

— Нямах това предвид — смути се той.

Аз свих рамене.

— Родих я на осемнайсет.

— Няма никакво значение. Макар че не е така. Какви ги говоря. Седнете — той ми отвори вратата на колата си.

Огледах се страдалчески и седнах на седалката, която миришеше свежо на нова кожа.

Плюшените седалки на моя голф миришат на всякакви марки цигари. А колата на Шувалов е един път! Това се казва кола. Ех, да можех и аз да имам такава.

— Благодаря.

— Шофьор ли сте? — попита той, докато си слагаше предпазния колан. Аз последвах примера му, макар че, ако трябва да съм честна, не го правя винаги. Нали не могат да ме видят през тонираните стъкла.

— Да, понякога. Тоест, когато има какво да шофирам — поправих се аз.

— Имах предвид, че сигурно е трудно да отгледаш дете, когато самият ти си още много млад.

— Да, не е лесно — съгласих се аз. — Но си струва усилията.

— В какъв смисъл? — поинтересува се Шувалов, докато излизаше внимателно от паркинга. Мислено се сбогувах с количката си, която стоеше самотно, буквално на няколко крачки, и се върнах към разговора. Изведнъж спрях да се страхувам от разговора с Шувалов.

— Дъщеря ми е прекрасен човек. Честно казано, ако съм направила нещо хубаво през живота си, то това е раждането на детето ми.

— Направо Ви завиждам — усмихна се Шувалов.

Застинах и за първи път го погледнах внимателно. Усмивката му не беше от серията „Приятен ден“. Беше нормална топла усмивка на симпатичен мъж, който освен всичко друго кара много бавно. В петък винаги има задръствания, но изглежда, това изобщо не го нервираше.

— Ние сме надясно. Направо е забранено — без да помисля казах аз.

Шувалов ме погледна странно, но зави.

— Често ли карате?

— Понякога. Мъжът ми има кола и ми я дава от време на време.

— Омъжена ли сте? — учуди се Шувалов.

— Не, вече не съм. Разведена съм — побързах да съобщя аз. Чак след това се замислих, че въпросът му не беше особено тактичен. Какво го интересува дали съм омъжена, или не? И въобще за какво му е да ме кара до вкъщи. Нормално ли е да се возя в колата на шефа? Да не би да съм пропуснала нещо? Да не би Шувалов да смята, че съм му задължена за добрината? Това би било съвсем по вампирски. И по мъжки. Да платя в натура за мястото си на мениджър по продажбите. Какво по-смешно от това?

ГЛАВА 6

ГОСПОДИ, КЪДЕ МИ Е АКЪЛЪТ?

Богатият ми жизнен опит ми подсказва, че на мъжете не трябва да се вярва. Или поне на по-възрастните от осем години и на по-младите от осемдесет. Нашите цели са различни от техните. Ние, жените, се опитваме да оцелеем под кръстосания огън на жизнените обстоятелства, огъваме се под поривите на вятъра на промените. Нагаждаме се към изискванията на времето. А мъжете се стремят да хванат удоволствията за опашката, да се задържат на подходящия плавателен съд и да си утroat годишния доход. Дори и президентът мечтае за същото. Да утрои БВП. Наистина на тях не им е до нашите грижи, те мислят в каква посока трябва да се плува, а на нас любезно ни предоставят възможността да натиснем веслата. Наскоро видях реклама. Беше закачена на някаква автобусна спирка... Да, до училището на дъщеря ми. На нея беше изобразена измъчена жена в не особено еротични одежди, а под нея седяха трима юноши на различна възраст. Най-отгоре беше изтъпанен веселият призив: „Русия има нужда от твоя подвиг!“. Възниква въпросът. Всъщност, въпросите са по-скоро два.

Наистина ли майчинството у нас днес се смята за подвиг? Имам предвид официално ли е? И ако да, то къде ми е медалът? И вторият въпрос — къде е таткото? Все пак това е социална реклама, хората ще я вземат за пример. Къде е той? Или от него вече никой не чака нищо? Дори и на държавно ниво. Да, странни мъже се навъдиха. Возех се и си мислех какво ще правя, ако приличащият ми на хищник началник завие в някоя тъмна уличка и се нахвърли на нежното ми девическо тяло? При мисълта за това ме обзеха двойствени чувства. От една страна, такава перспектива ми беше противна, от друга — Шувалов беше много привлекателен мъж, така че... Завладяха ме смътни съмнения. В крайна сметка съм се оказвала с някого в леглото и по много по-дребни поводи.

Най-общо казано, седях и си мислех дали да фрасна Шувалов в муцуната, или не заради мръсното му предложение? Той също

мълчеше. Интересно за какво ли си мислеше? Всъщност, това скоро се изясни.

— Интересно ми е защо вие жените хабите толкова сълзи напразно? С тази енергия можете да работите поне месец — недоволно заяви той.

— А вие задържате всичко в себе си и накрая умираете от инфаркт.

— Животът ни е такъв. Все някой трябва да носи отговорност. Представете си, Митрофанова, какво щеше да стане, ако аз, когато получа лоши прогнози от аналитиците, започна да плача и да размазвам евтина спирала по лицето си.

— Интересно от къде на къде решихте, че спиралата ми е евтина? — възмутих се аз. Макар че спиралата ми, разбира се, беше най-обикновена. Но чак такава наглост?! Ами ако беше суперскъпа?

— А не е ли? Скъпата спирала не дразни очите. С нея можеш да плачеш, колкото искаш.

— Боже мой! И откъде такива познания?! — ядно промърморих аз.

Шувалов ме погледна с усмивка.

— Жена ми редовно практикува женските ви номерца. Навремето ѝ се връзвах страшно. А след това разбрах, че си избира спиралата така, че да не ѝ се размазва гримът. Как в такъв случай да повярвам, че страда наистина?

— Аз какво общо имам с това? — възмутих се аз.

— Нищо, разбира се — съгласи се той. — Но, като стана дума, нямаше нужда да организирате такъв спектакъл, само и само да си запазите работата. Беше достатъчно само да слушате какво Ви казвам.

„И да не влизате в гардеробите.“

— Всички вие сте големи умници, няма що?! — кипнах аз.

— Кои сме тези ние? — подсмихна се Шувалов.

— Вие мъжете! За всичко на този свят обвинявате жените. А и пръст не помръдвате, за да направите света по-добър! — не можех да се спра. — Мислите само за себе си. Жените раждат, грижат се за семейството, отказвайки се от всичко най-хубаво... дори не така, а от най-необходимото! Кариера ли?! Опитвали ли сте се да градите кариера с малко дете на ръце?! Да не говорим за мъжкия ви клуб!

Знаете ли колко жени ръководители съм виждала? Нито една! Защото това е предназначено само за тия, дето имат членове.

— Така ли? Аз пък да Ви призная, съм виждал много — вметна Шувалов.

— Нима? И какво говореха по техен адрес? Че са нечие протеже. Та вие дори не допускате мисълта, че жените могат да постигнат нещо сами. Само, минавайки през нечие легло. Освен това, ако жената е умна, вие веднага започвате да я ненавиждате.

— Няма ли да Ви се прекърши езикът? Та Вие сте направо за трибуната. Или за барикадата — ехидно ме закачи Шувалов.

— Нямам нужда от никакви трибуни! Не искам нищо! Искам само да живея спокойно!

— Ами живеете си — с досада възкликна той. — Кой Ви пречи?

— Стигнахме — мрачно казах аз. Проведохме доста странен разговор. Какво иска от мен тоя Шувалов? Ако е сексуален тормоз, е доста нетипичен.

— Чудесно. Успокоихте ли се? Изприказвахте ли си всичко? Освободихте ли се от стреса? — делово се поинтересува той.

— Вас какво Ви интересува?

— Стори ми се, че се развълнувахте прекалено много. Искан само да кажа, че днес можехте да минете и без тези сълзи. За всички щеше да е по-добре. Между впрочем, нямам намерение да споря. В нашия мъжки свят на жените понякога им е трудно. И ако от това ще Ви олекне, изобщо не одобрявам такова отношение.

— Нима? — учудих се аз.

— Работил съм с невероятно умни жени. И трябва да призная, че винаги им е било по-трудно. Но нещата ще се променят — по някакви причини ме увери той.

— Звучи обнадеждаващо — усмихнах се аз. — А спиралата ми наистина е евтина.

— Наистина ли има значение? Много Ви отива. Ако не я размазвате по лицето си — засмя се Шувалов.

Аз се напрегнах. Да, очите ми наистина са красиви. А после какво следва? Не искам да си запазя мястото на всяка цена. Или пък искам?

— Тръгвам — забавих се малко до вратата.

— Разбира се — той ми махна за довиждане. — Вървете.

— Благодаря Ви... Благодаря за всичко. И за това, че ме докарахте, разбира се.

— Няма защо — за кой ли път повтори той.

Затворих вратата на колата и тръгнах към входа. Без да се обръщам назад. Струваше ми се, че погледът му ми изгаря гърба. Или пък точно обратното, че изобщо не ме гледа. Дори изпитвах нещо като разочарование. Интересно да не би да исках шефът ми да... се възползва от служебното си положение? Да не би тотално да съм изперкала? Та той е приличен човек. Пък и какво толкова има у мен освен сините очи и трогателното ми изражение, когато се замисля за нещо? Нищо! Така че върви си по пътя, драга. Още повече че тепърва трябва да си прибиращ колата след всички глупости, които забърка.

— Митрофанова! — изведнъж ме извика Шувалов.

Обърнах се бавно.

— Да?

Шувалов стоеше в същата поза до вратата на черния си жребец и ме гледаше с присвити очи.

— Може ли да се кача у Вас за малко?

— У нас ли? — чак издишах от напрежение. Не може да бъде... Как смее?

— Трябва да си сипя вода. Свършила ми е водата за чистачките, а не се знае колко още ще пътувам в задръстванията. Мръсотията е ужасна.

— Ами по принцип... — измрънках аз, мислейки напрегнато. Да си наляя вода за чистачките. Сега така ли му се казва? Добре че Ника си е вкъщи.

— Водата ли Ви се свида? — намръщи се той.

— Не, моля Ви се — моментално дадох заден ход аз. Добре де, ще видим какво ще стане. — Да вървим.

— Ей сега — той се обърна към колата, отвори багажника и... извади оттам празна петлитрова пластмасова бутилка. Май наистина му трябва вода. Тръгнахме към входа, минавайки покрай мрачни тийнейджъри, които пиеха бира на детската площадка. Те се събираха тук всяка вечер и понякога се държаха доста буйно. За пореден път се зарадвах, че моята Ника се отнася с отвращение към безсмислените купони. И пак, за втори път тази вечер пътувах с шефа си в асансьора и нервно мълчах.

Пушеше ми се, но Шувалов, изглежда, не пушеше. Какво ли е намислил? Никога не съм се доверявала на такива мъже. По принцип не съм имала много поводи да им се доверявам или да не им се доверявам. Просто, щом ми се случеше да се сблъскам с такива самоуверени типове, аз минавах в нелегалност. Никога не знаех какво да чакам от тия елегантни тигри в скъпи кожи. Шувалов влезе в антрето и се спря, взирайки се в тъмнината. Изглеждаше страшно нелепо сред моите и на Ника разхвърляни обувки. В момента, в който пресякохме прага, съжалих, че като малка не бях слушала мама. Тя винаги ми се караше, че съм много разхвърляна. Навремето, веднага след като се преместихме в Бутово, тя идваше у нас, за да се кара. И винаги демонстративно „припаднаше“ при вида на „кочината“, в която могат да живеят само плъхове и хлебарки. Разбира се, нямаше нищо такова. Но все пак нашият дом не може да бъде наречен „подреден“.

— Влезте. Може да вземете тези пантофи — подадох на Шувалов чифт пантофи.

— Ще мина и без пантофи — дръпна се Станислав Сергеевич.

— Не мога да гарантирам, че няма да настъпите нещо — предупредих го аз, а за себе си отбелязах — трябва по-често да минаваш с прахосмукачка. И да не си захвърляш бельото в банята.

— Мамо, нали смяташе да ходиш на вилата? Ах... здравейте. В коридора влетя Ника. Както е прието у нас, беше в домашните си дрехи — анцуг и тениска. В ръката си държеше сандвич със салам. Саламът беше три пъти по-дебел от хляба. Ника се грижи за здравето си. Всички знаят, че хлябът е вреден.

— Добър вечер — малко прекалено тържествено произнесе Шувалов.

— Това е дъщеря ми Ника. Вероника. А това е Станислав Сергеевич Шувалов, моят шеф. Той трябва да си сипе вода — поясних аз и се смутих.

Ника недоверчиво местеше поглед от мен върху Шувалов и обратно.

— И какво, както обикновено, даже и чай ли няма да предложиш на шефа си? Майко, така не се прави кариера. Какъв обичате? Зелен, черен, жасминов? Имаме и плодов, и каркаде — усмихваше се Ника. Наследила е гостоприемството си от дядо си. Както и тактичността.

Дори не попита какво прави шефът ми у нас с празна пластмасова бутилка. И откъде изобщо се е взел?

— Какъв голям избор! — възхити се Шувалов и ме погледна. — Имате ли нещо против да изпия един чай?

— Имаме дори шоколадови бонбони — ехидно отбелязах аз.

— Нямаме. Аз ги изядох — виновно си призна Ника. — Бяха останали само три. Но имаме сухи пасти. Обичате ли сладки неща?

— Обожавам — широко се усмихна Шувалов.

Трябва да призная, че дяволът не беше толкова черен. Седяхме в нашата кухня, която приличаше повече на килер или склад заради изобилието от всякакви буркани и бурканчета, бутилки и купища непотребни дреболии. Шувалов се оглеждаше малко стреснато, пиеше обикновен черен чай от голяма чаша (принадлежала преди на Кира, която отмъстително оставих за себе си при развода) и унищожаваше сухите ни пасти.

Шувалов се учуди най-много, когато видя над печката връзки със сушени гъби.

— Какво е това? Някакъв корен ли? От народна медицина ли се интересувате? — попита той.

Ужасно ми се пушеше, но се въздържах. В крайна сметка не се е нанесъл у нас завинаги.

— Това са гъби. Никога ли не сте виждали? — разсмя се Ника. — Голям дивак сте. Мамо, представяш ли си, никога не е виждал гъби!

— Защо, виждал съм. И то много пъти. В ресторантите. Само че вече бяха сготвени — парира Шувалов. По всичко личеше, че се чувства изключително удобно у нас.

— Никога не сте ходили в гората, така ли? Никога? И не сте намирали малки бели гъбки? В такъв случай не сте видели нищо в този живот — Вероника изобрази най-високата възможна степен на съчувствие.

— Станислав Сергеевич, не я слушайте. В състояние е да ви омайва с приказки до смърт.

— А ти какво искаш? Аз съм бъдеща актриса — вирна нос тя.

— Ставаш само за ролята на Бармалей^[1] — засмях се аз.

Разчорлената, облечена в тениска Ника — бъдеща звезда?

Лично аз, не се съмнявах, но другите...

— Наистина ли го мислите сериозно? — поинтересува се Шувалов. — Сигурна ли сте, че го искате? Ами сценичната треска? Трябва първо да опитате, преди да правите сериозни заключения. Ами ако не Ви хареса?

— Как? Мама не Ви ли е казала? За нашата студия? — обиди се Ника.

Аз се намесих:

— На Станислав Сергеевич това едва ли му е интересно. Той ми е шеф. Директор.

— Да, аз съм много голям началник. Толкова съм голям и страшен, че като ме видят, всички губят дар слово и се крият в гардероба — иронично добави той и ме погледна изпод око.

Аз се изчервих. Ника местеше поглед неразбиращо от мен върху Шувалов.

— Без подробности, моля. Станислав Сергеевич не знае нищо за твоята студия. И изобщо за студиите. Ако искаш, можеш да му разкажеш, предложих аз, за да сменя темата.

— О-о, режисьорът ни е душичка. Сладур. Пише сам текстовете на песните. Поставихме мюзикъл. Представяте ли си, аз пея.

— Не може да бъде! — престорено се учуди Станислав Сергеевич. — И отдава ли Ви се?

— Преценете сам — заяви Ника. Ника винаги е готова да пее и да танцува, ако има публика. Не можеше да изпусне такава възможност. Тя сложи едното си коляно на табуретката. Разпери ръце и с трогателно трепетно изражение запя:

— Небето ще ме чуе! Небето ще ме спаси! Книгите не умират, те живеят вечно!

— Това е Бредбъри „451 градуса по Фаренхайт“ — внимателно прошепнах аз. Шувалов кимна.

— Така и си помислих. Браво!

— Ника се строполи живописно на пода, като избегна острия ръб на радиатора.

След това скочи и добави:

— В този момент ме вдигат с вериги. Мамо, кажи, че беше супер!

— Наистина беше страхотно! Всички ридаеха. Много трогателна сцена — засмях се аз.

Шувалов ме погледна и попита:

— Искате да кажете, че сте го играли пред публика?

— Разбира се. Премиерата ни беше в понеделник — гордо съобщи Ника.

— Поздравявам Ви — кимна Станислав Сергеевич и ме погледна странно.

Аз се намръщих. Ето че сега знае защо избягах от работа в понеделник. Пак ли ще ме уволняват? Май няма. Седи спокойно и разпитва Ника за най-различни неща. И ми хвърля по някой поглед. Аз си мълчах. Да, доста интересен тип е. Цял живот съм се опитвала да живея тихо и незабележимо. Без да си навирам носа там, където могат да ми го откъснат. Защо да започвам тепърва? На тази далече не младенческа възраст. Но някъде дълбоко в душата ми, както ставаше обикновено, звънна предателска камбанка. И гласът, който беше мълчал от много време... всъщност — от смъртта на татко, изведнъж отново каза тихо: „Ами ако?“. Не, недей дори да си помисляш! Изключено е! Невъзможно е! „Защо?“ възмути се гласът. „Погледни, седи жив и истински в твоята кухня. И според мен си заслужава поне да си помечтаеш.“ „А според мен, не!“ — прибързано отговорих аз.

— Какво не? — учуди се Шувалов.

Огледах се. Излезе, че съм произнесла последното изречение на глас.

— Нищо, нищо... — поклатих глава.

— Вече започнах да свиквам, че от време на време потъвате в някакъв паралелен свят.

— Истина е — усмихна се Ника — моята майка е мечтателка. Досега вярва в чудеса, макар че никога не са ѝ се случвали. Само когато съм се родила.

— Не страдаш от излишна скромност — изсумтях аз.

— Ще отречеш ли? — втренчи се в мен дъщеря ми. Очите ѝ се смееха.

И аз се засмях против волята си.

— Няма да отрека.

— Трябва да тръгвам — обади се Шувалов.

— Защо? Още е рано. Не искате ли да вечеряте с нас? — една през друга предлагаме ние.

— Не. Достатъчно. Вече си изпих месечната норма чай. Още една глътка и ще се пръсна като балон.

— Наистина ли? Много жалко — натъжи се дъщеря ми. — И все пак беше ми приятно, че се запознахме. Никога не съм мислила, че мама има такъв забележителен началник.

— В действителност изобщо не съм забележителен. Аз съм лош и безпощаден. Не ми разваляй имиджа, че майка ти ще разкаже на всички какъв съм в действителност и хората ще спрат да се страхуват от мен.

— Това ще Ви разстрои ли? — учудено попита Ника. — Приятно ли Ви е да се страхуват от Вас?

— Необходимо ми е за работата — обречено разтвори ръце Шувалов.

Той си обу ботите. Аз се въртях в очакване, без да знам какво да кажа. Дори не знаех какво да си мисля. Той си тръгваше, без да е проронил и дума за какво всъщност беше дошъл.

Взе си бутилката с водата, обърна се и каза:

— Ще ме изпратите ли?

— Разбира се — с готовност кимнах аз. Глупачка, какво очаквах? Той просто случайно се засече с мен като прелитаща комета. Между нас няма нищо общо. И няма защо да се самозалъгвам. И въпреки това излетях като куршум от жилището си. След него. Той стоеше и чакаше асансьора.

— Искам да се извиня — неочаквано започна той. — Мисля, че изобщо не бях прав.

— За кое?

— В понеделник сте бързали заради спектакъла.

— Да — кимнах аз и добавих. — Не можех да го пропусна. А и трябваше да помогна с декорите.

— Ами правилно сте постъпили, като избягахте. Макар и това да е нарушение на трудовата дисциплина — засмяха се само очите му. Все пак имаше много красиви сини очи. Не като моите със сивкав нюанс, а чисти, почти небесни. Интересно на колко ли е години? Четиридесет? Четиридесет и пет?

— Което е вярно, си е вярно — съгласих се покорно аз. Говорехме си глупости. Как исках да ми каже, че ще се радва да ме види пак... при по-подходящи обстоятелства.

— А вие, разбира се, ще ми обещаете, че в бъдеще няма да постъпвате така. Имам предвид, ще си направите труда да ме попитате, а няма да бягате без разрешение. Защото изобщо не искам да Ви уволнявам. Обещавате ли?

— Обещавам — почти се заклех аз.

Асансьорът мина два пъти. Спря и пак тръгна. Шувалов стоеше и мислеше за нещо. Надявах се, че мисли за мен. Не, дори не трябва да си го помислям. И ето че влезе в асансьора, без да каже нищо. Освен едно:

— Приятен уикенд. Имате прекрасна дъщеря.

— Знам — прошепнах аз.

Шувалов вече беше тръгнал. Аз стоях пред асансьора и се мъчех да си събера мислите. Какво беше това? Аз си мислех, че иска да ме накара да направя нещо. Но не беше така. И като че ли това беше най-ужасното. Шувалов наистина се оказа свестен човек. Не знаех как да се справя с този факт. Тъй като, всъщност, аз никога не съм срещала такива преди. Такива, които не вършат подлости и не искат да се реализират за чужда сметка. Просто си вършат работата, а когато те гледат, ти се иска да се разтопиш и да се превърнеш в локва пред погледа им. „Днес през деня го мислеше за най-отвратителния шеф на света!“ — отрезвих се сама. „Да, но тогава още не знаех...“ „Какво, какво не знаеше?“ „Че е такъв...“ „Какъв? Какъв де?“ „Остави ме намира. Не знам.“

„Ти си глупачка. Пак си фантазираш разни глупости, а после ще ридаеш. За какво ти е всичко това? Да не би да не си получила достатъчно удари досега? Такива като теб не ги иска никой. Макар че не. Кирил те иска. Или такива като него. Как можеш да си помислиш, че Шувалов може да погледне сериозно на теб? Ако беше два метра и с бюст като на Семьонович^[2]. А ти каква си. Слаба като скумрия и пълна глупачка. Никой не търси такива. Дори и не си го помисляй.“

— Мамо, защо стоиш тук? — показа се Ника на вратата.

— А? Замислих се... Идвам. Идвам.

— Ще ходим ли на вилата?

— Да. Само че утре.

— Разбрах. Шефът ти изглежда доста свестен. Според мен.

— Какво ти разбира главата на тебе? — изсумтях аз.

— Харесваш го! — тържествено изръкопляска Ника.

Аз се обърнах.

— Не говори глупости. И ако искаш да знаеш, той е гей. Така мисли Альонка, а тя не бърка. И изобщо не ми харесва. Едва не ме уволни. Това как ти се струва?

На следващата сутрин с Ника отидохме на вилата. Вилата ни е забутана в дивата гора на Шатурския район и когато летата са горещи, около нас горят торфени полета. Само че у нас никой не се плаши от такива неща. В нашата страна не признават нищо за стихийно бедствие, освен може би политическите избори.

На вилата ни през пролетта е красиво и чисто, а небето прилича на безкрайно планинско езеро. С въздуха ни (между пожарите) можеш да се миеш. Обичам нашата барачка с печката на дърва, обичам да садя цветя и да ги гледам как растат. Обичам през лятото да си бера ягоди от градината, а през есента да ходя за гъби. Между другото, Ника е наследила любовта към гъбите от мен. През целия път до селището ни в главата ми се въртеше една мисъл. Интересно, дали притежавам нещо, заради което някой да се влюби в мен. И то не кой да е, а някой като Шувалов? Винаги досега съм срещала само посредствени типове, измежду които най-посредственият е бившият ми съпруг. Може би другите просто ме заобикалят. Нали и те се срещат с някого? Защо да не бъде с мен? И все пак, какво ли си мисли Шувалов? Най-много се страхувах, че може изобщо да не си мисли за мен. Какво ще стане, ако утре или по-скоро в понеделник, отида на работа, изпълнена с идиотските си фантазии, а там всичко си е постарому.

„Всъщност, какво изобщо се е променило? — се запитах аз. — Само че честно. Да не би Шувалов да ти е дал някакъв повод?“ „Там е работата, че не е.“ — се съгласих тъжно аз. И все пак ми се струва, че нещо ще се случи.

---

[1] Бармалей — герой от повестта на К. Чуковски „Доктор Охболи“ — бел.прев. ↑

[2] Ана Семьонович — руска певица и актриса — бел.прев. ↑

ВТОРА ЧАСТ
ОСТАВЕТЕ МЕ НАМИРА!

ГЛАВА 1

ВСЕКИ ДА СИ ЗНАЕ МЯСТОТО

Уикендът се точеше бавно. Този път не се зарадвах нито на хубавото време, нито на срещата с приятелката си Розичка, която също беше дошла да си нагледа собствеността. Бяхме приятелки вече десет години. Освен това практически по едно и също време останахме без мъже — тя без официалния си съпруг, аз — без съжителя си. След това ни се появиха много общи теми. Нейната дъщеря тогава беше на седем години, а моята току-що беше навършила три. Дълги години бяхме прекарвали каторгата на отпуските си сред нашата дива и лишена от удобства природа и се бяхме сприятелили. Направо се бяхме сродили.

В момента, в който се появят първите зелени листа, а в нощното небе се чуят салютите по случай Деня на победата, ми става мъчно за Роза и на нея — за мен. Колкото и да е странно, но през зимата не се сещаме една за друга. Но през лятото... Не минава нито едно лято, без да опитаме маринованите ѝ домати и да пийнем от боровинковия ми ликьор. Този път и двете се оказахме на едно и също място по едно и също време. И най-забавното — в едно и също състояние.

— Нещо си тъжна, приятелко.

— И ти не подскачаш от радост.

Сменихме си поздрави.

— Станало ли е нещо?

— Станало е! — двете кимнахме.

Оказва се, че времето не стои на едно място, а стремително променя всичко наоколо.

— При теб какво е? — попита Роза, докато ми наливаше чашата.

— Срецнах един мъж, а не знам как да го сваля.

— Да ти имам проблемите! — изсумтя тя. — Някои решават такива проблеми за секунда.

— Да има — съгласих се аз. — Той ми е шеф. Така че нещата не са толкова прости. Освен това изобщо не му трябва. Около него е пълно с млади и красиви.

— Това е вярно — процеди Роза и гаврътна чашата. Ако не знаех, че от дванайсет години не е и помирисвала мъж, щях да си помисля, че я е напуснал заради някоя по-млада.

— А при теб какво е? — със закъснение се усетих аз.

Роза изсумтя, отхапа краставичка и ми каза важната новина.

— Дъщеря ми ме изненада.

— С какво?

— С онова същото. Можеш да започваш да ми плетеш бял шал за глава и вълнени чорапи.

— Да не си полудяла? — възмутих се аз. — Кога съм можела да плета. И за какво ти е шал за главата? Да не си станала религиозна?

— Нищо подобно. Просто моята Ленка ме направи баба. Какво носят бабите. Вълнени кюлоти ли?

— Какво? — ахнах аз. — Ленка да не е?

— Да, е. Полудяла е. Няма и двацет, а е бременна.

— Кога го чакате? — внимателно се поинтересувах аз.

Роза отново напълни чашите с живителна течност и ми тикна моята в ръката.

— Наздраве. Ще се роди след месец. Готов за употреба. Представяш ли си, след по-малко от две години на земята ще има някой, който с пълно право ще ми вика „бабо“. Кошмар!

— Кошмар е — съгласих се аз. — А ти какво искаш момиче или момче?

— Аз ли? — изразително ме погледна Роза. — Ако трябва да съм честна, мъж.

— Ясно — усмихнах се аз.

Изясни се, че нейната Ленка се е оказала в ситуация, до болка сходна с моята.

Забременяла от случаен познат, който дори нямал мобилен телефон. Добре че поне знае как се казва.

— Представяш ли си, дори не знае дали не е женен.

— А той какво?

— Какво? Той е като всички мъже. Седи в храстите и си бродира надпис върху тениската: „Нямам нищо общо“. Господи, Надка, каквото и да си говорим, всички искат само едно. Секс!

— Не всички — тъжно й отговорих аз. — Шувалов дори и секс не иска.

— Знаеш ли какво ще ти кажа? Това е щастие. Ако можеш да се измъкнеш, бягай. Защото едва си успяла да се огледаш и вече са те зарязали. И то в най-добрия случай.

— Така ли мислиш? Макар че, може би си права. С Кира така щеше да е по-добре — съгласих се аз.

Разбира се, най-добре щеше да е да забравя всичко. Но въпреки това в понеделник сутринта отидох на работа с примряло сърце. Естествено, правех се, че нищо не се е случило. И че не съм станала един час по-рано, за да се гримирам и да си подбера дрехите. Просто отдавна трябваше да започна да ставам по-рано. Докога може да се прави всичко на тъгъдък. Не успях да свърша нищо и отидох на работа сънена.

— Мамо, да не си решила да си даряваш дрехите за благотворителност? — Ника нахълта в стаята ми и ме завари да се ровя трескаво в купчина парцали.

— Къде ми е бежовата пола? Къде е? — мърморех аз, като че ли бълнувах.

— При мен. Ходих с нея на плуване. Какво толкова? — невинно отговори Ника и отмести поглед встрани.

— Колко пъти съм ти казвала да не ми вземаш нещата без разрешение? — възмутено изръмжах аз. — Давай веднага полата!

— Има петно.

— Така! Това преминава всички граници! Какво да си облека сега? — паникьосах се аз.

— Я да видим какво става тук? — вместо да се скрие в стаята си, Ника седна на креслото и ме зяпна с интерес.

Аз се спрях.

— Какво си ме зяпнала?

— Отдавна вкъщи не е имало безплатно шоу. Нали нямаме кабелна телевизия. Интернетът е изключен, защото не сме го плащали. Така че ти си най-доброто предложение за деня. Вече не ви ли разрешават да ходите с дънки на работа? С панталони не може ли? Ето ги тук сивите. Любимите ти. И много удобни.

— Подиграваш ли ми се? — хвърлих панталоните по дъщеря си и от безсилие се тръшнах на леглото. — Те са отвратителни.

— Не ти ли трябва помощта на твоята умна и проникателна дъщеря? Само кажи. На мен тоя Станислав Сергеевич също ми хареса.

— Наистина ли? — зарадвах се аз. Щом Ника го харесва, няма как да е лош човек. Трябва да си призная, че никога не беше харесвала Кирил.

— Да — делово кимна тя и скочи в купчината с дрехи. — Мисля, че черна пола с набор като тази ще свърши работа.

— Но тя е вечерна.

— Какво от това? За сметка на това блузата ще бъде по-скромна. — Ника експедитивно измъкна дрехите от купчината и ми ги хвърли.

— Сенките на „Лореал“ у теб ли са? — разтревожих се аз. Работата е там, че с Ника заради икономии използваме едни и същи гримове. Те се местят от стая в стая, като периодично се губи по нещо.

— У мен са. А и една приятелка ми даде червило на „Диор“ Дай да го изпробваме на теб.

Тя донесе гилза с нежнорозово червило и започна да ме „рисува“. Рисуването не е силната страна на Ника, но този път се получи нещо много симпатично. Наистина много. Седях на табуретката и се оглеждах в огледалото.

— Добре — със задоволство отбеляза дъщеря ми.

— Да, така е. Може ли да взема червилото? — попитах аз. Хубаво е, когато имаш пораснала дъщеря. Винаги можеш да разчиташ на подкрепа.

В работата ме посрещнаха неразбиращи погледи. Нашият охранител дори ме попита дали нямам рожден ден, макар че знаеше прекрасно, че рожденият ми ден е през есента. На всички въпроси отговарях кратко и ясно.

— Ами реших да се погрижа за себе си. Все пак е пролет.

— Да не би да си поела по пътеките на войната? Бягайте мъже! — усмихна се Альона. Обикновено тя свиреше първа цигулка в нашия дует и затова възприе отрицателно опита ми за модернизация. Като цяло на нейния фон изглеждах простовато. Тя е ярка блондинка, подсилена с помощта на химията. Висока и стройна, защото посещава редовно фитнес залата. На лицето ѝ винаги грее яркочервена, добре очертана хищническа усмивка. А какво имам аз? Само трогателния поглед на сините си очи, крехки рамене и слабо тяло. Предизвиквах у хората само две чувства — жалост и желание да ме нахранят. При това у всички, включително у дъщеря си. Ако искам да направя впечатление

на някого, трябва да не бъде в компанията на Альонка. Но мога поне да се посъветвам с нея.

— Кого искаш да свалиш? — едва не се задави тя, като и разказах какво ми се е случило.

— Не искам да го свалям. Просто ми се струва, че не е точно такъв, за какъвто го мислим.

— Интересна работа. Той не бил такъв и затова си се докарала като за фирмено парти.

— Ами просто искам да ме види облечена добре.

— И гримирана предизвикателно. Да не би да искаш да ти се нахвърли направо в гардероба и да те лиши от невинността ти като последен мръсник?

— Всъщност той е доста порядъчен — плахо възразих аз.

— Порядъчни мъже не съществуват. Не съществуват! Това е аксиома — уверено махна с ръка Альонка. — А ти наистина ли беше в гардероба?

— Само посмей да кажеш на някого! — възмутих се аз. Да, можех да си замълча за гардероба.

— Дори и да кажа, кой ще ми повярва? Сама прецени. Едвам не те уволниха, а сега вехнеш по шефа. Много мъдро. Няма що. А той е готин пич. Няма спор. Съгласна ли си?

— Като цяло... да. Разбира се.

— Отлично. И тъй като е готин пич, има доста голям, бих казала даже огромен избор от мацки. Това също е сигурно. Сега да продължим. Той не ти е правил никакви предложения, не те е канил никъде, не ти е казвал, че е самотен вълк, нуждаещ се от съчувствие и ласка. Не е, нали?

— Не — усмихнах се аз. — Не би го направил. Той не е такъв.

— Всички са точно такива. Въпросът не е в това дали Шувалов е способен да ти направи мръсно предложение. Отговорът е еднозначен. Винаги. Въпросът е — за какво му е да прави такова предложение на теб? Ти не си фотомодел. Не си Наоми Кембъл. Да, дори и със сто часа в солариума няма да станеш.

— Знаеш ли?! Не е така. Животът невинаги е такъв, какъвто казваш.

— Чудесно. Ще видим — разпери ръце тя. — Къде е той? Ехо? Къде е твоят герой? Твоят рицар, от когото в петък се страхуваше като

от финансовата криза.

— Млъкни! — изсъсках аз, докато се оглеждах.

Грушкина тракаше с перфоратора прекалено активно. Сто процента ни подслушваше. Най-ужасното е, че мръсницата Аљонка е права за нещо. Трябваше да си призная, че Шувалов ми направи незабравимо впечатление. И какво странно има в това? Той е много интересен мъж, това е факт. Но кой е казал, че има обратна връзка? Може би, и вероятно е така, на него му е абсолютно безразлично. Може вече да е забравил всичко. Защото нито в понеделник, нито във вторник, нито в сряда не го видях поне веднъж. Това беше тежък удар. Не знаех къде да се дена. Всяка сутрин скачах от леглото в ранни зори, гримирах се, докарвах се и разигравах мислено хиляди различни варианти и стотици вероятни ситуации, освен една — че просто няма повече да се засечем. Струваше ми се, че след странната ни среща той трябва да дойде и да ми каже поне едно „здрости“, да се усмихне с неформалната си неслужебна усмивка. Да задържи погледа си върху мен поне за малко. Та нали досега ме беше виждал само с размазана по бузите евтина спирала. Със сигурност имаше разлика. Но той като че ли нарочно заобикаляше отдел „Продажби“. Идваше рано и се скриваше в директорските покои. Виждах как го посещават разни непознати. Чувах как вика ту един, ту друг. Но не и мен. Доскоро щях да съм крайно доволна от този факт. Но сега...

В четвъртък вече се изморих. Докато стоях пред огледалото, вече почти ненавиждах Шувалов и всички мъже. В края на краищата по душевна нагласа аз съм „сова“. За мен ставането дори в седем е подвиг. Да не говорим за шест. Освен това от постоянното цапотене с фон дьо тен и пудра на брадичката ми излезе пъпка. Мразя го. Затова в петък категорично се отказах да ставам рано. Не ми помогнаха нито будилникът, нито телевизорът, който се включи на новинарския канал. Новините само ме приспиваха. Направо е невероятно колко сладко спя, докато слушам разказите за съдбоносните решения на нашите управници.

— Мамо, още ли спиш? Ами Шувалов? — подаде глава в моите покои инфантата.

— Майната му на Шувалов! Барикадирал се е в директорския си кабинет и не си подава носа на дневна светлина. Сигурно наистина е вампир — сънено промърморих аз. И се обърнах на другата страна.

— Шувалов може и да върви на майната си, но никой няма да отмени първия ми час. Ставай! — категорично заяви Ника. И ми издърпа одеялото. Животът потече в обичайното си русло и закъснях за работа. С десет минути, точно както в добрите стари времена. Затова тичах, чаткайки с високите си токчета и се ядосвах, че не си обух маратонките. Едва успях да хвана асансьора, който вече се затваряше. Някаква жена с излишна плът по всички ерогенни зони любезно натисна копчето за отваряне на вратите и аз нахълтах в кабината, задъхана от непривичното физическо натоварване.

Едрата дама леко се помести и аз се промъкнах зад гърба ѝ до огледалото. Чак тогава забелязах, че двете не сме сами в асансьора. Просто не бях видяла, че зад масивната девойка в ъгъла стои Шувалов. Стои и ме наблюдава с интерес. Мълчахме, а аз трескаво мислех, струва ли си или не да му се усмихна съблазнително. Защо не си сложих черната пола с набора? Защо не си измих косата сутринта?

— Добър ден — отровно се усмихна Станислав Сергеевич и продължи да ме пронизва с поглед.

Разнесе се звън и жената с тъмночервения облак коса на главата слезе на петия етаж. Вратите се затвориха. Шувалов се усмихна (накриво) и каза:

— Нали виждате, че се оказах прав?

— За кое? — закашлях се аз.

— Човек, който закъснява, не може да се промени.

— Попаднах в задръстване — автоматично изписах аз.

— Доколкото си спомням, нямате кола — злорадо добави Шувалов.

Аз си прехапах езика, но се измъкнах:

— Автобусът попадна в задръстване.

— Добре, няма значение. Приятен ден — той повдигна още веднъж ъгълчетата на устата си, имитирайки усмивка и излезе от асансьора.

А аз си мислех, че този човек изобщо, ама изобщо не прилича на онзи, който седеше у нас в кухнята, смееше се на маймунджилъците на Ника и нагъваше сухи пасти. Може би всичко е било само сън. Влетях в нашия офис като куршум и ядно си метнах чантата на стола.

— Какво е станало? — с интерес ме погледна Альона.

— Знаеш ли, ти се оказа права. Той дори вече не ме помни.

И знаеш ли какво...

— Какво?

— Готова съм да дам всичко поне веднъж да се окаже, че грешиш — натиснах копчето на компютъра с такава сила, че за малко да го съборя.

— Недей да чупиш техниката. Няма нищо фатално. Поне няма да страдаш. И да се самозалъгваш. Трябва да си избираш цели, които са по силите ти. И без това не разполагаме с много мунициии.

— А аз, глупачката, до днес не съм и мислила, че воювам с някого — злобно изсъсках аз, докато се обръщах към приятелката си.

Альона ми се усмихна опрощаващо.

— Разбира се, че воюваш. А в тази война няма пленници. Както и бели знамена. Между другото, какво прави твоят Кирил? Не ти ли се обажда? Може той да ти излекува раните.

— Не искам — едва не се разплаках аз. — Защо? Защо? — За първи път бях почти готова да приема сексуално посегателство, а то не се състоя.

— Казвам ти, обади се на Кирил. На него ще можеш да си отмъстиш за всички злини. Само му кажи „да“, а след това ще плаща, докато е жив — Альонка меланхолично въртеше в ръцете си красива писалка. Не е ясно кое беше по-красиво — писалката или маникюрът ѝ с изкуствени скъпоценни камъчета.

— Какви ги дрънкаш? — намръщих се аз. — Не желая да казвам „да“ на Кирил.

— Ами тогава му кажи „не“ и много скоро „да“ ще му каже някоя друга. А ти ще си ходиш сама и ще вехнеш по Шувалов, докато не чукнеш четиресетака. А тогава дори и Кирил няма да ти обърне внимание.

— Пълни глупости! Уверена съм, че преувеличаваш нещата — подскочих аз. — Възрастта не е нещо, от което се притеснявам — както се знае, любовта съществува на всяка възраст.

— Истинска любов не съществува — авторитетно ме увери Альонка. — А възрастта е странно нещо. Доказано е научно, че винаги се усещаме по-млади с пет години. Тоест, ти се чувстваш едва ли не на двайсет и пет. Но не е така, скъпа моя. Не е така. А след четирийсет и пет става още по-лошо — ще се чувстваме на трийсет и малко. Дори и

когато станем на шейсет. Докато изведнъж не осъзнаем, че всичко се е променило.

— Да — въздъгнах аз. — Случайно да имаш въже и сапун?

— Защо? — учуди се Альона. — Просто се обади на Кирил.

— Ами това е почти същото — съгласих се аз.

По пътя към вкъщи си мислех: „Егати романтиката. За една седмица само няколко думи и те са: «Доколкото си спомням, нямате кола.»“ Намери се следовател по особено важни закъснения. А аз трябва да седя и да се измъчвам. Между другото, уикендът си е уикенд. И колкото и да ме болеше сърцето, правото на спане до дванайсет е свещена привилегия на работещия човек. Сигурно можех да проспя цялата събота, че дори и неделята, ако нямаше кой да ме вдигне от леглото. В моя случай това беше Ника, която вдигна завесите в стаята ми и пропусна ярката слънчева светлина с думите:

— Мисля, че не ме е раждал Циклоп. Така че няма защо да живееш в пещера. Виж какъв ден е. Истинска пролет!

— Никааа, искам да спя! — простенах аз и се скрих под одеялото от пронизващите слънчеви лъчи.

— Минава дванайсет и аз, между другото, излизам. Исках да се уверя, че си добре, жива и здрава.

— Наред съм. Къде отиваш? — поинтересувах се аз, внимателно надничайки изпод укритието си.

Ника се подсмихна.

— Какво те интересува? Ти само спиш. Добре, не ме гледай така. Отивам с приятелки в парка „Горки“. На въздух. След това в Зеления театър от седем ще има концерт на „Крал и шут“^[1]. Така че не ме чакай.

— Изобщо ли? — заядох се аз.

— Ще се прибера, когато вече спиш. Слушай, да не би да страдаш от сънна болест?

— Надявам се, че въпросът е реторичен — намръщих се аз.

— След концерта може да отидем у Нинка. Ако се разтревожиш, обади ми се — Ника изхвърча, оставяйки лек аромат на любимия ми парфюм. Единственият, който се опитвам да спася от нея. Сънливото ми настроение изфиряса и се скри от мен под дивана. Протегнах се и отидох в кухнята, където ме чакаше готово кафе. Стана ми приятно. На

масата имаше бележка: „Човек не може да живее само на кафе! Яж кашичка от тенджерката!“.

Усмигнах се и си пийнах кафе. Хапнах си и кашичка. Помотах се из празното си жилище, наслаждавайки се на тишината.

След това се обадох на мама (Какво ли не прави човек от скука.) и изслушах лекцията ѝ относно факта, че от Комуналната служба ѝ начисляват завишени режийни за жилището. Показах се мобилизирана и запратена на Източния фронт, но слава богу Комуналната служба не работи в събота и операцията беше отложена за по-подходящ момент. Изгледах сериала, който се беше записвал автоматично цяла седмица. Не обичах да го гледам с рекламните, а и освен това, щом започнех да го гледам в работен ден, веднага заспивах. Така че до уикенда ми се събираха пет серии. Цели три часа. А ако не превъртам рекламните, четири. Обожавам да се търкалям на дивана по пижама и да гледам тъпи предавания. Особено такива, които изпитват ерудицията ти. Дори да не успея да отгатна и една дума (даже за 100 точки), се чувствам много умна. Поумняла. Но понякога, когато Ника не е вкъщи, ме наляга вълна от някаква смутна тревога, която ми тежи на душата. Днес случаят беше такъв. Към седем вечерта изключих телевизора и се заслушах в тишината. Тя не беше пълна. Звуците от телевизорите на съседите се промъкваха по вентилационната инсталация. Кранът в кухнята капеше. И между другото, много ме дразнеше. Помислих си, че ако имах котка, сега можеше да скочи в скута ми да замърка. Аз щях да седя и да я чеша зад ушите, а тя щеше да мърка при допира с ръката ми.

„Точно така ще свърши всичко, наивнице!“ — изведнъж ми мина през главата. Сега Ника просто е на концерт, но после ще надене бяла рокля, ще се омъжи и ще отиде да живее при мъжа си. На теб ще подари котка и ти ще я галиш, докато не оплешивее.

— Кошмар — настръгнах аз от тази перспектива. Включих телевизора, погледах скачащите по сцената естрадни звезди, намръщих се и го изключих. Погледнах си часовника. Беше станал осем часът. Пуснах пералнята и след това изгладих всичко, което имаше за гладене. Ника ще остане изненадана. Обикновено вадим от купчината чисти дрехи това, което ни е необходимо за деня, и го гладим, преди да излезем. А сега бях изгладила даже калъфките и чаршафите. Тях отдавна не ги гладим. Жал ни е да си губим времето. А днес изведнъж

ми се отвори много свободно време. Влачеше се толкова бавно, че едвам дочаках пералнята да свърши да пере. Най-накрая прострях прането и реших, че мога да си лягам. Какво толкова? Изобщо не е рано. Единайсет часът е. Безсмислено е да чакам Ника. Тя ми изпрати есемес, че си прекарва страхотно и ще се прибере утре, защото ще спи у Нинка. Вече се бях обадила на майката на Нинка, за да се уверя, че няма нищо против гостуването. Майката на Нинка каза, че изобщо не възразява и че тя също обича червено вино и че песента „Мъжете яли месо и си пийвали бира“ в изпълнение на девически хор много ѝ харесва. Легнах си в леглото, включих телевизора и зачаках да се унеса. Обикновено петнайсет минути са ми достатъчни. Но сънят не идваше. Въртях се, нагласях си възглавницата, превключвах каналите... но вместо блажения унес в главата ми нахлуваха най-различни мисли. Защо толкова не ми върви? Какво правя в това легло сама? Защо през уикендите времето се влачи, но лети като високоскоростен влак, ако го мериш в години. Едва вчера бях наистина на двайсет и пет и от всичко най-много мечтаех да пробутам Ника на татко и да хукна на купон. И ето че са минали почти десет години, а аз дори не съм забелязала. Седнах рязко в леглото и се огледах наоколо. Изведнъж свършено ясно осъзнах, че трябва да променя нещо. Иначе ще полудея от безсъние и самоанализи. Помня периода, в който не можех да заспя без две приспивателни. Трябва нещо да се промени. Майната ѝ на любовта! Просто ми трябва второ топло тяло под одеялото. Когато до мен непоносимо хъркаше Кирил, винаги се наспивах. Винаги. Като лукав крадец, без да го поглеждам, грабнах телефона от нощното шкафче, телефона, който цяла вечер мълчеше, ако не се брой съобщението от Ника, и набрах до болка познатото име, стараяйки се да не мисля какво в действителност мисля по въпроса. Срам ли ме беше? Разбира се. Но какво да се прави?

— Ало, Кирил? Да, аз съм. Защо ти се обаждам ли? Не знам. Не, не съм решила нищо. Какво? Футбол ли? Няма да ти отнемам много време? Искаш ли да дойдеш утре? Да, просто ще си поговорим като стари приятели. Става ли? Добре, чакам те. Да.

---

[1] „Крал и шут“ — руска пънк група от Санкт Петербург — бел.прев. ↑

ГЛАВА 2

НЕ ВЛИЗАЙ В ЕДНА И СЪЩА РЕКА ДВА ПЪТИ! А В БЛАТО?

Майка ми много харесваше Кирил. Трябва да си призная, че това дори ме забавляваше. И малко ме учудваше, защо в живота си бях имала и по-свестни мъже, наистина не много често и не много по-свестни. Но все пак... Когато реших да запозная майка си с бъдещия си мъж, той не се появи с цветя или с бутилка скъпо вино. Кира донесе на бъдещата си тъща огромна тиква. Беше толкова жълта и красива, че през цялото време очаквах да се превърне в карета. Планирахме да се оженим през октомври и Кирил не беше съумял да измисли нищо по-добро от това хем да икономиса от подаръка, хем да пласира част от огромната тазгодишна реколта, получена на вилата му. Аз замижах, докато той с най-любезната възможна усмивка връчваше героинята от Хелюин на майка ми. Очаквайки удар, естествено. Ако аз решах да подаря на майка си тиква, например за рождения ѝ ден, щях да бъда изхвърлена от вкъщи. На мама трябваше да се подарява само това, което тя иска. Като е желателно предварително да се съгласуват с нея цветът и размерът. И мястото, откъдето е най-добре да се купи.

— Няма защо да ми подарявате боклуци — мърмореше тя, докато се опитвах да ѝ обясня какво е удоволствието от изненадата.

— Ама няма да ти е интересно — обяснявах се аз.

— Аз не искам да ми е интересно. Искам поне веднъж в годината да помислиш от какво наистина имам нужда — парираше тя.

Губех още в първия сет. А ето че Кирил домъкна тоя природен дар и радостно го плесна на масата пред майка ми. Аз се отдалечих, за да не пръсне върху мен, когато майка ми се захване да размазва Кирил по стената, и изведнъж чух:

— Това е изключително полезен подарък! Браво на Вас, Кирюша! А аз си мислех, че сте поредният от празноглавите ѝ приятели.

— Моля Ви, моля Ви, — радостно ѝ стискаше ръцете бъдещият ми благоНЕверен.

Майка ми се изчерви от удоволствие и цял час ни разказваше какво и как ще приготви от въпросната тиква.

— Мамо, ти никога не си обичала тиква! — опитах се да вмъкна аз.

— И какво? Кой е виновен за това? — попита майка ми.

— Кой? Да не би да съм аз? — учудих се аз.

Оказа се, че съм аз, разбира се. Тъй като не се грижа за майка си и не ѝ нося тиква, която ѝ е крайно необходима.

— Никога няма да ти мине през ума да ми купиш тиква, защото не мислиш за здравето ми! — категорично заяви тя.

Като цяло Кирил направи на майка ми незабравимо впечатление. Още от първата минута на тяхното познанство майчиното ѝ сърце почувства, че Кира е човек, който със сигурност ще ме накара да страдам. И то много по-силно, отколкото бях страдала досега. Още не бях срещала някого, който да може да ме разплаче наистина. Кирил успя. И разбира се, майка ми веднага го обикна. И през всичките години, в които продължи нашият брак, беше на негова страна. Дори когато, обляна в сълзи, я попитах аз ли съм виновна, че чука касиерката от супермаркета, тя отговори:

— Разбира се! Значи тя има нещо, което ти нямаш. Трябва повече да внимаваш какво харесва мъжът ти.

— Ти изобщо помниш ли какво харесваше на татко? — ѝ отговорих ядно аз. След което тя не ми говори цял един месец. Беше прекрасен месец, макар че не можех да спя без две приспивателни.

Веднага щом затворих телефона и още преди да се върна в самотното си ложе, вече съжалих за това, което направих. Представих си лицето на майчицата си, когато ѝ кажа, че с Кирил сме решили да се сдобрим. Колко нравоучения и високопарни думи ще се изсипят върху мен.

— Нека, но пък няма да съм сама — промърморих си аз, завивайки се презглава с одеялото. Да, винаги съм си живяла спокойно, вземала съм полумерки и никога не съм била честна докрай със себе си. За какво ми е притрябвал Кирил, когато не мога да понасям? Защо да не потърся изход, който ще промени наистина нещо в живота ми. Наистина ли вярвам, че хъркането на Кирюшка ще ме накара да се примиря с факта, че Шувалов изобщо не го е грижа за мен? „Шувалов не е единствен на света“, успокоих сама себе си аз и затворих очи.

Вече изобщо не вярвах, че утрото е по-мъдро от вечерта. Като и в други изречения от приказките от типа на: „Живяха дълго и щастливо.“ С тези весели мисли отпътувах в царството на сънищата. И дали от безделие и от прекалено много спане, или заради отсъствие на витамини и вероятно някакъв си калций, ми се присъни страшен сън. Бях го сънувала и преди. Повтаряше се периодично. Стоях с Ника и Кирил в междублоковото пространство пред нашия блок и гледах към короните на дърветата. Денят беше красив, свеж и нежен. Синьо небе, леки перести облачета, пеперуди кацаха върху глухарчетата — захаросана рекламна идилия. Липсваше само блондинка с кефир^[1] в ръка. Седяхме и гледахме цялата тая красота. Кира нежно ме беше прегърнал през раменете. Ника се бе загледала някъде в далечината. И изведнъж наоколо започна да става нещо странно. Дори отначало не можех да разбера какво не е наред. Просто ни удари порив от някакъв неизвестно откъде взел се вятър. Ника скочи, посочи небето с пръст и каза:

— Вижте! Там. Какво е това?

— Къде? — не можех да разбера аз, а тя ме дръпна за ръката и извика:

— Там, не виждаш ли? Ето го, ето го! Какво е това?

И тогава изведнъж видях, че в синьото небе над главите ни с огромна скорост се носи ято от непознати бойни самолети. Всичко наоколо притъмня, защото изстребителите бяха толкова много, че закриха слънцето. Остатъците тишина се взривиха от рева на двигателите им. Ние продължавахме да стоим и да гледаме към небето. Денят беше все така прекрасен, небето продължаваше да синее през контурите на самолетите. Аз обаче стоях вцепенена от смъртен ужас и разбирах, че това са последните минути живот на нашата планета. Войната, която още не беше започнала, не можеше да бъде предотвратена. Всичко вече беше станало и макар и да ни се струваше, че има още време, нямаше къде да избягаме. Нищо не можеше да се направи. Оставаше ни само да чакаме кога тая ескадрила ще отвори люковете на бомбените си отсеци^[2] и ще изплюе върху ни огнедишания си арсенал. На това място винаги се будех. Интересно защо сънищата винаги прекъсват, преди да са си изкарали сюжета докрай? Вероятно бях лежала няколко часа и бях гледала насън безкрайните бойни ескадрили в небето, докато накрая на вратата не

звънна Кирил. На моята истинска врата, моят истински Кирил, който беше решил да откликне максимално бързо на моя призив.

— А? Какво? Кой? При кого? — седнах в леглото и усетих, че от очите ми се стичат сълзи. На вратата се звънесе настойчиво. Към това звънене се присъедини и телефонът. Вдигнах апарата, който от вибрациите беше паднал на пода. Беше Кирил.

— Ало? Защо толкова рано? — изхриптях аз. — Къде си?

— Пред вратата ти. Хайде, ставай, докога ще те чакам? — възмути се той. Аз се огледах сънено, успях да сведа всичко под един знаменател и отидох да му отворя.

— Ама че вид?! Още ли спиш? За какво са ти почивни дни, като можеш да спиш и по време на работа? — весело ме поздрави Кира.

Той се държеше естествено, сякаш нищо не е било. Като че ли никога не сме се карали и няма защо да се сдобряваме. Аз пък се радвах, че се намери кой да дойде и да ме измъкне от лапите на трета световна война.

— Мен не ме оставят да спя на работа.

— Значи е време да си сменяш работата. Трябва ти собствен кабинет, за да можеш да спиш. Можеш също така да станеш опитно зайче в Института по съня. На твой гръб ще спечелят Нобелова награда.

— Защо си дошъл толкова рано? — прекъснах речта му аз. — Не те чаках преди обяд.

— Няма нужда да ме чакаш. Аз си идвам сам — отговори спокойно Кирил и си свали ботите. — Да направя ли кафе?

— Кафеварката е счупена, варим го в джезве — предупредих го аз и се протегнах, прозявайки се. Кирил ми беше удобен в много отношения. Най-важното е, че в негово присъствие нямах желание да си обличам черната пола с набор, да си мацам очите и устните и да обувам обувки с висок ток. Кирил беше як, но не беше висок. Бяхме почти еднакви на ръст.

Изобщо не ми дремеше как изглеждам и какво мисли той по въпроса. Кирил трябваше да танцува от щастие, че изобщо го бях пуснала обратно. Това ме устройваше.

— Какво й е развалено? Дай да видя — веднага реагира той. Казвам ви, ако не се брой влечението му към скапани блондинки без признаци на IQ, винаги ми е бил много удобен. Той е човек с три

недостатъка: блондинките (както вече казах), нежелание да харчи пари за семейството си и това, че се харесва на майка ми.

— Плюе пара и не пуска вода. Имам чувството, че всеки момент ще гръмне.

— Сигурно се е запушил клапанът. Дай ми комплекта отвертки — Кирил с делови вид се запъти към кухнята.

Седнах наблизко и сънено гледах как бърника в кафемашината ми. И така, да теглим чертата и да видим какво се получава: блондинките не са нещо, което ме притеснява. Нека бъдем честни — не обичам Кирил. Просто с него ми е спокойно, а следващия път, когато се прибирам по-рано, ще се обадя предварително. Пък и той също ще внимава. Така мисля. Майка ми. Да, фактът, че майка ми си гука с него, сякаш е ангел, спуснал се от небесата да укроти дъщеря й калпазанката, ме вбесява. Така е. Но от друга страна — има ли нещо у майка ми, което да не ме вбесява. Няма. И Кирил няма нищо общо с това. Дори ще мога да му прехвърля част от ежеседмичните си посещения, защото в негова защита трябва да кажа, че когато не става дума за пари, той е грижовен и напълно надежден. Да, не обича да дава пари. И какво от това? Сега така или иначе плащам всички сметки сама. Какво ще се промени, ако прибавим и него? Затова пък носи от търговския си център талони за намаления, предназначени за служителите. И поправя всичко, което се развали.

— Готово, майко. Приемай работата. Отне ми пет минути. Къде ти е кафето?

— Наистина ли я поправи? — радостно вдигнах глава аз. Ето още една изгода. Кирил седеше и с усмивка сипваше кафе в две чашки. Не е толкова лош. Е, не е принц. Определено не е принц. И зам. министър даже не е. И какво от това? Затова пък в офиса ще мога да казвам: „Вчера с мъжа ми бяхме на гости...“ или „Мъжът ми смята, че трябва повече да си почивам.“ Човек никога не знае за какво ще му потрябва. Мъжът е нещо полезно в домакинството, ако нямаш излишни очаквания.

— Много ти благодаря, — искрено казах аз, пийвайки от любимото си еспreso.

— Няма защо. Къде е Ника?

— Беше на концерт и остана да спи у Нинка. Така че дори не знам с какво да се захвана. Може да отидем да се разходим някъде.

Времето е хубаво — предложих аз. Засега не исках да седя вкъщи с Кирил. От погледите му ми ставаше зле. Кога настъпва импотентност при мъжете? Няма да е скоро. Може би има начин да се сдобрим, без да се повдига въпроса за съпружеските задължения. Дори съм съгласна да седя до късно на работа, за да може той да... Пфу, каква гадост! Не, не съм готова на никакви жертви.

— Трябва да се напазарува. Доколкото виждам, нямате нищо за ядене.

— Ние нямаме нужда от много — възразих аз. Не мога да понасям да си прекарвам неделата в пазаруване.

— Много ли?! Та вие нямате картофи и лук. Как живеете? Какво ядете? Дори и олиото ви е свършило.

— На диета сме.

Кирил ме погледна със съмнение.

— Какви са тия глупости. Теб и в момента е по-лесно човек да те застреля, отколкото да те угои. Ставай да вървим в „Ошан“.

— Но ми обещавай, че няма да крадеш шоколад — предупредих го аз. И все пак у Кирил има неща, които не мога да търпя. Но пък всичко друго е прекрасно. Освен това копае много добре на вилата. И плеви отлично. А носи и тикви. Не, всъщност той е изтъкан от достойнства. Самото съвършенство. Ангел.

— Не се мотай! — избута ме той към вратата.

Потъгнахме в бездната на консумацията. „Ошан“ кипеше и преливаше от един сектор в друг. Хората се блъскаха, закачаха си количките, натъкваха се на препятствия и разсипваха продукти между рафтовете. Мениджърите на магазина с уморени лица вдигаха стоките, водеха изгубените деца до бюрото на администратора. Тълпата ме подмяташе от ляво надясно и усещах, че се задушавам в изобилието от наименования и етикети. Както винаги обаче, Кирил беше на ниво. Той ме държеше за ръкава и ме промъкваше между стелажите, питайки:

— Такова олио ли купуваш? Не, недей, не отговаря на държавния стандарт.

— Добре, няма.

— Купувай само норвежка замразена риба.

— Не обичам риба.

— Полезна е за Ника. Момичето расте.

— Добре — веднага се предавах аз. — Купувай каквото искаш.

— На всяка цена внимавай йогуртите да не са с изтекъл срок на годност. Той четеше внимателно етикетите, сортираше ярките кутийки, като си мърмореше нещо под носа.

А аз седях и се убеждавах, че всъщност това е нормалният семеен уикенд.

— Хайде да си тръгваме — жално помолих аз.

Кирил, който явно още не искаше да напуска пределите на любимия си търговски обект, ме погледна внимателно, замисли се и кимна.

— Да, от теб няма да стане купувач. Какво да говорим? Да тръгваме. Ще ти сготвя обяд.

— Няма нужда — казах аз, гледайки как Кира разтоварва върху лентата цялото разнообразие от избрани стоки. В това число и десет килограма чувал с картофи. На нас с Ника това ще ни стигне за цяла година.

— Пет хиляди и седемстотин рубли — носово произнесе касиерката, късайки дългата касова бележка.

— Не е скъпо — усмихна се с жалка усмивка Кирил. Да, той искаше много силно да си ме върне, но не чак толкова, че да плати сметката. Още не се знае дали ще се съберем пак, така че е по-добре да си скъта паричките.

— Да, аз сигурно щях да взема разни глупости и щеше да бъде много по-скъпо — помирително казах аз и си извадих портмонето.

— Можеш да разчиташ на мен. Аз умея да избирам хранителни продукти — радостно заяви Кирил. И добави на скороговорка — искаш ли да ти дам някакви пари?

— Не, не. Няма нужда — поклатих глава аз, защото знаех колко му е струвало това изречение.

— Сигурна ли си? — уточни той.

Аз кимнах, а Кирюшка с преувеличен ентузиазъм се захвана да разпределя продуктите в торбичките. Това също е нещо много полезно. Изобщо от Кира има само полза, ако обаче не се брой фактът, че аз искам от живота нещо съвсем различно. Впрочем аз самата едва ли знам какво искам. Сега ми се стори, че като за първи път общуването с противоположния пол ми е напълно достатъчно. Стана ми много по-добре и почувствах, че самотата не е толкова лошо нещо. Прииска ми

се да потъна в тишината на собствената си стая, да си включи някой сериал или нещо от сорта.

— Днес от седем има футболен мач, а дотогава съм абсолютно свободен — „зарадва“ ме Кирил. Аз въздъгнах, но не започнах да споря. Тъй като в края на краищата го бях поканила сама. Така че сега трябваше да се оправям сама. Нещата не бяха чак толкова лоши, защото Кирил готви много хубаво. Не разни изискани блюда. Но от мъж, и особено охранител в търговски център, не може да се очакват трюфели и агнешко в шафранов сос. Пържени картофи с рижика^[3], студена пенлива бира, руска салата — и аз останах очарована.

Лежах на собствения си диван с разкопчан панталон и мързелувах, преработвайки всички тези въглехидрати. Ето го истинското семейно щастие: прием си бира пред телевизора и мълчим, защото не са ни необходими думи. Всъщност нямаме думи. С Кирил почти няма за какво да се говори, но и това не е лошо. Гледахме повторение на КВН^[4], смеехме се на плоските и отвратително режисирани смешки и ни беше почти хубаво. Почти. Имаше само един малък детайл — не обичам Кирил. Какво от това, кого го интересува?

— Вкусно ли беше?

— Много — кимнах аз.

Кирил ме погледна нежно.

— Радвам се, че се обади.

— А аз се радвам, че дойде — отроних аз в отговор.

— Страхотно, защото ни беше хубаво заедно. Мислих много. Разбира се, аз съм пълен глупак, задето допуснах това, което се случи. Не трябваше дори да помислям за друга жена.

— Прав си — нямах намерение да споря.

— Както е известно, не ценим това, което имаме — само Крил може толкова дълбокомислено да изтърси такава чудовищна баналност.

— Мда.

— Най-важното е, че всичко може да се поправи — продължи той.

— Мислиш ли? — усъмних се аз. Бирата ми охлаждаше приятно устните. Искаше ми се да прекратя този крайно предвидим разговор и да си остана насаме с бирата и с телевизора.

— Уверен съм — кимна Кирил и сложи ръка на коляното ми.

Ето, започна се. Кой се е съмнявал, че ще стане така? Кирил винаги говори едно, а прави, каквото си иска. Аз внимателно си дръпнах крака и казах:

— Аз не съм сигурна — свих рамене. — Мисля, мисля и мисля. Не си ми чужд, но не съм сигурна, че ще мога някога да забравя. Беше прекалено... прекалено отвратително. Дори не знам какво да кажа.

— Не казвай нищо. Не бързаме заникъде, нали? Във всеки случай аз не те пришпорвам. Всичко с времето си. Ще приемем, че днес направихме първата крачка. След нея ще има и други.

— Но по-късно, нали? Не сега? — с надежда погледнах Кирил и си станах противна заради това.

— Да. А сега хайде да погледаме телевизия — успокои ме той, обърна се и се загледа в телевизора.

Почувствах угризения на съвестта. В края на краищата на каква се правя? От какво бягам, като знам прекрасно как ще свърши всичко. И между другото, Кира изобщо не е лош в леглото. Дори е много добър. Направо е прекрасен. Е, не е професионалист, но не е и някой бързак — пет минути заедно с прелюдията, което си е доста често срещано. Той ми е връстник. Млад и страстен мъж със съответстващи на възрастта и пола му нужди.

Това винаги ми е харесвало или поне никога не съм имала възражения. Да, не примирах от неописуемо щастие, когато ме притискаше към себе си. Пък и той не ме притискаше особено често към себе си. Но сексът с него беше доста добър. Допреди касиерката, естествено.

— Знаеш ли, Кирил... — започнах аз. — Може би просто ми трябва повече време.

— Няма проблем — кимна той. По лицето му бяха изписани такова търпение и такова разбиране, че съвестта ме прободеше едновременно на няколко места. Или пък това вече не беше съвест. Какво толкова — една касиерка? Дори не си спомням лицето ѝ. Намирам се само на крачка от щастливия... не, от пълноценния брак. Двустранен, с истински жив мъж, който не се напива като казак, не се бие, не продава вещи от вкъщи (имам и такива познати). В общи линии, трябва само малко да се насиля и отново ще съм омъжена за съвсем нормален мъж. Какво се дърпам?

— Много си ми скъп, просто... — колебаех се между желанието си да пратя всичко по дяволите и намерението да сложа точка над и-то и да си върна мъжа. Колкото и да е странно, тези две желаниа не си противоречаха едно на друго.

— Ти също си ми много скъпа — с готовност откликна той. Винаги се е отличавал с прекрасна интуиция, когато става въпрос за собствените му перспективи. В този случай той много добре усети какво го чака.

Вече се готвех да кажа: „Знаеш ли, съгласна съм“, за да приключа веднъж завинаги с това, когато под задника ми, някъде в дълбините на креслото започна да звъни мобилният ми телефон. Надигнах се (което изобщо не беше лесно след всички картофи и гъби) и взех апарата. На екрана светеше непознат номер. Май беше мобилен.

— Ало? — отговорих, радвайки се, че мога да прекъсна за малко крайно тягостния, поне за мен, любовен процес.

— Надежда Владимировна? Ало? — чух неясен заради лошата връзка глас. Мъжки.

— Да, аз съм.

— Безпокои Ви Станислав Сергеевич. Помните ли ме? — в гласа прозвучаха ехидни нотки.

Прималя ми. Погледнах към Кирил, който седеше на моя диван и се почесваше лениво. Ако Шувалов се беше обадил пет минути по-късно, вече щях да съм паднала в обятията на Кирил. Защо се обажда? Защо пак обърква скучните ми планове за сив живот.

— Помня Ви прекрасно — стараяйки се да говоря тихо, аз се обърнах и отидох в кухнята.

— Както и времето, в което трябва да идвате на работа ли? — не се сдържа той.

— Слушайте, Вие да не би да работите и през почивните дни? Можете да ми пуснете заповедта за наказание в работно време — злобно подхвърлих аз. Ядосвах се основно на себе си. Обърках се тотално. Може Шувалов да ми се обажда, за да ме помоли до утре да подготвя стенвестник. Какво толкова, че досега не сме имали стенвестник? Може просто да реши и да въведе такъв обичай. И аз ще затворя телефона и вместо мъчително да се сдобрявам с бившия си мъж, ще си лежа по корем и ще лепя звезди на ватмана, след което ще ги оцветявам с флумастери. Доста примамлива перспектива...

— Ало? Надежда Владимировна, къде изчезнахте? — в ухото ми се раздаде силен глас.

— Извинете, изглежда се замислих — сепнах се аз. — Какво искахте? Да подготвя стенвестник ли?

— Какъв стенвестник? — след като замълча за малко, попита Шувалов.

Аз се засмях.

— Какъвто и да е. Нещо в стил „Да се преборим със закъсненията и неоправданите отсъствия“.

— Добра идея — засмя се Станислав Сергеевич. Смехът му прозвуча така, че в мен всичко се преобърна. Облизах изсъхналите си устни и се обърнах. Погледът ми се спря върху Кира, който се беше вперил във вратата. Показваше ми сочи да привършвам разговора. Кимнах и казах:

— Ами, готова съм.

— Сериозно ли говорите? — възхити се Шувалов. — Много се радвам, но не се обаждам за това.

— А за какво? — изненадах се аз.

— Дори не знам как да го кажа. Искам да ви поканя двете с Ника на разходка в парка „Горки“.

— Къде? — задавих се аз. Изобщо не очаквах такова предложение.

— В парка „Горки“ Нали се сещате, атракциони и тем подобни. Мисля, че на Ника ще ѝ хареса. Как мислите? Синът ми ги обожава.

— На Ника ли?.. Да, мисля, че много ще ѝ хареса.

— Добре, тогава ще мина да ви взема — зарадва се Шувалов.

— Кога? — с променен глас попитах аз.

— След час става ли?

— Разбира се — с фалшив глас го уверих аз и затворих. Разбрах, че съм се побъркала. Да, изглежда, че отивам на среща с Шувалов, макар и неясно защо заедно с Ника. Вярно е, че тази новина ме зарадва толкова, че усетих странни пристъпи в областта на стомаха. Трябва да се съсредоточа и да си спомня, че имам два проблема. По-точно три. Първият е Ника, която изобщо не е вкъщи. Вторият, че Ника беше в същия този парк едва вчера. И третият, най-интересният — какво да правя с бившия си мъж Кирил, който стоеше в рамката на вратата и ме гледаше, усмихвайки се ласкаво? Него къде да го дяна?

---

[1] Кефир — руска млечна напитка, подобна на айряна — бел.прев. ↑

[2] Бомбен отсек — мястото, в което се намират бомбите в бомбардировача — бел.прев. ↑

[3] Рижика — вид ядлива гъба — бел.прев. ↑

[4] КВН — „Клуб на веселите и находчивите“ — руско хумористично телевизионно предаване — бел.прев. ↑

ГЛАВА 3

ЩОМ СТЕ ИЗВИКАЛИ МАКАРЕНКО^[1], НЕ СЕ ОПЛАКВАЙТЕ

Казват, че човекът е извор на скрити ресурси. Стига само да се натисне точното копче — да го хипнотизираш, да го хвърлиш в пропаст или в бурна планинска река... или пък просто да не го оставяш да спи няколко дни поред, и той започва да прави чудеса. Ако, разбира се, не се натроши, удряйки се в камъните, или не се размаже на дъното на пропастта. Но нека предположим, че ситуацията е различна и човекът успява да се вкопчи с трите пръста на лявата си ръка за острия край на издадена над пропастта скала. Ето оттук започват чудесата. Другарят си виси над пропастта и изведнъж открива, че има математически наклонности. За секунда изчислява колко прави триста шестдесет и осем хиляди, разделени на корен квадратен от седемстотин четиресет и седем милиона сто трийсет хиляди седемдесет и пет. И както можете да се досетите, точно в този момент се появява някой като Индиана Джоунс, изтегля новопоявилото се природно чудо от пропастта или го измъква с ласо от бушуващите води, изсушава го, преоблича го и започва да го показва по панаирите. В крайна сметка Индиана Джоунс става милионер, а чудото на природата с лекота заменя цял филиал на „Майкрософт“. Прелест!

Нещо подобно стана и с мен. В момента, в който затворих телефона, усетих, че вися като кренвирш над пропастта, а моят Кирюша старателно ми отлепя пръстите от края на скалата. Не е толкова лесно да го разкарам от вкъщи. Но е задължително. Защо да е задължително ли? Един Господ знае. Само че, каквото и да искаше от мен Шувалов, смятах да му го дам. Дори ако трябва никога повече да не видя Кира. Тази перспектива може би дори ми харесваше. Защото работата не е там, че ми се обади Шувалов (което само по себе си ме постави в абсолютно задънена улица). Аз стоях в кухнята и гледах Кира, без да мога да разбера какво правя тук с него? Защото той наистина изобщо не ме интересуваше. За мен беше напълно чужд

човек. Ненужен. Човек, когото бях извикала, само за да си скрия главата в пясъка за пореден път. Или в одеялото. Наистина, оставаше още малко и щях да разсъждавам за всичко това, лежейки с него в леглото. Това хубаво ли беше? Не, беше отвратително. И крайно нечестно по отношение на Кира. Но работата е там, че след касиерката изобщо не се чувствах длъжна да бъда честна с Кирил. От къде на къде? Знам, че не е хубаво, но сега исках само да си тръгне. Незабавно. Веднага.

— Кой беше? — с присвити вежди зададе въпрос той.

— Какво значение има? — свих рамене аз, като изобщо не ми дремеше, че не е възпитано да отговаряш на въпроса с въпрос. Изобщо не ми беше до възпитание, при положение че всяка минута беше от значение.

— Станало ли е нещо? Имаш разтревожен вид — Кира се направи на обезпокоен. Ей сега ще се втурне да ми мери температурата. Какво пък, не е лош начин да ме вкара в леглото, но не и този път.

— Да, станало е. Не мога да ти обясня всичко, но трябва да си вървиш. Извинявай, ще се чуем — измрънках аз, докато мачках края на покривката. Знаех много добре, че никога повече няма да му се обадя. Макар че кога пък съм си изпълнявала обещанията?

— Никъде няма да отида! Какви са тия глупости? — възмути се Кирил.

Аз се намръщих.

— Няма значение. Просто си върви. Така ще бъде най-добре.

— За кого? — Кирил погледна през прозореца.

Господи, защо му се обадих? Та той все пак е човек, макар и непоносим. Но в момента нямам време нищо да му обяснявам.

— За мен, а и за теб.

— Не съм сигурен — той стисна зъби.

Видях, че се обиди. Много се обиди. Направо смъртно. Доскоро щях да съм много щастлива, че съм успяла да го нараня, но сега нещата бяха различни.

Не трябваше да го викам. Но толкова се страхувах да не остана сама за цял живот. И още се боях.

— Извинявай — казах, докато му подавах якето.

Той се забави малко, после го взе и си тръгна, без да каже нищо. Вратата се затръшна. Аз се плъснах на табуретката и захлупих лице в ръцете си. По слепоочията ми пълзеше главоболие, от което ужасно ме е страх. Затворих очи и си заразтривах слепоочията. Всичко е наред, наред е. А сега да видим какви невероятни способности имам? Например бързина. Погледнах часовника. Оставах ми четиресет минути от отпуснатия ми час. Скочих и грабнах телефона. Дано само да отговори! Дано да не е излязла някъде.

— Ника?

— Ало, мамо? Как си? — безгрижно отговори дъщеря ми.

Нямах време за любезности. Имах нужда от нея тук и веднага! Незабавно! NOW!^[2]

— Къде си?

— Как къде? У Нинка, нали ти казах — взмути се Ника. Отдъхнах си и ѝ дадох всички необходими инструкции. Ника изслуша спокойно всичко и само веднъж попита:

— Мамо, ако това е среща, аз за какво съм ви?

— Въпросът е резонен — не можех да не се съглася аз. — Разбираш ли, не съм съвсем сигурна, че това е среща. Кой може да го разбере той Шувалов? Може пак само да иска да си налее вода. Кой знае? Идваш ли?

— Само ще си допия чая — увери ме дъщеря ми, но това не ми беше достатъчно.

— Какви ги говориш, какъв чай? Тръгвай веднага и хващай такси! Разполагаш с не повече от двацет минути.

— Какви са тия глупости? Години наред не бях ходила в парка, а сега изведнъж в два поредни дни. Надявам се, че ще си струва! — изсумтя Ника и затвори телефона.

— И аз се надявам — прошепнах аз и продължих с подготовката.

Изглежда, че все пак имах скрити таланти, защото за отпуснатия ми от съдбата половин час, в който трябваше да се превърна от сънена безделница с разкопчани дънки в изящна романтична лейди, успях да си премеря целия гардероб и дори да откроя вариант за грим „безкраен океан“ в някакво списание. Притисната от обстоятелствата, не си губех времето с мисли от типа „ами ако не харесва тюркоазено?“ или „кой би ме харесал с това?“ Просто действах. Мълчаливо прехвърлях дрехите (Не трябваше да каня Шувалов в жилището, за да не види тая джунгла.

Няма да имам време да разтребя.), съчетавах ги една с друга, комбинирах ги и разсъждавах дали ще се вържат с грима. Така или иначе имах само едни обеци, които ми отиват на лицето. Подарък от татко. С аметисти. Бяха в комплект с гривна и медальон. Слагах ги само в тържествени случаи. И този беше точно такъв. Или поне така ми се струваше.

— Еха! — можа само да каже Ника, когато ѝ отворих вратата.

— Какво „еха“? Къде се забави? Колко пътуваш от Ясенево? То е на една крачка.

— Няма да повярваш, мамо, но вече има задръствания и в неделя. Москва се е побъркала.

— Аз ще се побъркам с теб! Как съм? — развълнувано се завъртях пред огледалото. Бях облечена с тънка опъната по тялото бежова блуза с деколте (за да се вижда медальонът), светъл панталон и обувки на висок ток.

— Дааа, хубавица си ми ти. Остава само да ти сложим табелка „Само ми дай знак и съм твоя“.

— Що за глупости?! — възмутих се аз. Мислех си, че външният ми вид изцяло отразява възвишеното състояние на душата ми.

— Токчетата ти са особено подходящи за лудото влакче. Можеш също така да тичаш в чувал. Веднага ще пробиеш дупки. Майко, какво ти става. Отиваш просто на разходка в парка. При това с дете — Ника почука с пръст по челото си и се посочи.

Аз се погледнах в огледалото. Оттам ми се опули силно намазана жена на средна възраст с жално изражение на лицето и с издаден напред миниатюрен бюст, върху който самотно лежеше розова аметистова капка.

— Какво да направя? — разперих ръце аз безпомощно.

В този момент се звънна. И двете с Ника подскочихме от изненада. После тя ми каза тихо:

— Отиди в банята, аз ще го задържа.

— Добре — кимнах аз, взех си дънките и маратонките и се скрих в банята.

В коридора се чуваха приглушени гласове. Шувалов се разхождаше из жилището и казваше нещо на Ника, докато аз изтривах яркия грим и си слагах пуловера.

Нямах желание да погледна какъв е резултатът, затова поех въздух и излязох при хората. А при появата ми хората онемяха от изумление.

— Добър ден — плахо се усмигнах аз.

В отговор получих мълчание. Шувалов преглътна и се обърна към Ника.

— Ника, какво искате да кажете? Че майка Ви е готова, така ли? — уточни той.

— Направила е, каквото е могла — подсмигна се Вероника.

Аз изсумтях и попитах:

— Какво става тук?

— Дъщеря Ви каза, че още не сте готова и че се приготвяте — поясни той.

— Вярно е. И какво? — предизвикателно казах аз и опрях ръце на хълбоците си.

— Сигурна ли сте, че сте готова? — по някаква причина попита той.

— Да, абсолютно готова съм.

— Искате да кажете, че сте наред, така ли? — ехидно се усмигна той.

— Какво не Ви харесва? — обидено изръмжах аз.

По дяволите, изглежда толкова добре. Макар че и той е с дънки и с тънко яке. Но усмивката му... и наболата брада, точно като на мъжете от рекламите за джипове. Случвало ми се беше да излизам със симпатични мъже и дори с красиви (няколко пъти имаше такива). Но Шувалов, макар че не беше млад или особено поддържан, излъчваше самоувереност. Беше спокоен и величествен като Царя на животните. Беше уверен, че където и да се появи, ще му се зарадват. Каквото и да каже, ще го слушат. И както и да се усмихне, ще го гледат. Човек без никакви комплекси. Или ако има, аз не мога да ги видя. До него ми се искаше дори да дишам по-достойно. Не смеех даже да погледна на какво приличам на неговия фон. Какво изобщо прави тук? Но независимо от всичко собствената му безупречност не му даваше право да ми се подиграва. Но очите му се смееха.

— Когато става дума за Вас, нищо не може да ме учуди. Пуловерът Ви е наопаки. Това нарочно ли е?

— Ох! — плеснах с ръце аз и се върнах в банята. Така става, като се опитваш да си смениш имиджа три пъти за половин час.

— Тръгваме ли? Синът ми ни чака в колата — плесна с ръце Шувалов.

— Син ли? — учуди се Ника.

— Да, син. Елате. Ще ви запозная — Шувалов ме набута в асансьора и докато слизахме, мълчаливо наблюдаваше как се мъча под погледа му.

— Какво? Какво пак не е наред? — започнах да нервнича аз.

— Всичко е прекрасно. Тези обеци много Ви отиват — любезно отбеляза той.

Супер, значи отивам в парка с маратонки, развлечен пуловер, но с аметисти в ушите.

Какво по-хубаво от това? Излязохме на улицата и се приближихме към акуратно (и на разрешеното място) паркирано БМВ. От дълбините му ни гледаха недоверчиви сини очи, които приличаха невероятно на Шуваловите. Всичко останало беше абсолютно различно.

— Запознайте се, това е Алексей. Льоша, кажи „добър ден“! Това са Ника и майка ѝ Надежда Владимировна — Шувалов ни представи изключително официално на намръщения тийнейджър в черно яке с качулка. Тийнейджърът кимна и се дръпна на седалката, за да направи място на Ника. Ника пък само се усмихваше и възхитено оглеждаше колата.

— Това се казва кола! Кожен салон! Яко! Бежов! Ние веднага щяхме да го освиним.

— Майко, сядай внимателно. Това е направо изложбен образец. Не като твоята.

— Ника! — стреснах се аз. — Държиш се неприлично.

— Неприлично ли? — възмути се тя. — Неприлично е да караш кола като...

— Ника! — с фалшив глас я прекъснах аз. — Какво значение има. Аз нямам кола. Сигурно имаш предвид колата на Кирил.

— Така ли? — удиви се Ника неимоверно и ме погледна. — Наистина нямаш. Разбира се, че говоря за нея. Пълна таратайка.

— Така е — отдъхнах си облекчено аз.

— Знаете ли, в първия ми работен ден ме засече някакъв идиот с такава таратайка. И ме заля с кал — изведнъж без никаква връзка каза Шувалов.

Аз примрях.

— По пътищата е пълно с кретени. Може да е бързал занякъде — с треперещ глас предположих аз.

— Да бе, толкова бързаше, че мина по банката и отнесе всичко по пътя си. А мен ме обля с кал от някаква локва. И ми се наложи да ходя на автомивка. Освен всичко там имаше знак за максимална скорост трийсет километра в час. Не, у нас са скарани с шофирането.

— Така е — покорно се съгласих аз, чувствайки, че се изчервявам неволно.

— Правилно постъпвате, че не си купувате кола — „зарадва се“ за мен Станислав Сергеевич. — Спестявате си сума ти нерви.

— Така е, сума ти нерви — кимнах аз и тъжно си помислих, че сега вечно ще трябва да ходя на работа пеша.

За първи път се забърквах в такова кълбо от лъжи и идиотизъм. Паркът „Горки“ ни посрещна с разнообразие от звуци и форми. Истинска какофония от детски викове, музика, струяща от различни високоговорители, примесени с подвикванията на различни викачи от заведенията, и хора, раздаващи рекламни листовки. Тук-там прелитаха скейтбордисти в широки панталони с многобройни джобове и слаби и жилести младежи с ролери. Ника, която по време на пътуването беше успяла да се сдуши с намръщаното отроче на Шувалов, заяви:

— Драги господа и дами родители, определете ни лимит колко атракциона можем да посетим.

— Колкото можете, преди да ви хване морска болест — усмихна се Шувалов.

— Дръжте се тогава! — засмя се тя. — В нашето семейство не ни прилошава. Да вървим.

— Аха! — кимна Алексей и се понесе след Ника. В нейно присъствие дори камъните запяват. Какво остава за момчетата.

След пет минути ги загубихме от поглед. Шувалов вървеше мълчаливо покрай фонтана и ме поглеждаше от време на време.

— Вие не искате ли да се качите на нещо?

— Само на виенско колело — поклатих глава аз. — Като цяло Ника е права, в нашето семейство не ни става лошо. Но това не се

отнася за мен. Така че, ако не искате да ме изстъргвате от асфалта...

— Няма нужда от подробности — усмихна се Шувалов. — Да вървим на колелото.

Почувствах се като Алиса в Огледалния свят. Поглеждах към Шувалов и си мислех, че дори не си представям за какво може да разсъждава той в такъв момент. Седяхме на студените пейки в отворената кабинка. Изложих лицето си на топлия вятър и зажумях. Беше ми страшно хубаво тук с този странен и мълчалив мъж. Много ми се искаше да продължи вечно. Или поне не до понеделник сутринта.

— Знаете ли, Надежда Владимировна, аз не Ви поканих случайно тук. Сигурно поканата ми Ви е учудила.

— Беше странна наистина, но това далеч не е най-странното нещо в живота ми. Но е в челната десетка — уверих го аз.

— И аз разбирам, че не е съвсем... нормално. Но имам голяма нужда да се посъветвам с някого. И Вие се оказахте най-подходяща. Ако трябва да бъда честен, предишната ни среща ме накара да се замисля за много неща. Дааа, за много — Шувалов млъкна и тъжно погледна в далечината.

Аз бях много заинтригувана. Такова нещо, наистина, чувах за първи път в живота си. Че съм накарала някого да се замисли за нещо. Такова нещо не ми се беше случвало. Освен да си зададе въпроса — защо всички жени са такива глупачки? Този въпрос си задаваха мнозина след контактите си с мен.

— За мен ще бъде удоволствие. Кажете за какво става дума — подканих го аз. Ами ако каже, че иска да знае как може да спечели сърцето на жена като мен. Това ще бъде номер и половина.

Шувалов се стресна, погледна ме нерешително, въздъхна и започна:

— Вие сигурно сте гений. Всички хора, които познавам, имат проблеми с него. Какво ли не сме опитвали — психолози, летни лагери. И всичко е напразно. Абсолютно безнадеждно. Вероятно самият аз никога не съм отделял необходимото внимание на проблема и сега бера плодовете. Истината е, че винаги съм си мислил, че това е женска работа — Станислав Сергеевич говореше разпалено и ме гледаше в очите.

Аз кимах послушно, докато той не млъкна. След това се прокашлях и внимателно попитах:

— За какво става дума? Честно казано, нищо не разбрах.

— Как така? За Вашата Ника. За първи път виждам толкова мило момиче. На колко години е?

— Скоро ще навърши шестнайсет — намръщих се аз. Разговорът плавно преминаваше в абсолютно погрешна посока.

— Льошка също скоро ще стане на шестнайсет, а не можем да си кажем и дума, без да се скараме. А Вие с дъщеря Ви сте като истински приятелки — с леко обвинителен тон каза той.

— Ние наистина сме приятелки — замислено казах аз.

— Точно това и питам — как сте го постигнали? Някаква специална методика ли има? Държите се с нея като с възрастна ли? И аз опитах, но Льошка озверява, когато се старая да го направя потговорен. Казва ми да не се правя на глупак. Как преодолявате съпротивата ѝ?

— Сериозно ли говорите? — ококорих се аз.

— За кое?

— Ами за това — „преструвам ли се“, „методики“, сериозно ли ме питате? — бях готова да се разсмея. Господи, какви глупости говори!

— Какво? Не съм ли прав? Гледам Ви и виждам, че има някаква тайна. Тя е весела, любезна, открита. Как го постигате? Искам Алексей да се научи да ме уважава — напълно сериозно заяви той.

Останах зяпнала. Никога не съм мислила, че ще привлека някой мъж с... умението си да възпитавам деца. Ако трябва да бъда искрена, методът ми е много прост. Изобщо цял живот слушам колко безотговорна майка съм. Честно казано, за първи път ми казват, че съм гений. Но защо да споря, ако някой мисли така.

— Значи искате да Ви помогна да намерите общ език със сина си?

— Да, да, точно така. И така, как го правите? — Шувалов ме загледа с неподправен интерес.

— Добре, ще Ви открия страшната тайна. Не правя нищо. Не правя абсолютно нищо специално. Гримовете ни са общи. Караме се кой да изхвърли боклука. Тя ми пише списъци какво да пазарувам. А аз смятам, че тя от петгодишна знае всичко по-добре от мен. Аз я

уважавам наистина, защото има за какво. Тя е чудо. Освен това готви по-добре от мен, защото аз просто нямам време. Струва ми се, че ме обича, макар че, разбира се, аз я обичам повече. Но най-важното е, че в някакъв момент тя взе решение да се грижи за мен, защото след смъртта на татко вече нямаше кой да се грижи за мен. Всичко това едва ли ще Ви помогне при възпитанието на сина Ви, но след като искате да знаете какво мисля аз (в качеството си на гений), то е, че децата ни често са много по-добри, отколкото ние си мислим. Просто се вгледайте в сина си по-внимателно. Възможно е изобщо да не го познавате.

— Да, може би... — смутено кимна Шувалов.

Аз се усмихнах:

— Вие сериозно ли си мислехте, че имам някаква суперметодика?

— Откровеност за откровеност. Нямате вид на човек, способен да възпита някого. Макар че външността винаги лъже. И аз си помислих: „Ами ако все пак?“ Толкова съм изморен от номерата му. Дори го тествах за наркотици.

— И какво? — останах като тресната аз. — Хареса ли му?

— В какъв смисъл? — смути се Станислав Сергеевич.

Аз се смутих дори повече от него. За първи път виждах баща, който сам дава наркотици на сина си, за да види дали ще му хареса.

— Какви бяха наркотиците?

— Всякакви.

— Всякакви?! — зяпнах аз. — Та той може да развие зависимост. Това е нередно.

— Не, с Вас направо ще се побъркам — опули се Шувалов и замълча. След това присви очи и попита:

— Вие да не би да решихте, че съм накарал сина си да опита наркотици?

— Ами Вие казахте...

— Не може да бъде! Тестът за наркотици е изследване. Вземат ти кръв или урина и проверяват дали в тях няма следа от наркотични вещества.

— И защо? — държах се като глупачка аз.

— За да разбере дали не е наркоман, естествено.

— А, ясно — най-накрая включих аз. — И какво? Като разберете, какво следва. В затвора ли ще го пратите? Или на лечение?

— Ох, Митрофанова, престанете.

— Уверена съм, че синът Ви си е съвсем наред. Струва ми се, че най-големият проблем сте Вие — аз свих рамене. — И какво показаха изследванията?

— Че всичко е наред — виновно кимна Шувалов.

Аз изсумтях.

— Значи Вие не вярвате на сина си? А вярвате на изследванията. И искате той да Ви уважава, така ли?

— Какво искате да кажете? — възмути се той.

Имаше много неща, които можех да му кажа. Веднага си спомних тирадите на майка си: „Пушила ли си?“, „Я ми дъхни!“. Спомних си как ми ровеше в чантата без разрешение, как се обаждаше на приятелите ми и искаше да ѝ разкажат страшната истина за мен. Това поведение не ме предпази от нищо, но пък отношенията ми с майка ми и досега са фантастични. Но пък ако исках Шувалов да ми се обади пак, беше по-добре да не му разказвам нищо подобно.

— Нека да не спорим. Хайде да хапнем шашлик — предложих аз, за да не предизвиквам съдбата.

Да, оказа се, че срещата ни не е точно среща, но времето беше прекрасно, а Шувалов беше в приятно и добронамерено разположение на духа. Нямах основание да съм тъжна. При думата „храна“ Ника и Альоша се появиха като по чудо и започнаха да скандират: „Шашлик, машлик!“

— Сигурна ли сте, че тук шашликът става за ядене — със съмнение в гласа попита Станислав Сергеевич, гледайки как дебел арменец с мръсна бяла престилка върти шишовете и пуши едновременно.

— Дали са полезни, не знам, но стават за ядене. Ника, за теб без лук, нали? Лъоша, а за теб?

— Аз не ям такива неща — неуверено промърмори синчето на Шувалов. Рошавият и намръщен тийнейджър се изчерви сладко и се усмихна. — Но ще ги опитам.

— Изгорели са. Това нормално ли е? — Шувалов ме погледна с някакво детско недоверие.

— Но пък не са сурови — преглътна Ника и заля месото с кетчуп.

Аз въздъхнах и затворих очи за секунда. Всичко това много напомняше на семейна разходка през уикенда. Такава, за каквато винаги бях мечтала. И каквато, за съжаление, никога не бях имала. Кирил не можеше да понася да харчи пари по парковете. Той изобщо не можеше да понася да харчи пари за каквото и да е. Останалите ми кавалери никога не ми бяха предлагали да излезем заедно с Ника. Канеха винаги само мен, и то като аперитив преди страстния секс. Или дори не страстен, а най-обикновен. В повечето случаи беше такъв.

— Благодаря за прекрасната вечер — със сериозен глас се обади Шувалов, когато ни закара привечер вкъщи. Синът му спеше кротко на задната седалка, а Ника със сънена прозявка заяви, че си е взела возенето на въртележки за година напред. Има си хас. Не е лесно да се завъртиш пет пъти по ред на една и съща въртележка. Крясъците бяха като при корабокрушение.

— Няма защо. Ние Ви благодарим. Ника се весели страхотно за Ваша сметка. Много ми е неудобно.

— Дори не си го помисляйте. Това е първата вечер от три години насам, в която със сина ми да не сме се скарали. Дори ми е непривично.

— Мисля, че синът Ви е чудесен. Прекалено строг сте с него.

— Така ли мислите?

— Сигурна съм — кимнах аз.

Ника вече се беше прибрала вкъщи, като ни остави сами пред тъмния вход. Някой хулиган пак беше счупил крушката. За което съм му благодарна.

— Съпругата ми е уверена, че трябва да бъда дори по-строг — замислено отбеляза Станислав Сергеевич.

И изведнъж настроението ми се развали. За първи път прозвуча страшната дума „съпруга“. И цялата романтика изчезна яко дим.

— Добре, ще се видим в службата — промърморих аз, докато гледах надолу. След което се затътрих към вкъщи, да се прегръщам с пухената си възглавница. Всичко е наред. Естествено, че има жена. И разбира се, тя е такава, каквито са жените на хора като Шувалов. Нещо подобно на Альонка със скъп загар и алчна усмивка. Това е в реда на нещата. Така трябва да бъде, само дето ми се плачеше.

-
- [1] Антон Макаренко, руски педагог и писател — бел.прев. ↑
- [2] Now, сега (англ.) — бел.прев. ↑

ГЛАВА 4

ГОЛЯМА РАБОТА! НЕ ОБИЧАМ БИФТЕК! ЗАЩО НЕ МИ ГО СЕРВИРАХА?!

В понеделник обаче изобщо нямах време за плач. Всички клиенти като че ли се бяха наговорили и започнаха да ми се обаждат един през друг с различни оплаквания и претенции. Таман успях да изслушам и успокоя един и ми се обаждаше друг. Държах на изчакване по три обаждания, обаждах се на четвърти клиент и пишех товарителница на пети. Бях готова да се обеса, тъй като никога не бях виждала толкова много разярени клиенти наведнъж. Спасяваше ме само автопилотът, но и той беше започнал да пуши от напрежение. Останалите — например Грухкина, вече бяха кипнали. След обедната почивка, която нито тя, нито аз успяхме да използваме, чух Олга яростно да съска в слушалката:

— Интересно по какви причини смятате, че трябва да Ви върна парите, понеже компанията SONY не доставя това оборудване в розов цвят? Не искате ли да Ви го боядисам с лак за нокти. Имам точно розов. Какво? Знаете ли, Вие вървете там! Не ме плашете, оплачете се, на когото искате! Точно така!

— Всички като че ли са се наговорили! — възмутих се аз.

Грухкина метна слушалката и се облиза нервно.

— Какво?

— И при мен е същото — съчувствено ѝ кимнах аз.

— Нищо, ще им дам да се разберат! Имат запазени още две поръчки на старата цена. Ще си ги чакат цяла година.

— Отмъщението ти ще бъде страшно — усмихнах се аз. — Слушай, искаш ли да им напиша писмо? Успокоително. Пиша на моите, мога да напиша и на твоите.

— Наистина ли? — Грухкина ме погледна със съмнение. — И какво ще искаш в замяна? Ако не ти стигат клиенти, няма да ти дам никого от моите. Имам най-високите месечни показатели.

— Ще ми напишеш отчета. Успокой се, твоите показатели не ми трябват — свих рамене аз.

Има си приказка: „Няма ненаказано добро.“ Грушкина изхъмка и ми прехвърли капризните си клиенти. Наистина нямахме розови конзоли. Аз съчиних общо извинително писмо и им предложих намаление за белите конзоли. Нещо подобно изпратих и на своите побеснели купувачи. Стори ми се, че след изпращането на писмата изригването на вулкана утихна и аз се възползвах, за да изтичам на една петминутка с Альонка в тоалетната. Пушеше ми се. Вчера вечерта не пуших заради Шувалов, а днес — заради работата. Ако продължава така още малко, ще ги откажа. Тогава майка ми ще реши, че възпитанието ѝ най-накрая е дало резултат, макар и след петнайсет години.

— Не мога да разбера защо всички клиенти са като пощръктели — мърморех аз, докато дърпах възделения дим. Димът беше вкусен.

— Чете ли си хороскопа? Може денят ти да е такъв. Отрицателен — предположи Альонка. Тя също беше в някакво налудничаво състояние. Работата определено влияе отрицателно на нервната система. Защо учените още не са провели изследване, което да докаже, че да се работи, е вредно?

— Денят ми със сигурност е отрицателен. И нямам нужда от хороскоп, за да го разбера. Знаеш ли кое е най-отрицателното?

— Кое? — без да ме погледне, попита Альонка. Мислите ѝ бяха някъде далеч. — В работата ли?

— Че Шувалов е женен. Толкова жалко...

— Няма ли да се вразумиш? — усмихна се Альонка и излезе от унеса си.

— Вече съм се вразумила. Нали ти казвам, че е женен.

— И какво от това? Кога това е било пречка? Особено пък за прост и честен роман с началството? — искрено се изуми от невежеството ми моята приятелка.

— Ами — не знам. Не мисля, че той е от тези, които си падат по служебните романи — неуверено предположих аз. — Той е страшно порядъчен. Дори паркира само на разрешените места.

— Интересно. А ти откъде знаеш? — присви очи Альонка.

— Ами просто така... мисля.

— По-малко мисли, повече действай! — с известна злоба ми подхвърли тя. — Шувалов не е хапка за твоята уста. Той дори няма да те погледне. Сигурно вече дори не помни как се казваш.

— Е, мога да се обзаложа, че знае прекрасно как се казвам.

— Сигурна ли си? — презрително изсумтя моята приятелка. През цялото време, в което работех с Альонка, тя ми се подиграваше и ехидничеше по мой адрес. Обикновено не ѝ обръщах внимание. Много добре знаех какво представлява Альонка. И че за нея най-важното нещо в живота е да бъде най-прекрасната самка на километър околоръст. Аз пък никога не съм ѝ оспорвала това право, за да не я ядосвам. Но все пак не може наистина да мисли, че съм кръгла нула. Това вече е малко обидно. Все пак сме приятелки.

— Сигурна съм. Да.

— И от къде на къде? — Альона се гледаше в огледалото и се червеше с огнедишащото си червило. Искаше ми се да се бях задавила.

— Във всеки случай вчера в парка не ми сбърка името нито веднъж — на един дъх изтърсих аз.

— Вчера? Къде? — приятелката ми прогони дима от цигарата ми и половината ѝ уста остана неначервена.

Аз се усмигнах отровно.

— В парка „Горки“. Бяхме там с децата. Той ни покани. Така че, да, имахме среща. И той отлично знаеше как се казвам. И дори ми беше намерил мобилния телефон.

— Не може да бъде! — зяпна Альона. — Значи имаш роман с шефа?! Поздравявам те! Сега те чака страхотна кариера! Или поне докато не загуби интерес към тебе.

— А защо реши, че ще загуби? — без да имам каквото и да е основание, се опънах аз. Да, това не беше истинска среща, но защо да ѝ казвам? Нека да си смъкне презрителното изражение от добре поддържаното лице. Тъй като доста ме засегна.

— Стига бе! Мъжете вече тотално са се ояли. Омръзнали са им красивите и умните и искат екзотика. Разбира се. Ти ще го гледаш в устата и ще улавяш всяка негова дума — samozабрави се Альона.

Аз седях със зяпнала уста и не можех да повярвам на ушите си.

— Няма да правя нищо подобно. Той е женен. А аз не се интересувам от романи с женени мъже.

— Няма нужда да баламосваш най-добрата си приятелка — Альона запали още една цигара и дръпна жадно. — Не ми разправяй, че ти не го искаш. Голяма работа, че е женен. Перспективите са

невероятни. Давай, приятелко, дерзай! Такъв шанс се пада веднъж в живота!

— Боже, колко си... — изведнъж получих странен пристъп на световъртеж и гадене. Ако не бях сто процента сигурна в резултата, щях да отида да си купя тест за бременност.

— Каква съм? Лоша? Няма нужда да ме упрекваш! Просто познавам живота. Ако ти предложи, ще се съ согласиш. И между другото, ще имаш право.

— Няма да се съглася.

— Ще се съ согласиш.

— Недей да съдиш за другите по себе си — тихо завърших аз.

— Я виж ти как заговори! — изсумтя Альона. — Добре тогава. Ще мина и без твоето хленчене. Но имай предвид, че няма нищо да ти предложи. Ти си обикновена сива мишка с жални очи. У теб няма нищо, което би могло да заинтересува мъж като Шувалов. Не се ласкай.

— Альона, почакай — опомних се аз.

Но тя ми хвърли един последен поглед, контролен изстрел, от глава до пети, като че ли за да се убеди, че у мен наистина няма нищо привлекателно. Кимна удовлетворено, отвори вратата и каза:

— Ариведерчи!

Тя хлопна вратата и изчезна, като преди това изхвърли горящата си угарка на пода. Аз се плъснах на тоалетната чиния и зарових лице в дланите си. Пита се, защо ми трябваше да Дразня Альона. Да не би да не знам как завижда на чуждите успехи. Още повече че моят успех беше измислен. Защото в действителност аз нямам роман с Шувалов. И той не иска нищо от мен. Защо й надрънках всички тия измислици. Освен всичко Альона е права, той не е зальк за моята уста. А сега няма да има с кого да си сменя и дума тук. Няма да споделям с Грушкина, я! За първи път, откакто познавам Альона, съжалих, че й разказах всичко. И не само защото помежду ни увисна тежка и гадна сръдня, която усещах с цялото си тяло, като че ли беше запълнила изцяло въздуха и не можехме да дишаме. Но и защото до този разговор вярвах, че съм поне малко привлекателна. Някъде дълбоко в себе си. В душата си. Интересно защо Альонка е толкова сигурна, че не ставам за нищо. Само защото не си рисувам алена паст сутрин на лицето ли? Мога да започна, ако се наложи. Но нали хората не се обичат само заради

едната алена паст. Или това наистина са само приказки и истинската любов изобщо не съществува. И мъжете наистина искат само едно — да получат максимално удоволствие, като не мислят за никого, освен за себе си. А жените отдават телата си срещу подаръци, кариера или парични помощи. Защо аз като пълна глупачка цял живот мечтая за нещо съвсем различно. За задушежни вечери, за забавни и искрени разговори, за семейни закуски на голяма маса и неделни разходки в парка. Такива като вчерашната.

Върнах се на мястото си и за да не мисля за всичко това, се захванах за работа. Добре че тя е толкова много, че ти отнема цялото внимание и можеш да забравиш дори и родната си майка. Всъщност, аз и без това се старая да си спомням за майка си, колкото се може по-рядко. Тя самата е натрапчив образ от моите кошмари. Появява се, за да поиска полагащото ѝ се жертвоприношение — десет пеленачета. Или поне да не мързелувам и да ѝ сваря пача. За мен и Альона следващите няколко дни преминаха в атмосфера на студена война. Тя старателно се правеше, че аз вече не работя в тази фирма, а аз нарочно прекалено високо любезничех с Ирочка — мениджър от конкурентния отдел. Обсъждахме времето, природата и кулинарни рецепти. Ирочка постоянно беше на диета и можеше да говори за храна с часове. Аз, макар че диетите винаги са ми били противоположни, с удоволствие броях калориите, а когато към нас се приближаваше основният ми стратегически противник (Альона, естествено) на висок глас се радвах, че има с кого да водя здравословен живот. Шувалов не се появяваше на хоризонта, но първо, аз наистина бях против романите с женени мъже, така че можех само да се радвам. А второ, и миналия път той не ме забелязваше цяла седмица и ми се обади чак в неделя. Разбира се, ако постави въпроса ребром, ще му кажа, че не мога да разбивам чуждите семейства. Внимание, него мога да го поучавам безнаказано. Страшно исках да ми се обади. И Альона да не се окаже права. Поне този път познанията за живота трябваше да ѝ изневерят. Гуках си с Иришка и възнамерявах да започна някаква диета заедно с нея. Альона слушаше и беше почервеняла от възмущение.

— Давай! — не издържа тя в петък. — Таман ще спестиш от хранителни продукти. Нали нямаш намерение изобщо да спреш да ядеш.

— Ти пък няма нужда да спиращ нищо. Нали си кралица, а всички останали са пълни глупачки — не й останах длъжна аз.

— Напълно си права — гордо ми отговори тя.

Очевидно през изминалата седмица беше натрупала много материал за изприказване, така че събра въздух, за да ме залее с някаква подходяща (но не лечебна) кал, само че изведнъж демонстративната ѝ волна програма беше прекъсната от новия началник на отдел „Кадри“ Глебов. Той рядко ни удостояваше с вниманието си и затова появата му предизвика мълчалива вълна от неизказани въпроси.

— Дами и господа, минута внимание! — шумно плесна той с ръце.

Хората пошумяха още малко и стихнаха, като се спогледаха уплашено.

— Да не би червеният терор да продължава? — направи се на остроумен някой, който пожела да остане анонимен.

— Разбира се — мило по шуваловски се усмихна той. — Съмнявахте ли се?

— Кой е този път?

— Почти всички — с още по-голяма радост съобщи той. — Структурата на вашето подразделение е променена в съответствие с интересите на предприятието. И така, няколко по-обща обяснения. Повече няма да имате ръководители на групи, остават старшият администратор и дежурният мениджър.

— Ура! — раздадоха се няколко гласа.

Грухкина разтревожено се огледа.

— Какво, изобщо ли няма да има старши мениджъри?

— Изобщо. Затова пък се въвеждат оперативни мениджъри, които ще се занимават основно с обработка на данните и изготвяне на отчети. Мениджърите, чийто брой се намалява с една трета, ще се занимават главно с клиентите.

— Откъде ще дойдат оперативните мениджъри? — попита Иришка.

— От съкратените мениджъри. И така, какво друго? — замисли се кадровикът. — А, да, заплатата на мениджърите ще бъде прогресивна, в зависимост от ръста на продажбите ще се увеличава и процентът им. А твърдото заплащане се намалява. И последното —

създава се длъжност „Мениджър по конфликтите“, който ще решава възникналите сблъсъци и ще взема решения по оплакванията. Моля на всяко бюро да има табелка с телефоните на ръководителя и на мениджъра по конфликтите.

— Защо?

— За да има на кого да се оплакват от Вас! — широко се усмихна Глебов. — Ето ви списъците „Кой кой е“. Прочете ги. Приятен ден на всички.

— И на Вас — мрачно реагираха хората. Пожеланието „приятен ден“ вече официално беше станало обидно словосъчетание. Кадровикът се насочи към директорския кабинет, като ни остави с цял куп документи. Ние се стълпихме и започнахме да четем. Някои се вайкаха и твърдяха, че понижението на заплатата е кошунство. Някои, обратното, твърдяха, че прогресивният процент е врата към рая. Всеки търсеше името си в списъците, надявайки се, че в живота му няма да настъпят съществени промени.

— Аз къде съм? — нервничеше Грушкина. — Вижте кой ще бъде старши администратор.

— От къде на къде ще си ти? — изсумтя Альона.

— Аз имам идеални показатели. Е, кой е?

— Бобров. Успокой се — не без удоволствие прочете Альона.

— Какво? Мен няма ли ме? — пребледня тя.

Някой каза:

— Ето те. Виж.

— Къде?

— При оперативните мениджъри. Ето ти листа, чети — каза същият човек, който се оказа точно Сашка Бобров, новият ни началник. Между другото — много свестен тип. Клиентите го обожават. Както и ние. Много разумен избор. Той ще съумее да командва така, че да няма сърдити.

— Не мога да бъда оперативен мениджър — със закъснение се възмути Грушкина. — Това е някаква глупост. Имам толкова високи резултати.

— Началството знае най-добре — спокойно, без да се надува, каза Сашка. — Затова пък ще имаш стабилна заплата.

Оперативните мениджъри са само трима.

— Така ли? — учудих се аз. — Само трима? А аз между тях ли съм?

— Не — отговори Грушкина леко обидено. — Теб са те оставили.

— Не са ме оставили — едва промълвих аз, защото вече държах в ръцете си списъка с мениджърите. И не бях в него.

— Какви ги говориш? Дай го! — подскочи към мен Бобров. — Дай да видя!

— Ето, дръж — подаде му листа Грушкина.

И аз му дадох своя. Сашка се спря, почеса се по главата и замълча.

— Ами ти къде си? — учудено попита той.

Почувствах как очите ми се наливат със сълзи.

— Значи са ме уволнили? Така ли? — с треперещ глас уточних аз.

— Засега не ми е ясно. Ще отидем в отдел „Кадри“ да разберем. Няма за какво да те уволняват — възмутено мърмореше Сашка. Значи все пак съм уволнена! Как може?!

Почувствах, че сълзите вече текат от очите ми против волята ми. Това известие ми дойде абсолютно неочаквано.

— Не те е уволнил Шувалов! — раздаде се глас зад гърба ми. Обърнах се и видях Альона, която стоеше и държеше в ръката си някакъв лист.

— Така ли? — през сълзи се усмихнах аз. — Оставил ли ме е? Слава богу!

— Не само те е оставил. Такива прекрасни жени трябва да бъдат поощрявани! — злобно добави тя.

Аз се смутих.

— Какво имаш предвид?

— Повишили са те. Ти вече си нашият мениджър по конфликтите! Далече ще стигнеш, скъпа моя — кипеше тя от бяс.

Нея самата я бяха оставили на старата ѝ позиция. А мен...

Подскочих към Альонка и погледнах в листчето, което държеше с погнуса с два пръста. И там, наистина, черно на бяло, срещу позицията „Мениджър по конфликтите“ стоеше фамилията Митрофанова Н.В.

— Ама че работа. Нея пък за какво?

— Действително, защо ли точно нея? — бълваше огън и жулел Альона. Хищната ѝ паст се беше размазала и приличаше страшно на човекоядка. Аз се обърнах и си седнах на мястото. „Нищо не разбирам. Пълна идиотщина. Аз ръководител? — мислех си аз. — Аз не мога да управлявам дори собствената си дъщеря. Какво изобщо умея аз? Кой изобщо се е сетил за мен? Нима Шувалов се е намесил? Защо? За да започне връзка с мен ли?“

Нека бъдем честни, ако беше поискал да завърже роман с мен, нямаше да му трябват повече от петнайсет минути. Времето, необходимо да кажа „да“ и да стигнем до жилището ми.

— И така, дами и господа — отново се разнесе нежният глас на кадровика.

Всички се стреснаха.

— Запознахте ли се със списъците?

— Да.

— Всичко ли е ясно? — уточни той.

Хората започнаха да кимат.

— Горе-долу.

— На тези, които не им е съвсем ясно, да дойдат в кабинета ми. Ще им обясня всичко. А сега най-важното. Тези, които са поставени на ръководни длъжности, в понеделник трябва да се съберат на съвещание в дирекцията. А след това да отидат в отдел „Кадри“, за да си получат длъжностните характеристики.

— Какво означава това? — попита Грушкина, която още не се беше окопитила от преминаването в редиците на компютърните къртици.

— За тези, които не знаят какво е длъжностна характеристика, обяснявам — това е документ, който трябва да подпише всеки от вас. Бяхте длъжни да ги подписвате и преди, но неясно защо така и никой не ги подписа. Странно, нали? Но ще запълним този досаден пропуск. Още въпроси?

— Да, един — вдигна ръка Альона.

Аз се свих вътрешно и се приготвих да бъда опозорена.

— Заповядайте — широко и по бащински разтвори ръце той.

— Кажете, възможно ли е в списъците да има грешки? Наистина ли ще имаме мениджър по конфликтите? По-точно, наистина ли на тази длъжност ще бъде Митрофанова.

— Какво Ви смущава? — учуди се кадровикът.

— Не, просто... тя не е най-подходящата кандидатура.

— Ако ръководството се интересуваше от личното Ви мнение, на всяка цена щяха да Ви го поискат. Да, Митрофанова, Вие също трябва да присъствате на съвещанието. Ясно ли е? Точно в девет часа. Не трябва да закъснявате — строго добави той и ме погледна право в очите.

Аз се изчервих силно и кимнах:

— Няма да закъснея.

— Чудесно. Продължавайте да работите или да правите това, което правехте. Продължавайте.

— Приятен ден — в хор му отговорихме ние.

После след трийсет секундно мълчание хората започнаха бурно да обсъждат станалото. Бученето и врявата се прекъсваха от нечий ядни хлипове. На Грушкина и някои от нейните колеги. Аз си седях на мястото и гледах тъпо в компютъра, по който просветваха звездички.

— Е, и след всичко това ли няма да му кажеш „да“? — тихо ме попита минаващата покрай мен Альона.

Аз се намръщих.

— Не разбираш. Нещата не стоят така.

— А как? Да не би да искаш да кажеш, че си получила мястото, защото го заслужаваш? Да бе, ти си ръководител по призвание.

— Недей така. Разбираш ли, сигурна съм, че Шувалов изобщо не се интересува от мен — объркано се оправдавах аз.

— Аха. Разказвай — изсумтя Альона. — Знаеш ли какво? Браво на теб! Тихите води... И с какво толкова си го привлякла?

— С неземната си красота — злобно й се сопнах аз. — Имай предвид, че между нас няма нищо. И не е имало.

— И да не е имало, ще има — сексуално се усмихна Альона. — Очаквай обаждане. Уверявам те, такива мъже не раздават длъжности наляво и надясно без причина. Ще трябва да си я заработиш.

— Това няма да стане — извърнах се аз.

Ситуацията беше повече от странна. Още преди хората в офиса да хукнат за бутилка бира, за да се отпуснат след преживения стрес, аз си взех чантата и тихо се отправих към асансьора.

Имах нужда да остана сама и да помисля. Добре да помисля. Защо му е на Шувалов да ми осигурява повишение, ако не иска от мен

нищо повече освен съвети за възпитанието на синчето си. Излиза, че всъщност иска мен. Това е поразително. Никога през живота ми мъж не ми е предлагал никакви блага, нито земни, нито небесни, за да ме обладае. Това не беше моята приказка и аз не знаех как да се държа.

Щеше да е хубаво, ако бърках. Както и Альона. И в понеделник да се разбере, че назначението ми все пак е грешка. Просто някъде в системата се е получил срив. Някъде в главния изчислителен център. А аз ще продължа да си живея спокойно. Да се виждам с Роза на вилата, да се опитвам да разкарам Кирил и да вярвам, че и на моята улица ще изгрее слънце. Ставаше ми крайно неуютно от мисълта, че Шувалов е решил да ме купи. А когато се сетех за жена му, ме заливаше горещина.

— Не, няма да стане! — решително магнах аз с ръка. Седнах в суперяката си кола, на която днес (по случай празника) й светеха всички фарове, и потеглих към вкъщи. Ще предупредя Ника и ще отида при приятелката си Машка на Таганка. Не сме се виждали от сто години. А Шувалов? Няма да се обади. И защо? Ами защото просто ще си изключи телефона. Точно така.

ГЛАВА 5

МАЙКА ПИЯНИЦА Е НЕЩАСТИЕ ЗА СЕМЕЙСТВОТО. АМИ ДВЕ МАЙКИ?

Наистина способностите ми да си завирам главата в пясъка и да бягам от самата себе си, са безкрайни. Защо трябва да мисля за нещо през уикенда, като мога да не го правя? Не си губя времето да се мъча да променям нещо. Дългият съвместен живот с майка ми ме е убедил, че често промените създават повече проблеми, отколкото удоволствия. Да вземем за пример точно майка ми. Цял живот беше търсила промени, губейки междувременно контакт с мъжа си и любовта на дъщеря си. Или пък беше обратното — любовта на мъжа си и контакта с мен. Макар че аз мисля, че татко обичаше мама до края на живота си. Да, любовта е необяснима материя. Обичаме не защото, а макар че. Татко страдеше ужасно, като виждаше как мама блуждае в подземията на собственото си подсъзнание, попадайки непрекъснато в своите капани. Мечтите за друг живот. Разочарованията от нейния собствен. Увереността, че ѝ е била предопределена съвсем различна съдба. Татко умееше да живее заедно с тези, които обичаше, без да си задава въпроси от типа на „защо още не карам мерцедес?“ Обичаше и мама, макар че тя направи всичко възможно, за да я ненавижда. Но не. Той продължаваше да я обича. Просто през последните години предпочиташе да го прави от разстояние. За да не пострада. Аз и досега се движа из къщата ѝ като през минно поле. И мисълта, че вече съм голямо момиче, изобщо не ми помага. Какво толкова може да ми направи в края на краищата? На мен, млада и реализирала се жена, способна да се грижи сама за себе си? Ето, казвам го и сама не си вярвам. И точно тук си проличава грижовното възпитание на майка ми — аз сама не си вярвам, че мога да се грижа за себе си. Макар че сега нещата са по-различни. Аз съм си стъпила на краката (само дето колената ми периодично треперят), а мама се разхожда из коридора и си говори сама. Дълго, часове наред, си мърмори нещо под носа, кара се, спори. Изисква от някого отговори. Заплашва с юмруци. Когато забелязах този ѝ навик за първи път, се изплаших.

— Мамо, на кого изприказва всичко това? Там няма никой.

— А? Няма значение, аз само така... сама на себе си — кимна тя.

— Не искам да стана като нея — казах на приятелката си Машка, докато седяхме в нейната кухня.

Вместо да разбере какво чувствам и мисля за повишението си, ѝ дойдох на гости с торта и бутилка вино. В събота мъжът на Машка работи до късно, а ние не се бяхме виждали толкова отдавна, че пресушихме бутилката вино почти начаса.

— Аз нямаше да издържа да общувам със себе си. Имам отвратителен характер. Ще се отегча до смърт от собствените си приказки — засмя се приятелката ми.

Тя не се е променила от времето, когато заедно цепехме асфалта с две бебешки колички, натоварени с вресящи пеленачета от женски пол. Само раменете ѝ са се закръглили — увеличили са се с около пет кила. Иначе си е същата Маша, веселячка със засмени очи.

— Рови из старите вестници и обсъжда прочетеното сама със себе си. Мърмори си нещо под носа, какво точно, не е ясно. А когато се опитам да поговоря с нея, започва да ме поучава. Просто иска да ме умори — казах аз и отхапах от киселата краставичка. Машка винаги е готвела чудесно. Не като Кирил, който знаеше две яденета — картофи и пелмени. Тя правеше невероятни сладка от глухарчета и си приготвяше сама маята за пирога с гъби. На мъжа на Машка му беше провървяло страхотно и той го знаеше.

— Майка ти посвети целия си живот на това да се отърве от вас. Не може да се отрече, че си постигна целта — тъжно отбеляза приятелката ми.

Аз кимнах.

— Само дето това не я направи щастлива. Оказва се, че все пак не е бягала от нас. Сега ми е много жал за нея, но не мога да издържа повече отчае в компанията ѝ — оплаквах се аз.

— Цял час? Това изобщо не е зле. С моята си пишем писма и се виждаме само по празници.

— Та тя е в Уфа! — възразих аз. Машка се пренесе на Таганка, когато се омъжи за своя журналист.

— Така е — усмихна се тя. — И нямаш представа колко съм ѝ благодарна за това. Да живеем в друг град, е най-доброто, което можем да направим за децата си.

— Даа — натъжих се аз. — А аз се наслаждавам на майчината любов два пъти седмично. Направо съм „Последният истински герой“.

— Ами, не ходи — предложи Машка.

Аз се замислих. По принцип никой не ме кара насила. Мама не разполага със средства да ме принуди да я посещавам всеки вторник и четвъртък. Може да оставя само вторниците или изобщо да я пратя по дяволите. Не, няма да мога.

— Искан ми се малко да ѝ олекне. Поне на стари години. Цял живот е нещастна. И цял живот все заради мен. Татко умря.

— Да, да, съчувствам ти.

— Само ако знаеш колко ми липсва? Сигурно и на мама. Той си мислеше, че е нещастна заради него. И че ако се махне, ще ѝ олекне. Но изобщо не ѝ олекна. Знаеш ли, тя просто обича да страда. Да, в последно време, започнах да се убеждавам, че е така.

— И какво те учудва? Това си е типично по нашенски. Цялата страна страда. Какво странно има тук?

— За мен е странно. Щастието съществува. Има го, сигурна съм. Стои си някъде, а никой не го взема. Дори и аз! Това ме изненадва страшно, Маша!

— Прекали с пиенето, приятелко. Трябваше да си останеш на вино. Не пий повече водка — философски отбеляза приятелката ми.

— Мама си няма никого освен мен — продължих аз, сякаш нищо не съм чула. — Но тя прави всичко възможно, за да не си проговорим. Непрекъснато ме обижда, а аз я обичам.

— Така! Стоп! Никакъв алкохол повече! — усмихна се Машка. — Щом започнаха разговорите за любов, трябва да разтуряме купона.

— Да вземем теб, Машка, ти искаш ли да си щастлива? А? — погледнах я аз.

— Аз ли? Ами че аз съм щастлива.

— И от какво? — учудих се аз.

— От всичко. Но ще бъда особено щастлива, ако сега си легнеш, преди да си започнала да буйстваш и да пееш песни.

— Знаеш ли, аз по принцип не пия водка — скромно споделих аз, наливайки си последните капки „Руски стандарт“^[1].

Машка изсумтя, но не каза нищо.

Вечерта премина в нощ, а ние дори не забелязахме кога към нас се е присъединил мъжът на Машка. Той се беше върнал изморен и

ядосан, след като беше предал поредния брой за печат. Няма нищо поизтощително от това да пускаш вестник, който до вечерта ще бъде забравен и изхвърлен. Толкова душевни усилия, толкова физическо напрежение, а утре трябва да започнеш всичко отново. Чиста проба Сизифов труд^[2].

— Надка, бива си те! Първо години наред от тебе няма и помен, а след това се изтърсваш от небето, и то в такова състояние! — възхити се същият този мъж.

— Когато се появи, състоянието ѝ беше нормално. Напи се тук.

— Не съм се напила — възмутих се аз. Езикът ми се плетеше, но положих усилие и си довърших изплъзващата ми се мисъл:

— И жените имат право да се напият поне веднъж в живота си.

— Така е — със съмнение ме погледна мъжът на Машка.

Под неговия поглед настръгнах. Гледаше ме точно както едно време лекарят, който водеше раждането ми. Аз го хващах за ръката и крещях, че умирам, а той ме гледаше по същия начин и казваше ехидно:

— Да. Разбира се. Но едва ли ще се стигне дотам.

— Машка, какво ще я правим? — зададе абсолютно реторичен въпрос съпругът.

Вече беше късно де ме правят каквото и да е. Като всеки човек, който пие рядко, аз изобщо не си знаех мярката.

— Ще ѝ постелим в хола — заяви Машка и се опита да стане.

Е, веднага стана ясно, че аз не съм единствената, която е пила водка. Все пак с помощта на съпруга на Машка бях транспортирана до хола, където останах да ноцувам. Изобщо не ми се спеше. Имах толкова много неща, които да обсъдя с Машка. Какво да правя с Шувалов, когото харесвах, независимо че беше подлец. И защо подлиците толкова приличат на истински мъже? В пияната ми глава се блъскаха куп въпроси. Още малко и щях да започна да си говоря сама като майка си. Холът на Машка подскачаше пред очите ми. Самотата ме караше да се чувствам все по-нещастна и по-нещастна. Опитах се да стана, прииска ми се да отворя прозореца и да глътна малко чист въздух. Краката ми обаче се оплетоха, спънах се, непохватно се тръшнах на килимчето до леглото и си ударих главата крайно болезнено. Пиянството не е изход, но го разбираш най-добре, надвесен

над тоалетната чиния. Изправих се с усилие и с края на окото си забелязах, че нещо е паднало от джоба на дънките ми.

— Опала! — промърморих аз и се наведох, за да разгледам нещото отблизо. Положих огромно усилие да не се срещна отново с пода, докопах с несигурна ръка телефона си, той беше нещото, паднало от джоба ми, и седнах на пода. Телефонът чернееше и обидено отразяваше физиономията ми в изключения си екран.

— Не, не, няма да те включа! — поклатих глава аз. — Изобщо не ме моли! Не ти ли се спи? — намръщих се аз. С крайчеца на съзнанието си и не без известна доза сарказъм, отбелязах, че разговарям с телефона. Мамичка щеше много да се зарадва. Явно ни е семейно. „Включи ме, включи ме!“ — ме призоваваше телефонът. Огледах се наоколо, като че ли по това време можеше някой да ме шпионира, и с несигурна ръка натиснах копчето за включване. Телефонът шумно завибрира и ми показа на екрана си снимката на Ника. Отне ѝ още малко, за да се зареди напълно.

— Е и? — свих рамене аз.

Телефонът мълчеше.

— И къде са обажданията?

— Какви обаждания? — сви рамене апаратът. — Никой не те е търсил.

— Лъжеш! — възкликнах аз. — Той трябваше да се обади. Изключих те, за да не може да се свърже с мен!

— И какво? — сама си отговорих. — Може изобщо да не иска да те търси. Може би смята, че сама ще допълзиш на колене при него. В крайна сметка бъдещето ти е в неговите ръце. Да, драга моя, вече си се хванала на въдицата му.

— Върви на майната си! — ядосах се аз и метнах телефона към стената. Той изписка обидено и изгасна. Аз положих глава на края на дивана и се замислих. И така, Шувалов не ме е търсил. Какво значи това? Не знам какво си въобразявах тогава, но изведнъж ми стана страшно обидно, че прекарах целия ден с Машка, и си мислех, че са ми скъсали телефона от звънене. Съвършени глупости. Дори Ника не ме беше търсила. Вдигнах телефона и го повъртях в ръцете си. В крайна сметка никога не съм правила нещо, за което след това да съжалявам цял живот. Сега под влияние на изпития алкохол можех да си призная, че до ден-дневен си избирах само мъже, които не биха могли да ми

създадат проблеми. Преценявах мъжете и ги разделях на две купчинки — „не става за нищо“ и „горе-долу става“. Тези от типа „Боже, какъв мъж“ ги пропусках. Вълните ми бяха настроени така, че да минавам покрай тях, без да спирам. Ужасно се страхувах да се влюбвам в такива като Шувалов, защото бях абсолютно сигурна, че те никога няма да ми отговорят с взаимност. Безнадеждната любов не беше за мен. Имаше едно нещо, по което с моята майчица много си приличахме. И аз смятах, че сърцето ми е прекалено ценно, за да бъде разбито. Дори и от такъв мъж като Станислав Сергеевич Шувалов. Аз погледнах телефона, присвих очи и намерих запазения в паметта (за всеки случай) телефон и натиснах зелената слушалка. Бях в най-подходящото възможно състояние да си разбия живота. Не ми отговориха веднага. След няколко сигнала свободно, нещо прищрака и сънен глас — неговият сънен глас — произнесе едно сънено „ало“. Мисля, че изобщо не беше погледнал кой му се обажда в два през нощта.

— Кажете, защо ме сложихте на тази длъжност? Защо ме повишихте? Какво означава всичко това? — хванах аз бика за рогата.

„Бикът“ мълчеше в пълно недоумение. След това попита:

— Кой се обажда?

— Аз съм — отговорих аз, смятайки, че никакви други пояснения не са необходими.

Шувалов мълча доста дълго, след това изхъмка и каза:

— А, ясно. Митрофанова, Вие ли сте? Да не сте се побъркали?

— Май че съм — с усилие изпелтечих аз. — Кажете ми защо и можете да продължите да спите.

— Такааа... Вие да не сте пияна?

— Не е Ваша работа — моментално се накокошиних аз. Дори и още да не съжалявах за стореното, знаех, че след малко вече ще съжалявам.

— Чудесно, значи искате да знаете защо съм Ви повишил? А аз повишавал ли съм Ви?

— Няма нужда! Не се правете, че не знаете!

Шувалов замълча, а аз продължих:

— Вие знаете всичко. Вие сте всезнаещ и могъщ като Марс — той е бог на войната, чували ли сте за него? И защо, за какви подвизи ме издигнахте мен, обикновената смъртна, на Вашия Олимп.

— Къде сте в момента? — настоятелно попита Шувалов, очевидно се беше отърсил от последните остатъци от съня. — Вкъщи ли?

— Не, не съм си вкъщи. Защо?

— Дайте ми адреса, ще дойда да Ви взема.

— Не, не, не! Изключено! Не съм сама и така нататък...

— Искате да знаете защо Ви повиших, така ли? Дайте ми адреса и ще Ви разкажа всичко. След като Ви е толкова любопитно. Ще организираме кръжок „Искам да знам всичко!“ — в гласа на Шувалов се появиха нотки, от които ми призля.

— Няма нужда, два часът е...

— Вече е задължително — увери ме той. — Диктувайте адреса.

— Таганският площад — сбито диктувах аз, като трескаво се мъчех да си спомня кой е номерът на Машка.

Шувалов потвърди бързо, нареди ми да не заспивам и прекъсна връзката. Аз излязох в коридора и отидох да събудя Машка.

— Какво? Надя, защо не спиш? — се сепна Машя, като видя призрака ми в рамката на вратата си.

— Аз съм пълна идиотка! — обречено заявих аз.

— Това не е новина. Но какво от това? Нали затова те обичаме всички.

— Да бе — кимах аз унило. — Не всички.

— Затова ли ме събуди посред нощ? — Машя с усилие стана от леглото и тръгна към мен, като ми шъткаше да мълча, за да не събудя изморения ѝ мъж.

— Извинявай. Няма да го събудя. Нужна ми е помощта ти — аз поклатих лишената си от разум глава. — Трябва ми съвет.

— Сега? — Маша влезе в кухнята и жадно се вкопчи в каната с водата.

Аз преглътнах, беше ми лошо, а и още ми се виеше свят.

— Разбираш ли, и аз не знам как стана. Изобщо нямах намерение. Изобщо. Дори си изключих телефона. И въобще...

— Може ли накратко? — намръщи се Маша.

— Обадох му се.

— На кого? — учуди се тя.

Днес бяхме успели да поговорим за какво ли не, практически за всичко, освен... за Шувалов, естествено. Шувалов — мъжът проблем.

Мъжът от моите блянове, за когото не спирах да мисля. За съжаление.

— На Шувалов. Той ми е началник.

— В два часа през нощта? Какво? Реши да си уточниш задачите за понеделник ли? На кого ще трябва да пуснеш факс ли? — разкикоти се Машка.

— Нещата са сложни — ядосах се аз. И сбито, с няколко думи, доколкото беше възможно, й изясних ситуацията.

Машка мълчеше озадачено.

— Тоест, той те желае, така ли?

— Точно там е въпросът. Не е ясно. Не знам — усъмних се аз. — Може и да не е така. Кой знае? Той е странен. И е женен.

— Стига бе! Това е нормално. А не е ли възможно да те е повишил, за да те поощри да работиш по-добре и така нататък. Да е забелязал, че имаш талант.

— Имам какво? Маша, все пак говориш за мене. Какъв талант? Какво те прихваща?

— Да, вярно. Значи му се обади, за да му поискаш обяснение. В събота? В два часа през нощта?

— Да! — измъчвах се аз.

— А той какво? Събуди ли се? — попита тя.

— Там е работата, че да, както ще се убедиш.

— И какво каза? Тоест, ти какво му каза? Да не си полудяла? Защо го направи?

— Маша, сгафих. И аз не знам защо. Но той идва насам. И това е факт — седнах в антрето и започнах да се паникьосвам. Един господ знае какво ме беше прихванало. Бях ли изобщо на себе си, когато набрах този номер? Ами, ако се беше обадила жена му? И какво й е казал, когато е излязъл? „Скъпа, извикаха ме по спешност в службата.“ Кирил често казваше точно това. Ами ако ме заведе в милицията? Интересно, а има ли за какво да ме заведе в милицията?

— Може би е по-добре да не излизам? — аз се вкопчих уплашено в дръжката на стенния гардероб на Машка. — Какво толкова, вече веднъж се крих в стенен гардероб. Наистина тогава това не ми помогна много. Но ако не му отвориш, тогава може би...

— Тогава ще събуди цялата къща. Какво, да не би да си му дала моя адрес? Чудесно. Сега сама ще те предам в ръцете му. Ами ако

разбие вратата. Знаеш ли какво, ти си луда! Ненормална си! Между другото, мъжът ми си е вкъщи.

— Не го оспорвам — с готовност потвърдих аз. — Може ли да остана тук?

— Не! — тя ме погледна с негодувание. — Нещата отидоха твърде далече като за обикновено посещение от страна на стара приятелка.

— Той ще ми тегли една. Ще ми се накрещи и ще ме изхвърли от колата. Ще ме хвърли в Яуза. Ще ме удави! — търсех съчувствие аз.

Машка остана непоколебима.

— И знаеш ли какво, съдебните заседатели ще го оправдаят.

— Не е справедливо — въздъгнах аз.

— Хайде, Надка, оправяй се и върви. Може пък нещата да не са чак толкова лоши. Може това да е любов. Иначе защо ще идва да те вземе в два през нощта? Никой мъж няма да тръгне по нощите накрай света само за да ти тегли една. Можеше да го направи и по телефона.

— Мислиш ли? — аз хлипах, губейки последните остатъци от алкохолната смелост.

Макар че от странния ни телефонен контакт бяха минали не повече от петнайсет минути, бях практически трезва и абсолютно изтощена.

— Уверена съм.

— Какво ли иска? — смятах да попитам аз, но в този момент телефонът завибрира в ръката ми.

Цялата се свих и отговорих с тънко гласче:

— Ало?

— Слизайте. Във втори вход ли сте?

— Да — отново изписках аз.

— Пред входа съм. Идвайте.

— Добре! — затворих и ужасено погледнах Машка.

— Хайде, хайде! Върви! — мрачно ме поощри тя.

Да, чудничка ситуация, няма що. Вероятно никой не е ходил побавно от мен в онзи ден (по-скоро в онази нощ). Без съмнение, щях да финализирам последна на състезание за костенурки. Най-накрая стълбите свършиха и стигнах до входа. Внимателно отворих вратата и подадох нос навън. В края на краищата какво толкова съм направила? Само исках да разбера... И изобщо трябва да съумявам да си запазя

достойнството във всеки момент от безполезния си живот. Само да не ме схруска! Внимателно се плъзнах през вратата и се огледах с надеждата, че всичко е само шега. Но не би. Шувалов стоеше точно пред входа и без следа от усмивка се взираше в моето (не особено привлекателно вследствие на изпития алкохол) лице.

— Добър вечер! — опитах се да се усмихна любезно.

— Вие пак ли сте плакали? Спиралата Ви е размазана — неясно защо отбеляза той.

Ужасно съжалих, че не ми хрумна да се погледна в огледалото.

— Просто гримът ми е такъв.

— А, ясно. Заповядайте, седнете.

— Сигурен ли сте? — уточних аз. Шувалов се усмихна мило (точно като в офиса) и каза:

— Напълно. Вътре ще получите всички отговори. На всичките си въпроси.

— А не може ли да ги сваля от дневен ред?

— Няма да стане. Позволете ми да удовлетвори любопитството Ви. След като човек (особено такъв като Вас) ми се обажда посред нощ да ми зададе някакъв въпрос, не мога да му откажа. Но имам едно условие.

— Какво?

Лицето на Шувалов се открояваше на фона на слабо осветената уличка. В очите му горяха лоши пламъчета.

— За да ми се отблагодарите, така да се каже, любезност за любезност, и Вие ще ми разкажете всичко, което поискам. Става ли? Всичко, за да удовлетворите любопитството ми. Съгласна ли сте?

— Не съвсем. Имам ли избор?

Шувалов поклати глава. Аз въздъхнах и седнах в БМВ-то. Моторът тихо замърка и потеглихме в нощния град, поглеждайки се мълчаливо един друг.

„Защо дойде да ме вземеш? Аз не съм ти никаква“ — мислех аз.

БМВ-то пътуваше по възхитително празните улици, а аз все ясно осъзнавах, че дявол да го вземе, страшно харесвах шефа си.

---

[1] „Руски стандарт“ — известна марка качествена руска водка — бел.прев. ↑

[2] Сизиф — герой от старогръцката митология, строител и цар на Коринт, който е осъден от боговете след смъртта си да търкаля по стръмен склон огромен камък, който едва добуван догоре, отново падал — бел.прев. ↑

ГЛАВА 6

ДОБРОТО ВЪЗПИТАНИЕ Е НЕДОСТАТЪК. МЕДИЦИНСКИ ФАКТ

Понякога става така, че целият свят изведнъж се разпада на две половини. Целият ти живот, всичко, с което живееш, за което мислиш, мечтаеш, а също и това, за което се страхуваш да мечтаеш — всичко това за секунда остава в миналото и се отделя от теб от огромна пропаст, която не може да прескочи никой кон. А настоящето, което се събира на върха на иглата на съзнанието ти, изведнъж запълва всичко наоколо. Целият ти обичаен живот изведнъж пропада в небитието само защото се е появил някой и когато си заедно с него, всичко се променя и губи първоначалния си смисъл. За първи път в живота си седях в кола заедно с мъж, от когото трябваше да изпитвам смъртен страх, но неясно защо изобщо не се страхувах. Наблюдавах го. Как върти черния кожен волан, без да бърза, как сменя градусите на климатика, заслушва се в радиото. От колонките се лееше сънливият глас на някакъв коментатор:

„Трудно е да се предскажат особеностите на стандартния път за развитие на икономиката в условията на енергиен колапс. В този случай възможностите имат вариативен характер.“

„Господи, що за безсмислици!“ — ми се искаше да възкликна. Такива радиостанции има много, но нито една от тях не живее в моя приемник. Но Шувалов слушаше с интерес и затова си замълчах, опитвайки се да не обръщам внимание на думите, чиито смисъл не разбирах.

— Духа ли ви? — неочаквано наруши мълчанието той.

— Не, не, добре ми е — уверих го аз, макар че всъщност ми духаше.

Климатикът в колата беше много силен, а Шувалов беше с топъл пуловер. Същият тъмносин, който толкова много ми беше харесал в офиса. Много му отиваше на сините очи. Но нещата не се свеждаха само до това, че Шувалов е красив. Това можех да го преживея. Светът

е пълен с красиви мъже. Но беше толкова непонятен. За трийсет и четирите години на живота си не бях срещала такъв човек.

— Сигурна ли сте? Тогава защо сте се свили така?

— Не ми е много удобно — признах си аз. — Къде отиваме? У нас ли?

— Не съм сигурен, че е добре да се показвате пред Ника в такова състояние. Ще реши, че аз съм Ви напил и съм ви докарал до истерия — усмихна се той.

— Не съм в истерия! — възмутих се аз.

— Може и така да е, но не изглеждате добре.

— Нагласете климатика на по-висока температура — изръмжах аз и се извърнах към прозореца.

— Алилуя! Най-накрая събрахте кураж да поискате нещо, от което имате нужда. Забелязва се прогрес — широко се усмихна Шувалов и ме погледна ехидно.

— Радвам се, че Ви е толкова весело. Обаждайте ми се, когато Ви е тъжно — нашите клоуни винаги са готови да се подхлъзнат на бананова кора. За Ваше удоволствие!

— На всяка цена ще се възползвам от предложението Ви — по някаква причина сериозно ми кимна той.

— Само не ми казвайте, че Ви става тъжно! — изсумтях аз.

Шувалов ме погледна някак странно и рязко спря.

— Пристигнахме. Моля! — Той заобиколи колата и доста рязко ми отвори вратата.

— Къде сме — с недоумение се огледах аз. Бяхме спрели в някакъв ограден двор около висока сграда. Нито оградата, нито сградата ми говореха нещо. Само приглушените шумове подсказваха, че се намирахме в близост до оживена улица.

— Каня Ви на гости у дома.

— Това Вашият дом ли е? — изплаших се аз. — Нима се сбъдваха най-лошите прогнози на Альона? И то по толкова нелеп начин — в съботната нощ на бутилка водка.

— Да, не цялата сграда, естествено — отвърна Шувалов и отвори вратата на входа.

Аз стоях нерешително.

— Идвате ли?

— Аз ли?

— Виждате ли някого другиго?

Влязохме в красив и чист вход.

— Защо мълчите? Нещо не е наред ли? — разтревожи се Станислав Сергеевич, като ме гледаше.

Аз бях изпаднала в ступор.

— Просто мястото е странно — шепнейки, поясних аз. — Да не би да са раздавали жилищата от министерството на културата.

— Защо? — засмя се Шувалов.

Аз изразително посочих стените с очи.

— Стените Ви са чисти, не са изрисувани. Сигурно не можете да рисувате. Но и надписи няма. А у нас всички могат да пишат.

— А, това ли имахте предвид? Имаме видеонаблюдение и затова не рисуват. После трябва да плащат глоби.

— Чисто е като във фоайето на Большой театър. Никога не съм мислила, че в нашите измерения съществуват такива входове. Само в някой паралелен свят.

— Аха. А пък аз си мислех, че ще кажете нещо подобно. Главата Ви наистина работи доста интересно.

— Какво не Ви устройва? — възмутих се аз. Но Шувалов вдигна ръце помирително.

— Всичко ме устройва. Не разбирам всичко, но като цяло случаят е много интересен. Е, ето го и домът ми. Заповядайте! Влезте! — той отвори масивната метална врата и ме въведе в просторно ярко осветено антре. Веднага се засрамах и ми стана неудобно. В неговото антре нямаше закачалки, накачулени с якета за всички сезони, нито разхвърляни обувки. Нямаше прахоляк и пясък, които обикновено остават след обувките, с които сте били навън. Идеално чист светъл под, закачалка, на която висеше самотен шлифер, огледало (невероятно) без следи от пръсти и мазни петна, идеално чисто. Вкъщи огледалото изглежда така само в чистия четвъртък, когато с Ника лъскаме къщата. Ежегоден празник. Един път годишно.

— Колко е красиво у вас?

— Така ли мислите? — Шувалов ме погледна със съмнение. — Харесва ли Ви?

— Много. Направо като на парад е. Липсват само черна волга и някой маршал. Щяха да се съберат в антрето.

— Винаги се шегувате. Влезте. Чай или кафе? Или нещо по-силно? Макар че не, няма да Ви дам алкохол. Мисля, че за днес Ви стига.

Шувалов си мърмореше под носа, като че ли проблемът с моя алкохолизъм му беше известен отдавна. Влязох в кухнята и се огледах. Честно казано кухнята му беше много странна. Макар че не, на външен вид всичко изглеждаше нормално. Естественото продължение на идеалното антре беше идеалната кухня. Човек можеше да изпадне в пълен възторг, като я види. Ако е медик например. Да, ако е хирург. Тогава със сигурност веднага би се почувствал като у дома си.

Бели кухненски мебели, абсолютно гладки, полирани до блясък, които дори нямаха дръжки. Модата сега е такава. Някакъв космически модернизъм. Нищо в кухнята не трябва да събужда апетита ни. Тук можеш перфектно да слабееш.

— Имам само черен чай. Искате ли? Спомням си, че у Вас имате триста и петдесет вида. Но мога да Ви го направя със захар или без захар. Освен това ми се струва, че имам и лимон — забавно се суетеше Шувалов.

— С лимон и захар. Точно това е, от което имам нужда — поощрих го аз. По някаква причина изведнъж ми се стори, че и той самият е много уплашен. Интересно от какво?

Наля вода направо от апарат за минерална вода, имаме такива в офиса, но никога не съм и помисляла, че мога да си взема подобен за вкъщи. В нашата кухня пребивава сребрист чайник със свирка, който пици като луд, докато успее да повика мен или Ника. В кухнята на Шувалов изобщо нямаше чайник. Тук човек трябваше доста да се поизмъчи, докато намери печката. Да, всичко е направено така, че да не се готви. Може и да е правилно, но аз не се чувствах добре. Чувствах се като в някоя суперскъпа, но студена и плашеща клиника.

— Митрофанова, Вие не знаете ли, че пиенето е вредно за здравето? Нарушава се обмяната на веществата. Получава се интоксикация...

— Няма нужда да продължавате, в течение съм. Майка ми много старателно ме учеше кое е добро и кое не. Така че имам теоретична основа. Но не съм съгласна с Вас. И с двама ви. От време на време може да си пийнеш с добър приятел, дори е полезно. Това е положението.

— Ето Ви чая. Пийте — строго каза той, като сложи чашата пред мен.

Тя също беше с идеална форма и без отличителни знаци — като част от някакъв кошмарен замисъл. И абсолютно бяла. Късче лед, в което бяха сипали горещ чай. Чак настръхнах.

— Благодаря, а Вие?

— Нощем не пия и не ям. Това също е вредно, между другото — заяви Шувалов и седна срещу мен.

Аз си сръбвах от чая, а Станислав Сергеевич ме пронизваше с поглед и мълчеше.

Аз се размърдах на стола и се стараех да не мисля, че косата ми стърчи, а на пуловера има петно от Машината сельодка със заливка. Не бях планирала свалки. Стоп, интересно къде е жената на Шувалов? И отрочето му. Да не би да спят в съседната стая, докато аз се наливам тук с чай.

— Съпругата Ви няма ли да възрази, че си седим тук така? Не е много удобно.

— Няма нищо. Няма да възрази.

— Сигурен ли сте? — за всеки случай попитах аз.

— Напълно. Откакто се разведохме, единственото, срещу което възразява, е забавянето на издръжката. Във всичко останало е въплъщение на лоялността — ехидно се засмя Шувалов. Усмивката му беше от онези, които се поднасят охладени след.

— А, така ли? — почувствах неочакван прилив на сили. Господи, нима е истина?! Нима, нима?! Майчице мила, не е женен! Не може да бъде!

— Какво Ви е? Смущава ли Ви нещо?

— Вече не! — широко се усмихнах аз и незабележимо поизправих гръб. Няма защо да се свивам и да се прегърбвам в компанията на неженен мъж. Господи, кой да си го помисли? Тоест, тя не е тук. Ние сме сами. Тази мисъл моментално ме прегърби пак и ме накара силно да се изчервя.

— Така, а сега ми кажете какво в новата Ви длъжност не Ви харесва? — неочаквано смени плочата Шувалов.

— Ами, не разбирам, защо го направихте?

— А защо сте толкова уверена, че съм бил аз? — с право уточни той.

Аз свих рамене.

— А кой друг? Вие сте нашият Général^[1]. Без Вас на никого нямаше да му дойде на ума да ми обърне внимание — поясних аз.

— Ще ми бъде интересно да разбера защо — Шувалов се настани по-удобно (доколкото това беше възможно) върху напълно гладкия си бял стол и сложи крак върху крак.

Аз се усмихнах, придърпах за себе си втори стол от колекцията „Работно място на патологоанатома“ и си качих на него краката. Това веднага ме направи по-самоуверена.

— Знаете ли откога работя в тази фирма? От осем години.

— Не може да бъде! — престорено се учуди той. Разбира се, нали беше чел досиетата ни.

— И за цялото това време никой — нито един директор, нито бившият ни кадровик, нито какъвто и да е друг ръководител, не запомни дори как се казвам. Аз съм никой. Не съм нищо особено. Такива като мен са милиони. Най-обикновен мениджър от средния ешелон. Нима такива ги повишават?

— Ами ако изведнъж... — предположи Шувалов. — Ако изведнъж нашият кадровик неочаквано е решил, че сте подходяща за тази работа?

— От къде на къде? Аз самата не смятам, че съм подходяща. Аз не ставам за ръководител. Аз дори кола не карам като хората — изтърсих аз и веднага съжалих.

Погледнах крадешком към Шувалов, но мъжкото му лице изразяваше безгрижие и интерес към разговора. Май че се размина.

— Добре че не Ви се налага да го правите често — отговори той.

Аз кимнах за всеки случай.

— При това положение да се предположи, че са ме изтеглили от списъка на всички мениджъри, някои, от които са готови да убият човек за повишение. Дори в най-смелите си фантазии не стигам толкова далече.

— Наистина ли? — с любопитство ме погледна Станислав Сергеевич.

Аз се задавих. Това за фантазиите май беше прекалено. Но не можех да си върна думите назад. И продължих:

— Именно. Макар че не. Във фантазиите си съм способна на всичко. Във фантазиите си мога да ръководя дори „Майкрософт“ не

по-зле от Бил Гейтс. Съгласете се, че цялата тази история е някак странна.

— Напълно съм съгласен с Вас — заплашително се усмихна Шувалов — и какво решихте?

Как си обяснихте „цялата тази история“?

— Ами отначало помислих, че е грешка.

— Аха. Но се оказа, че не е грешка. И? — притискаше ме Станислав Сергеевич, клатейки се на белия си стол.

— А после изобщо не знаех какво да мисля. Може би е някакъв майтап — да пробутваме напред изоставащите, за да бягат по-добре. Защото всички останали ще ги ръгат в гърба с вили. Но аз не съм изоставаща. Аз съм някъде по средата. Винаги ми се е струвало, че съм невидима и съществувам само в цифрите на отчетите за тримесечието.

— Звучи плашещо — каза Шувалов, като продължаваше да се клати на стола. Със съмнение погледнах крехката конструкция. Да не стане някоя беля.

— Няма нищо плашещо. Просто трябваше да съумея да намирам време за всичко. Вие не разбирате, имам дъщеря. Сега е голяма и нахална, но доскоро трябваше да я водя навсякъде — английски, басейн, кръжоци. Трябваше да уча с нея, да я водя на театър, да ѝ разказвам приказки за лека нощ. Когато се разболееш веднага трябваше да си взема болничен. Бях доволна, че ме търпят.

— Добре. И после какво? Минете на обяснението защо решихте да откъснете от полагащия му се сладък съботен сън началника си. Със сигурност не е, защото Ви търпят в службата. Не, нали?

— Не — сведох поглед аз. — Но ако Ви кажа, няма да Ви хареса.

— Опитайте. Току-виж съм изпаднал във възторг. Може би сте искали просто да ми кажете колко далновиден ръководител съм. Не сте могли да сдържите чувството си на благодарност.

— Нека да се спрем на вашия вариант — с готовност закимах аз. Идеята много ми хареса.

— Няма да стане. Казвайте всичко! Честно!

— Нали няма да ме уволните? — за всеки случай уточних аз.

— Защо? Ще има ли за какво?

— Приятелката ми смята, че просто се опитвате да ме съблазните и затова сте ме повишили, за да Ви пусна.

— Какво? — Шувалов отвори уста, след това се закашля, цялото му тяло се разтресе и... се строполи на пода. Раздаде се страшен грохот, белоснежният му стол си беше загубил единия крак. Станислав Сергеевич тромаво падна на пода и пътъом закачи с лакът масата.

— През цялото време си го мислех — плеснах с ръце аз.

— Какво си мислехте? — със слаб глас попита той.

Аз хукнах към него и му помогнах да стане.

— Как може да паднете така? Държете се като дете. Може ли такова нещо?

— Повторете! — тихо ми нареди Шувалов.

— Може ли такова нещо? — по-тихо казах аз.

Станислав Сергеевич се намръщи.

— Не това!

— А какво? Тъъ, за сексуалния тормоз?

— За какво? — пак се задави Шувалов и ме зяпна така, сякаш съм пришълец от друга планета. Далечната планета на идиотките. Той ме гледаше, а аз мълчах, защото най-доброто нещо е да дадеш на човека възможност да си изговори всичко. Да се разтовари от емоциите си. Сега ще си напълни белите дробове (здрави и незадимени) с повечко въздух и ще ми каже всичко, което си мисли за мен. След това ще отиде до прозореца си, от който се разкрива красив изглед към Москва, и ще ме изхвърли през него. Ще падам дълго. Даа.

— Почакайте! Искате да кажете, че са Ви уверили, че мечтая да Ви вкарам в леглото си? — издиша накрая той.

— Аха — кимнах аз.

— Почакайте — съсредоточи се той.

Сега, ей сега ще отиде да отвори прозореца. Ще полетя като птица.

— Какво трябваше да си помисля? Че бърка ли? Нямаше никаква причина да ми дадете това място — опитвах се да се защитя аз.

Шувалов неволно поклати глава.

— Не, нямам предвид това. И какво излиза? Не вярвам на ушите си. Първо се криете в гардероба само за да не се срещнете с мен пред асансьора. А днес се напивате като казак само защото мислите, че Ви свалям? Знаете ли, за първи път ми се случва такова нещо.

— За какво говорите? — обърках се аз.

— Чувствам се като някакво чудовище. Годзила. Кажете, толкова ли съм остарял? — И в този момент той ме погледна с такъв поглед! С жалния поглед на пребито и изхвърлено на боклука коте и аз веднага заех позата на грижовна майка Тереза.

— Какво говорите? Нищо подобно. Вие сте много привлекателен мъж. Освен това сте прекрасен шеф. Всички Ви уважават. Вие сте умен. Уволнихте началник-склада. Никой преди Вас не беше успявал да го направи.

— Няма нужда да ме успокоявате — обидено ме прекъсна той. — Всички се страхуват от мен. Какво си мислите? Че ще Ви изям ли?

— Не, разбира се — неуверено отговорих аз, защото си спомних, че се страхувах точно от това, когато излизах от Машка.

— Стига. Това са пълни глупости — започна да се суети Шувалов. Аз за всеки случай се дръпнах настрана, но той, без да ме погледне, си сипа чай в друга бяла чаша, огледа се внимателно, отиде до стената, която всъщност се оказа хладилник и извади кутия с шоколадови бонбони.

Аз се засмях против волята си.

— Защо се смеете? — ядно ме попита той.

— Може ли да си взема един бонбон? — помирително попитах аз. Не, мъж, който кара кола, спазвайки правилника, яде сладко и се тревожи какво си мислят за него околните, не може да бъде лош. Няма да има изхвърляне през прозореца.

— Яжте колкото искате. Интересно ми е само Вие ли изпитвате такъв ужас, като ме видите, или това е всеобщо явление? — Шувалов пиеше чай и ядеше бонбони, като ги лапаше един след друг. Сигурно това е да се лекуваш от стреса с ядене.

— Знаете ли, нещата изобщо не стоят така. За всичко съм виновна аз. Аз се страхувам от Вас, именно защото сте силен и красив. И привлекателен. Да, това е истината. Аз не бих се доближила до такъв като Вас. И не защото не искам.

— Тогава защо се напихте? Защо ми се обадохте и искахте отговор? Какво от това, че (вероятно) съм се опитвал да Ви свалям. Да се бяхте зарадвали. Но Вие не се радвате. Хората не се радват с такава физиономия — отбеляза той ядно.

— Чуйте ме — продължих аз спокойно — въпросът не е в това, а във факта, че се опитахте да ме подкупите.

— И какво? Всички правят така.

— Именно. Само че знаете ли колко пъти на мен са ми предлагали такова нещо? Нито веднъж. И затова не съм имала възможност да науча какво ще почувствам.

— И какво почувствахте?

— Честно казано, ми стана някак противно. Ако някой беше дошъл при мене и ми беше казал: „Хайде да отидем на кино или на театър“ или просто ме беше поканил на гости, щях да се зарадвам. Може би дори щях да се размечтая. Но когато такъв като Вас ми прави услуга срещу безусловното ми съгласие... Това е някак противно. Не мислите ли така?

— Не знам. На мен никой не ми е предлагал нищо подобно. Значи щяхте да откажете повишението?

— Какво повишение? — усмихнах се аз. — Имам голяма дъщеря, заядлива стара майка и куп проблеми. Мисля, че повишението само щеше да се откаже от мен.

— Забавно — Шувалов замълча, мислейки за нещо. Бонбоните на масата изчезваха стремително, но той изглежда изобщо не се смущаваше от цялата глупост на ситуацията.

— Кое от всичко това Ви се вижда забавно? — решително попитах аз.

— Знаете ли, аз самият казах почти същото.

— Какво? — вдигнах поглед към него. — Какво имате предвид?

— Добре, признавам си честно. Всъщност не Ви повиших аз.

— Не сте ме повишили Вие? — замигах аз. — Как? Не може да бъде! А кой? Няма кой друг.

— Само че не трябва да разказвате всичко на нашия дружен колектив. Разбрахме ли се? — спря се той.

Аз, естествено, кимнах с готовност. Всяка голяма жена може... да се закълне, че няма да каже нищо на никого. Това ни крепи. Така се разнасят новините в нашето бласто.

Шувалов ме огледа с недоверие, след това въздъхна и си призна:

— Когато Глебов, нашият кадровик ми донесе списъците, не можах да повярвам. В края на краищата бях Ви видял в гардероба. Ридаете, бягате от работа.

— И какво? Какво ви каза той? — не можах да се сдържа аз.

— Работата е там, че направихме наистина много сериозен анализ. Поръчахме го на специалисти. Те проучиха дейността ни, изучиха Вашите методи на работа. Тоест не лично вашите, а на служителите в компанията. И според тях няма по-добра кандидатура от Вашата за работа с конфликтни клиенти. Да, имате много поводи за забележки, но както те казаха, това не е съществено.

— Не мога да повярвам! — плеснах аз с ръце. — Та аз не съм нищо особено.

— Най-странното е защо си мислите така? Те ми показаха разпечатки на разговорите Ви с клиентите. Вие наистина сте прекрасен служител. Вие сте най-добрата. Клиентите Ви обожават. Намирате подход към всеки. Кой Ви е казал, че не можете нищо?

— Ами всички. Бъркате, донесли са ви грешни разпечатки.

— Хайде да приключим този идиотски разговор. Нима не можете просто да опитате? — възмути се той. — Просто го направете! Току-виж се получило.

— Мислите ли? — учудих се аз.

Какво пък, може и да е прав. Кой знае дали с мен няма да пропадне някоя Маргарет Тачър. Не. Дори в най-смелите ми мечти това няма отношение към мен. Почакайте, изведнъж си помислих аз. Какво се получава? Седя в жилището на шефа си, на когото се обадох посред нощ, за да го обвиня в сексуален тормоз, какъвто той не е извършвал.

Какво ти, който дори не е планирал да извърши. Интересно от къде на къде реших, че мога изобщо да представлявам някакъв интерес за него? Аз се покрих с петна и започнах трескаво да разсъждавам как да се измъкна от чудовищната ситуация, в която попаднах.

— Какво Ви е? Лошо ли Ви е? — изведнъж попита Шувалов.

Аз се оглеждах диво наоколо.

— Може ли да си тръгвам? Изяснихме всичко. Сега знам, че нямате нищо общо и всичките ми предположения са били крайно нелепи! — въртях се из кухнята като звяр в клетка. Най-важното беше да не поглеждам към Шувалов. Нямаше да понеса погледа на насмешливите му сини очи.

— Митрофанова! — скастри ме той строго. — Спрете се и ме погледнете.

— Какво? Защо?

— Чуйте ме... Какво ви става? — той ме хвана за ръката. — Дори не бих могъл да си помисля да използвам служебното си положение с такава цел!

— Много се радвам, че се оказахте порядъчен човек — през сълзи казах аз и се извърнах. Пълни глупости! Изобщо не се радвах. През цялото време мислех за него.

— Знаете ли, и аз се радвам. Винаги съм смятал, че е много важно човек да бъде порядъчен.

— Е? Аз ще тръгна.

— Защо? — с променен глас попита той.

— Ами след като обсъдихме всичко...

— Не всичко. Все още не сте ми отговорили на един въпрос. Нали помните, че Ви поставих условие? — хитро присви очи той. — Само че отговорете честно.

— Разбрахме се — прехапах си устната.

— Само затова ли ми се обадохте? Само за да изкажете негодуванието си? В два часа през нощта? Или имаше и друга причина?

— Каква друга причина? — фалшиво се учудих аз. Разбира се, че имаше причина. И се опитвах изобщо да не мисля за нея.

— Ами просто някаква друга.

— Исках да Ви видя пак — изтресох, преди да съм успяла да съжаля. Да, много съм бърза. Сама не мога да се настигна.

Шувалов ме гледаше съсредоточено и прекален сериозно.

— Много се радвам, че го казахте — усмихна се той изведнъж. — Само не ме питайте дали ще Ви уволня. Няма да Ви уволня.

— На какво се радвате? — не разбрах аз.

— Че сте го искали. И че ми казахте. Защото дори не можете да си представите колко е важно това за мен.

— Наистина ли? Защо? — учудих се аз.

— Защото хората, които искат пак да ме видят, не са особено много на този свят. Всъщност аз съм много скучен тип.

Кое е истина, си е истина — не се захванах да споря аз. Ако се гледа цялостната картина, вечните му „полезно и безполезно“ и манията му по отношение на правилата са скучни до смърт, само че по някаква причина за мен това нямаше никакво значение.

— Знаете ли, Надежда Владимировна, много се радвам, че ми се обадохте — стана сериозен той. — Защото на мен възпитанието не ми позволява да изпълнявам такива номера. Колкото и да ми се иска.

— А иска ли Ви се?

— Мислих много за Вас. И макар че този факт не ми харесва, трябва да си призная, че ме впечатлихте. Струва ми се, че вече започнах да разбирам какво са имали предвид аналитиците, когато говореха за Вас. Така че... да, обадете ми се, ако пак Ви мъчи безсъница. Или пък просто така, без никакъв повод. Защото аз едва ли ще се реша да ви обезпокоя по това време.

— Знаете ли — плеснах аз с ръце — можете да загубите много заради доброто си възпитание!

---

[1] Général — игра на думи от френското Général, което значи и генерал, и генерален директор — бел.прев. ↑

ТРЕТА ЧАСТ КОЙ УПРАВЛЯВА?

ГЛАВА 1

ИСКАТЕ ЛИ ДА ИМАТЕ ПРОБЛЕМИ? ДА. НЕ. ТРУДНО МИ Е ДА ОТГОВОРЯ

Всички знаят, че новото е добре забравено старо. Ника обожава обувки като тези, които майка ми е носела още преди раждането ми. А това, съгласете се, е било много отдавна. Влоговете в интернет са реинкарнация на „книгата за гости“, в която преди години посетителите са записвали своите, как им беше името... памфлети^[1]. Или пък бяха частушки^[2]. Не, мисля, че все пак бяха памфлети. Фактът си остава факт — дори Пушкин е записвал съчиненията си в такава книга за гости. Между другото, интересно ми е, ако Пушкин беше жив в наши дни, дали някой щеше да забележи стиховете му в интернет. Не е сигурно. Най-вероятно щяха да се изгубят в камарите спам. И нямаше да го убие Дантес^[3] на дуел, а вирус, който би унищожил системата и би погълнал плодовете на труда му. Между другото, нещо подобно се случи с един наш клиент. Вирус унищожил системните файлове на цялата му мрежа. Компютрите „хлъцнаха“ и започнаха да вършат безумия. Нещо със страшното име „BIOS“^[4] престана да разпознава родната си майка и да зарежда протоколите, необходими, за да работи информационната система. В общи линии, по предварителната преценка на нашия сисадмин, нещо в този дух се беше случило с деветнайсетте компютъра, вързани в мрежа в офиса на нашия клиент. В интернет в момента е пълно с всякакви гадости. Само че клиентът не беше съгласен с такова обяснение. Противопостави му се с пълна сила. Беше възмутен и пръскаше отрова. Според него нашата некомпетентна компания миналия четвъртък му беше доставила деветнайсет негодни за експлоатация машини. Нашите програмисти са им инсталирали грешни операционни системи, грешен BIOS и са вързали всичко това в грешна мрежа. И ние се превърнахме в пчели, които дават грешен мед. Ситуацията беше повече от ясна. По-прозрачна дори от кристалната вода на чисто планинско езеро. Клиентът беше икономисал от антивирусна програма и сега имаше проблеми, чиято стойност превишаваше три пъти тази на всичките му

компютри и програми, взети заедно. Следователно възникваше въпросът — какво му трябваше в тази ситуация. Какво или кой му беше необходим? Отговорът е прост — трябва му крайната брънка в звеното. Някого, на когото да прехвърли всички загуби. Или поне, върху когото да излее праведния си гняв. А най-смешното е, че именно в това се състоеше моята работа. Вече няколко седмици се трудех на новата си почетна длъжност „Мениджър по конфликтите“ и в нежните ми девичи ръце се стичаха всички жалби и всички проблеми, които изобилстваха в нашата компания. Имах собствен кабинет с климатик и безконтролен интернет, за да мога ежедневно да се появявам, носейки папката с текст: „Уважаеми зрители, само днес на нашата сцена ще получа десет удара с пръчка и двайсет счупвания.“ Забравената стара приказка^[5] се беше трансформирала в моя длъжностна характеристика. Само дето Буратино не се появяваше, за да защити честта и достойнството ми. В резултат на това всички правеха с мен каквото си искат. Този същият клиент например седеше в новия ми кабинет и ми крещеше:

— Това е безобразие! Ще се оплача! Ще насъскам срещу вас данъчните! Имам връзки!

— Имате късмет, а аз нямам никакви връзки — това беше моята реплика.

Работата ми се състоеше в това да изслушвам безкраен поток от възмутени обвинения, които прекъсвах с подобни идиотски реплики. През останалото време обикновено висях в интернет.

— Кой е посмял? Защо смятате, че ще ви се размине? — клиентът бълваше огън и жупел и искаше да разкъса някого, без значение кого, на парчета. Най-добре би било това да бъде нашият програмист. Тъй като именно той мърмореше в отговор на искането му за смяна на техниката: „Сам сте си виновен.“ Или: „Машинарията работи, няма от какво да се оплаквате.“

Само че клиентите не обичат да са виновни за нищо. И затова постъпих по следния начин. Казах:

— Разкажете ми още веднъж, максимално подробно, какво точно е направил... този негодник.

— Какво има за разказване?! — възмути се клиентът и се направи, че няма нищо повече за казване. И тук започна най-интересното. И първия, и втория, че даже и третия път имаше какво да

ми разкаже. Изложи своята версия за събитията с най-малките подробности и детайли. Някои дори ми описваха изражението на лицето на грубиянина, в момента в който е извършвал този акт на офисен вандализъм.

— Наистина ли? Чак ми е странно да го чуя. Нима хората могат да се държат така? На всяка цена ще го накажем. Наистина е недопустимо. Много добре Ви разбирам. Наистина ли Ви каза подобно нещо? — това беше някъде към края на третия рунд. Клиентът вече беше малко по-спокоен, но все пак оставаше достатъчно изнервен. Още няколко подробности, още десетина-петнайсет минути и накрая той се изтощи и млъкна. На това му се казва „да изпусне парата“.

— Как го правиш? — завеждащият отдел „Кадри“ Глебов беше поразен.

Един път той изпрати при мен вбесен работник от склада, който заплашваше да ни съди за дискриминация по неясни признаци. Не искаха да му увеличат заплатата. Всъщност, ничия заплата не беше увеличена, но той по някаква причина беше решил, че него това го обижда персонално. Разбрахме се след няколко часа. Той се върна в склада, а аз отидох при Глебов.

— Родили са му се близнаци. Платил е болнично лечение. Родили са се прекалено малки. И сега му трябва пари. Можем ли да му дадем премия и кредит срещу тринайсета заплата?

— Няма проблем. Защо не ми е казал? — учуди се Глебов.

— Не знам — свих рамене аз.

Действително, един Господ знае, защо пред него човекът беше викал и си беше търсил законовите права, а пред мен не каза и дума за КТ^[6] и ми разказа за близнаците си.

— Имаш глуповата усмивка и тъжен поглед. Като те гледа човек, си мисли, че случайно си попаднала на тази длъжност — по този начин Глебов се опитваше да си обясни успеха ми като мениджър по конфликтите. Между другото, беше прав донякъде. Във всеки случай, аз и досега не можех да повярвам, че всичко се е променило толкова много. Имах нова работа, нов кабинет, нова заплата. В кабинета ми дори имаше прозорец, от който виждах някаква тръба. Когато времето беше хубаво, тя пуфтеше радостно и бълваше в небето облаци от дим. А когато беше сиво и мрачно, навяваше индустриална тъга. Истината е, че през последните осем години прозорците ужасно ми бяха

липсвали. Прозорците в отдел „Продажби“ бяха закрити с щори. Заплатата също не беше за пренебрегване. Макар че през цялото време ме терзаеха смътни съмнения.

Не е възможно да ти плащат един бон в зелено повече само за да гледаш през прозореца на собствения си кабинет към някаква тръба и да изслушваш жалбите на клиентите и служителите на компанията. Сигурно трябва да правя нещо повече. Но какво? А най-интересното е, че като че ли всички бяха доволни от мен. Дори Шувалов ме погледна любезно, когато се появих за първи път на понеделнишката оперативна на ръководството. Седях в най-далечния ъгъл и старателно мръщех вежди, защото изобщо не разбирах какво участие мога да взема в стратегическото планиране.

— Митрофанова, какво стана с компютрите? — обърна се към мен Сашка, настоящият шеф на отдел „Продажби“.

Нямах представа какво ще правим с деветнайсетте компютъра. Ние изобщо нямахме вина за създалата се ситуация, но не ни трябваша и разпавии с данъчните.

— Трябва да се намери някакъв компромис — въздъхнах аз.

Сашка ме погледна учудено и кимна.

— Търсете — съгласи се Шувалов и добави — справяте се добре. Най-важното е да не се стигне до съд.

— Ще им изпратя наши специалисти, за да установят причината. Така ще можем по-лесно да намерим компромис — неочаквано (даже за себе си) предложих аз. С това участието ми в оперативката завърши, а Шувалов ми изпрати есемес: „Продължавай така! Свободна ли си довечера?“

„Разбира се!“ — радостно му написах в отговор и хукнах да се трудя за благо на компанията. Очаквах този есемес от няколко седмици. Шувалов беше толкова зает, че непрекъснато се страхувах, че следващия път изобщо няма да си ме спомня. Понякога обаче той се откъсваше от документите и ми казваше по нещо, от което сърцето ми първо замираще, а след това заплашваше да изскочи от гърдите ми. След като Шувалов харесваше деловите жени (както ми се стори по време на оперативката), реших да стана образцова бизнес лейди. Набрах номера на клиента, изслушах още веднъж всичките му оплаквания и казах:

— Как мислите, какво можем да направим при това положение. Обещавам Ви, че аз от своя страна ще направя всичко възможно.

— Бихте ли си взели компютрите? — с надежда попита той.

Аз поклатих глава.

— Нямам такива пълномощия. Работата е там, че за целта ми е необходим документ, потвърждаващ, че сригът е произтекъл именно заради инсталираните от нас програми. А такъв документ няма — съчувствено споделих с него аз.

Клиентът се замисли и се оплака:

— Загубих много пари. Заради тоя сриг прекъснахме монтажа на важна инсталация.

— Да, кошмарна работа. Наистина е ужасно. С какво мога да Ви помогна? — въздъгнах аз. — Искате ли да Ви изпратя програмисти, които да пренастроят операционната система. Разбира се, ще има загуба на данни, но ще се опитаме да възстановим това, което се е запазило. Искате ли?

— Да, може да опитаме — замисли се клиентът.

Честно казано, не бях и помисляла, че нашата фирма е пълна с конфликти и най-различни скандали.

— Много добре. Ще се разпоредя и ако не днес, то утре нашите програмисти ще Ви посетят — уверих радостно клиента и затворих телефона. И все пак браво на мен! Ако не беше едно „но“, животът ми щеше да прилича на мечта. Това „но“ продължаваше да влачи мениджърския хомот в отдел „Продажби“, а когато ме видеше, се държеше сякаш не съществувам. Това страшно ме огорчаваше. Дори Грушкина беше спряла да сумти, когато се появявах, а Альона Епифанцева ме гледеше така, сякаш се опитва да ме урочаса. Когато влизах в пушалнята, тя подхвърляше нещо от сорта „Няма мир от тия началници“ и веднага изчезваше с презрително изражение на лицето. Дали се засягах? Разбира се. Но най-лошото от всичко беше, че разпространяваше слухове. Веднъж, докато седях в тоалетната и внимателно издишвах дима в чинията, изведнъж чух:

— И за какво му е притрябвала на Шувалов? В нея няма нищо особено.

— Мъжете не можеш да ги разбереш. Ояли са се. Омръзнали са им красивите и умните и сега искат Митрофанова.

— Кой да си помисли? Такава кротушка!

Аз онемях и за малко да падна в тоалетната чиния.

Доживях! Виж ти какви разговори може да дочуеш, ако се заслушаш. Когато срещях странните насмешливи погледи на бившите си колеги, ми се искаше да извикам, че бъркат, че всичко е лъжа! Но дали някой щеше да ме чуе в този странен свят? Изглежда, че бях в епицентъра на сплетните и можех на собствен гръб да разбера какво й е например на Бритни Спийърс. Аз бях по-добре. Мен поне не ме преследваха папараци. Да, всичко е толкова странно. Как да разбере човек какво й е на ума на тая Альона? Тя цял живот ми опяваше да не изпускам това, което ми падне, и когато според нея направих точно това, първа хвърли камък по мен. Направо водопад от камъни. И поне да имаше за какво. Ще кажете, ами романа с шефа? Жалко подобие! В онзи ден и по-скоро в онази нощ, когато се обадох на Шувалов, двамата с него стояхме до сутринта. Разговаряхме и се смяхме. Той ми наливаше чай и ме разпитваше какво мисля за едно или друго. Какво обичам да правя и какво мога. Как готвя и каква музика харесвам. Май дори се опитах да му изпея нещо, макар че при моя фатален слух, това беше голямо изпитание за Шувалов. Той издържа достойно. И за благодарност (не по друга причина) му разказах живота си. Дори неща, които самата аз бях забравила. Спомних си не само Лъоня, Кирил и Сергей, спомних си дори, че когато бях на шестнайсет, имах приятел, в когото бях силно влюбена, и как прегръщах възглавницата, мечтаейки за него. Той отиде войник. Взеха го във флота и страдаше ужасно, че през трите години на службата му светът ще се обърне нагоре с краката. Отначало си пишехме и аз искрено смятах да го чакам три години, но после се появи Леонид с цялата си популярност в студентското общество и един куп фантастични вицове. В общи линии, когато това момче се върна от казармата, вече бях с Леонид и се чудех как да предотвратя кръвопролитията. Само че той местеше поглед засрамено, призна, че си има друга приятелка и ме помоли за прошка.

— А ти? Как го понесе? — усмихна се Шувалов. Към пет часа сутринта вече бяхме минали на „ти“.

— Много тежко, особено като се има предвид, че тогава вече бях бременна с Ника. Като цяло всичко стана много добре. Макар че мисълта, че ме е зарязал човек, който три години не беше имал никого, не беше много ласкателна.

— Слушам те и си мисля: „Къде са били през цялото това време нормалните мъже?“ Срещата си само кретени и неудачници.

— О, кретените и неудачниците са моята специалност — гордо потвърдих аз. Изглежда имам някакъв магнит, с който ги привличам. Или излъчвам GPS сигнал.

— Ти си ненормална — засмя се Шувалов и ми предложи да отидем за гъби извън града.

— Гъби през юни? Да не си луд? — учудих се аз.

— А кога растат гъбите? — беше негов ред да се учуди.

— Няма да ги дочакаме.

— Добре, тогава да отидем не за гъби, а за горски плодове. Или каквото там друго събирате с Ника — смути се той. — Искам да отида в гората! Какво ще ти стане? Ако отида сам, ще се загубя и ще загина. И смъртта ми ще ти тежи на съвестта. Или в неделя си заета?

— Не, нищо подобно. Абсолютно свободна съм до понеделник — преувеличено гръмко се съгласих аз. Макар че Ника се надяваше, че ще взема някакво участие в перилно-прахосмучещия маратон. Ако се разровех, щях да си намеря доста работа.

— Къде ще отидем?

— На юг — усмихна се той.

Наближаваше лято и всички подмосковни гори ни бяха на разположение. Честно казано, никога и с никого не се бях чувствала толкова добре, колкото с Шувалов тогава. Изхвърлих от главата си всички излишни мисли от типа „Какво значи всичко това?“. Просто се разхождахме из гората и ядохме сандвичи, купени от една крайпътна будка. Пиехме някаква газирана напитка от пластмасови чаши и репетирахме търсенето на гъби.

— Ти сигурна ли си, че ги познаваш? Ами ако случайно хванеш някоя страшна мухоморка и се отровиш?

— Станислав, лови се „фиш“, искам да кажа риба. А що се отнася до гъбите, по принцип всички са ядливи, въпросът е колко време ще ги готвиш.

— Аха, тоест, ако не довариш мухоморката, ще получиш халюцинации на аванта. Така ли?

— Нещо толкова — кикотех се аз.

Шувалов, седнал на пън в гората, беше интересна картина. Но разходката в гората още не беше роман. Признавам си, че през целия

ден тогава очаквах поне някакъв признак на внимание от негова страна. Поне някоя бегла целувка. Това очакване едва не прогори дупка във вътрешностите ми. Усещах, че пламтя.

— Прекрасен ден. Да отидем у нас. Ще ти пусна страхотен филм — предложи той, когато в гората започна да се смрачава.

Аз замрях в предчувствие на това, от което доскоро се дърпах. Тъй като едва ли ме канеше да гледаме филм. Още повече че в очите му гореше добре познат пламък. Знаех много добре какво означава той. В крайна сметка не съм вчерашна. Умеех много добре да разчитам скритата в думите и жестовете информация.

— Харесваш ли Кевин Костнър? — попита ме той.

Аз смутено кимнах. Оказа се, че нищо не разбирам от хора. Седяхме и цели три часа гледахме „Танцуващия с вълци“. Кевин Костнър беше страхотен в индиански костюм, няма спор по въпроса, но аз абсолютно ясно си дадох сметка, че тази нощ няма да стане нищо.

Бях потресена. След като изгледахме филма, Шувалов уточни имам ли нещо против да спя на разтегателния му диван. Поблагодари ми официално, че не съм го оставила да умре от скука в горда самота, каза, че от сто години не е прекарвал такъв чудесен уикенд и се скри някъде в тайнствените си покои.

Аз седях в неговия хол, на неговия диван, разпънат от грижовната му ръка, и изобщо не знаех какво да си мисля. Превъртях старателно в главата си целия си живот, като се опитвах да си спомня колко пъти ми се е случвало нещо подобно. Оказа се, че нито веднъж. Да бъда в празно жилище и двете страни да са съгласни и... Може пък наистина да му се спи?

Аз обаче не можех изобщо да затворя очи. Беше достатъчно само да започна да нервнича и ме налягаше безсъние. Към два часа се промъкнах през тъмния апартамент до кухнята и си налях вода. Хубавото на автомата за вода е, че винаги предлага ледена водичка. Голям кеф за някоя разгорещена жена. Още по-добре щеше да бъде, ако можех да се окажа в истинска преспа.

— Защо не спиш? — зад мен се раздаде нисък глас. Шувалов стоеше пред мен в някакви странни дълги карирани шалвари и същото карирано горнище с копчета.

За секунда загубих дар слово.

— Не ми се спи — едва пророних аз накрая.

— И на мен. Той седна на масата и ме погледна. Не запалихме осветлението. Мълчахме.

— Просто не ми е много ясно какво правя тук — честно си признах аз и преглътнах.

— И на мен, и на мен...

— Всичко е толкова странно. Кухнята ти е ужасно студена. Каква беше жена ти? Красива ли беше?

— Много — кимна той.

— Така си и мислех — прехапах си устната и се замислих.

Той беше само на метър от мен. Толкова голям и силен. Трябваше само да протегне ръка, но между нас имаше някаква невидима стена, прозрачна и неразрушима.

До него винаги имаше други жени, а до мен — други мъже. Ние дори говорехме на различни езици.

— Не искам да си мислиш, че се опитвам да се възползвам от нещо.

Гласът му стана още по-нисък. Или по-скоро стана глух, сякаш идваше от празен кладенец.

— Разбирам — отговорих аз. Макар че не разбирах нищо. Всички досега се бяха опитвали да се възползват от всичко — от младостта ми, от комплексите ми, от мечтата ми да се омъжа. Защо точно него това го смущава?

— Проблемът е в това, че аз не вярвам на никого — каза той. — На никого. И дори на теб.

— Така ли? — някак си между другото уточних аз. — И защо?

— Няма значение. Слушай. Сега ще стана и ще изляза. Ако искаш се върни в хола и не мисли за нищо. Утре ще те закарам у вас.

— Или?

— Или... и аз не знам какво да ти кажа. Аз съм на четиресет години. Видял съм много. Не бих искал да те нараня. Но... не мога да ти предложа нищо. Абсолютно нищо. И нищо не мога да ти обещаая. За тези четиресет години разбрах, че свободата е най-ценното съкровище, което имам. Не искам нищо освен спокойствие. Да, имам нужда само от спокойствие. Вече не ми трябва никаква любов.

— Тогавя защо съм тук? — попитах аз. Беше ми трудно да дишам. Такъв разговор със сигурност още не бях водила.

— Само ако знаех. И все пак, имай предвид, че съм сигурен, че ще бъде най-добре да се върнеш в хола.

— Нима? — едва не заплаках аз.

— Да. Защото най-вероятно после страшно ще съжаляваш.

— Нека аз да реша! — намръщих се аз. — Хайде, върви.

— Разбира се — сви рамене той. И с малко забавяне се отправи към стаята си, а аз останах в ледената му кухня.

Лунната светлина осветяваше в синьо белоснежните плотове, а аз мачках някаква салфетка в ръце. Наоколо цареше тишина. Изчаках още няколко минути, в които старателно вдишвах и издишвах. Не ми достигаше въздух и имах усещането, че всеки момент ще започна да се задъхвам.

„След това със сигурност ще съжалявам!“ — уверих сама себе си и станах. Паркетът под краката ми проскърца слабо. Когато стигнах до вратата на хола, се спрях и се опитах да се разбера със сърцебиенето си. Не се получи и аз продължих нататък просто така.

Влязох в банята и се погледнах в огледалото. Сиво-сините ми очи светеха с някакъв необикновен блясък, рязко очертани от тъмни кръгове. Край на пианството! Напръсках лицето си с шепя студена вода и замижах от удоволствие. Защо всичко в живота е толкова сложно? Защо изобщо трябва да си обещаваме нещо? Спомних си колко много и най-различни обещания съм чула през живота си. Имаше дори случаи, когато обещанията звучаха толкова красиво, че ставаха по-важни от този, който ги произнася. Така беше с Кирил. Бях с него именно защото беше майстор на обещанията. Исках ли да бъда с него? Ако трябва да съм честна, не. Но бях, защото не можех да пренебрегна такива обещания. Разбира се, най-често не ги удържаше.

— Здравей — тихо казах аз, отваряйки вратата на стаята му.

Отговори ми тишина. Влязох внимателно и усетих, че съм сбъркала стаята. На стената имаше плакат на „Металика“. На бюрото — куп компютърни джунджурии. Всичко беше някак запуснато и необитаемо.

— Тук съм — чух и се обърнах. В рамката на вратата стоеше Шувалов и се усмихваше с насмешка.

— Браво! — усмихнах се аз в отговор. Какво още се очакваше да кажа?

— Сбърка стаята — той поклати глава и се доближи към мен.

Да, нямаше никакви обещания. Само Шувалов, който ме притискаше трескаво към себе си. Нямаше и дума за любов, само жадните му устни, на които нямаше начин да устоя. Целувките му бяха груби, дори болезнени, но точно за такива си мечтаех през цялото време. Или през целия си живот. Той не ме попита нищо друго. И не ме остави да вземам никакви решения. Бях само негова. В неговите ръце и той го знаеше. Той ме вдигна и ме отнесе в стаята си. Там имаше и голямо легло, и светлина от свещи, и тихият ни несвързан шепот. Тази нощ обърна всичко у мен и нищо вече не беше същото. Защото изведнъж разбрах, че на света има човек, с когото забравям дори коя съм. Разбира се, нормалните хора в такава ситуация щяха зверски да се успят, но не и ние. Или по-точно, не и Станислав. На сутринта ми донесе кафе и ми каза, че мога да използвам козметиката, останала от жена му, за да скрия следите от непристойното си поведение.

— Непристойно поведение ли? — усмихнах се аз.

През целия път до офиса спорихме коя радиостанция да слушаме. А Шувалов отблъскваше ръцете ми от таблото, като викаше, че създавам аварийна ситуация на пътя. На мен не ми пукаше, а той се зарече, че ще издаде заповед, според която целият ръководен състав на фирмата ще бъде задължен да слуша радио „Ехото на Москва“. Аз вдигнах очи към небето.

— Само това не! Неее!

— Ще се наложи — усмихна се Шувалов. — Ти вече си ръководен кадър и си длъжна да ми се подчиняваш. Това е положението!

Всичко беше прекрасно до момента, в който той не ме свали на няколко преки от офиса с думите: „Така ще бъде по-добре, не трябва да ни виждат заедно.“ Изведнъж осъзнах какво имаше предвид, когато каза, че обезателно ще съжаля за всичко. Но независимо от това, за първи път в живота ми изобщо не ми дремеше.

Нещо ставаше, а аз не можех да разбера какво. Минаваха седмици и аз практически не виждах Шувалов никъде освен на оперативните, но от огледалото в асансьора ме гледаше грейнала от глупашка радост физиономия. Стигаше само да ми звънне или да ми изпрати есемес с въпрос: „Помниш ли ме още?“ и всички Кириловци и Альони, взети заедно, преставаха изобщо да ме интересуват. Никой наоколо не разбираше нищо, но най-малко от всички аз разбирах нещо.

---

[1] Памфлет — кратко публицистично произведение, чиято основна цел е да изобличава някакви недъзи — бел.прев. ↑

[2] Частушки — кратки руски фолклорни хумористични песнички със злободневно съдържание — бел.прев. ↑

[3] Жорж Дантес — известен френски монархист и сенатор, живял в Русия и известен най-вече с това, че ранява смъртоносно на дуел Пушкин — бел.прев. ↑

[4] BIOS означава Basic Input/Output System (основна вход/изход система). Терминът е неправилно познат като Built-in Operating System. BIOS-ът е малък програмен код, който се стартира с включването на компютъра и се намира в чип, разположен на дънната платка — бел.прев. ↑

[5] Става дума за приказката на А.Н. Толстой „Златното ключе или приключенията на Буратино“ — бел.прев. ↑

[6] КТ — Кодекс на труда — бел.прев. ↑

ГЛАВА 2

АКО ТОВА СА ЦВЕТОВЕТЕ, КАКВИ ЩЕ БЪДАТ ПЛОДОВЕТЕ?

Прието е, че родителите винаги желаят доброто на децата си. Разпространено е такова мнение. Между другото, то не е лишено от основания, тъй като важи за всички нормални родители. Те искат децата им да бъдат щастливи, здрави, весели и с топли и сухи крака. Поправете ме, ако бъркам, но ако детето ви, от което никога не сте очаквали никакви особени успехи, изведнъж получи повишение, ще го сметнете за успех, нали? Слава богу, и моят калпазанин е способен на нещо, ще си кажете вие. Ще си отдъхнете спокойно, справедливо решавайки, че възпитанието ви най-накрая е дало резултат.

— Господи, да не са си изгубили ума, че повишават точно теб?! — вдигна ръце към небето моята майчица. Вечерното посещение във вторник тази седмица беше отменено заради есемеса от Шувалов, така че за майка ми остана сряда сутрин.

Вчера вечерта с Шувалов бяхме на кино, където объркани от неудобството на ситуацията, се целувахме като луди на последния ред. Не бях правила подобно нещо от времето на Леонид. Най-интересното е, че и тогава и сега го правех по една и съща причина — просто нямаше къде да се обичаме по-задълбочено. У нас Ника си учеше „тъпите уроци“, с която скоро трябваше да си вземе годишните изпити, а у Станислав за същите тия тъпи изпити се готвеше синът му Алексей. Едно време на нас с Лъоня ни пречеха родителите ни. А сега — децата. В общи линии бях недоспала, ядосана и абсолютно неподготвена да слушам упреците и ехидните шегички на майка си.

— Какво имаш предвид? — устните ми затрепериха. През цялото това време не бях споделяла нищо с майка си за неочаквания ръст в кариерата ми. И сега, ето че Ника се беше изпуснала. Каза, че най-накрая мога да натрия носа на баба й. Само че на нашата баба носът й не може да бъде натрит. Каквото и да стане, по-скоро тя ще натрие нашите носове. Но бабата не се заяждаше с Ника, а си го изкарваше на мен.

— Ти непрекъснато правиш скандали. Нервите ти са пълна скръб.

— Ако човек те чуе, ще рече, че не ставам за нищо — възмутих се аз. — И нервите ми са пълна скръб, и характерът ми е конфликтен, и умът ми никакъв го няма.

— За какъв ум може да се говори, та ти през целия си живот не си извършила нищо умно. Празноглава въртиопашка!

— Да, но ме повишиха! — злобно изсъсках аз. — И между другото, справям се идеално.

— И кога успя? — с подозрение ме погледна майчицата ми.

Аз си прехапах езика. Кой ме караше?

— Всичко е наред. Работя и толкова.

— И кога те повишиха? — попита направо майка ми.

— Преди около месец — Старателно си бърках захарта в чашата. Макар че обичам кафе без захар и с мляко, мама ми го сервираше черно и винаги сладко. За да ме деморализира допълнително.

— Значи си го крила от мен. Ако имаше с какво да се гордееш, веднага щеше да дотичаш. И какво точно правиш? Макар че защо ли изобщо питам? Та ти не умееш нищо. Освен да дрънкаш по телефона и да слушаш глупостите на безбройните си приятелки. Нищо друго не можеш.

— Стига бе! — изведнъж неочаквано се разкикотих аз. Аз се смеех и не можех да спра. Не може да бъде, майка ми беше формулирала абсолютно точно същността на настоящата ми работа.

— И каква си сега? Ника ми каза, че си ръководител на нещо. Вярно ли е?

За първи път забелязах, че когато се разстрои лицето на майка ми, което и без това е сбръчкано, съвсем се спаружва. Господи, да не би да ми завижда.

Да, като цяло. Аз съм мениджър по конфликтите — исках да ѝ обясня аз, но тя се извърна и започна да рови в лекарствата си, като с целия си вид ми показва, че в момента не ѝ е до мен.

— Мамо, слушаш ли ме?

— Нямам намерение да слушам всякакви глупости. Къде са ми очилата? Прочети ми какво пише тук! — каза тя със заповеднически тон и ми подаде някакви указания за препарат с непроизносимо име.

— Мамо, кажи, ти изобщо ли не ме обичаш? — оставих листчето и я погледнах в очите.

— Какви са тия глупости? Аз съм ти майка. Не закъсняваш ли за работа? — заусуква го майка ми.

Аз я хванах за ръката.

— Много се радвам, че ме повишиха. За първи път в живота ми ми поверяват нещо, разбираш ли? Единственото, което слушам цял живот, е: „Митрофанова няма да се справи. Недейте да товарите Митрофанова.“ Мамо, аз съм на трийсет и четири години и съм готова за интересна работа и за сериозни отношения. Искам да обичам, да страдам и да живея.

Искам всичко, от което цял живот старателно си ме предпазвала. Разбираш ли?

— След това ще съжаляваш — меланхолично сви рамене тя. — Младостта и красотата отминават бързо и колкото по-високо си седял, толкова по-болезнено падаш.

— Значи трябва да живея като теб. Години наред да мечтаеш за славата на голям художник, но да си седиш вкъщи и да тормозиш близките си. За не паднеш никога отникъде.

Гледах майка си, сякаш я виждах за първи път. Седеше пред мен, на другия край на масата, с широка блуза и плетен шал. Беше стара жена, която преживяваше мъчително факта, че младостта ѝ е отлетяла безвъзвратно. Сигурно по цели нощи превърташе картината на живота си наум и търсеше къде е допуснала грешка.

— Радвам се, че са те повишили. Само че не разбирам защо — нацупи се тя. До каква степен не вярваше в мен?! Може би, защото цял живот бях седяла в ъгъла, скрита зад вестник, за да не ме забележи никой. Може ли човек, който от бебе слуша, че е неуспешен резултат от неуспешен експеримент, да повярва, че струва нещо.

— Може би, защото изобщо не ме познаваш? — предположих аз. Майка ми помълча и след това изсумтя:

— Какво има за разбиране? Ти си нищо. Никога не си ставала за нищо. Метнала си се цялата на баща си — и отиде в кухнята.

Аз останах на масата. Сигурно не е лесно да бъдеш на нейно място. С цялото ѝ тщеславие и наранено самолюбие. Сигурно е ужасно да искаш толкова много. Господи, колко ми е провървяло, че един есемес от Станислав с текст: „Помниш ли ме още?“ ми стига, за да

бъда щастлива. Сепнах се. Трябваше да тръгвам за работа. На новата си работа. Подредих лекарствата, оставих й пари, под купичката с бонбоните, и на излизане надникнах в кухнята, за да й кажа:

— Тръгвам.

— Тръгвай! Отивай да командориш! — тя мърдаше устни и се ядосваше.

— Повишиха ме, защото имам роман с шефа. Това е истинската причина. И знаеш ли какво? Действително си седя в кабинета, пиля си ноктите, гледам през прозореца и слушам разни оплаквания. Фасулска работа. От лесна по-лесна.

— Наистина ли? — оживи се мама. Очите й заблестяха. Ръцете й престанаха да въртят някаква чиния. Тя идваше на себе си.

— Разбира се.

— Не може да бъде! Завъртяла си главата на шефа си. И какво изобщо е намерил в тебе? — сви рамене тя и се усмихна.

Аз изхвърчах от жилището й и през целия път се убеждавах, че човек не си избира родителите и че от майка ми съм наследила също много добри неща. Слава богу, че не беше характера, а сиво-сините очи. А ако за да бъде щастлива, аз трябва да съм неудачница, не е трудно да се уреди. Трябваша ми четиресет минути, за да стигна до офиса. И разбира се, закъснях. Задръствания. Може би все пак трябва да си поръчам бронзова табела „В задръстване съм“. Градът ни наистина е интересен. Естествено, паркирах колата в съседния двор. Някой път ще трябва да разкажа на Станислав за нея. Защото често (нали е добра душа) ми предлага да ме закара до вкъщи, за да не се друсам в автобуса. А и сутрин с Ника се возим пак в него. От друга страна, ако нещата вървят така, след известно време ще трябва да предам еднооката таратайка в по-добри ръце и да си купя нещо по-прилично. Например някакъв хюндай като този на Машка. Хубава малка кола. А сигурно е и удобна за града. Макар че голфът също не прилича на самосвал, ми се искаше да си купя някоя съвсем малка количка. Ако не беше толкова скъп, щях да карам смарт^[1]. С него, ако се наложи, мога дори да се кача в метрото.

— Добро утро — усмихна ми се любезно някакво момиче от счетоводството в асансьора. Хората се усмихваха по различен начин на всички обитатели на Олимп (разбирай на ръководните кадри). Усмивките им бяха вежливи, а пушалнята веднага се изпразваше при

появата на някой от нас. Отначало това много ме смущаваше, но след това и аз привикнах към някои неща, а и хората също. Например към това, че продължавам да пуша в тоалетната.

— Днес времето че чудесно. Слънчево е — усмихнах се в отговор аз. В това време в асансьора нахлу шумна група мениджъри и аз се постарях да се залепя за стената, за да заемам колкото се може по-малко място. Между другото, някъде бях чела, че някои хора са толкова кльощави, защото подсъзнателно се стараят да направят така, че да не ги забелязват. Искат да не заемат никакво място. Да станат прозрачни. И защо така? Не може да има друга причина освен следите от маминото възпитание.

— Добър ден, Надежда Владимировна — сепна ме секретарката на дирекцията. Всеки път, когато се обърне към мен с двете ми имена, подскачам почти до тавана. Но тя продължава да го прави независимо от това.

— Добро утро? Нещо ново?

— Всички новости са в кабинета Ви — някак странно се усмихна тя.

Аз я погледнах с недоумение и внимателно влязох в кабинета си. И онемях. На бюрото ми, наред купищата ненужни хартии, точно срещу прозореца с небето, тръбата и облаците, стоеше разкошен букет с невероятни размери.

— Какво е това? Еха! Три пъти „еха“! — плеснах аз с ръце. Секретарката стоеше зад гърба ми и наблюдаваше с интерес. Ще има какво да разказва на колектива.

— Има и бележка — радостно ми съобщи тя.

Аз се протегнах към великолепието от бели рози, лилии, маргарити и още купища тревя и цветя, които дори не познавах. Наистина към стъблото на най-красивата роза беше прикрепена красива фирмена картичка с надпис: „Благодаря за прекрасната нощ“. Усетих, че се изчервявам.

— Е, какво пише? Какво? — не криеше любопитството си секретарката.

Аз се притесних. Странно, Шувалов не искаше в офиса да знаят за нас. Клюките са едно нещо, ще поговорят, ще поговорят и ще спрат, но живото доказателство за нашето нарушение на субординацията е друга работа.

— Това е фирмена реклама. Да! — окопитих се аз.

Секретарката ме погледна презрително и разбрах, че отдавна е прочела картичката.

— Свободна ли съм?

— Да — кимнах и с неприкрито облекчение затворих вратата зад гърба ѝ. И така, сега какво? На работа? Първо трябва спешно да отговоря на Шувалов. Макар че „Благодаря за прекрасната нощ!“ беше прекалено, все пак беше само вечер в киносалона... но какво от това. Написах: „Заповядай пак. Но това е вече прекалено. Букетът е прекрасен!“ Така. Изпратих го.

Второ, веднага да се погледна в огледалото. Така си и мислех — очите горят, косите са разрошени, устните са напукани и изпръхнали. Веднага си личи, че човекът се е целувал много. Ех, че хубаво!

— Какво става тук? — чух откъм вратата гласа на Станислав. Строг, както винаги.

— Бива си те! Букетът е прекрасен! Само че другите могат да се досетят — чуруликах аз, обвивайки врата му с ръце. И тогава „то“ се случи.

— Този прекрасен букет ли имате предвид?

— Разбира се — с известно смущение кимнах аз.

Погледът на Шувалов не ми хареса. Беше ядосан.

— Радвам се, че сте толкова популярна, но Ви уверявам, че нямам нищо общо. Излиза, че изобщо не сте толкова непопулярна, колкото искахте да ме убедите.

— Не е ли от Вас? — окончателно се обърках аз. — А от кого?

— Много възможности ли има? — злобно се усмихна той. — Дори без да вземаме под внимание картичката.

— Вие откъде знаете за картичката? — едва не се задавих от възмущение аз. Шувалов се усмихна злобно и отговори:

— Така и не загубихте навика да закъснявате. През този час, в който Ви нямаше, целият офис успя да разбере що за букет е това и по какъв повод Ви е поднесен. Наистина, всички си мислят, че е от мен. Но ние с Вас знаем, че прекрасната нощ не е с мен.

— Стас! — жално протегнах ръце към него, без да разбирам абсолютно нищо. Но той ме спря с рязко движение на китката си.

— Недейте. И без това не дойдох да слушам оправданията Ви. В три часа има извънредно съвещание. Присъствието Ви е

задължително. Така че не закъснявайте. Ще разгледаме въпроса защо докарахте до съд единствения голям конфликт.

— Какво? — зяпнах аз.

Но Шувалов вече беше напуснал кабинета ми. Небето притъмня, а тръбата зад прозореца започна да издиша отровни облаци. Букетът на бюрото ми изглеждаше крайно неуместно. Като Пепеляшка, която не беше успяла да избяга от бала навреме и седеше наред злата абсолютно гола само по стари избелели от пране гащи.

— Някакви проблеми? — надникна в кабинета ми секретарката. Шувалов така тресна вратата, че тя сметна за свой дълг да провери дали преди това не ми е видял сметката.

Аз само свих рамене недоумяващо.

— Някакъв клиент е вдигнал скандал.

— Сигурно е този, на когото му гръмнаха всички компютри — предположи тя.

Аз поклатих глава.

— Не може да бъде. С него се разбрахме за всичко. Всички недостатъци трябваше да бъдат отстранени още миналата седмица.

— Явно не са. Дойде сутринта. Крещеше. Каза, че с тебе дори не иска да говори — съобщи тя.

Аз захрих уста с ръце. Няма що, чудно начало на деня. Хвърлих се към бюрото и набрах номера на въпросния клиент.

— Добър ден, безпокои Ви Надежда Владимировна от компютърната компания. Какво е станало? Идвали сте днес. Какво Ви казаха нашите програмисти? — реших да изстрелям всички въпроси наведнъж, преди да ми се е разкрецял. Виковете са хубаво нещо. Нека да изпусне парата. Само че отговорът беше ледено мълчание. След това клиентът въздъхна и каза:

— Номерата Ви няма да минат. Не са идвали никакви програмисти. Вие изобщо не сте смятали да ми ги изпращате.

— Какво? Как така? — съпротивлявах се аз.

— Слушайте, не искам нищо от Вас. Няма да уреждаме нищо. Ще се видим в съда, така че няма нужда повече да се стараете. И имайте предвид, че не мога да понасям да ме правят на идиот! Бях при програмистите Ви. Те не са получавали никакво нареждане от Вас. Ясно ли Ви е? Довиждане.

— Довиждане — промърморих аз. И още пет минути слушах сигнала свободно. Ама че номер. Какво беше това? Помня много добре, че отидох и лично занесох заповедта в секретариата. Да не би да имам амнезия? Отидох в приемната.

— Скъпа, — любезно се обърнах към секретарката. — Миналата седмица ти оставих една заповед. Къде е?

— Каква заповед? — поинтересува се тя.

— За програмистите.

— Ох, аз не ги чета. Предала съм всички заповеди.

— Сигурна ли си? Помниш ли, че ти я оставих? — изведнъж се ядосах аз. — Къде е?

— Ти, какво, да не би да ме обвиняваш? Предадох всички заповеди! Може да си искала да ми я дадеш, но не си ми я дала. Ти постоянно забравяш или объркваш нещо. Никой не водеше по-лоша отчетност от тебе, знаеш го. Как можеш? Как не те е срам? — сумтеше тя и вдигаше пара.

Аз се отпуснах на стола и се свих.

— Не, не, никого не обвинявам. Може и наистина да не съм ти я давала.

— Точно така. Защото, ако ми я беше дала, щях да я помня. Откога работя тук?

— Преди мен — след като помислих, казах аз.

— И случвало ли се е да забравя да предам важен документ. Това тук е дирекция — гордо каза тя и ме погледна така, че веднага разбрах — който не помни къде си оставя нещата, няма място в дирекцията.

Аз отклоних поглед.

— Нима съм забравила? Нищо не разбирам, нищо! И какво ще стане сега? — Хванах се за главата и започнах да се люшкам наляво-надясно. Когато бях малка, това ме успокояваше. Може би щеше да ми помогне и сега. Колко хубаво би било да вдигна температура четиресет градуса. Или пък да получа апендицитна криза. И да ме откара „Бърза помощ“ — бледа и прекрасна. А Стас ще тича редом до количката, ще ме държи за ръката и ще ме моли да му простя, задето не ми е повярвал.

— Не си и помисляйте да се разболявате, ще присъствате на съвещанието и ще изпълните всичко, което Ви се нареди — раздаде се глас над главата ми.

Вдигнах очи. Шувалов ме гледаше с ледения си фирмен поглед. Изхлипах и кимнах. Той стисна зъби и излезе. Зарадвах се, че поне не каза: „Приятен ден.“ Бях сигурна, че и той страда, но никога няма да си признае. От кого все пак беше злополучният букет? Отидох в пушалнята и дълго гълтах дим, като се надявах да ми олекне. Но никотинът не даде отговор на нито един от въпросите. Температура също не вдигнах, макар че и без нея бях пред припадък. Часът беше три, а Щирлиц^[2] още не беше измислил никакво оправдание. Глупав щандартенфюрер. Мисли! Стараейки се да не поглеждам никого, седнах в най-отдалечения ъгъл на най-малкото столче. Но „мечките“, разбира се, бяха забелязали присъствието на „Машенка“^[3].

— Кой ми е седял на стола? — заплашително се втренчи в мен началникът на отдел „Кадри“ Всъщност той ме попита защо го разочаровам така.

— Толкова ли беше трудно да му изпратите програмистите?

— Без да искам. Бях сигурна, че съм предала заповедта. Всичко беше наред.

— Да, но заповедта я няма.

— Може да са я откраднали — изръсих аз. Само че вбесеният поглед на Шувалов ми отне дар словото и аз онемях.

— Кой? Извънземните ли? При вас всичко ли се появява и изчезва по някакъв загадъчен начин. Ако в работата Ви цари такъв хаос, е най-добре да започнете от себе си. Трябва винаги да знаете и да помните какво сте направили и какво не — строго изграчи той.

— Е, може пък да е съставила документа и в бързината да е забравила да го предаде — застъпи се за мен Сашка от отдел „Продажби“. Наивник! Да не би да не знаеше за букета? Шувалов се усмихна и продължи:

— Страхотен аргумент! На човека цяла седмица му е блокиран производствения процес... или какъв там му беше процесът?

— Търговски.

— Чудесно! — Шувалов разпери ръце. — Кажете му, че всичко е заради това че нашата Митрофанова е забравила нещо.

— Аз смятам, че щом е виновна, трябва да компенсира загубите на клиента за собствена сметка — сурово промълви финансовият ни директор. Мрачен и мълчалив тип, но пък каква фантазия?! Ще трябва да изживея двайсет живота, за да покрия такива загуби.

— Митрофанова, как е възможно?! — върна ме от облаците Шувалов. Както винаги, в такива ситуации бях се изключила от обсъжданията. — Пак ли витаете в облаците? За какво сте се замислили толкова дълбоко?

— За бъдещето — честно си признах аз.

— Отлично, защото Вашето може да стане мрачно. Добре господа, какви са изводите?

Ще трябва да заменим всички компютри на клиента и преговорите ще трябва да води някой друг, защото клиентът не може да понесе нашия мениджър по конфликтите.

— Добре, точно така ще постъпим — раздадох се доволни гласове наоколо.

Хората се насочиха към изхода. Аз тръгнах след тях и усещах как погледът на Шувалов ме пробжда с поглед в гръб. Сега ще каже: „А Вас, Щирлиц, ще Ви помоля да останете“

— А Вие, Митрофанова, си помислете какво можете да направите, за да останете в компанията — каза Шувалов, гледайки ме злобно, когато си мислех, че тази серия е свършила. Мамка му!

— Ще положа всички усилия, господин Мюлер — бодро израпортувах аз. Дните ми във фирмата бяха преброени още когато залях с кал „трактора“ на Шувалов. Не трябваше да се противопоставям на неизбежното. Човек не може да избяга от съдбата си. Сега остава само да дочакам заветните думи: „Уволнена сте!“ И наистина какъв мениджър по конфликтите мога да бъда аз?

— Най-важното е да спрете да лъжете и да се оправдавате — усмихна се той, — и да забравяте с кого спите.

— Какво? — ахнах аз. И все пак не можа да се сдържи. Нали сме на работа? Ах, ах, ах, могат да ни чуят.

— Стори ми се, че казахте, че сте самотна. Ридахте на рамото ми. А се оказва, че имате цяла тълпа поклонници. Дори не им знаете имената.

— Да разбирам ли, че Вие вече сте решили всичко? А мен попитахте ли ме дали е така, или не? — също язвително се усмихнах аз. — Или си мислите, че съм Ви прозрачна като стъкло?

— Само не ми казвайте, че цветята са от майка Ви, задето сте седели цяла нощ над главата ѝ и сте ѝ пели приспивна песен —

Шувалов ми пресече пътя за отстъпление, затваряйки вратата и заставайки точно пред нея. Стана ми някак неприятно.

— Нямам и намерение. Изобщо какви си ги фантазирате? Нямам никого. Струва ми се, вече съвсем никого — аз се дръпнах възмутено и замятах разнокалибрени мълнии. Шувалов стоеше със скръстени ръце и ме наблюдаваше. Позата му демонстрираше затвореност. А вчера беше в съвсем друга поза. Ох, колко хубаво се целува.

— Сигурен съм, че цветята са от бившия Ви мъж — през зъби процеди той.

— Какво? — ококорих се аз — и си мислите, че аз съм... Как може?!

— Въпросът е Вие как можете, Надежда Владимировна? Макар че какво толкова? Вие вече не сте млада и при това сте самотна. Никой не Ви предлага брак, така че... правилно! Трябва да вземете това, което Ви се предлага. Няма какво да се церемоните!

— Станислав Сергеевич, Вие сте подлец — въздъхнах аз, отстраних го рязко от вратата и избягах от залата за преговори. Още преди да успее да излезе, той подвикна:

— Имайте предвид, че не вярвам на нито една Ваша дума.

— Дреме ми — изръмжах аз под носа си и си изтрих сълзите.

— Правилно — подкрепи ме секретарката. Тя ме погледна и изщрака с перфоратора. Аз подскочих на мястото си. Секретарката се усмихна доволно.

— Е какво, поне го накарах да се разкрещи. И това е нещо — заявих аз и треснах вратата.

Без значение какво пише в длъжностната ми характеристика, не можех да остана тук и минута повече. Събрах си нещата за нула време, сложих си палтото и точно смятах да загася осветлението, когато погледът ми падна на самотно стърчащия на перваза букет.

— Не ми подаряват цветя често, така че не мога да ги пренебрегна — възкликнах аз и решително ги извадих от вазата. Кой знае от кого са. Може наистина да са от мама. Но пък днес ще мога да ридая, вдишвайки аромата на розите. Все пак е по-добре.

---

[1] Smart — марка миниатюрен автомобил с две места, подходящ за градски условия — бел.прев. ↑

[2] Щирлиц — руски разузнавач, герой от филма и едноименната книга „Седемнадесет мига от пролетта“ — бел.прев. ↑

[3] Герои от популярния руски анимационен филм „Маша и мечката“ — бел.прев. ↑

ГЛАВА 3

ОПА! МАЙ СМЕ ДВАМА

И така, чудесно. Всичко си дойде на мястото. Ако човек мисли, че е заобиколен само от врагове, рано или късно ще намери начин да обяви за враг всеки. Мен, кристално честния гражданин със светли и неопетнени идеали, мен, която никога не лъжа, е, може би само малко послъгвам... Как можа? Как посмя да си помисли такова нещо за мен?! И какво? Какво от това, че нямам ни най-малка представа откъде се взе тоя букет? И толкова ли е страшно, че съм забравила да предам някаква идиотска заповед. Ако искаше, щеше да намери и смекчаващи обстоятелства и оправдателни думи. Аз винаги намирах. И не само за себе си. Колко пъти? Колко пъти само съм намирала и най-малките възможни аргументи в защита на противоположната страна. Безброй. Единственият път, когато не го направих, беше, когато заварих голата касиерка с моята кристална чаша в ръка. При това в моето легло. Съгласете се, че в тази ситуация нямаше как да кажа: „Той не е искал да ме нарани.“ И „Той е просто объркан, нещастен човек, когото трябва да се опитаме да разберем.“ Само че има разлика между страстна двойка в леглото и неизвестен дарител на красив букет. Човек трябва да проявява поне капка адекватност. Още повече че аз наистина нямам ни най-малка представа откъде се взе той (букетът).

— Мръсник! Мерзавец! Мразя те! — подвиквах аз и карах нервно по облените със слънце улици. Непривичната светлина ми дразнеше очите. Нашият климат и начинът ни на живот ще ни превърнат всички в къртици. Какво виждаме? Мрачно небе, електрически улични лампи вечер, мижави лампи в офиса, тунелите на метрото, осветени с лампи през деня. Очите ни спират да възприемат ярките цветове. И ето го резултатът — аз мижа като сляпа къртица, стига само небето да се изчисти от облаците и да засияе със синевата си.

— Как можа? Негодник! Ще му дам да се разбере! — Жаждата за мъст ме разкъсваше отвътре. Наистина не можех да разбера на кого съм толкова бясна? На Шувалов? Да, разбира се. Затова че е тъпоумен

кретен. По-скоро на готовността му да побегне при най-малкото подозрение. Но повече исках да намеря дарителя на цветята и да го разкъсам на парчета. А може да е било грешка. Може букетът и „прекрасната нощ“ да са били предназначени за секретарката или пък за нашия финансов директор. Ами какво, там нямаше указания за пола. Спрях на светофар, погледнах букета и измъкнах злощастната картичка. Беше красива с оригинален вензел на лицевата страна. Със златни орнаменти. Не бяха пестили за подаръка. Със сигурност не е от Кирил.

„Благодаря за прекрасната нощ“ — замислено прочетох аз и обърнах картичката. Не ми стана нито по-леко, нито по-ясно. Светна зелено и тръгнах. Благодаря, разбира се, само че бях прекарала предишната нощ на собствения си диван. Спах прекрасно и не сънувах нищо. Какво значи всичко това? Пред нашия блок цареше безметежно спокойствие. Такова нещо може да се види рядко, особено ако си идваш от работа към шест и нещо. Тогава борбата за място на автомобила под слънцето е в разгара си. Паркираха дори по дърветата и по лампите. Колите воюваха помежду си като извънземни роботи. В битката побеждаваше или по-силният, или по-малкият. Много по-лесно е да паркираш деу матис, отколкото джип. А днес, о, чудо! Точно пред входа имаше черна дупка. Бермудски триъгълник, който можеше да засмуче всеки, решил да паркира там. Да, това място трябваше да стане мое. Трябва все в нещо да ми провърви. Няма да паркирам все на безплатния паркинг на същия онзи супермаркет, в който (по понятни причини) не пазарувам.

— Ще успея, ще успея, ще успея! — трескаво въртях волана. Да! Успях! И никой не ме изяде. Усмихнах се против волята си, макар че обстоятелствата около ранното ми прибиране вкъщи бяха трагични. Е, поне утре нямаше да ми се налага да се влача някъде си, за да си взема колата. Дребни шофьорски радости. Да.

Изключих двигателя и се облегнах назад. Хубаво е. Толкова е хубаво понякога да си тръгнеш от работа по-рано, да зарежеш всички проблеми и да паркираш на такова яко място. Всички да вървят на майната си. Изведнъж обаче разбрах, че не всички са отишли на майната си. Странна работа, но зад блока от някаква кола се отдалечи мъж, който странно ми напомняше на Кира.

— Не може да бъде! Той какво прави тук? Това заговор ли е? — разтревожих се аз. Известно време се опитах да мисля, че се е оказал тук случайно и че ще ме подмине. В края на краищата аз трябваше да съм още на работа. Но Кирил се приближаваше с прекалено уверена походка към моята кола. Да, човек, който чука с кокалчета на пръстите си по стъклото ми, едва ли е минавал случайно.

— Какво правиш тука? — недоволно изръмжах аз, сваляйки малко стъклото.

— Чакам те — сякаш беше в реда на нещата, каза той.

— Моля?

— Идваш си по-рано? Пуснаха ли те? Да не си болна? — загрижено се поинтересува той и с любопитство погледна букета.

— Ще се разболея от мозъчно възпаление, ако веднага не ми обясниш какво става! — изскочих от колата и непохватно се опитвах да си сложа шлифера.

— Почакай — смути се Кирил. — Исках да кажа, че много се радвам. Знам, че не ти е лесно. Ще бъдем щастливи, обещавам ти. Ще направя всичко, за да бъдем. Надка, какво правиш?

— Нищо! — изсумтях аз и продължих да ровя в чантата си. Най-накрая извадих картичката. — Обясни ми какво значи това?

— За какво говориш? — Кирил гледаше с недоумение парчето картон.

Само че не можеше да ме излъже толкова лесно. Аз знаех много добре колко честни стават очите на Кирюшка в най-невероятни ситуации.

— За какво довлече този букет в офиса ми?! Да не си се побъркал?! Каква нощ, по дяволите?! Последната ни нощ заедно беше преди повече от година и ако трябва да съм честна, нямам спомен да е била прекрасна! — заядох се аз.

Кирил продължаваше да разиграва пиесата „Аз съм изгубено кученце, спасете ме!“

— Не разбирам за какво говориш. Наистина сексуалният ни живот не беше нищо особено, но ако ми беше казала какво не ти харесва, можехме да се опитаме да променим нещо.

— Знаеш ли вече е късно да променяме, каквото и да е. Така че малко късно си се сетил. Цветята безспорно са красиви, но нямаше нужда да се охарчваш. Те няма да ти помогнат.

— Какви цветя? Тези в колата ти ли? — уточни той.

— Да, мамка му, точно те! — не издържах аз.

— Успокой се и не викай — хвана ме за ръцете Кирил. — Не съм ти подарявал никакви цветя.

— Говори! Първо цветята, а след това ти се появяваш пред дома ми, падаш на едно коляно и ми правиш закъснели признания. Какво искаш? Защо си дошъл? — вече не можех да си сдържах сълзите. Прекалено много ми се струпа за един ден.

— Та нали ти сама ме извика? — неочаквано заяви Кирил, с което ме накара да загубя дар слово. Стоях с отворена уста и го гледах, без да съм в състояние да кажа и дума. Дори обидна.

Аз? Аз съм го повикала? Да не би да страдам от шизофрения? Добри хора, имам раздвоение на личността. Ето докъде я докарах! Може ли да се гледа толкова много телевизия?

— Аз съм те извикала? И какво? Имахме ли прекрасна нощ? — внимателно се поинтересувах аз. Интересно дали това се лекува?

— Не само една — усмихна се той и непохватно се опита да ме притисне към себе си. — Ще имаме и още.

— Мислиш ли? — със съмнение го погледнах аз.

— Сигурен съм, че ще бъдете много щастливи — добави нечий глас, който се раздаде зад гърба ми. Само халюцинации ми липсваха. Но реалността се оказа по-лоша и от най-лошия сън.

— Станислав? — фалшиво изкудкудяках аз и се втренчих в появилия се неизвестно откъде Шувалов. — И ти ли си тук?

— Да — сведе поглед той, — и със сигурност съм излишен.

— Това е бившият ми мъж — със закъснение ги представих аз. — Кирил. Кирил, това е шефът ми Станислав.

— Станислав Сергеевич — злобно ме поправи Шувалов. — Какво пък, приятно ми е да се запознаем. Имам един незначителен въпрос — с него ли нямаш нищо общо? С него ли? Затова ли те държи толкова нежно за ръцете?

— Слушайте, Вие какво изобщо искате? — възмути се Кирил.

Аз си измъкнах ръцете от хватката на пръстите му.

Господи, защо се получи толкова неудобно?

— Не мислех, че той ще бъде тук — едва чуто промърморих аз. — Както и ти.

— Ти изобщо рядко мислиш. Така ми се струва — Шувалов беше бесен. — Когато ме гледаше днес, си помислих, че наистина нямаш нищо общо. Макар че отдавна знам, че винаги имаш нещо общо. Винаги. Дойдох! Казах си, че трябва да поговорим. Просто да поговорим. Да ти дам възможност да ми обясниш. Може и да се получи. И какво?

— Какво? — ядосах се аз. — Аз наистина нямам нищо общо! Не разбирам какво става! Кира, махай се веднага! Не съм те викала, не знам какви си ги измисляш! И си вземи тъпия букет!

— Какво, пак ли? Никъде няма да отида! Да се маха той! Ти ми изпрати есемес. Искаше да се върна.

— Какво? — задъхах се аз.

— Какво? — опули се Шувалов и ме погледна, без да крие презрението си.

— Не е истина!

— Така ли? — присви очи Кирил. — Ето, мога да ти го покажа.

— Къде? Къде? — опитвах се да видя нещо на екрана на евтиния му телефон, но Шувалов изтръгна моторолата от ръката му и с удоволствие започна да чете: „Бях голяма глупачка! Прости ми, разбрах всичко! Идвай бързо, имам нужда от теб!“

— Не може да бъде! — закрих уста с ръце аз. — Не може да съм написала подобно нещо.

— Няма нужда. Не продължавай. Това е твоят номер — тихо и без никаква злоба каза Шувалов. Просто констатираше факт. С уморен глас. — А и между другото, дойде с кола.

— И какво от това? — не разбрах аз. След това потреперих. Мамка му, колата!

— Глупаво е да твърдиш, че не общувате, след като му караш колата. Между впрочем доста странна таратайка — Шувалов се обърна към Кирил:

— Можехте да купите и по-хубава кола на жена си.

— Колата не е негова, моя е — уморено въздъгнах аз.

Шувалов замълча, сви рамене и кимна:

— Значи си ме излъгала. Каза ми, че нямаш кола. Добре ще тръгвам. Приятен ден. — Шувалов отново си окачи обичайната непроницаема маска. Студеният лед скова сърцето на Кай и очите му ме гледаха, но вече не ме познаваха. „Мили мой Кай, аз съм Герда^[1]!“

Не съм те лъгала! Обичам те! Истина е!“ — ми се искаше да извикам след него, но го изпратих до колата му мълчаливо само с поглед. Това беше. Нямаше смисъл дори да мечтая, че нещата могат да бъдат други. В края на краищата, ако мъжът не вярва на жената, рано или късно ще стане така. Рано или късно. А аз отново ще се омотавам в паяжината на празните обещания и лъжите, приемайки само такива мъже, които не могат да ми разбият сърцето.

— Кирил, върви си наистина. Трябва на всяка цена да остана сама — жално го помолих аз. Кира видимо се обиди.

— Не искаш ли да ти приготвя вечеря?

— Само това не. Не мога и зальък да сложа в устата си. Някой друг път — помолих аз. Кирил въздъхна и си тръгна. А аз се прибрах вкъщи.

Мислите ми бяха объркани. Не разбирах нищо. Откъде все пак се беше взел букетът, ако наистина не беше от Кира? И това беше логично, защото, както ви казах, Кирюша щеше да ми набере глухарчета от някоя „безплатна“ поляна. Не е важен подаръкът, важно е вниманието. Основният закон на живота му. И умее да прави потресаващи безплатни подаръци. И откъде се беше появил есемесът, ако, разбира се, не гледаме сериозно (поне засега) на медицинската версия на събитията? Влязох вкъщи, свалих си уморено обувките и се тръшнах на табуретката в антрето.

— О, мамо, здрасти! Как си? Как е чичо Стас? — зачурулика Ника.

— Какъв чичо ти е той, по дяволите? — не издържах аз.

— Станало ли е нещо? — намръщи се Ника.

— Не е твоя работа! — избухнах аз. Лошо! Много лошо! Крайно непедагогично!

— Мамо, разкажи ми. Може и да ти помогна.

— Помогни на себе си, аз ще се справя сама — практически ридаех аз. — И я ми кажи! Научи ли си тъпата математика?

— Майко, какво ти става? Откъде такъв плам?

— Научи ли си? Не си? И кой ще отговаря, а?

— Даа, лоша работа... — Ника седна до мен и сложи ръка на рамото ми. А аз се затресох от ридания.

— Майко, не се разстройвай! Както винаги, за всичко ще отговарят болшевиките. Хайде да прием чай.

Знаете ли, готова съм да заплуя в лицето всеки, който твърди, че децата създават само проблеми. Да, има и проблеми, но колко проблеми щях да имам аз онази вечер, ако детето ми не си беше вкъщи. И аз не седях да слушам цяла вечер разказите му за съучениците и за театралната студия. Седях на масата, опряна на радиатора и слушах, слушах...

— Нещо се изморих. Ще отида да си легна — казах най-накрая аз.

— Правилно — кимна Ника и ме заведе до дивана. — Сънят е най-доброто лекарство. Срещу всичко. Ще се напиш и пак ще заприличаш на човек.

— Ами ако не искам? — уточних аз, докато се пъхах под одеялото.

— Какво?

— Да приличам на човек. Искам да приличам например на облаче. Искам да си плувам по небето и да гледам към земята отвисоко. И някой отдолу да ме погледне и да си каже, че аз, облачето, приличам на плюшено мече — размечтах се аз. — Някое детенце. Малко детенце с розова панделка. Да.

На сутринта се събудих с посивяло лице и непоносимо главоболие. Има хора, които плачат красиво и на другия ден по лицата им да няма и следа. Аз обаче подпухвам и се превръщам в урод. И разбира се, ме хваща мигрената. Болката прескача от едната половина на главата ми в другата, а при резки движения се спуска към тила, където се загнездва за няколко часа. Пия аналгин, съчетан с разтворим ефералган. Пия ги на всеки три часа, но от това само ми става по-зле. Като допълнение ме дразни и светлината. Казват, че мигрената е болест на аристократите. При това положение предпочитам да бъда плебей. Може би мигрената ме налегна, защото почти цяла нощ плаках във възглавницата. Само като си помислех, че никога повече няма да видя Шувалов, и сълзите ми рукаха от само себе си. Тоест ще го виждам на съвещания. Докато не ме уволнят, ще се срещаме по коридорите и в асансьорите, но това няма да е той. Защото истинският Станислав е горещият усмихнат мъж, с когото се целувах на последния ред в киното. Когато е истински, очите му светят, смее се толкова заразително, че ти се иска да се кикотиш до смърт. Ами ръцете му? Прегръщаха ме така, че разбирах, че съм най-голямото съкровище на

света. А тоя тип, който ме гледа със студен и равнодушен поглед, това не е Шувалов. Никога повече няма да видя Шувалов. И сълзите ми течаха, прогаряйки поредния белег в душата ми. Не, сега вече в сърцето ми. Колко години се опитвах да се скрия от него? Колко пъти се разминавах с такива мъже? Знаех, чувствах, че могат да ме наранят много болезнено. Почти непоносимо. Много по лошо от хиляди раздели и разводи с тези, към които привикваш. Навикът не е любов. А любовта е именно това, което стана с мен случайно. По недоглеждане. Прокрадна се в сърцето ми, докато се криех в гардероба. И какво да правя сега?

— Виждаш ми се бледа — отбеляза нашата секретарка и ме огледа с интерес от главата до петите.

— Спах лошо — вяло обясних аз, мечтаейки да стана невидима, да се промъкна в кабинета си и да се затворя там през целия ден. Мечти! Мечти!

— Защо така?

— Сънувах лош сън.

— Така ли? Разкажи ми го. Умея да гадая по сънищата — радостно потърка тя ръце.

От всичко най-малко исках някой да разгадава тазнощния ми сън. Работата е там, че такъв сън не можеше да предвещава нищо добро. Сънувах, че седя на двора на вилата си, а заедно с мен са Роза и Ника. И някакви други хора. Но те са застанали с гръб и не виждах лицата им. Роза ме погледна и най-спокойно ме попита готова ли съм? Аз ѝ кимнах и тя каза: „Тогава да започваме.“ И в този момент към мен се доближи палач с маска на лицето, обут с ботуши с остри носове, който държеше брадва. По някаква причина аз изобщо не се учудих. Хората се обърнаха, за да гледат, а аз положих глава на стълбите на къщата и прас! Отсякоха ми я. Само че не умрях. Станах, някой ми подаде ръка и аз тръгнах надолу по стълбите. Разплаках се, защото чак сега осъзнах, че ще трябва да живея без глава. Няма да мога да виждам никого. Няма да мога да говоря. Ще трябва да ме водят за ръка. И изобщо не можех да допусна да ми сторят такова нещо. Как може да се живее без глава?

— Нищо интересно. Някаква безсмислица — уверих аз секретарката.

— Така ли? Е, както искаш. Щях да ти кажа всичко — със съжаление сви рамене тя.

Бързо влязох в кабинета си. Този сън ми беше ясен и на мен самата. Когато се събудих, обляна в студена пот и с ужас се хванах за главата, разбрах, че всичко е свързано с Шувалов. Да, любовта е нещо, заради което мога да остана без глава. Да се погубя. Така че другите могат да правят, каквото си искат, но аз се захващам за работа. Докато още я имам. А ако на улицата ми се появи любов, ще пресека на другия тротоар. Да не дърпам дявола за опашката. Седнах на бюрото си и разтворих документите с твърдото намерение веднага да се заема с тях, но болката в главата ми пречеше и не ми даваше възможност да се съсредоточа. Изпих още една таблетка, застанах до прозореца, гледайки тръбата си. Днес Димът, който изпускаше, беше някак мръсен. Сигурно изгарят нещо вредно във въздуха. Всъщност, аз изобщо не знаех що за тръба е това.

Спуснах щорите, седнах отново на стола и затворих очи. Никой не влизаше. Никой не ми се обаждаше. Нищо чудно — над главата ми се бяха сгъстили облаците на началническия гняв и всеки, който ме доближеше, рискуваше да се зарази.

— Майната ви, на всички! — помислих си аз и започнах да решавам кръстословица. С помощта на интернет това беше лесно и приятно. Бях толкова увлечена в разгадаването на сорт зеленчуци, към които се отнася и най-популярният хранителен продукт в Нова Гвинея, че не обърнах внимание веднага на телефона си, който грухтеше. Да, точно така грухтеше.

— Оля? — учудих се аз и взех телефона. Работата е там, че Альонка, която беше доста изобретателна във всичко освен в работата, навремето свали това грухтене от интернет на телефоните ни и го записа като звук за обажданията на Грухкина. Това дразнеше Олга ужасно и тя никога не ми се обаждаше от мобилния си. Да не би да е забравила?

— Ало? — развика се тя, когато вдигнах телефона. — Ало, Надя, ти ли си?

— Ти на кого се обаждаш? Разбира се, че съм аз, Оля.

— Ох, добре че техващам. Можеш ли да дойдеш при мен? — бързо попита тя.

Гласът ѝ беше развълнуван и се издигаше до писък.

— Станало ли е нещо? Разтревожих се аз.

— Да, стана. Но не е за телефон. Трябва ми помощта ти — нареждаше тя.

Уверих я, че ще ѝ се притека на помощ като Чип и Дейл^[2], но обаждането ѝ безкрайно ме удиви. Първо, Грушкина никога не молеше за помощ, тъй като е идеална. И второ, колкото и да е странно, аз страшно ѝ се зарадвах. Колко ми липсват нормалните хора, след като се зарадвах дори на Грушкина. В дирекцията практически няма нормални хора.

— Какво става? — попитах аз, влизайки в родното си място, където бях прекарала дълги и приятни години. Грушкина, макар че беше станала оперативен мениджър, си седеше на старото място.

— Тихо! — изсъска тя. — Ела тук.

— Да! Какво е станало? — изсъсках аз в отговор.

— Кошмар! Направо не знам какво да правя. Днес вечерта трябва да предам отчетите.

— И какво? Не си ги подготвила ли? — останах поразена аз.

— Не! Какви ги говориш?! — изплаши се тя. — Разбира се, че са готови. Подготвих ги още в петък. Но днес се опитах да ги отворя и не можах.

— Файловете ли са изчезнали? — учудих се аз. — Изтрили ли са се?

— Не, файловете са налице, само че не мога да ги отворя. Има парола — сведе поглед тя.

— Ти продължаваш ли да си заключваш файловете с парола?

— Ами, да. Как иначе? Ако някой влезе в базата? Само че сега не мога да ги отворя и с паролата! Ужас!!! Не знам какво ще правя! Оперативката е следобед.

— Да не би да си забравила паролата? — предположих аз.

Грушкина почервенея.

— Аз?! Никога! Нещо е станало с компютъра. Може да е вирус, а? Или някакъв хакер ми е променил паролата? Или се опитват да ме натопят. Или пък е просто срив в операционната система. Това е Майкрософт, той се бъгва непрекъснато. Да е жив и здрав Бил!

— Кой е Бил? — замислено попитах аз.

— Как кой? ОНЗИ. Може ли да препратим файловете на твоя компютър? Може пък там да се отворят? Ей, Надя, слушаш ли ме?

Нали си мениджър по конфликтите, направи нещо! Заради старото ни приятелство! Ало!

— А? Какво? — с труд се откъснах от мислите си аз.

— Ще ми помогнеш ли?

— Ще се постарая — замислено кимнах аз. Изобщо не ми беше до нея. Макар че точно нейните думи ме хвърлиха в такъв дълбок размисъл. Шувалов е прав, а аз съм пълна глупачка.

Гледах към бюрото срещу това на Грушкина и не можех да откъсна очи от него. Наистина, защо никога не се опитвам да си размърдам мозъка? Иначе за какво ми го е дал Господ?

— Надя, какво ти става? — разтревожено ме погледна Олга.

— Нищо. Всичко е наред. Изпрати ми файловете. А и още нещо. Кажете на кого е това бюро?

— Това ли? — с недоумение се обърна тя към бюрото.

— Да, точно то. Чие е? — кимнах аз и се доближих, за да видя отблизо това, което изобщо не очаквах да видя там. Мисля, че вече знаех чие е бюрото.

---

[1] Кай и Герда — герои от приказката „Ледената кралица“ — бел.прев. ↑

[2] Чип и Дейл — герои от американския анимационен филм на студията Уолт Дисни Chip 'n Dale Rescue Rangers — бел.прев. ↑

ГЛАВА 4

ДОКТОРЕ, ХАЙДЕ ДА Я РАЗСТРЕЛЯМЕ?!

Не си спомням някога в живота ми времето да е летяло толкова бързо. Освен когато бягах от училище. Да, онези няколко часа, посветени на мотаене из центъра на Москва, отлитаха като миг. Налагаше се да внимавам, за да се върна навреме вкъщи. Но работните дни винаги пълзяха като костенурка. Цяло стадо костенурки. А днес... направо не знаех откъде да започна. Мислите ми се рояха като пчели и се надпреварваха помежду си. В главата ми, която между впрочем отрязаха насън, нахлуваха едно след друго предположения, кое от кое по-интересни. Между другото, след като най-важната мисъл ми влезе в главата като стреличка за дартс в центъра на мишената, страшната ми мигрена отшумя. Изведнъж вече не ми беше до нея.

Първо ми се наложи да се обадя на няколко места. Признавам си, че целта ми не беше да намеря решение на проблема на Оля Грушкина. И изобщо проблемът на Оля Грушкина беше толкова малък в сравнение с моите, че щеше да се реши от само себе си.

— А искаш ли изобщо да те махна от тази работа? — хитро присвих очи аз.

— Наистина ли? И защо? — моментално реагира тя. Олга най-добре знаеше, че сиренето е безплатно само в капана за мишки.

— Слушай, каква ти е паролата за тези файлове?

— Защо ти е? — разтревожи се тя.

— Надявам се, че не мислиш, че смятам да ти ги открадна. Каква е? — внимателно я погледнах аз.

Тя отклони поглед.

— Рождената ми дата, но отзад напред.

— Аха — възкликнах аз. — Много оригинално. Не можа ли да измислиш нещо по-сложно.

— Можех. Но се страхувах, че ако е по-сложно и аз ще го забравя — сви рамене Оля.

Аз присвих очи.

— Така. Дай да се договорим. Ще реша проблема ти срещу съвсем мъничка услуга. И няма да искам нищо друго. Съгласна ли си?

— Какво трябва да направя?

— Нищо. Виж, ще си оставя телефона на бюрото ти. Нека да остане тук, докато... ами докато не дойда да си го взема. Става ли?

— Само това ли? — учуди се Грушкина.

— Да — усмихнах ѝ се в отговор аз. Само ако някой те попита, кажи, че вече си ми се обадила и съм ти казала, че ще дойда по-късно да си го взема.

— Добре — въодушеви се Оля.

И как не. Правех ѝ страшна услуга. Да си загубиш месечните отчети, или по-скоро паролата към месечните отчети, не е шега работа. Интересно как е могло да стане такова нещо. Но аз имах много по-интересни мисли, върху които трябваше да се съсредоточа. Оказва се, че мисленето е страшно забавно занимание. Ако започнеш, бързо може да се увлечеш. Прибрах се в кабинета си, взех лист хартия и започнах да чертая схема, в която внимателно нанасях всичко, което ми се беше случило в последно време. След това, както вече казах, се обадох на няколко места. За първи път в живота си усетих такъв прилив на сили. Сякаш в личното ми пространство беше настъпило пълнолуние и огромни потоци енергия бяха покрили всички острови и плитчини, оставяйки само най-високите точки. Усещането беше странно. Аз правя нещо за себе си. За бъдещето си. Не се надявах, че ще направя нещо за личния си живот, но не възнамерявах да стъпча в калта и работата си. В края на краищата бях човек, който, за да си запази мястото, се беше крил в гардероба.

— Ало? — вътрешно треперех като лист, докато се обаждах на клиента. Онзи същия, заради когото имах толкова проблеми.

— Да. Какво искате? Обсъдих всичко с Вашето ръководство. Защо ми се обаждате? Казаха ми, че ще Ви уволнят — започна да се заяжда той.

Аз си отдъхнах, докато той изпускаше парата и с най-жалния си глас помолих:

— Може ли да Ви посетя? Нали нашите компютри са още при Вас? Трябва да поговоря с Вас на всяка цена. Ще Ви бъда СТРАШНО благодарна. Въпрос на живот и смърт!

— Ами... — той се смути от такъв натиск. — Елате, щом трябва. А за какво става дума?

— Ще Ви кажа, като се видим — делово и кратко отговорих аз и затворих.

Трябваше да бързам. Нямах нито минута за губене. Телефонът ми най-спокойно си стоеше на бюрото на Грухкина, а аз ровех като луда в чантата си.

— Къде е, дявол да го вземе? Къде е де? Не чанта, а джунгла! Ааа, ето я! — внимателно с два пръста измъкнах от чантата си картичката с нежната бележка с благодарности за прекрасната нощ!

— Ще ти устроя такава прекрасна нощ, че свят ще ти се завие! — казах през зъби. На картичката от букета между вензелите и цветята се виждаше името на фирмата. „Цветен живот“ — точно така се казваше фирмата, която доставяше цветя на адрес. И както вече подозирах, можеше да се поръчат в интернет. Започнах да подозирам всичко това, докато седях пред бюрото до това на Грухкина и разглеждах захвърлената сред документите рекламна брошура. Не можех да видя името, но вензелът и цветята с орнаментите ми бяха познати. Само че този път не украсяваха малката бележка, а рекламна брошура със снимка на букет, който много приличаше на получения от мен. „Боже мой! Не може да бъде!“ — мина ми през главата. За кратко се опитах да се убедя, че става дума за съвпадение. Във фирмата има много мениджъри. Пък и с реклами е пълно навсякъде. Но попитах Ольга на кого е бюрото. Когато чух отговора, разбрах всичко. Е, не всичко, разбира се, но картинката започна да ми се изяснява.

— На Альонка Епифанцева. Ти какво, наистина ли не си идвала след промените? Да не сте се скарали?

— Не, не, няма такова нещо. Просто сега е по-удобно да се виждаме в моя кабинет — фалшиво се усмихнах аз и усетих как мигрената за последен път ме блъсна в слепоочията. Заедно с фамилията Епифанцева. Беше достатъчно да си я повторя на ум и мигрената се изпари. Вълшебство! На нейно място обаче се появиха мисли. Множество мисли. Цяло пасище мисли. Първо, излиза, че тя ми е изпратила букета. Второ, това е пълна лудост! Не може да бъде! Да, а рекламата? Докато си седях в кабинета, намерих своята бележка, а по нея и компанията в интернет. Беше въпрос на техника да уточня детайлите. И на малко викане.

— Как така не давате такава информация на всеки?! Аз не съм всеки, аз съм пострадала клиентка. Сега трябва да обяснявам на мъжа си откъде са се взели тия цветя! Да! Веднага ми изпратете копие от бланката с поръчката! Да, може и на имейл. Става. Само по-бързо!

— Само не се ядосвайте — с разтреперан глас ме успокои момичето от фирмата за цветя.

Въздъгнах с облекчение. Не можех да чакам. Всяко забавяне беше равно на смърт.

Поех към офиса на клиента. Той (офисът) се намираше вдън гори Тилилейски, в Строгино. Беше доста проблематично да се добера дотам, без да разполагам в арсенала си с подходящата метла. От колата, разбира се, трябваше да се откажа. Всеки път, когато я погледнех, се питах: „Защо ми трябваше да казвам, че карам колата на мъжа си?“. Една-единствена лъжа! А какви последствия?! По-добре да си бях признала, че аз съм го заляла с кал. Можеше дори да покажа как. А сега кой знае какво си мисли за мен Шувалов? Голям праз! Всичките да си гледат работата!

Ще взема метрото, че клиентът току-виж не ме дочакал и ще реши, че му се подигравам за пореден път. И ще бъде прав. Само че не бях аз тази, която се подиграва с него. А кой тогава? Точно това исках да изясня.

— Какво очаквате да намерите тук? Нали виждате как ни се налага да работим? С три стари компютъра. Без база данни. Търсим стоките ръчно. А продаваме и на дребно и клиентите не желаят да чакат.

— Моля Ви да ме извините още веднъж! Целта ми е да разбера какво се е случило и да поправа нещата. Всичко ще бъде наред. Къде са компютрите?

— Ето, гледайте. Всичките Ви браќки са тук. Минахме по тъмен коридор и влязохме в малко задушно помещение под стълбите. В дъното му бяха подредени един върху друг нашите компютри.

— А документите? Програмите? Какво друго Ви изпратиха заедно с компютрите?

— И дисковете ли искате? — учуди се той.

Кимнах. Макар че не знаех нищо за дисковете. В складовата разписка, която съпровождаше тази партида машини, беше записано и името на мениджъра. Досега не бях обръщала внимание кой е бил.

Въобщо не бях поглеждала документите. Те не ме интересуваха. А сега гледах и си мислех, че е прекалено странно, за да бъде съвпадение. Епифанцева. Да, излиза, че поръчката, заради която имах толкова проблеми, я е продала тя. Какво значение има това? Не знам. Тя не е свързана по никакъв начин с машините... След нея по веригата са складът, товаренето, транспортът, монтажът и програмирането.

— Кой Ви инсталира програмите? — за всеки случай уточних аз.

— Операционните системи си бяха инсталирани, а останалите — нашите момчета, така че за тях съм спокоен. Те си знаят работата. Да не би да искате да кажете, че те са оплескали нещо? — обиди се клиентът.

Аз побързах да го успокоя:

— Сигурна съм, че Вие нямате нищо общо. Независимо от това, може ли да взема един компютър? А също така всички подвижни елементи и софтуера. Трябва да разбере кой и какво точно е направил, за да няма повече такива проблеми.

— Разбира се, заповядайте. Подгответе разписка и ги вземайте. Но опишете всичко, както е във Вашата складова разписка.

— Разбира се — кимнах аз и започнах да пиша.

Пиших и прибирах шнулове и различни детайли в съответните кутии. Дисковете сложих отделно. Днес голяма част от програмите са инсталирани на компютрите, но производителите прибавят и различни безплатни демонстрационни версии.

— Всичко наред ли е? — с нетърпение пристъпваше от крак на крак клиентът.

Аз се огледах неуверено.

— Странно... А този диск какъв е? — извадих един диск, който беше сложен в бяло хартиено калъфче.

— Какво има на него? Дайте да видя. Няма ли го в складовата разписка? Какво пише?

— За обновяване на системните файлове — прочетох аз. — Струва ми се, че не сте поръчвали такъв диск.

— Ааа, това е ъпдейт. За операционната система. Вероятно върви с нея — обясни ми клиентът. — Ще го вземете ли?

— Знаете ли какво? — станах аз. — Ще взема само този диск. Нищо друго.

— И защо висяхме тук цял час? — Той остана леко разочарован.

Аз се усмихнах и му казах, че ще го информирам лично за резултата и че разбира се, компютрите ще бъдат заменени. Освен това му благодарих лично от свое име за проявеното разбиране.

— Няма защо. На мен вече ми мина. Просто бизнесът ми страда.

— Много добре Ви разбирам — нетърпеливо кимнах аз и хукнах обратно.

Подозирах, че телефонът ми на бюрото на Грушкина се е скъсал да звъни. Има си хас. Мениджърът по конфликтите беше изчезнал по средата на работния ден. Не можех да се сдържа да не се усмихна. Очертаваше се доста интересна картинка. Никога не съм предполагала, че омразата може да доведе някого до такива крайности. Хайде, букетът, както и да е. Макар че и той беше доста ненормална работа, но това?

Да не би пък да бъркам?

— Мишка, свърши едно добро дело — прочувствено помолих нашия сисадмин, който се взираше сънливо в екрана на компютъра си. Той продължаваше да не ме приема като началник и не се притесняваше в мое присъствие.

— Който помага на другите, си губи напразно времето — прозя се той. — Какво носиш?

— Диск. Трябва да провериш каква е тая програма. И за какво служи — засуетих се аз.

— Добре. А ти самата какво мислиш? Какво може да е? Пише, че е ъпдейт.

— Да, но аз мисля, че е вирус.

— Глупости! Откъде ще имаш вирус?

— Хванах го от един тип — заядох се аз. — Ще провериш ли?

— Да — нацупи се сисадминът.

— Но ми трябва бързо — притиснах го аз.

Той ме погледна с очи, изпълнени с възмущение и тъга.

— Хайде, изчезвай, ще ти звънна.

— Благодаря.

Излязох в коридора, върнах се в кабинета си и веднага влязох в интернет. Ето го, ето го безценния имейл от цветарката. Не ме излъга милинката. И какво имаме тук? Името ми, адреса на офиса, дори номера на кабинета ми и длъжността ми. Няма поръчител. По дяволите, как така? Провал! Така е с тия интернет доставки. Трябва да

има все нещо. Да! Чак подскочих на мястото си от напрежение. Ето я гълъбицата ми! Хванах я! Няма име на поръчителя, но има имейл и телефон. И този телефон ми е много добре известен. Както и имейлът. Колко пъти с Альонка сме си писали на същия тоя имейл. Господи, как си могла? Любима моя приятелко. Какво лошо съм ти направила? С какво толкова съм те засегнала? А? Какво? Чух как служебният телефон на бюрото ми зазвъня с тих и приятен звук. Толкова рядко ме търсеха по него, че още не бях запомнила звука.

— Ало! Митрофанова слуша.

— Митрофанова, ела при мен! — кратко и някак задавено ме изкомандва сисадминът.

— Какво е станало?

— Казвам ти да дойдеш! — викна той и затвори телефона.

Аз станах и хукнах при него. Сърцето ми не биеше от вълнение, защото горе-долу знаех какво ще чуя.

— Откъде взе тая гадост, Митрофанова?

— Какво се оказа?

— „Троянски кон“!

— Троянски кон ли? Това не беше ли от гръцката митология?

— Не, това е от най-новата история. „Троянският кон“ е вирус, който се скрива в програма. След това се показва и започва да прави това, което му е наредено. На този му е наредено да сваля вируси от интернет и да ги инсталира в BIOS-а — в самото сърце на системата. Ако те нападне такъв „Троянски кон“, можеш да предаваш компютрите за старо желязо, така че не купувай нищо от това място! Откъде го взе? От Митинския пазар ли?

— Този диск е доставен в комплект с нашите компютри и програми. Нямам понятие как е попаднал там. Но заради него е гръмнала системата на нашия клиент. Сигурна съм!

— Бива си те! Шерлок Холмс и Доктор Уотсън в едно.

— И всичките им роднини — добавих аз и си тръгнах. Честно казано, от цялата тая гадост ми се драйфаше. Почувствах, че се задушавам. Не ми достигаше въздух. Искаше ми се да не бях научавала нищо. Не желязах да правя това, което трябваше да направя. И честно казано, бих дала всичко да се намирам на някое друго място. Прозорецът в пушалнята не можеше да се отвори, а аз изпитвах едновременно желание да дишам чист въздух и да пуша. Подадох

глава през прозореца и пушех, излагайки носа си на свежия вятър. Спомних си как двете с Альонка се разхождахме в един мол и със смях търсехме най-големите намаления. Съвременните молове са като градове. В тях можеш да се разхождаш по големи булеварди и да се загубиш в някоя тъмна уличка. Навсякъде сновяха хора с колички, витрините искряха с огледален блясък, а ние, изморени и щастливи, нагъвахме някаква гадост в малко кафене, предлагащо фастфуд. Беше ни толкова хубаво. Тя беше много красива, а аз бях много симпатична. Защо? За какво? Хлопнах прозореца прекалено силно и си притиснах пръста. Дааа, ето какво остава от хората, ако свалиш от тях дебелия слой шоколад. Вътрешността на Альонка беше гнил плод. Аз се сепнах, ощипах се по бузите и с твърда крачка се отправих в отдел „Продажби“.

— Надка, здравей. Как си? Забравила си си телефона тук — усмихна ми се Сашка, сегашният им шеф.

— Здравей, Саша. Имам голяма молба към теб. Имам проблем с отчетите на Грухкина. Можеш ли този път да минеш без тях? Бъди приятел! Оля се тревожи и аз ѝ обещах да поговоря с тебе.

— Зарежи ги отчетите. Кажки какво стана с клиента? Оправи ли нещата?

— Знаеш ли, да. Ще ти разкажа, но по-късно. Става ли? — измъкнах се аз.

Като се стараех да не гледам към съседното бюро, доближих до Грухкина.

— Надя, здравей, не ме ли виждаш? — повика ме нечий глас. Альона, Альона, какви ги свърши?

— Здравей, Альонка. Отдавна не сме се виждали. Изобщо не ми се обаждаш. Къде изчезна? — престорено се усмихнах аз. Никога не съм мислила, че преструвките са толкова трудно нещо.

— Аз ли съм изчезнала? — изкуствено се учуди Альона. — Ти си тази, която изобщо не ни посещава. Сигурно си заета с велики началнически дела, нали?

— Не мога да се оплача от липса на работа — стиснах зъби за. Не, определено не беше за мен да се правя на глупачка.

— Забравила си си тук телефона. Скоро ще се пръсне от звънене. Ужасно много хора имат нужда от теб — двусмислено се усмихна Альона.

Аз се обърнах, въздъгнах и си взех телефона. Трябвах ми две секунди, за да проверя изходящите есемеси.

— Не без твоя помощ! — отново се обърнах към нея. — Не без твоя помощ! Нали?

— Какви ги говориш? Какво общо имам аз? — фалшиво се учуди тя.

Но аз забелязах, че под слоевете грим и фон дьо тен лицето и се зачерви. Познавах я прекалено добре.

— Между другото, Альона, благодаря за букета. Много е красив. На майка ми много ѝ хареса. Винаги си имала вкус.

— Какво имаш предвид? — вече без следа от усмивка попита тя.

Аз се замислих. Какво да ѝ отговоря? Да ѝ кажа ли колко е болно да губиш приятел. Или да ѝ обясня, че не е хубаво да се постъпва така? Тя така или иначе няма да разбере. Не е способна. Въздъгнах, погледнах я внимателно, усмигнах се възможно най-студено и промълвих:

— Нищо, което да не знаеш, Альона. Приятен ден!

— Каквооо? — понесе се зад гърба ми, но аз вече изобщо не ѝ обръщах внимание. На този свят има много мъдрости. Една от тях казва: „Недей да отмъщаваш, подай си и другата буза.“ Наистина, отмъщението не е в моя стил. Честно, ще се постарая да забравя всичко. Аз и не искам да помня нищо от цялата тая история. Но има и друга мъдрост: „Всеки трябва да отговаря за постъпките си.“ И на Альона ще ѝ се наложи да отговаря. Не защото искам да я унищожа, а защото човек, който е в състояние да сложи програма с вирус в поръчката на клиент, не може да работи в нашата фирма. Това е ужасно вредно за работата. Да. Нищо лично, Альона, само бизнес.

— Надя, почакай! — тя тичаше след мен. — Почакай де! Какво смяташ да правиш?

— Ако исках да те уведомя, щях да го направя. Бъди сигурна!

— Надя, стига де! Това съм аз. Та ние сме приятелки!

— Да. И като на приятелка ти казвам — най-добре е да напуснеш по собствено желание. Ценен съвет! — усмигнах ѝ се ободряващо. Беше ли ми жал за нея? Ако трябва да съм честна, да. От малка винаги ми е било жал за всички. За котетата и кученцата във входа ни, за гладуващите деца в Африка, за олигарсите, които ги вкарват в затвора. И какво? Сега да тръгна да спасявам олигарсите ли? Не, благодаря.

Имам по-важна работа. Седнах на стола си и пузнах за печат бланката с поръчката от цветарския магазин. Странно, но за първи път след толкова седмици, усетих, че всичко тук ми е близко. И кабинетът, и тръбата, издишваща облаци, и компютърът ми. Погледнах кой ме беше търсил, докато обикалях града. Десет неприети повиквания и нито едно от Шувалов. Лоша работа. Пациентът е повече мъртъв, отколкото жив.

— Ало, Станислав Сергеевич — много официално и много внимателно започнах аз, след като набрах номера му. — Трябва на всяка цена да поговоря с Вас.

— Кой се обажда? Ало? — недоволно попита той.

— Митрофанова. Станислав Сергеевич, ще можете ли да ми отделите няколко минути?

— Не. Нямам време. Запишете се при секретарката ми. Или най-добре, запознайте със случая заместника ми.

Правеше се, че почти не ме чува.

— Кого от заместниците Ви да запозная със случая? — хитро попитах аз. Шувалов замълча и се замисли. Интересно какво ли чувства? Досада? Гняв? Недоволство? Или пък нищо? Това би бил най-ужасният вариант. Нека по-добре да се възмути до дъното на душата си! Или да ме намрази. Както знаем, от любовта до омразата...

— Когото и да е. В писмен вид.

— И дори ако става дума за нещо лично? — налях аз масло.

Това подейства. Той веднага избухна:

— Какви ги вършиш? Какво искаш? Не ми се обаждай тук!

— Необходима ми е само минута от драгоценното ти внимание. И толкова. И между другото, наистина става дума за нещо важно. В това число и за любимия ти бизнес. Това е! А ако наистина не искаш да ме виждаш, ще изложя всичко на финансовия директор. Той също е красив мъж.

— Как смееш?! — развика се Шувалов в слушалката.

Аз се усмигнах. Така е по-добре.

— Е, може ли да дойда?

Шувалов мълчеше.

— Може ли?

— След пет минути. И имай предвид, че нелепите ти обяснения изобщо не ме интересуват. Няма смисъл дори да се опитваш — сухо

добави той. — Знаеш ли колко пъти съм чувал подобни молби? „Позволи ми да ти обясня!“ „Ти ще разбереш всичко“, „Не съм виновна“. Или пък: „Никога не съм те лъгала.“ И знаеш ли колко пъти съм чувал обяснения, които да обясняват нещо?

— Знам, нито веднъж. Но независимо от това ме приеми. Дори само за да не се измъчваш после от любопитство — предложих аз.

— Надя, разбери, няма да се измъчвам. Нито от любопитство, нито от нещо друго. Между нас не е имало нищо. Беше просто дребно недоразумение. Не съм изпитвал нищо към теб! Освен интерес. И каквото и да кажеш, трябва да разбереш, че нищо не можеш да промениш. Няма какво да спасяваш. Няма нужда да се стараяш толкова.

— Разбрах — гласът ми се разтрепери против волята ми. Истински принц, няма що! Такива думи със сигурност не бях чувала от никого. — Нищо не искам. Знаеш ли, навярно действително ще бъде по-добре да се обърна към заместника ти. Случаят е дреболия и той ще се оправи. Извинявай.

— Надя, само без сълзи и истерии, става ли? Добре, ела. Ще поговорим... за последен път. Защо ревеш и за най-малкото нещо?

— Разтоварвам се от стреса. Просто се разтоварвам от стреса — през сълзи пророних аз и затворих телефона.

Знаете ли какво, скъпи мои, всичко това е прекалено дори за мен. Никъде няма да ходя. Или не — ще отида, но в отдел „Кадри“. Сега, само да се нарева и ще отида да си подам заявлението за напускане заедно с Альонка. „Не означаваш нищо за мен!“ Как му се обърна езика да каже такава нещо?! Аз и без него го разбирах. Никога не съм значила нищо за никого. Свикнала съм. За мен това не е новост. Много ме изненада, няма що! Само че преди и за мен никой не значеше нищо. И ми беше по-леко. А сега някаква тъга ме стегна за гърлото и сълзите се стичаха по бузите ми против волята ми и размазваха по лицето ми същата евтина спирала. Още не бях спестила за скъпа. Бях си получила тлъстата началническа заплата само веднъж. Така че... добре. Мениджъри се търсят навсякъде. Освен това имам прекрасна голяма дъщеря. Тя ще ме разбере и ще ми помогне да се справя. На света има добри хора. И лоши, както се оказа. Все тая, ще се справим. Обърнах се и погледнах тръбата. Сега изпускаше дима на тънка струйка. Димът

приличаше на тънка пътечка, виеща се по сиво-синята безкрайност. Ех, да можех да литна и да избягам по тази пътечка...

В този момент на вратата се почука. Чук-чук-чук. Показа се главата на секретарката.

— Надежда Владимировна, може ли?

— Аз, мен... при мен... — развълнувах се аз. Не исках да приемам никого обляна в сълзи и сополи. Не! Нека да ме запомнят силна.

— Оставете на мен — отмести секретарката Шувалов. Не можех да сбъркам гласа му.

Секретарката ахна и изчезна зад вратата, а в помещението се появи намръщеният Шувалов.

— И какво искаше да ми кажеш?

— Какво значение има? — заинатих се аз, опитвайки се едновременно с това бързо да си изтрия размазаната спирала.

— Приемете, че все пак ми е интересно. Е? Имате пет минути. Ще Ви стигнат ли?

— Напълно — кимнах аз и извадих разпечатката от принтера.

ГЛАВА 5

НАРИЧАЙТЕ МЕ ПРОСТО МИСИС ПОАРО. И АЗ ИМАМ СИВИ КЛЕТКИ!

Народът казва: „Думите са сребро, а мълчанието — злато.“ Може и да е така, но моето злато, макар и да беше цяло море, изтече между пръстите ми. Или по-точно — всички смятаха мълчанието ми за съгласие. Аз бях от тия, които винаги гласуват, както им напишат в бюлетината. И защо? Защото не разбирах какъв е смисълът от всички тия усилия — избори, отговорност, правилно разбиране на ситуацията и тем подобни глупости. Виж разпродажбата в „Манго“, това е нещо важно, за което си заслужава да се замислим. Разплаканата приятелка с бутилка коняк в кухнята ми — това е истинският живот. А останалото — всъщност... най-големият проблем, с който се бях сблъсквала в живота си, беше и си оставаше касиерката в леглото ми. Сигурно големите хора, точно защото са големи, пречат на всички. На нашите писти, макар че са малки и тесни, има място за всички да тичат по тях. А големите хора се открояват прекалено много, заемат пространство и затова се опитват да ги избутат от пистата. Да ги върнат на старта. Само че какво общо имам аз? Аз съм малка. Не мисля, че преча на някого. За да попречиш на някого, трябва задължително да седнеш на чуждо място, а аз винаги се въртя плахо на края на своето. И през ум не ми е минавало да пресичам някому пътя.

— И така, какво искаше да ми кажеш? Имаш пет минути — Шувалов ме погледна внимателно и аз преглътнах нервно.

Последната битка е най-трудната. А как да се чувства човек, който досега не е участвал дори в някой второразреден дуел? Никой никога не ме беше топил. Дори не можех да си представя, че такова нещо е възможно. И как да обясня всичко така, че Станислав не само да ме изслуша, но и да ме чуе.

— Натопили са ме. Това е, което исках да Ви кажа — с усилие пророних аз. — Не съм виновна.

— За какво? За какво не си виновна? — изненада се той.

Беше ми трудно да си намеря думите, защото детайлите на тази сложна и объркана история бяха толкова разнообразни, че не знаех откъде да започна.

— За нищо. Или почти.

— Чудесно! И какво трябва да означава това — започна да се ядосва той.

Стиснах юмруци. Хайде, стегни се! Защити се поне веднъж в живота си. Спомни си как влачеше за косата русокосата касиерка. Можеш да побеснееш, стига да го поискаш!

— На руски език Ви казвам, натопили са ме! При това многократно! Ето!

— Не говори глупости! Никой не те е натопил! — намръщи се Шувалов и сви рамене. — Каква тъпотия! Нищо по-умно ли не можа да измислиш?

— Защо аз? Епифанцева е измислила всичко! — оправдавах се аз, но чувствах, че не ми достигат логиката и последователността на Еркюл Поаро. Защо не мога да изложа нещата ясно и разбираемо?

— Какво общо има приятелката ти? — учуди се Шувалов и си погледна часовника. Разбрах, че ако изтърся още няколко глупави реплики, той ще си тръгне. Прехапах си езика, но извиках:

— Престанете да ме прекъсвате! Тя не ми е приятелка. Тя ме е натопила. Така е!

— Епифанцева? — усъмни се Шувалов.

— Да.

— Защо? И как? Сигурна ли сте, че не бълнувате, Митрофанова? Защото Ви се случва. Да си фантазирате най-различни глупости! Трябва да тръгвам...

— Почакайте! — избухнах аз. — Ето погледнете. Това е поръчката за онези деветнайсет компютъра. Виждате ли какво е изписано?

— Какво? Всичко е, както обикновено.

— Точно така. А кой е мениджърът, виждате ли?

— Да. И какво? Епифанцева е. И какво от това? — изморено погледна през рамо Шувалов. — Не трябва да прехвърляте собствените си грешки върху приятелката си. Не мислите, че е подло? Аз мислех, че сте порядъчен човек...

— Не съм порядъчна! — избухнах пак аз. — Ще ме изслушате ли или не? Натопили са ме! Натопила ме е Епифанцева! Млъкнете и най-накрая се съсредоточете! Альона е пъхнала този диск при другите програми. На него с нейния почерк е написано „Ъпдейт на системните файлове“. Можете да го сравните с други нейни документи. След това извикайте сисадмина Мишка и го попитайте какво има на диска. Между другото, и на неговия компютър има същия проблем като при клиентите. Добре че предупредих Мишка, че може да е вирус. Сега за цветята. Ето я разписката и каква случайност, телефонът на този, който ги е поръчал, ми е страшно познат. Можете да проверите във фирмения ни указател чий е този телефон. Така, какво друго...

— Митрофанова? — тихо се обърна към мен Шувалов.

Аз се стреснах, погледнах го трескаво и продължих да си мисля. Не ставах за Поаро. Дори аз самата едвам разбирах какво говоря. Та какво оставаше за него?

— А, да — спомних си изведнъж. Заповедта при секретарката. Взела я е Епифанцева. Нали тя е мениджърът на тази сделка. Тя трябва да предаде заповедта на програмистите. Така че най-вероятно секретарката ѝ я е дала с други документи, а Епифанцева просто я е изхвърлила. Каква мръсница!

— Надя!

— Какво? — погледнах го аз. Какво още ти трябва?

— Не разбирам! Искаш да кажеш, че тя нарочно... И защо ѝ е? Да те топи? — внимателно попита Шувалов.

— Не питай мен. Нямам представа.

— Да не би да си си измислила всичко?

— Да бе! — изхлипах аз. — Цяла нощ не спях, за да го измисля.

— Покажи ми диска. Какво има на него? — Той изведнъж поклати глава и заговори с мен по друг начин.

— Има вирус. Сега ще се опитам да го произнеса... Троя...

— Троянски кон ли? — не успя да си сдържи усмивката той.

Аз се изчервих и кимнах.

— Точно той. И зарежда нещо някъде, така че всичко се скапва.

— Разбрах основното — усмихна се Шувалов. — Говори ли с нея? Разбира се, че не си. Ти си бърза. Така! Върви в кабинета ми. Ще свикам съвещание.

— Защо? — изплаших се аз.

— Ще повториш всичко, което знаеш пред колегите.

— Ще ме изядат с парцалите.

— На всяка цена, ако се измъкнеш сега. Хайде, хайде, размърдай се. И повикай сисадмина. Да, вземи и складовата разписка. А откъде знаеш, че точно тя го е сложила? — уточни той.

Аз обясних.

— Изпратила е програмите лично с отделна пратка. Взела ги е от склада и ги е изпратила с куриер чак на другия ден. Попитах началник-склада. Казала му е, че клиентът я е помолил да тества някои програми, преди да му ги изпрати. Но какво ти обяснявам. Подписът ѝ стои на приемно-предавателния протокол. Сам можеш да провериш.

— Отлично! Браво на теб! — доволно подхвърли Шувалов, без дори да ме погледне.

Така се хвали кученце, че е изпълнило подадената команда. В случая ставаше дума за командата „търси!“ Интересно дали пренебрегна нарочно разказа ми за цветята. Всъщност за какво си мисля? Той каза, че между нас не е имало нищо. И защо нещо да трябва да се промени заради Епифанцева. Между нас не е имало и няма да има нищо.

— Да извикам ли началник-склада?

— На всяка цена — кимна Шувалов и излезе.

Аз погледнах тъжно след него. И защо ми бяха всичките тия усилия, при положение че не дадох никакъв резултат. За мен лично. Макар че не е точна така. Поне ще си запазя работата. Това не е малко за самотна и неамбициозна майка, която никога повече няма да отвори вратата на личния си живот. Точно това изречение ще си гравiram на бронзова табелка и ще си я окача на външната врата. И не ме питайте какво „никога повече?“ Нищо и никога. Излязох в коридора. Пред асансьора стоеше смъртно бледа Епифанцева. В интерес на истината устните ѝ не бяха нито бледни, нито изядени. Червилото ѝ е качествено. И винаги е било. Альона случайно улови краткия ми поглед и бързо се извърна. Асансьорът не идваше и не идваше, а аз се стараех да не се обръщам. Имах чувството, че ако погледите ни се пресекат, ще усетя физическа болка. Например все едно че съм настъпила стъкло. И тогава изведнъж осъзнах, че не искам да оставя нещата така. Не искам да си тръгне, без да е разбрала какво мисля по

въпроса. Обърнах се, приближих се, погледнах в очите ѝ, които се опитваха да ме избегнат и попитах:

— Имам само един въпрос. Защо?

Тя помълча за малко, а след това се сепна и нагло и предизвикателно (както само тя умее) отговори:

— Какво, интересно ли ти е?

— Много.

— Защото си безлична. Ти си никаква. Как те мразя. Ти си абсолютно неспособна и ще излетиш отгук за нула време. Ако не съм аз, ще бъде някой друг, но ще те изгонят. Защото не струваш и пукната копейка. Отговорих ли на въпроса ти?

— Напълно — съвсем тихо отвърнах аз. Обърнах се и си тръгнах.

Кръвта ми кипеше и се носеше из тялото ми, прогаряйки дупки. Не може да бъде! Някой ме е намразил! Каква глупост?! И защо? Може би, защото за първи път в живота ми някой ме обикна за пет минути. Много ми се искаше да вярвам, че е така, но Шувалов се интересуваше само от бизнес. „Между нас няма нищо“. Нали така се изрази? Между него може да няма нищо, но между мен има. Оказва се, че съм способна да обичам. Присъствах на съвещанието, подавах документи. Разказвах как отидох при клиента и прегледах машините и програмите, сверих всичко със складовата разписка. И го гледах. Колко красив и далечен беше. Колко недостижим за жена като мен. Непослушният бретон му падаше в очите, той го отмяташе назад, без да си отклонява вниманието и присвиваше очи. Гласът му доминираше над всички, макар че говореше тихо. Проникновен и нисък мъжки глас, като музика. Колко го обичам! Глупачка, успях да хлътна! Та ние нямаме нищо общо! Такива като него дори не биха погледнали такава като мен. Аз съм сива. Можеш да ме забележиш само под лупа. Аз живея кротко, мисля кротко и обичам кротко. И не мога да засенчвам такива като Альона. Не ми отива яркочервено червило. Аз харесвам приглушените пастелни тонове.

— Митрофанова? Митрофанова?

— А? — Аз трепнах и се съсредоточих в съвещанието.

— Пак ли витаете в облаците? — попита ме финансовият ни директор, усмихвайки се любезно.

— Извинете, попитахте ли ме нещо?

— Казах, че сте свършили чудесна работа. Обади се Вашият клиент, каза, че му е много неудобно пред Вас. Нашите програмисти вече му инсталираха антивирусна програма.

— Слава богу! Че той, горкият, си изпати заради мен — зарадвах се аз. Наоколо всички говореха, шумяха, предаваха си документи.

— Как е възможно? Не може да бъде! Как е посмяла?!

— Трябва да я уволним дисциплинарно! Да си плати за всичко! Трябва да я съдим! — каза главният счетоводител, който никога не беше харесвал красивите жени. Те му отговаряха със същото.

— Няма нужда. Нали всичко се оправи? Никъде няма да я вземат с такъв член в трудовата книжка — внимателно предложих аз.

Шефът на отдел „Кадри“ сви рамене с недоумение и каза:

— Добре, ще решим. Най-важното е да спре да работи при нас.

— Така е — съгласиха се всички.

Хората започнаха да обсъждат какво трябва да се направи, за да не се повтарят подобни неща в бъдеще. Сашка поиска колкото се може по-бързо да се напишат длъжностни характеристики, в които да бъде записана всяка стъпка от работата на мениджърите. Шувалов, зачервен, раздаваше заповеди. Дори не поглеждаше към мен. Опитах се да уловя погледа му. Толкова ми се искаше да ми се усмихне. Още помнех как ме целуваше и ме притискаше към себе си в тъмнината на киносалона. Не можех да забравя нищо и не можех да направя нищо по въпроса. Между нас няма нищо.

— Може ли да вървя? — попитах тихо шефа на отдел „Кадри“.
— Боли ме главата.

— А? Да, разбира се. Утре можеш да си вземеш свободен ден. А след това си пак на пангара. Конфликтите те чакат — усмихна се той.

И аз му се усмихнах в отговор.

— Звучи ми страшно. Добре, тръгвам... — Възползвах се от шумотевницата и се измъкнах през вратата. Нямаше никакво значение какво е направила Епифанцева, след като между мен и Шувалов вече няма нищо. Няма никакво значение, че тя е изпратила есемес на Кирил от моя телефон. Няма значение и това, че не съм получавала цветя от друг мъж и че не е имало никаква прекрасна нощ. Всичко това можеше да има значение, ако до мен имаше мъж, но от Станислав остана само Шувалов. Моят любим шеф. Седнах в своя „трактор“, кръстен на немските производители на народни автомобили, излязох от

подземния паркинг и потеглих по празните улици. Приятен ден! Всъщност, вече е приятна вечер. Скоро ще стане нощ. Заседавахме повече от два часа. Странно, но изобщо не бях изморена. У мен клобочеше неизвестна и абсолютно непозната за мен енергия. Сила, която ме движеше напред през целия ден. Прииска ми се светът около мен да се завърти с бясна скорост.

Исках да викам, да пицця и да стена. Искаше ми се също така да ридая на висок глас. Не, зайците не са създадени да се катерят и такива служебни събития не са за моята психика. Неслучайно психолозите казват, че слабите хора непрекъснато се опитват да избягат. Още при първите признаци на опасност. Аз също гласувам за бягството. Да вървят всички по дяволите! Епифанцева — с еснафското си негодувание. Клиентът — с компютрите си, и майка ми — с желанието си да бъде по-добра от всички или в краен случай от мен.

Включих фаровете, които по странна случайност решиха засега да работят и дадох газ към околоръстното. Цялото напрежение на днешния безкраен маратон изчезна някъде. Остана само безумната ми жажда за живот, за която винаги ме е ругала майка ми.

Аз издишах, натиснах педала на газта до дупка и пуснах радиото на макс. Излитаме. Ще оставя Шувалов зад гърба си, зад бързите си колела. Ще забравя за всички и ще пея с пълно гърло песните на Верка Сердючка^[1], подскачайки на изтърканата седалка.

Ще бъда сама и всичко ще бъде наред или пък обратното, ще бъде много зле. А аз ще открия своя катаджия и той ще ме глоби за превишена скорост и каране в насрещното. Аз, умирайки от страх и възбуда, ще му предложа подкуп, който той, разбира се, най-накрая ще вземе. И ще ми се скара за безобразията, които върша. Ох, как ми се искаше да върша безобразия. Пък и пътят го позволяваше. Никой не ми пречеше отпред и никой не ме притискаше отзад. Пък аз и не гледах назад. Напред и само напред! До кръстовището и след него на празното околоръстно. Засега... В огледалото за обратно виждане ме заслепи ярката светлина на ксенонови фарове. Някой ми се лепна отзад и започна отчаяно да ми примигва да го пусна. Погледнах километража, бях със сто и двайсет километра в час, какво искаше тоя? Околоръстното е празно, да ме задмине, помислих си аз и му отстъпих да мине. Но колата не прие великодушния ми дар и се престрой зад мен.

— Какво ги вършиш, бе? — намръщих се аз и минах още едно платно вдясно. Колата ме последва.

— Разкарай се! Хайде, минавай! — извиках аз, увеличих скоростта и минах вляво.

Ксеноновите фарове не мърдаха от огледалото ми. Трябваше да си призная, че ме преследва някакъв кретен. Честно казано, се изплаших. Не виждах добре и макар че никой не ми крещеше с високоговорител да спра, това можеха да са само ченгета. Хванаха ме, преди да съм започнала. Що за идиотски навик да се освобождавам от стреса със състезания. Пълна лудост! Трябва да се спасявам, докато не е късно — помислих си аз и рязко завих по първото възможно отклонение. По принцип се старая да не шаря по платната, но този път нямах избор, издебнах да се отвори прозорец в движението и пресичайки две платна, завих по изхода от околоръстното. Маневрата беше толкова стремителна, че тия глупаци (не, не глупаци, а уважаемите представители на властта или пък бандити) не успяха да реагират навреме. Аз излетях на страничния път и започнах да се отдалечавам. Сърцето ми биеше като лудо. Какви ги върша? Кошмар!

— Разкарахте ли се? — прошепнах аз. Точно се поотпуснах и намалих скоростта и по насрещната лента ме заслепиха същите ксенонови фарове.

— Мамка му! Подскочих аз на седалката. Какво става? Психопатът рязко зави от насрещното, обърна, засичайки някакъв абсолютно невинен човек, и започна бързо да ме догонва. Аз седях, вкопчена във волана, и разсъждавах трескаво какво да правя и къде да бягам.

— Очевидно не е катаджия — промърморих си аз. Той отдавна щеше да ми е наредил да спра. Вече е тъмно. Бандит е. Сега ще ме заколят. Или пък ще ме изнасят. Но защо? Или пък ще ме ограбят. Само че на кого може да му хрумне да ограбва стар фолксваген с един фар. Вторият отдавна беше загаснал. Но беше късно да мисля. Движех се по абсолютно непознат път в непознат район. Наоколо нямаше жива душа. А ксеноновият извратеняк ме догонваше с бясна скорост и мигаше с фарове като луд.

— Какво искаш, бе, ненормалник? — окончателно побеснях аз.

И точно в този миг той реши да ме вземе на таран. Аз по чудо минах в насрещното и успях да спра на насрещния банкет. Нямам

нужда от повече бясно каране. Благодаря, но адреналинът ми вече падна. Достатъчно. Сега цяла година ще си живея тихо и кротко... А той... прелетя покрай мен, натисна рязко спирачката, от което занесе, завъртя се и влезе в канавката. Не, той наистина е луд. Колата му се наклони странно. Не виждах добре през прозореца, но ми се стори, че едното му колело виси в празното. И в този момент... цялата пламнах. След това се вледених. После усетих, че ме втриса. Заседналата в калната канавка кола ми беше странно позната. Само не това! Не! Не може да бъде! Той никога не би! НИКОГА! Само че ТОЙ вече беше изскочил от БМВ-то и тичаше към мен.

— Митрофанова, ще те убия! Кой те е учил да караш? Да ме убиеш ли си решила? Излизай! — крещеше Шувалов, изскочил от бандитската си кола.

— Вие ли сте? — опулих се аз, без изобщо да бързам да вдигна копчето на вратата.

— Отваряй веднага! — крещеше Шувалов и дърпаше дръжката. Сакото му беше измачкано и падаше от едното му рамо. Лицето му беше изкривено от ярост, а очите му мяхаха мълнии, които можеха да подпалят нещо. Всичко беше като във филм на ужасите. Но все пак отворих вратата... Защото иначе щеше да я строши.

— Нищо не разбирам — вяло промърморих аз, докато той ме измъкваше от колата, като ме дърпаше за яката.

— Сигурен съм! Дай си книжката, да я скъсам.

— Между другото не аз, а вие карайте в насрещното. И не моята, а Вашата кола е в канавката. А пък аз си мислех, че винаги спазвате правилата.

— Така е! — изръмжа Шувалов. — Ненавиждам екстремното каране.

— В такъв случай какво правите тук? — поинтересувах се аз. За да сменя темата, така да се каже. Шувалов ме зяпаше и се мъчеше да си вземе въздух. Нека сега той да се опита да каже, че чака трамвая. Скръстих ръце пред гърдите си и се приготвих да изслушам отговора му. Той мълчеше. Все пак беше утешително, че не съм единствената, която попада в такива ситуации. Да.

— Между другото, Митрофанова, не съм Ви разрешавал да напускате кабинета ми. Съвещанието не е свършило — заяви той с усмивка до ушите.

Да, такава нелепо оправдание дори и аз не можех да измисля.

— Значи карахте като луд, само за да ме накажете с мъмрене? — усмигнах се аз.

Шувалов се разсмя и спря да ме друса, като че ли съм чувал с брашно.

---

[1] Верка Сердючка е артистичният псевдоним на украински певец и актьор, спечелил Евровизия — бел.прев. ↑

ГЛАВА 6

И ВСЕ ПАК ВЪВ ВСИЧКИ ТОВА ИМА НЕЩО...

Често тълкуваме сънищата си съвсем неправилно. Опитният тълкувател просто обръща съня абсолютно наопаки. Ако си сънувал пари, значи ще останеш гол като пушка. Ако на сън ти се привиди изневяра, мъжът ти ще бъде верен само на теб, бирата и футбола. Ако ти се яви роднина, умрял преди сто години, ще живееш сто години. Докато стоях на онзи път близо до околоръстното, изведнъж разбрах защо ми отрязаха главата насън. Точно така! Това означава, че най-накрая тя се е появила на раменете ми.

Ами, да. За първи път през живота си бях направила нещо, за да се измъкна от здравите поддържани нокти на Епифанцева. Досега винаги се бях опитвала да не влизам я този кървав сблъсък. Цял живот съм се старала да не преча на никого. А днес изведнъж натворих такива неща, че заради мен свикаха цяло съвещание. И то на най-високо ниво. Заради мен уволниха човек. Да му се не види, не съм си помисляла, че заради мен ще хванат и мишка дори. Всичко е толкова странно, като че ли наистина съм човек с глава на раменете. Даже Шувалов стои пред мен като пред равна и казва:

— По-добре никога да не бях идвал във Вашата фирма. Толкова проблеми си създадох.

— Така ли мислиш? — хитро се усмигнах аз. — Сигурен ли си?

— Не! В никакъв случай! Но пък ми е страшно интересно! Изобщо не скучая! Значи цветята са подарък от Альона? Сигурна ли си? Или имаш още зайци в цилиндъра? — питаше той, докато ме държеше смутено за ръцете.

— Альона, Альона. И съм сигурна, че вече си го проверил. Или още не си успял? — присвих очи аз.

Стърчахме по средата на пътя и малкото коли, които минаваха, наблюдаваха с интерес нашите коли. Сигурно си мислеха, че е имало произшествие и сега чакаме КАТ. То си беше така в известна степен. За малко да стане произшествие, но сега всичко беше наред. Защото най-

свестният мъж на света стоеше срещу мен и ме гледаше мило. Дори нежно.

— Не успях, но на всяка цена ще проверя.

— Да, да, знам — размахвах ръце аз. — Ти не се доверяваш на никого. Между другото, не помня дали ти казах, но Кирил днес пак ще ме чака пред къщи. Най-вероятно.

— И защо? — намръщи се той.

— Ами, пак му изпратих есемес! — оплаках се аз. — Такава двулична съм. Непрекъснато му изпращам есемеси.

Но интересното е, че докато му го изпращях, бях при клиента в Строгино. А телефонът ми си седеше забравен на бюрото на Грухкина. Можеш да провериш, имам свидетел.

— Вярвам ти — Шувалов виновно сведе поглед.

Аз се усмихнах. Бях сигурна, че утре внимателно ще разпита Олга. И изобщо...

— Няма нужда. Подготвена съм за твоята параноя. А и освен това, аз наистина съм лъжкиня. И невероятна страхливка. Сама се завирам в гардеробите и после не знам какво да кажа. А освен това от глупост заливам с кал колата на бъдещия си началник и след това месеци наред крия своята таратайка на съседната улица, за да не я познае шефът ми — нарочно казах всичко това бавно, гледайки настрани.

Шувалов не се усети веднага.

— Какво? — изненада се той. — За какво говориш?

— Спомни си първия си ден. Беше хладна и влажна пролет. По пътищата имаше локви. Поетично, нали?

— Напълно — присви очи той. — И какво?

— Ти пътуваше към новата си работа с чистата си нова количка. И настроението ти беше прекрасно.

— Значи си била ти? Ти?! — прекъсна ме той.

Спрях ръката му.

— И изведнъж зад завоя, сякаш от нищото, изхвърча кола с неопределен цвят, марка и година на производство, лети, примигва с фарове и после...

— Скача като свиня на банкета и ме залива с кал. На място със знак „Максимална разрешена скорост — трийсет километра в час“ — укорително произнесе Шувалов, гледайки ме в очите.

— Да, страшна свинщина. Пълно е с отвратителни шофьори.

— Е? Ти ли беше или не? В това е въпросът. Нима си била ти? Не може да бъде.

— Може — не без малко удоволствие кимнах аз. — При мен всичко е възможно. Пък и страшно бързах за работа. За новия шеф, между другото. И изведнъж някакъв крет... тоест дисциплиниран шофьор не ме оставя да мина. Какво ми оставаше?

— Наистина! Такова нещо може да се случи само на теб — усмихна се Шувалов.

Да, бях избрала подходящ момент да си призная.

— И си помислих, че или ще ме уволниш, или ще ме уволниш. Знаеш ли колко ме беше страх? До смърт. Единственото, което можех да направя, беше да излъжа, че нямам кола. Или че бившият ми мъж ми дава своята понякога. Или някаква друга глупост, която би те устроила.

— И се обърка — накрая кимна Станислав Сергеевич.

— И още как! Никога през живота си не съм се оплитала така. Ту карам, ту не карам. А знаеш ли кое е най-идиотското? — едва сдържах смеха си аз.

— Кое? Само не ми казвай, че е това, че бившият ти мъж наистина ти е давал колата си.

— Не, не, колата си е моя. Кира няма нищо общо с нея. Кирюша не би извадил излишна стотинка дори за хляб. За да купи кола на някого, този някой трябва да бъде самият той.

— И така? Кое е най-идиотското?

— А, да. Най-идиотското беше, когато ме караше след работа.

— Защо? — обиди се Шувалов.

— Ами как? Моята кола беше на съседната улица, а сутрин се налагаше да пътувам с автобус. Никога не съм се чувствала по-глупаво, отколкото в моментите, когато ме питаше: „Да те закарам ли?“ На устата ми беше да ти кажа, по-добре аз теб.

— Да... Наистина не знам какво да кажа. Пълна лудница.

— Така е. Няма нужда нищо да казваш — уверих го аз. — Просто имай предвид, че трябва да ме проверяваш. Скъпи, проверявай ме на всяка цена. За всичко. Освен за най-важното.

— Най-важното? — той вдигна внимателните си очи към мен. Красивите си сини очи.

Кай отново се беше разтопил. Нима е истина?

— Ако ти кажа колко си ми скъп, никога няма да те излъжа. Защото това е, чистата истина.

— Сигурна ли си? — тихо попита той. Пръстите му силно стиснаха ръката ми.

Аз примрях.

— Разбира се. Както никога досега.

— Всичко е толкова странно. Мислех, че никога повече... И ето...

— Какво? — едва не се задуших аз. — Какво каза?

— Ами... не исках изобщо... никога повече...

— Знаеш ли какво мислех да направя, след като все пак ме уволниш? Да си купя бронзова табелка и да напиша върху нея: „Никога повече!“ и да си я закача на вратата.

— Можеш да поръчаш направо две. За всеки случай, винаги можем да ги окачим... — засмя се Станислав и... ме притисна към себе си.

Очите му се оказаха страшно близо, почти толкова близо, колкото и устните му, които вече бяха намерили моите и живееха свой отделен целувачески живот. Никой никога не ме беше целувал така. Разбира се, че се бях целувала, и то много пъти. Имаше различни целувки — понякога сънливи, мързеливи и бавни. Или пък дежурни. Или пък от тези, сецат се, които поставят началото на секса. Целувка. Която е негласна команда: „Събличай се!“. Роднински целувки. Прощални целувки. Пиянски целувки, за които после не искаш да си спомняш. Шувалов държеше лицето ми в дланите си и ме целуваше така, сякаш това беше най-важната целувка в живота му. Извор, към който е вървял дълги години. Дълги години през пустинята без капка вода. Замрях, страхувайки се да не прогоня мига. Спри, о, миг, ти си толкова прекрасен! По-прекрасен си от първата ми и най-светла любов.

— Кажи ми нещо — помоли ме Станислав.

Отворих очи и го погледнах. Сутринта си мислех, че никога няма да докосна лицето му с върха на пръстите си, а сега...

— Какво да кажа? — прошепнах аз. Мислите ми бяха объркани, исках само да сгуша лице в ризата му и да дишам, да дишам, да дишам.

— Какво чувстваш? Точно в този момент. Той ме отмести нежно, но твърдо встрани и внимателно ме погледна.

— Обичам те — прошепнах аз, без да знам какво още да му кажа.

— Почакай — той малко се изплаши. Недей! Не казвай това. Това съм го чувал много пъти.

— Не?

— Какво чувстваш?

— Че си ми нужен. Не мога без теб. Това по-добре ли е?

— Не. И аз мога да ти кажа същото. И то ще бъде истина. Но не е това, което трябва. Друго е! — той шепнеша тихо и ръцете му ме обгърнаха и ме притиснаха към гърдите му. Аз въздъхнах и си помислих, че е прав.

— Щастлива съм. Много съм щастлива. Това чувствам — пророних аз и го погледнах. Той се извисяваше над мен и се усмихваше.

— И аз. Да, това вече е правилното. Нито дума повече — той сложи пръст върху устните ми. След това го махна, наведе се и ме целуна.

— Защо?

— Просто няма нужда. Знам всичко. По-добре ми кажи кой те научи да караш така страхотно? Да не би да е мъжът ти, който толкова прилича на охранител?

— Как се досети? — засмях се аз.

— Че те е научил да караш ли?

— Не, че е охранител. Аз се надявах, че поне на външен вид мяза на приличен човек.

— Извинявай — притесни се той. — Не исках да те обидя... просто... охранителите винаги изглеждат така, че ти се иска да си бръкнеш в джоба и да си извадиш пропуската. Или да вдигнеш ръце, за да те провери с металотърсача.

— Знаеш ли, прав си. А освен това Кирил никога няма и да си помисли нищо излишно. „Работим отгук до обед.“ Да карам, ме учеше баща ми. Докато не се отказа с думите: „Теб трябва да те приберат някъде. Най-добре е да се придвижваш с автобус.“

— Прав е бил баща ти. Прав е бил. Имаш ли въже? Трябва да изтеглим колата ми, докато не я е връхлетял някой камион. Нощем по

пътищата има много идиоти — разтревожи се Шувалов.

Аз си отворих багажника. Разбира се, че имах въже. Защото аз съм жена с опит и са ми се случвали най-различни неща. И бензинът ми е свършвал насред път. И гумата ми е падала. И от радиатора ми е изтичал антифриз. Така че имах всичко — и въже, и кабели за ток, и бидонче с моторно масло. За всеки случай.

— Само не дърпай силно, умолявам те! — с нескрито недоверие ме помоли Шувалов. Отхвърлих съмненията му с презрение, но вътрешно умирах от страх, че няма да се справя. Може да ми подскочи кракът или пък ръката ми да завърти кормилото в погрешната посока.

— Хайде, давай.

— Аха — кимнах аз и с изплезен език отпуснах съединителя. Бавно, бавно. Внимателно, спокойно. БМВ-то леко трепна и напусна канавката. Не разочаровах Шувалов и това беше дяволски приятно. Внимателно изкарахме БМВ-то на пътя, аз се лепнах зад него и бавно стигнахме до моя блок. Спазвахме всички правила за движение по пътищата. Дори знака „Внимание — хлъзгав път“. Нарочно спрях и примигах с фаровете на Шувалов, за да внимава, като едновременно намалих скоростта си до тази на възрастен пешеходец. Когато стигнахме, Шувалов изскочи от БМВ-то, дълго обикаляше около колата ми и кимаше.

— Да, сега си спомних. Ти беше — най-накрая се засмя той.

След това, когато седяхме в кухнята, Стас не можеше да се успокои и дълго си спомняше какво и как точно е искал да направи с варварина, който го е залял на пътя. Седейки в нашата кухня, той се отпусна, разкопча си ризата и се остави да го поя с чай.

Седяхме, целувахме се и пиехме чай. Или пиехме чай и се целувахме едновременно. Минавайки покрай нас, Ника сумтеше, наричаше ни гълъбчета и каза, че сега, не дай боже, и тя може да повярва в любовта. Когато Стас спреше да ме прегръща и ръцете му отслабваха хватката си, аз го гледах изпод клепачите си и се опитвах да запомня всеки миг, всяка секунда от този ден.

— Защо ме гледаш така? — попита Стас, забелязал погледа ми.

— Фотографирам те за спомен — усмихнах се аз.

— Аааа, ясно. Ще извадиш ли един екземпляр и за мен?

— При нас всичко е в дигитален формат. Високи технологии, парекселанс — вирнах нос аз.

Стас се усмихна, чукна ме с пръст по носа и ме привлече към себе си.

— Между другото, направи добре, че си криеше колата.

— Така ли? — зарадвах се аз. — А пък аз се чувствах като пълен идиот. Всъщност идеята беше на Альонка. Аз направо се парализирах, като разбрах кого съм заляла с кал.

— Ами аз какъв глупак бях с тоя букет! Дойдох на работа, а секретарката ми се усмихваше глупаво. Аз я попитах: „Какво има“, а тя ми каза: „Не изглеждате много добре. Не сте ли се наспали?“

— Не може да бъде! — останах поразена аз. — Така ли ти каза?

— Онази сутрин всички ми повтаряха същото и най-накрая, след като притиснах единия от заместниците си до стената, той си призна, че са влизали в кабинета ти — Шувалов въздъхна.

— А там... — продължих аз.

Той завърши:

— „Благодаря за прекрасната нощ!“ Господи, не знам как не те убих през онзи ден. Наистина бях готов да те убия. Мислех си: „Защо става така? Такава жена, искрена и трогателна до сълзи, а лъже! Лъже непрекъснато.“ А се оказва, че е била онази, как се казваше?

— Альонка — тъжно въздъхнах аз.

— Да, Альонка. Всичко това е много странно. Защо го е направила? — учуди се той.

Погалих го по бузата. Бузата му беше топла и лекичко бодеше.

— Не знам.

— Никога не се бях чувствал такъв глупак.

— Струва ми се, че най-трудното нещо на този свят е да бъдеш глупак. Всички са толкова умни, толкова опитни, знаят всичко. Всички жени са кучки. Всички мъже са гадове. Няма любов. Това са новите неписани истини. А животът е само безсмислена надпревара за удоволствия и власт. А ние сме глупаци.

— Аз не съм — поклати глава Шувалов.

Аз се засмях.

— И жалко. Защото само ние, глупаците, сме в състояние да си отворим очите и да погледнем небето. Глупаците могат да мечтаят за щастие. На глупаците не можеш да им обясниш, че щастieto не съществува.

— Ела при мен — настоятелно прошепна Стас.

— Тук? Сега?

— Да отидем у нас — хитро се усмихна той и ми намигна.

А аз за сто трийсет и пети път се залепих за него. И изхвърлих всички мисли от главата си. В нея остана единствено Шувалов. Е, не само той. Остана и Ника. Все пак тя беше там първа. И мястото ѝ беше неоспоримо, като фактът, че денят сменя нощта. Имаше и малко място за майка ми. Нали ме е родила. И за няколко приятелки. Към триста и петдесет кила общо тегло. Веднъж, още на Таганка, компания от млади майки отидохме заедно на сауна. Не че бяхме много близки приятелки, по-скоро, за да икономисаме от цената на сауната. Пускаха максимум осем човека и ние задължително ходехме по толкова. А веднъж, след като се нагряхме до опиянение, решихме да се премерим всички заедно. За да разберем колко общо тежим. Кантарът се счупи, а ние, кикотейки се глупаво, се измъкнахме от сауната, докато не са ни хванали. Освен това в главата ми беше останала и работата ми. Изкачването в кариерата беше нещо сладко и непознато за мен. И целият ми живот.

— Да тръгваме — съгласих се доста бързо аз. Изобщо не се колебах. Заговорнически си намигнахме. Обяснихме на Ника, че ни се е отворила неочаквана, но много спешна работа.

— Знаем, знаем. Имайте предвид, че искам братче. Сестричка не ме устройва — изтърси Ника и ме накара да се изчервя.

— Как може? Това е неприлично — тихо ѝ изсъсках аз.

— Неприлично е да се разхождаш гола по Червения площад, а това е нормално. Мамо, само не забравяй да купиш прах за пране. Става ли? Може и утре. Защото скоро ще трябва да перем със сапун.

— Аз ще се погрижа за праха — усмихна се Шувалов. — И за нея. Ще се погрижа да не настине и да не си намокри краката. Да не досажда на хората, да не чете до късно, да не гледа много телевизия. Да не яде много мазно или много солено...

— Отдъхнах си — повдигна вежда Ника.

Отново се замислих, че отношенията ни не са много типични за майка и дъщеря. А сега май ми се очертаваха и не особено типични отношения между мъж и жена. Голяма работа. Най-важното е, че Шувалов стои на пътеката в антрето и чака кога ще отида при него. Разбира се, в живота не става така. Нищо не е вечно. Освен някои от съвременните сериали. През целия път до дома на Станислав седяхме

чинно в колата и слушахме новини. Политическата обстановка в страната беше напрегната и плавно ставаше напечена. Ако човек не знае тези неща, все някак ще оцелее, но аз направо не знам как успяваше Шувалов да живее, знаейки, че искат да ни отстранят от „Голямата осмица“, а нефтът или поевтинява, или някъде изтича.

— Искаш ли да сменя станцията? — от любезност попита той.

— Аз помислих и се отказах.

— Не, много ми е интересно. Слушай.

— И аз не бих я сменил. Трябва да бъдеш социално отговорна. Как можеш да живееш в една държава и да не знаеш какво става в нея? Ти гласува ли на местните избори?

— Когато избирахме президент ли? Не можах. Щяха да ми презреят краставичките. Трябваше да отида на вилата и да отворя оранжерията — развълнувах се аз. — Него го избраха и без мен.

— Не избирахме президент. Макар че сега ще знам, че си избрала краставиците пред изборите. Избирахме кмет и общински съветници. Ходи ли в общината?

— Къде е тя? — невинно попитах аз и го погледнах нежно. Дори предизвикателно. В края на краищата какво иска от една малка женичка, при това толкова слабичка като мен?

— Няма значение — тръсна глава той.

Колко сме различни. И въпреки това сме заедно. Да, добре се подредихме. Скоро ще започна да мисля за политика. И защо винаги, когато ми се случи нещо необичайно, политам в дебрите на най-диви фантазии?

Ето и сега. Стояхме в неговото антре и той настойчиво се опитваше да ми свали пуловера.

— Ало, Надюша, тук ли си?

— Разбира се, че съм тук. Просто са ме налегнали разни идиотски мисли.

— Какви?

— За политика. Няма значение. Забрави. Докъде бяхме стигнали.

— Дотук! — той си разкопча копчето на ризата.

— Ааа, продължавай — усмихнах се аз.

Вече знаех със сигурност, че всяка жена има право на щастие. Дори ако това щастие ръководи голяма компания, увлича се от политика и кара кола, спазвайки всички мислими и немислими правила

за движение по пътищата. Ние, жените, сме силни. Ще изтърпим всички тия глупости. Защото щастието си струва.

ЕПИЛОГ

След всички тези събития животът се успокои и влезе в обичайното си русло. Някои неща, разбира се, се промениха, при това съществено. Аз работех на новата си длъжност и вече никой не смееше да ми оспорва правото да говоря с приятелките си по телефона или да си седя в собствения си кабинет и да си чатя с целия свят. Само майка ми продължаваше да чака кога ще ме изгонят позорно. След като се изморих от постоянните ѝ натяквания, ѝ напомних, че няма да ме уволнят, защото съм любовница на шефа. Както можете да разберете, тя остана доволна, като чу това, но не защото най-накрая съм срещнала нормален мъж. Зарадва се, че продължавам да бъда същата малка глупачка, която трябва постоянно да бъде възпитавана.

Сега ми се обаждаше вечер и ми изнасяше лекции:

— Имай предвид, че ако забременееш, веднага ще те зареже. Всички мъже са еднакви.

Не забравяй да си пиеш хапчетата. Само това остава, пак да забременееш неясно от кого. Един път ни стига.

— Мамо, Леонид, за когото толкова страдаш, ме заряза, след като ти го принуди — опитвах се да се защитя аз. Майка ми не желаше да ме слуша и затова не бързах да я запознавам с Шувалов. Альона Епифанцева, разбира се, я уволниха. Всъщност, водеше се по нейно желание, което съвпадна с нашето. В заявлението си за напускане беше написала, че са ѝ предложили по-добро място, което отговаря на таланта ѝ. Трябва да ѝ се признае, че напусна с високо вдигната глава. Повечето хора в офиса не бяха разбрали какво точно е станало, а и аз не влизах в подробности. Нямаше никакво значение. Ако искаше, можеше да твърди, че напуска, защото са ѝ предложили място в Майкрософт. Важното беше да си тръгне. Защото срещите с нея бяха като да настъпиш кучешко изпражнение — не е фатално, но е крайно неприятно. Грухкина отново я направиха мениджър продажби и тя ми се усмихваше мазно, когато се засичахме в асансьора. Мислеше си, че е моя заслуга, но аз нямах нищо общо. Добрите мениджъри не бяха

много, а тя действително беше добър специалист. Много хора започнаха да се отнасят с уважение към мен, след като приключи историята с компютрите и клиентът получи всички възможни компенсации, а в замяна обеща да не ни съди. Всичко това беше много приятно, разбира се, но аз все пак се чувствах неловко. Защото изобщо не бях свикнала. Не бях свикнала да ме наричат с двете ми имена и да любезничат с мен.

Освен това слухът, че съм любовница на боса, продължаваше упорито да се носи в службата. А и трябваше да си призная, че не беше само слух.

Да. През онази нощ Стас не ме остави изобщо да заспя. И не само заради страстния секс, макар че и него го имаше, да имаше го. Някъде на сутринта, когато вече задрямвах с глава на гърдите му, той изведнъж реши да ми разкаже живота си.

Спомних си, че наистина не ми е разказвал нищо за себе си, а само слушаше моите безкрайни откровения. А тогава, сякаш някой му беше включил копчето. Интересно, всички мъже ли са такива мълчаливци. Аз щях да полудея, ако трябваше да държа всичко в себе си. Оказва се, че й той е имало какво да разкаже, но винаги си е мълчал и не се е доверявал на никого. Горкият! На нас, жените, ни е лесно — вдигаме телефона, разплакваме се, казваме „Представяш ли си какъв подлец!“ за шефа, съпруга, любовника, детето, учителя по география, контрольора в автобуса... В живота има толкова много стрес, не трябва да го държим в себе си!

И колкото повече го слушах, толкова повече разбирах, че двамата сме много еднакви. И той беше обичал, беше страдал, беше решил, че любовта не съществува и се беше оженил само заради обществения си статус. Трябвало е да има с кого да ходи по приеми. Жена му е била красива, глупава и вманиачена по собствената си персона.

— Знаеш ли, тя прилича страшно на Альона. Когато дойде при мен и започна да ме моли за отпуска с репликите и номерата на жена ми, побеснях. После ми беше страшно неудобно. Трябваше да й дам отпуска.

— Да, така е — кимнах аз. Между другото, всичко започна заради това, заради отпуската.

— Какво е започнало? — учуди се той.

— Аљонка не можа да ти го прости. Добре, няма значение. Това е друга историја — магнах с рџка аз.

Стас ми разказа, че след раждането на сина му животът му се е превърнал в ад. Веднага, след като довел жена си и Алексей от родилниот дом вкъщи, станал робът от лампата на Аладин. Съпругата му ја разтърквала, а тој хуквал да ѝ исполњава желанијата. В противен случај от крјасците ѝ се разтрисали стџклата на прозорците, а синът му се криел под масата. Адът продџлжил шестнајсет години, докато в един прекрасен ден някакџв негов колега не се вљубил в жена му. Бил сопственик на фирма, кџдето Стас вече не работи. Жена му решила, че този дџин е с повеќе възможности и отишла при него. Шувалов изтрил студената пот от челото си. Много се страхувал, че бракът им ще продџлжи вечно. Зашто тој немало да ја зареже прџв. Възпитанието му не би му дозволило. Тој винаги спазвал правилата (на това място едвам се сдџржах да не се изсмеа). В обџци линии, на всяка цена му е трябвал повод. И ето че жена му го напуснала и му дала развод. Разбира се, с определени условија и с издрџка. Тој бил сџгласен на всичко. Взела извџнградската им кџца и следяла внимателно издрџката на сина им да бџде достоина. Но нај-важното е, че Стас останал сам и това страшно му харесвало. Никой не му пилил на главата. Не искал екскурзии в чужбина и процедури за подмладяване. Работа, работа и само работа. Свободни, празни уикенди в студения му дом, обзаведен по вкуса на жена му. И така до безкрај. Виждаше се сџс сина си, давал пари на жена си, седял си в празниот апартамент, потривайки рџце. Бил надхитрил всички. Всичко в живота му го устройвало. Удобна ледена пустиня, спокойствие и тишина. Често будувал ноџем, заслушан в тишината на дома си. Веднџж обаче сџвършено случајно се озовал в жилището на една странна персона. Там, в кухњата, миришело вкусно, а от тавана висели гџби. Там не се подмладявали, не обрџцали внимание на дрехите, разхвџрляли си обувките в коридора, смеели се много и пиели хубав чај сџс сладкиши. Там било толкова хубаво, че на Шувалов изведнџж му се приискала нешто, което преди никогa не бил пожелавал. Отначало си помислил, че треба да си земе бултериер. Тој џял да седи вечер среџу него и да го гледа в очите. Кучето џяло да го посреџа след работа и заедно да се разхождат. Щели да ходят в гората за гџби. И още много неџа, които не бил правил от сто години. Например да си поговори с някого от

сърце. Това май не го бил правил никога. Мислел си, че може да си говори с бултериера и няма никаква опасност той да го напусне заради някой негов колега. Той нямало да има нужда и от процедури за подмладяване. Бил готов вече да го купи. Но веднъж, когато не можел да заспи заради някаква аларма, пищяща под прозорците му, в апартамента му се раздал телефонен звън. Било два часа през нощта.

Да. Добре че хората са изобретили телефона!

ЗАСЛУГИ

Имате удоволствието да четете тази книга благодарение на *Моята библиотека* и нейните всеотдайни помощници.

МОЯТА БИБЛИОТЕКА

<http://chitanka.info>

Вие също можете да помогнете за обогатяването на *Моята библиотека*. Посетете **работното ателие**, за да научите повече.